

EESTI STATISTIKA
STATISTICS ESTONIA

RAHVASTIK

POPULATION

2005-2006

Aastakogumik • Yearbook

TALLINN 2007

Aastakogumik esitab ülevaate 2005. ja 2006. aasta rahvastikusündmustest ja üldandmeid Eesti rahvastiku koosseisu ja muutuste, s.o sündimuse, suremuse, abielude ja abielulahutuste kohta aegridades. Detailsemad tabelid on Statistikaameti andmebaasis veebilehel www.stat.ee.

Koostanud Statistikaameti rahvastikustatistika talitus (Ülle Valgma, tel 625 9267; Aasa Maamägi, tel 625 9148; Gleb Denissov, tel 625 9224; Jaana Rahno).

The yearbook provides an overview of vital events for 2005 and 2006 and general data on the population of Estonia in time series. This includes data on the composition of population and vital events, i.e. births, deaths, marriages and divorces. More detailed tables are presented in the Statistical Database of Statistics Estonia on the web site www.stat.ee.

Compiled by the Population Statistics Service of Statistics Estonia (Ülle Valgma, tel +372 625 9267; Aasa Maamägi, tel +372 625 9148; Gleb Denissov, tel +372 625 9224; Jaana Rahno).

MÄRKIDE SELETUS **EXPLANATION OF SYMBOLS**

- nähtust ei esinenud
magnitude nil

... andmed puuduvad
data not available

M mehed
M males

N naised
F females

K kokku
T total

Toimetanud Liis Haugas
Inglise keel: Elina Härsing
Küljendus: Oliver Lillma, Uku Nurges

Edited by Liis Haugas
English by Elina Härsing
Layout by Oliver Lillma, Uku Nurges

ISSN 1406-1805
ISBN 978-9985-74-408-6

Autoriõigus/Copyright: Statistikaamet, 2007

Kirjastanud Statistikaamet,
Endla 15, 15174 Tallinn
Trükkinud Ofset OÜ,
Paldiski mnt 25, 10612 Tallinn
Detsember 2007

Published by Statistics Estonia,
15 Endla Str, 15174 Tallinn
Printed by Ofset Ltd,
25 Paldiski Rd, 10612 Tallinn
December 2007

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale
When using or quoting the data included in this issue, please indicate the source

SISUKORD

Sissejuhatus	5
Rahvaarv	7
Sündimus.....	13
Suremus	24
Abielud ja lahutused	35
Eestlased välisriikides.....	60
Eesti võimalik rahvaarv ja vanuskoosseis aastani 2050	68
Sündmuste aegread	97
1. Rahvastiku vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007.....	98
2. Meeste vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007.....	99
3. Naiste vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007	100
4. Aastakeskmine rahvaarv, 1979–2006.....	101
5. Aastakeskmine meeste arv, 1979–2006.....	102
6. Aastakeskmine naiste arv, 1979–2006	103
7. Rahvastiku vanuskoosseis, 1. jaanuar, 2000–2007. Eestlased	104
8. Rahvastiku rahvuskoosseis, 1979, 1989, 2000; 1. jaanuar, 2004–2007	105
9. Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1970–2006.....	105
10. Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1970–2006. Eestlased	106
11. Elussündinud soo järgi, 1970–2006.....	106
12. Elussündinud ema vanuse järgi, 1970–2006	106
13. Elussündinud vanemate rahvuse järgi, 2001–2006	107
14. Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1970–2006	108
15. Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1995–2006.....	108
16. Abielust elussündinud ema vanuse järgi, 1970–2006.....	109
17. Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1985–2006.....	109
18. Väljaspool abielu sündinud lapsed isa tuvastatuse ja ema vanuse järgi, 1990–2006..	109
19. Sünnituste arv ja mitmikesünnitused, 1970–2006.....	110
20. Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990–2006	110
21. Elussündinud ema sotsiaal-majandusliku seisundi järgi, 1990–2006	110
22. Summaarne sündimuskordaja, taaste brutokordaja, taaste netokordaja, ema keskmine vanus ja abielusündimuse osatähtsus, 1970–2006	111
23. Sündimuse vanuskordajad ja sündimuse erikordaja, 1970–2006	111
24. Elussündinud sünnikuu järgi	111
25. Abordid, 1970–2006	112
26. Legaalselt indutseeritud abordid naise vanuse ja varasemate elussündide järgi, 2002–2006.....	113
27. Surnud soo ja rahvuse järgi, 1970–2006	114
28. Surnud rahvuse järgi, 2001–2006.....	114
29. Surnud surmakuu järgi, 1970–2006.....	115
30. Perinataalperioodi surmad, 1970–2006	115
31. Imikusurmad, 1970–2006	115
32. Surmajuhtumid, suremuskordaja ja standarditud suremuskordaja surmapõhjuse järgi, 2002–2006.....	116
33. Õnnetused ja mürgistused surmapõhjuseksena, 2000–2006.....	119
34. Alkoholist tingitud surmad, 1997–2006	119
35. Suremuse vanuskordajad, 2006	120
36. Suremus Eesti regioonides, 2006.....	122
37. Oodatav eluiga, 1980/81–2006	123
38. Abielud ja lahutused, 1970–2006.....	123
39. Summaarne esmasabiellumuskordaja ja keskmine esmasabiellumisvanus, 1970–2006.....	124
40. Abiellunud abielueelse perekonnaseisu järgi, 1970–2006	124
41. Abielud abiellumiskuu järgi, 1970–2006	124
42. Abiellunud vanuse järgi, 1970–2006.....	125
43. Lahutused, 1970–2006	125
44. Lahutused abielu kestuse järgi, 1970–2006.....	126
45. Lahutanud vanuse järgi, 1970–2006.....	126
Metoodika	127
Andmete allikad ja kogumise meetodid	127
Mõisted	128
Arvutustes kasutatud valemid.....	130

CONTENTS

<i>Introduction</i>	6
<i>Population</i>	12
<i>Fertility</i>	20
<i>Mortality</i>	33
<i>Marriages and divorces</i>	51
<i>Estonians in foreign countries</i>	65
<i>Possible population and age distribution in Estonia, 2007–2050</i>	81
<i>Time series</i>	97
1. <i>Population age structure, 1 January, 1979–2007</i>	98
2. <i>Age structure of male population, 1 January, 1979–2007</i>	99
3. <i>Age structure of female population, 1 January, 1979–2007</i>	100
4. <i>Mean annual population, 1979–2006</i>	101
5. <i>Mean annual male population, 1979–2006</i>	102
6. <i>Mean annual female population, 1979–2006</i>	103
7. <i>Population age structure, 1 January, 2000–2007. Estonians</i>	104
8. <i>Ethnic composition of the population, 1979, 1989, 2000; 1 January, 2004–2007</i>	105
9. <i>Births, deaths and natural increase, 1970–2006</i>	105
10. <i>Births, deaths and natural increase, 1970–2006. Estonians</i>	106
11. <i>Live births by sex, 1970–2006</i>	106
12. <i>Live births by age of mother, 1970–2006</i>	106
13. <i>Live births by ethnic nationality of parents, 2001–2006</i>	107
14. <i>Live births by birth order, 1970–2006</i>	108
15. <i>Live births by birth order and age of mother, 1995–2006</i>	108
16. <i>Legitimate live births by age of mother, 1970–2006</i>	109
17. <i>Legitimate live births by birth order, 1985–2006</i>	109
18. <i>Illegitimate live births by identification of father and by age of mother, 1990–2006</i>	109
19. <i>Number of deliveries and multiple births, 1970–2006</i>	110
20. <i>Live births by mother's education, 1990–2006</i>	110
21. <i>Live births by mother's socio-economic status, 1990–2006</i>	110
22. <i>Total fertility rate, gross reproduction rate, net reproduction rate, mean age of mother at childbirth and proportion of marital live births, 1970–2006</i>	111
23. <i>Age-specific fertility rates and general fertility rate, 1970–2006</i>	111
24. <i>Live births by month of birth, 1970–2006</i>	111
25. <i>Abortions, 1970–2006</i>	112
26. <i>Legally induced abortions by age of woman and number of previous live births, 2002–2006</i>	113
27. <i>Deaths by sex and ethnic nationality, 1970–2006</i>	114
28. <i>Deaths by ethnic nationality, 2001–2006</i>	114
29. <i>Deaths by month of death, 1970–2006</i>	115
30. <i>Perinatal deaths, 1970–2006</i>	115
31. <i>Infant deaths, 1970–2006</i>	115
32. <i>Number of deaths, crude death rate and age-standardized death rate by cause of death, 2002–2006</i>	116
33. <i>External causes of death, 2002–2006</i>	119
34. <i>Alcohol-related deaths, 1997–2006</i>	119
35. <i>Age-specific mortality rates, 2006</i>	120
36. <i>Mortality by NUTS3 regions, 2006</i>	122
37. <i>Life expectancy, 1980/81–2006</i>	123
38. <i>Marriages and divorces, 1970–2006</i>	123
39. <i>Total first marriage rate and mean age at first marriage, 1970–2006</i>	124
40. <i>Marriages by pre-nuptial marital status, 1970–2006</i>	124
41. <i>Marriages by month of contracting the marriage, 1970–2006</i>	124
42. <i>Newly married by age, 1970–2006</i>	125
43. <i>Divorces, 1970–2006</i>	125
44. <i>Divorces by duration of marriage, 1970–2006</i>	126
45. <i>Newly divorced by age, 1970–2006</i>	126
<i>Methodology</i>	132
<i>Sources and methods of data collection</i>	132
<i>Definitions</i>	133
<i>Formulas used for calculations</i>	135

SISSEJUHATUS

Aastakogumikus "Rahvastik. 2005–2006. *Population*" avaldatakse Eesti rahvastikuandmeid. Kogumiku eesmärk on teha kättesaadavaks kõige enam huvi pakkuvad rahvastikuandmed pikema perioodi aegridadena ja anda ülevaade rahvastikudünaamikast lähiminevikus. Väljaandest leiab ka rahvastikustatistika metoodikat. Üldjuhul esitatakse rahvastikustatistika periood-, mitte kohortandmetena.

Statistikaamet koostab rahvastikustatistika kogumikke 1993. aastast. Rahvastiku soo- ja vanuskoosseisu ning peamiste demograafiliste perioodnäitajate aegread esitatakse alates 1970. aastast. Trükises esitatakse andmed kogu Eesti kohta, detailsemad rahvastikusündmuste andmed on avaldatud statistika andmebaasis Statistikaameti veebilehel www.stat.ee.

Kogumik "Rahvastik. 2005–2006. *Population*" kajastab olulisemaid suundumusi rahvastikus — soo-vanusstruktuuris, sündimuses ja suremuses. Eelkõige keskendutakse 2005. ja 2006. aastale, kuid välja on toodud ka pikemad trendid. Paljud näitajad on esitatud eraldi eestlaste ja mitte-eestlaste kohta, sest sageli on nende demograafiline käitumine erinev. Võimalusel võrreldi näitajaid teiste Euroopa riikidega. Sündimuse peatükis antakse ülevaade sündimustasemest Eestis, sünnitajate vanuselisest ja sotsiaalsest jaotumisest, abortidest. Suremuse osas tuuakse seekord detailsemalt välja välispõhjustest tingitud suremus, sealhulgas alkoholi põhjustatud suremus. Ülevaade antakse abiellunute ja lahutanute kohta näiteks vanuse, rahvuse, kodakondsuse, sotsiaal-majandusliku seisundi ja hariduse järgi. Võrreldud on erinevatesse sotsiaalsetesse rühmadesse kuuluvate inimeste lahutusrisiki. Eraldi peatükis käsitletakse välisriikides elavaid eestimaalasi. Tuuakse välja riigid, kus eestlasi kõige rohkem elab ning riigid, kuhu eestlased peamiselt elama asuvad. Andmeid esitatakse ka Eesti kodanike kohta, kes on saanud teise riigi kodakondsuse. Oluline teema on regioonide järgi koostatud Eesti rahvastikuproгноos aastani 2050, mille tulemused esitatakse 5-aastaste vanuserühmade kaupa.

Rahvastikustatistika osakond tänab kõiki, kes on oma ametikohustuste täitmisega andmete kogumisele kaasa aidanud. Meeldiva koostöö eest täname eriti perekonnaseisuasutuste ja kohalike omavalitsuste, Politsei- ja Maanteeameti ning Meditsiinilise sünniregistri töötajaid.

INTRODUCTION

The yearbook "Rahvastik. 2005–2006. Population" is a statistical publication presenting population data of Estonia. The purpose of the yearbook is to provide more interesting population data in time series for a longer period and to give an overview of the recent population dynamics. The publication also includes methodology of the population statistics. As a rule population statistics are presented as period data, not as cohort data.

Statistics Estonia has been publishing yearbooks containing population statistics since 1993. The data on population by sex and age and the main demographic indicators in time series have been presented since 1970. The publication includes data for Estonia as a whole, more detailed data on vital events are available on the web site of Statistics Estonia www.stat.ee.

The present yearbook "Rahvastik. 2005–2006. Population" includes more essential trends in population — data on population by sex and age, births and deaths. The focus is on the years 2005 and 2006 but also longer trends are shown in some cases. Some variables are presented separately on Estonians and non-Estonians because their demographic behaviour is different. The comparative statistics about the population in Estonia and other European countries are also provided. The chapter Fertility provides an overview of fertility level in Estonia, the fertility age-distribution, social characteristics of mothers and abortions. The chapter Mortality gives a detailed overview of the external causes of deaths, including alcohol-related mortality. An overview has been presented about marriages and divorces by age, ethnicity, citizenship, socio-economic status and level of education. The risk of divorce of persons belonging to different social groups is compared. Some trends of emigration of Estonians are presented. A very important topic is the population projection of Estonia. The projection is made for different regions of Estonia up to the year 2050. The results have been presented by 5-year age groups.

The Population Statistics Department expresses gratitude to everyone who has assisted in data collection. Special thanks to the Registry Office, Estonian Police, Estonian Road Administration and Estonian Medical Birth and Abortion Registry.

RAHVAARV

Aasa Maamägi
Rahvastikustatistika talituse juhtivstatistik

Arvestuslik rahvaarv vähenes 2006. aastal negatiivse iibe tõttu ligikaudu 0,17%, eelmistel aastatel vähenes rahvaarv üle 0,2%. Loomulik iive oli 2006. aastal –2439, 2005. aastal aga –2966. Sünde oli 2006. aastal ligi 900 rohkem kui 2004. aastal, kahe aasta jooksul suurenes aastane sündide arv seega siiski veidi vähem, kui sellele perioodile eelnenud 2004. aastal. Sünde oli kokku 14 877, 10 678 last sündis eesti rahvusest emadele.

Viimastel aastatel pidevalt vähenenud surmade arv oli 2006. aastal täpselt sama kui 2005. aastal — 17 316, 2004. aastal oli arv 369 võrra suurem.

Arvestuslikult oli Eestis 2007. aasta alguses 1 342 409 elanikku, neist naisi endiselt 54%. Eestlaste osatähtsus rahvastikus oli 68,6% (2004. aastal 68,4%).

2007. aasta algul elas linnades 65% rahvastikust ja valdades 35%.

Kuigi rahvaarv on kogu Eestis alates 1991. aastast järjepidevalt vähenenud, on Põhja-Eestis kahel viimasel aastal loomulik iive aga juba positiivne (diagramm 1 ja 2).

Diagramm 1 **Rahvaarv, 1990–2007**
Diagram 1 *Population, 1990–2007*

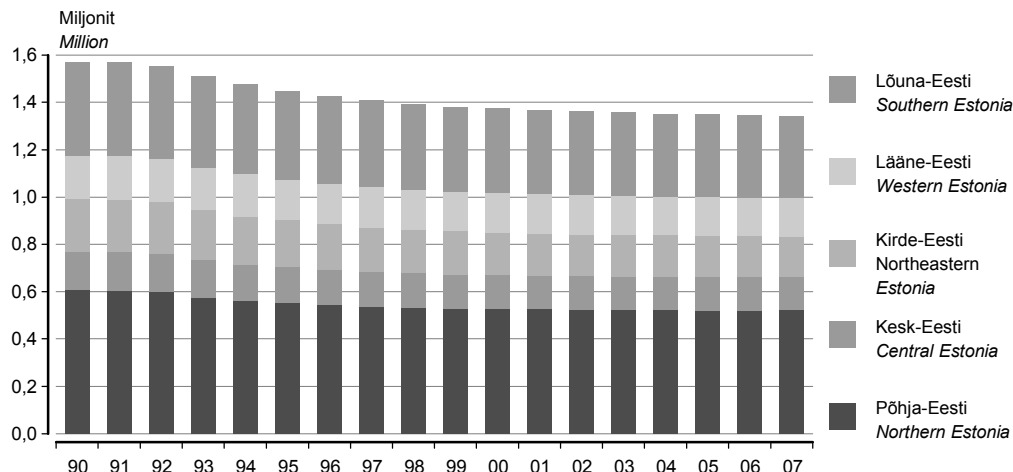
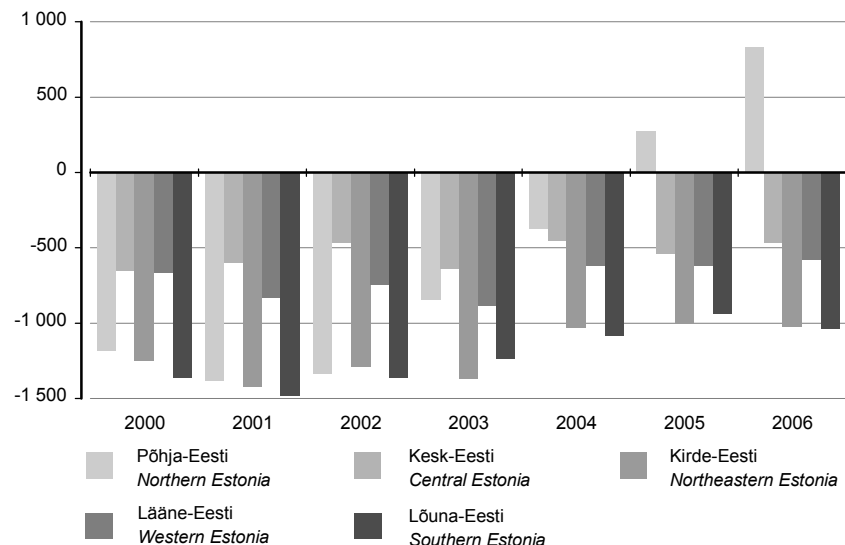
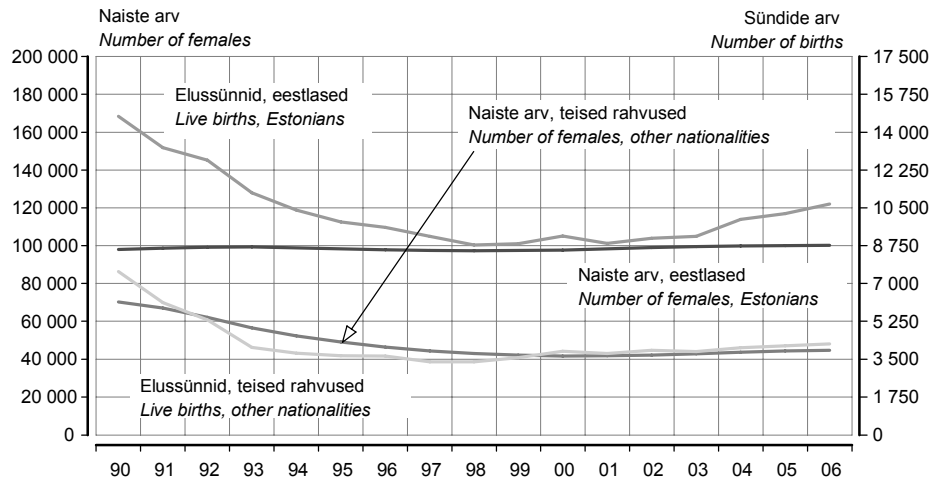

Diagramm 2 **Rahvaarvu vähenemine regiooniti, 2000–2006**
Diagram 2 *Decrease of population by regions, 2000–2006*

Diagrammil 3 on kujutatud 20–34-aastaste naiste aastakeskmine arv aastatel 1990–2006 eestlaste ja teiste rahvuste järgi ning elussünnid samal ajavahemikul. Viimastel aastatel on sündide arvu tõus selgelt märgatav, kusjuures mitte-eestlaste seas on sündimuse kasv aeglasem, vahetult pärast viimast rahvaloendust olid erinevused väiksemad. Samuti tuleb märkida, et selles vanuses naiste arv on eestlaste hulgas vaadeldaval perioodil tunduvalt stabiilsem olnud, eelmisel kümnendil vähenes naiste arv põhiliselt just mitte-eestlaste arvel.

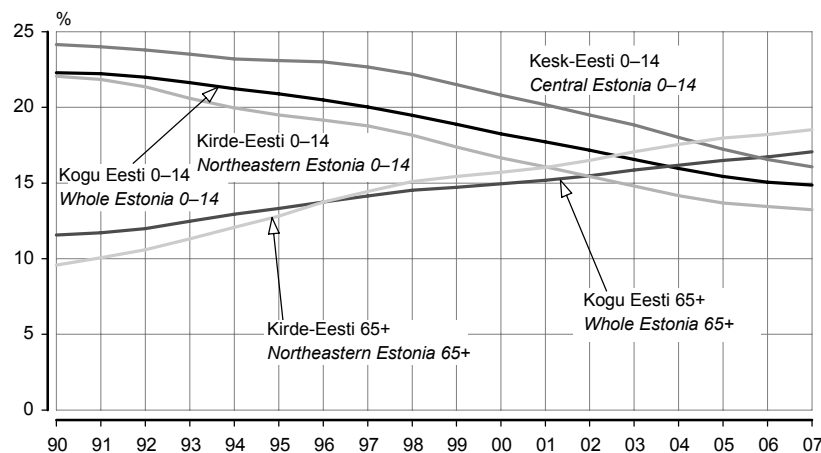
Diagramm 3 20–34-aastased naised ja elussünnid, 1990–2006
Diagram 3 20–34-year-old females and live births, 1990–2006

Hoolimata sündide arvu suurenemisest iseloomustab rahvastiku vanuskoosseisu muutust noorte osatähtsuse vähenemine (diagramm 4). Kuni 15-aastasi oli 2007. aasta alguses rahvastikust 14,9% (Kirde-Eestis 13,2% ja Kesk-Eestis 16,1%) ning 65-aastasi ja vanemaid 17,1% (18,5% Kirde-Eestis, Põhja-Eestis 16,2%).

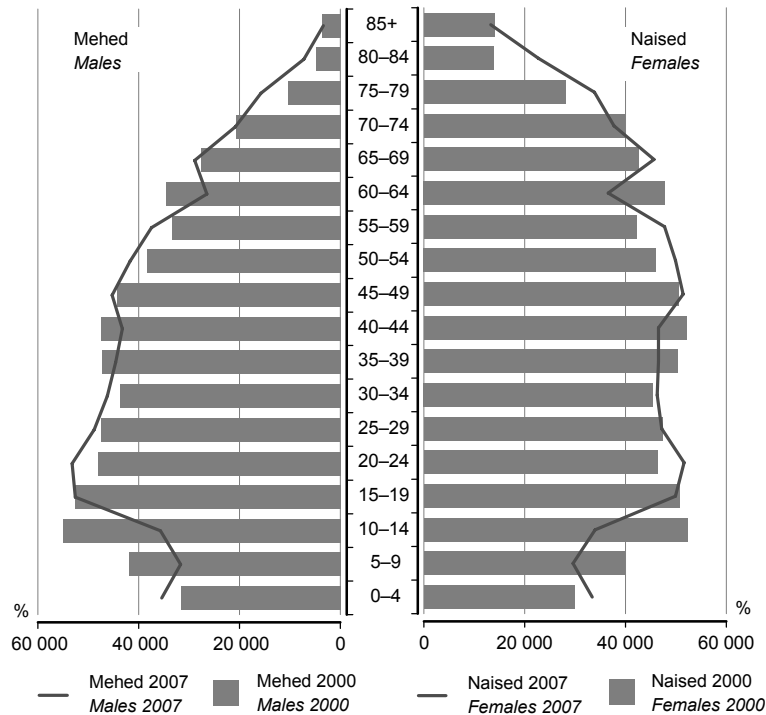
Aastatel 2003 ja 2004 tõusis kogu Eestis 15–64-aastaste elanike osatähtsus pool protsenti ja jõudis 2005. aasta alguseks 68%-ni. Oma osa selles oli arvatavasti ka eelmistel aastatel vähenenud suremusel (pikenenud oodataval elueal). 2006. aasta algul oli osatähtsus 68,2% ning viimasel aastal hakkas see näitaja vähenema. 2007. aasta alguses oli 15–64-aastaste elanike osatähtsus taas 68%, arvuliselt oli neid 2007. aasta alguses aga umbes kolm ja pool tuhat vähem kui aasta varem. Seega suurenes ka ülalpeetavate — laste ja vanurite — ja tööealiste suhe ning rahvastiku jätkuvat vananemist arvestades on järgmistel aastatel oodata selle tendentsi jätkumist.

Diagramm 4 Noored ja vanad rahvastikus, 1990–2007
Diagram 4 Young and old people in the population, 1990–2007

Põhjalikumalt kajastab vanusstruktuuri muutust diagramm 5, kus on toodud 2007. aasta alguse vanusjaotus võrreldes 2000. aasta omaga. Selgelt on näha, kuidas viimase seitsme aastaga rahvaarv vähenes vanuserühmades 5–9, 10–14 ning suurenes 75–79- ja 80–84-aastaste hulgas.

Diagramm 5 **Eesti rahvastikupüramiid, 2000 ja 2007**
 Diagram 5 *Population pyramid of Estonia, 2000 and 2007*

Naiste osatähtsus rahvastikus ja oodatav eluiga

Viimaste aastate suremuse ja meeste ning naiste oodatava eluea muutusi käsitletakse põhjalikumalt suremuse osas. Demograafiliste protsesside tendentside ja muutusi analüüsid peab arvestama sellega, et paljud näitajad on tihti väga tihedalt seotud rahvastiku vanusjaotusega ja sageli sõltuvad sellest üsna suurel määral. Isegi kõige laiemalt kasutatavad näitajad — sündimuse ja suremuse üldkordajad, mis arvutatakse sündmuste arvu keskmise rahvaarvuga jagades, on tegelikult mõjutatud vanusjaotusest. On selge, et ühe ja sama sündimustaseme juures võiks sünnituseas naiste arvu osatähtsuse suurenedes oodata ka sündimuse üldkordaja väärtuse kasvu.

Üldise suremuse taseme hindamiseks kasutatakse tavaliselt kõige sagedamini kolme näitajat — suremuse üldkordajat, standarditud suremuskordajat ja oodatavat eluiga. Esimene neist vanusjaotuse mõju ei arvesta, teine on arvutatud selliselt, et kõrvaldada rahvastiku soovanusjaotuste erinevuse mõju. Statistikaamet kasutab arvutustes aastal 1976 avaldatud Euroopa standardrahvastiku vanusjaotust. Standarditud suremuskordajat on võimalik arvutada ka mingit teist soovanusjaotust aluseks võttes ning arusaadavalt saab siis teistsuguse tulemuse.

Oodatav eluiga arvutatakse nii, et see ei sõltu konkreetsest vanusjaotusest ja seepärast peetakse seda kõige sobivamaks suremuse taseme iseloomustavaks näitajaks. Traditsiooniliselt arvutatakse oodatav eluiga meeste ja naiste kohta eraldi ja kogu rahvastiku vanusjaotust aluseks võttes. Arvutuste lähteandmeteks on rahvastiku vaadeldava perioodi surmade arv vanuseti ja vastavad vanusjaotused. Seetõttu on arusaadav, et teades meeste ja naiste suremuse taseme vanuseti ja nende vanusjaotusi, on põhimõtteliselt võimalik nendest tuletada ka kogu rahvastiku oodatav eluiga. Sama kehtib ka meeste (ja naiste) eluea kohta,

kui on teada vastavalt kogu rahvastiku ja naiste (meeste) suremustöenäosused ja vanusjaotused.

Meeste ja naiste suremuse suure erinevuse puhul võib aga juhtuda, et nende muutumatu suremustaseme juures on kogu rahvastiku oodatav eluiga suurem siis, kui naiste osatähtsus rahvastikus on suurem. Ehk teisisõnu — on alust arvata, et ainult meeste suremustaseme kasvades (ja arvatavasti ka naiste osatähtsuse suurenedes) ei pruugi kogu rahvastiku oodatav eluiga seda muutust kajastada.

Diagrammidel 6–9 on toodud näide naiste osatähtsuse kasvu mõjust üldisele rahvastiku oodatavale elueale. Ümber on arvatatud nii kogu rahvastiku oodatav eluiga (aluseks 2006. aasta meeste ja naiste suremustase) kui ka meeste (naiste) oodatav eluiga lähtudes kogu rahvastiku ja naiste (meeste) suremustöenäosusest (samuti 2006. aasta andmed). Naiste osatähtsus kogurahvastikus erineb aga selles näites umbes 2% võrra 2006. aasta 54%-st. Variandis OL — 1959. aasta linnarahvastiku vanusjaotuses — on naiste osatähtsus suurem, variandis PROG (2050. aastaks selles kogumikus prognoositud vanusjaotuses) aga väiksem.

Diagrammil 9 on näha, et oodatava eluea väärtus sünnimomendil variandis OL erineb oodatava eluea väärtusest variandist PROG peaaegu poolteist aastat. Seega ei saa nõustuda väitega, et meeste ja naiste oodatavat eluiga ei ole praegu mõtet eraldi arvutada ja analüüsida.

Diagramm 6 **Meeste ja kogu rahvastiku suremistöenäosus vanuse järgi**
 Diagram 6 *Probability of death of males and the whole population by age*

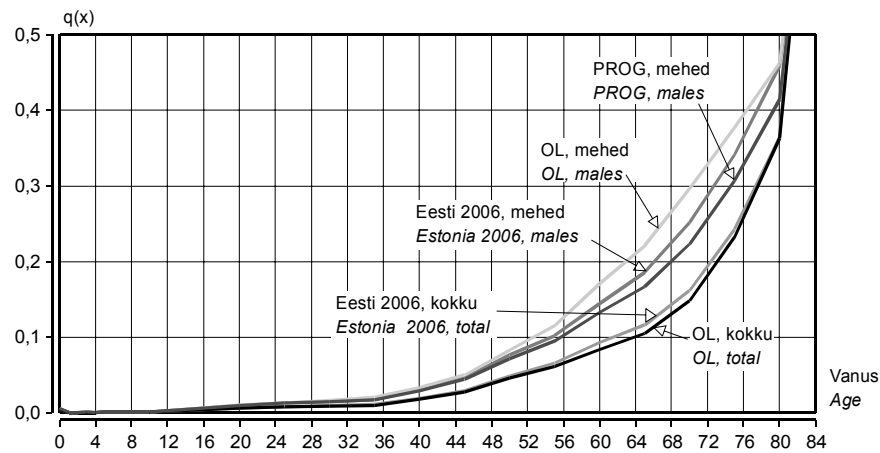

Diagramm 7 **Naiste ja kogu rahvastiku suremistöenäosus vanuse järgi**
 Diagram 7 *Probability of death of females and the whole population by age*

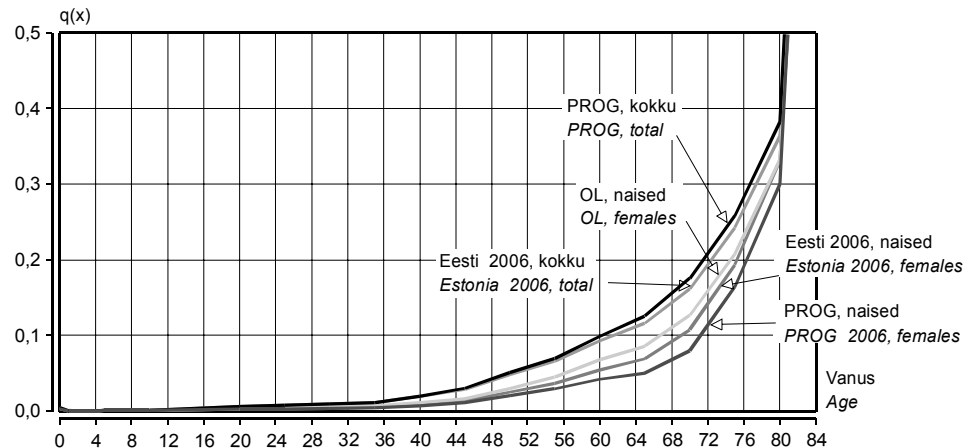

Diagramm 8 **Oodatav eluiga vanuse ja soo järgi**
 Diagram 8 *Life expectancy by age and sex*

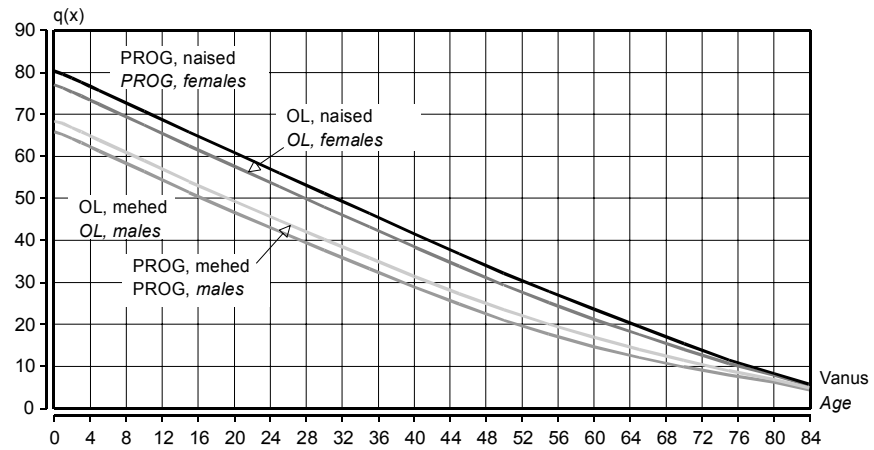
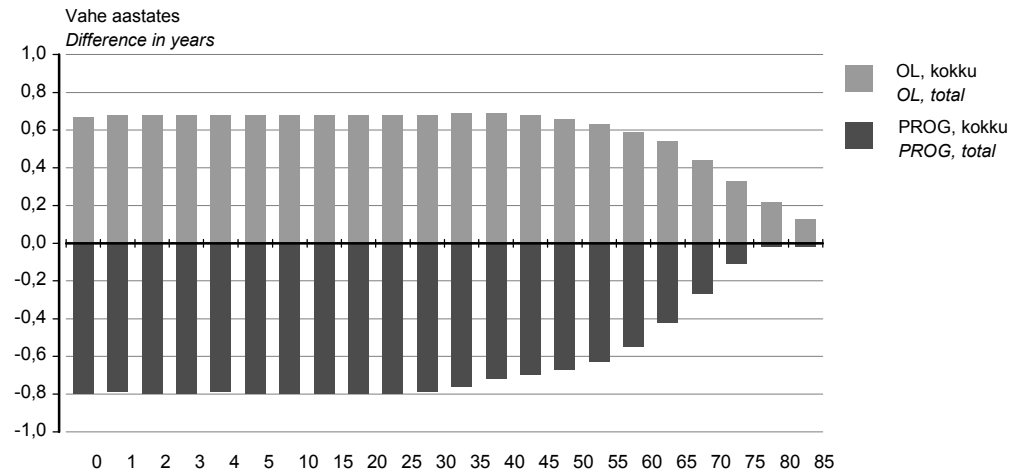

Diagramm 9 **2006. aasta oodatava eluea erinevus selle väärtustest variantides OL ja PROG vanuse järgi**

Diagram 9 *Difference in life expectancy of the year 2006 and in variants OL and PROG by age*

POPULATION

Aasa Maamägi
Leading Statistician
Population Statistics Service

In 2005 the population number of Estonia fell approximately by 0.2% due to negative natural increase, but in 2006 the population number fell by 0.17%. Natural increase in 2005 was –2,966, in 2006 only –2,439 because the number of births in 2006 was higher by about 500 births compared to 2005.

The number of deaths has also continuously decreased: in 2005 the number of deaths was by 369 smaller compared to 2004. In 2006 the number of deaths was the same as in 2005 (17,316).

At the beginning of 2007, the estimated population number based on the 2000 Population and Housing Census data and vital events of 2000–2006 was 1,342,409, the proportion of women was 54%. The share of Estonians was 68.6% (68.4% in 2004). The population change includes only the natural increase because the migration data for 2000–2006 do not cover all the migration events and the recommended definitions on migration statistics cannot be used for the data on registered changes of the place of residence.

As at the beginning of 2007, 65% of the population lived in cities and 35% in rural municipalities.

The population number of Estonia has continuously decreased since 1991, with different speed in different Estonian regions (NUTS3 level, Diagrams 1–2) and the last two years in Northern Estonia the number of births already slightly exceeded the number of deaths.

Diagram 3 depicts the annual average number of 20–34-year-old females in 1990–2006 among Estonians and other nationalities and the number of live births during the same period. The rise in the number of births during the last few years is clearly noticeable, but among non-Estonians the growth in the number of births is slower, directly after the last Population Census the differences were smaller. It must also be mentioned that the number of females in the respective age has been significantly more stable among Estonians in the period under observation, in the last decade the number of females decreased mainly on account of non-Estonians.

In spite of the increasing number of births the changes in the age structure of the population show continuously an ageing trend (Diagram 4). The share of up to 15-year-old people was 14.9% (13.2% in Northeastern Estonia and 16.1% in Central Estonia) and the share of over 65-year-old people was 17.1% (16.2% in Northern Estonia and 18.5% in Northeastern Estonia) on 1 January 2007.

The proportion of working-age persons in Estonia rose during 2003 and 2004 by 0.5% and reached to 68% by the beginning of 2005 and to 68.2% at the beginning of 2006. The decrease of mortality plays a significant role in this trend (life expectancy has become longer), but in 2006 this trend changed and at the beginning of 2007 the proportion of working-age persons in Estonia was 68% again.

The changes in the age structure of the population on Diagrams 5 show the increase in age-groups 75–84 and the decrease in age-groups 5–14.

Diagrams 6–9 depict the influence of the proportion of females in age and sex distribution on life expectancy and the probability of death in the whole population, if the probability of death of males and females is at the same level.

In assumption that the probability of death for males and females is at the level of the year 2006 the life expectancy of the whole population was recalculated for other two age and sex distributions. The variant OL is the age distribution of urban population in 1959 and variant PROG is the forecast for 2050. The proportion of females differs from the proportion of 2006 by 2%.

The difference for those variants reached almost one and a half year.

The probability of death for males (and females) was also recalculated for those ages and sex distributions (the probability of death for the whole population and for females was used) and has been presented in Diagrams 6, 7.

SÜNDIMUS

Ülle Valgma

Rahvastikustatistika talituse analüütik

Alanud aastatuhandel on sündimus Eestis arenenud tõusvas joones. On raske vahet teha, kui võrd mõjutab sündimust rakendunud vanemahüvitis või positiivsed arengud majanduses. Teisalt näitab juba mõnda aega täheldatud sünnitusvanuse tõus, et lapse saamist lükatakse edasi. Kuigi nii sündide üldarv kui ka kordajad kasvavad, ei ole sündimus rahvastikutaasteks piisav. Endiselt on probleemiks abortide suur arv — elussünniga lõppevad vaid veidi enam kui pooled rasedustest.

Summaarne sündimuskordaja

Sündimuse olulisem näitaja on summaarne sündimuskordaja (edaspidi TFR, lühend tuleb inglise keelest — *total fertility rate*). Summaarne sündimuskordaja näitab keskmist laste arvu naise kohta, kui kogu viljakusea jooksul jääb sündimus samale tasemele kui aastal, mille kohta kordaja on arvatud. Lihtsustatult saab seda tõlgendada kui viljakusea lõpuks sündinud keskmist laste arvu naise kohta. TFR näitab rahvastikutaaste taset. Kui TFR on üle 2,15, siis rahvastik taastub — põlvkondade vaheldumisega jääb rahvaarv püsima. Kui TFR on alla selle, siis rahvastik ei taastooda ennast. 2006. aastal suurenes TFR-i väärtus Eestis 1,55-ni — üks kõrgemaid sündimustasemeid taasiseseisvunud Eestis. Vaid iseseisvusaja algaastatel ehk 1991. ja 1992. aastal oli sündimus sellest tasemest kõrgem — vastavalt 1,80 ja 1,71.

Eestlaste sündimustase on kõrgem kui teistel Eestis elavatel rahvusrühmadel kokku. Eestlaste sündimustase on 2002. aastast pidevalt suurenenud, samas mitte-eestlastel vahelduvad tõusud langustega. 2006. aastal oli summaarne sündimuskordaja eestlastel 1,60 ja mitte-eestlastel 1,37. Sündimustaseme erinevus rahvusesti on osaliselt põhjendatav nende erineva elukohaga. Eestlaste hulgas on maarahvastiku osatähtsus suurem, mitte-eestlased on sagedamini linnaelanikud. Sündimus linnades on aga madalam.

Madalast madalam sündimus Euroopas

Vaatamata sellele, et Eestis ei taga sündimus rahvastikutaastet, on see võrreldes mitme Euroopa riigiga kõrgem ning lähedal Euroopa Liidu keskmisele. Viimasel kümnendil oli sündimus allpool taastetaset kõigis Euroopa riikides. Rohkem kui pooltes liikmesriikides oli sündimus 2005. aastal madalam kui Eestis. Uute, pärast 2004. aastat Euroopa Liiduga ühinenud riikide seas on Eesti sündimus aga kõrgeim.

Mitme Euroopa riigi ülimald sündimus pälvib erilist tähelepanu. Näiteks Ukrainas ja Tšehhis oli TFR-i väärtus mõnel aastal vaid napilt üle ühe. Seetõttu pakuti välja termin “madalast madalam sündimus (*lowest low fertility*)”, mis märgib alla 1,3 TFR-st sündimustaset (Kohler, Billari, Ortega 2002). Selline TFR-i tase on madalast madalam seepärast, et niisuguse sündimustaseme puhul väheneks stabiilne rahvastik kaks korda iga 45 aasta tagant.^a

Madal sündimus on iseloomulik eelkõige Ida- ja Kesk-Euroopa riikidele. Eestis oli sündimus madalast madalam vaid 1998. aastal, kui TFR-i väärtus oli 1,28. 2005. aastal oli Euroopa Liidus sellise sündimustasemega riike viis — Poola, Slovakkia, Sloveenia, Leedu ja Tšehhi. Kuid ka näiteks Hispaanias ja Itaalias oli sündimus aastaid madalast madalam ning alles viimastel aastatel tõusis see neis riikides 1,3-st veidi kõrgemale.

Madala sündimuse põhjuseks peetakse sündide edasilükkamist vanemasse ikka, sest sünnitusea muutumine ja TFR on omavahel seotud — sünnitusvanuse tõusuga kaasneb TFR-i vähenemine ja noorenemisega suurenemine. Kui sünnitusvanus ei muutu, on TFR lähedane tegelikule keskmisele laste arvule naise kohta. (Bongaarts 1999) Sünnitusvanuse suurenemise korral on tõenäoline, et naine ei jõua viljakusea lõpuks sünnitada soovitud arvu lapsi. Siiski ei pruugi sünnitusvanuse muutumine põhjustada tegelikult sünnitustaseme muutumist ja nii nooremas kui ka vanemas eas esimest korda emaks saanud võivad sünnitada viljakusea lõpuks sama palju lapsi.

Sünnijärjekord

Esimese, teise või ükskõik mitmenda lapse sünnitamise tõenäosus on erinev. On selge, et iga järgmise lapse saab sünnitada vaid siis, kui eelmine on sündinud. Seega on iga järgmise lapse sünni tõenäosus eelmise omast väiksem. Summaarset sündimuskordajat saab arvestada ka sünnijärjekorra järgi (Bongaarts 1999). Sel juhul näitab kordaja kui suur osa naistest sünnitab selle sünnijärjekorraga lapse. Kui kordaja esimeste sündide kohta läheneb ühele, tähendab see, et enamik naisi sünnitab vähemalt ühe lapse (Philipov 2001,

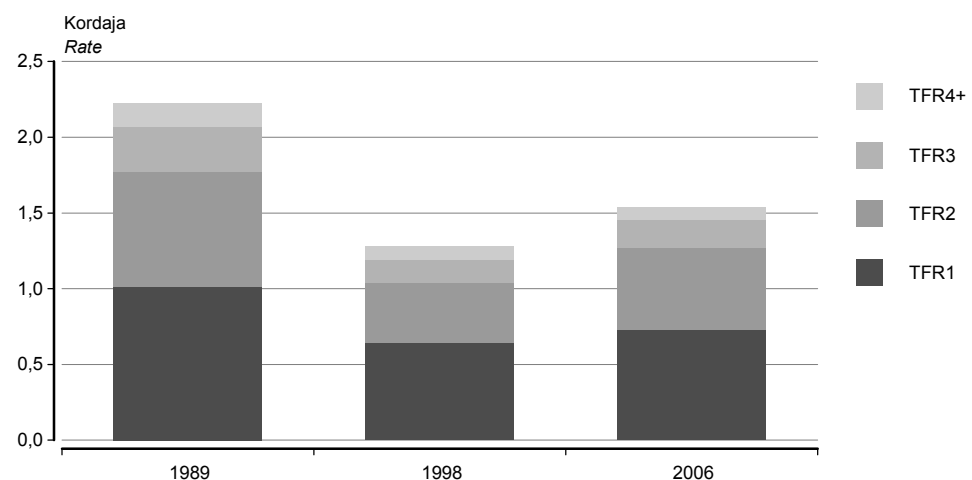
^a Stabiilne rahvastik on selline, kus puudub sisse- ja väljaränne ning kus aastakeskmise iibekordaja on konstantne.

Baochang Gu, Shuzhang Yang 1991).

Eestis oli summaarne sündimuskordaja üle taastetaseme viimati 1989. aastal. Esmasünni summaarne sündimuskordaja oli 1989. aastal 1,0 ja teise sünnijärjekorra oma 0,8 (diagramm 10). See tähendab, et selle sündimustaseme juures oleksid kõik naised oma viljakusea lõpuks sünnitanud ühe ja 80% naistest kaks last. Kolmanda lapse oleks sünnitanud vaid 30% naistest. Seega domineeris sel ajal Eestis kahelapseline peremudel, mis oli omane ka teisele Ida-Euroopa maadele (Philipov 2001). 2006. aasta sündimustaseme juures sünnitaks viljakusea lõpuks 73% naistest ühe ja 54% kaks last. Kolmanda lapse sünnitaks 19% naistest.

Oluline on silmas pidada, et 1980. aastatel sünnitusvanus Eestis noorenes, mistõttu oli TFR-i väärtus tegelikust sündimustasemest kõrgem. 1990. aastatel hakkas sünnitusvanus suurenema, seepärast on TFR-i väärtus tegelikust sündimustasemest madalam.

Diagramm 10 **Summaarne sündimuskordaja sünnijärjekorra järgi, 1989, 1998, 2006.**
 Diagram 10 **Total fertility rate by parity, 1989, 1998, 2006**

Viimastel aastatel laste sünnijärjekorras märkimisväärseid muutuseid toimunud ei ole. Ligikaudu pooled 2006. aastal sündinud lapsed olid emadel esimesed. Viimasel kahel aastal vähenes esmasündide osatähtsus. Vähenes ka vähemalt kolmandate sündide osa, teise lapsena sündinute osatähtsus aga suurenes kogu vastsündinute arvust kolmandikuni. Need muutused olid siiski väikesed, jäädes aastas alla ühe protsendipunkti.

Sünnitanute keskmine vanus

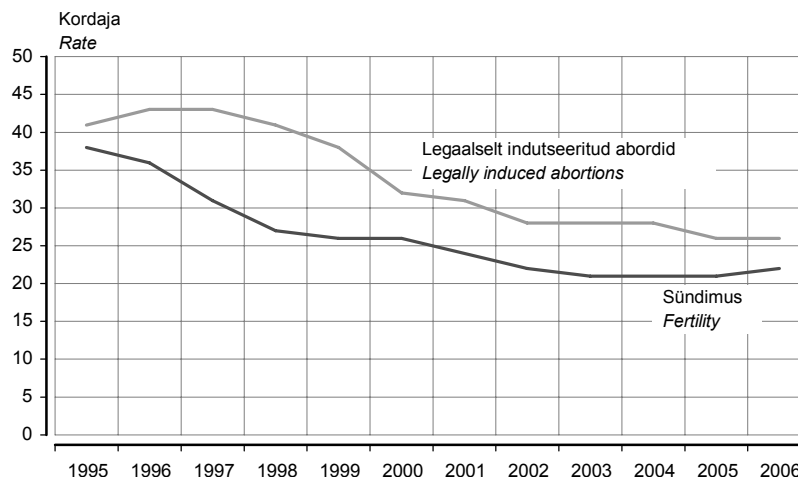
Andmed näitavad, et 1990. aastatel alguse saanud tendents sünnitust vanemasse ikka edasi lükata ei ole praeguseks veel lõppenud. Endiselt suureneb sündimus 25–39-aastastel ja väheneb 20–24-aastastel naistel — suureneb sünnitajate keskmine vanus.

2006. aastal oli sünnitaja keskmine vanus Eestis 28,4 aastat. Kuna keskmine vanus lapse sünnil sõltub lisaks sünnituse ajastusele ka erineva sünnijärjekorraga sündide jaotumisest, ei ole keskmise vanuse võrdlemine riigiti otstarbekas. 2006. aastal oli Eestis naise keskmine vanus esimese lapse sünnil 25,4 aastat. Kümme aastat tagasi sünnitanuga võrreldes on praegune esmasünnitaja keskmiselt kaks aastat vanem. Võrreldes EL teiste liikmesriikidega saadakse Eestis emaks küllaltki noorelt, vaid Lätis ja Leedus olid esmasünnitanud nooremad. Kõige hiljem saadakse esimest korda emaks Hispaanias, Itaalias, Saksamaal ja Suurbritannias, kus esmasünnitanu keskmine vanus on üle 29 aasta.

Alla 20-aastaste sündimustase on Eestis kõrge

Vanemahüvitise rakendumise eel oletati, et noored ja vähekindlustatud hakkavad rohkem sünnitama, et tagada endale aastaks vanemahüvitisest sissetulek. Praegu saab tõdeda, et vanemahüvitise rakendumise järel 2004. aastal peatus sündimuse vähenemine alla 20-aastaste seas. 2006. aastal sünnitas tuhandest alla 20-aastasest naisest 22, 2003. aastal 21. Naise soovil tehtud abortide suhtarv noortel naistel aga märkimisväärselt ei vähenenud. 2006. aastal tegi tuhandest alla 20-aastasest naisest aborti 26 (diagramm 11). Noorte hulgas on abortide arv endiselt sündide omast suurem.

Diagramm 11 **Sündimus ja abortiivsus alla 20-aastaste seas, 1995–2006**
 Diagram 11 *Fertility and abortion rates among girls aged under 20, 1995–2006*

Euroopa Liidu liikmesriikide seas oli alla 20-aastaste sündimustase Eestis üks kõrgemaid. Veelgi kõrgem on see Suurbritannias, ulatudes 26 sünnini tuhande tüdruku kohta. Seevastu näiteks Taanis ja Hollandis sünnitas viimastel aastatel tuhandest 15–19-aastasest tüdrukust vaid 6 — üks madalaim näitaja selles vanuses noortel Euroopas.

Eestis on alanud aastatuhandel emaks saanud igal aastal umbes 300 alaealist (alla 18-aastast). Kõigist sündidest kokku moodustavad alaealistele sündinud lapsed veidi enam kui 2%. Viimastel aastatel on nende osatähtsus vähenenud. Tõenäosus saada alaealisena emaks on veidi suurem maal elavatel tüdrukutel.

Veidi üle poole rasedustest lõppeb elussünniga

Naised otsustavad raseduse varasemast harvemini katkestada. Jätakuvalt väheneb legaalselt indutseeritud abortide arv. Need on abortid, mis tehakse kas naise soovil või meditsiinilistel näidustustel. Vaatamata vähenevale abortide ja suurenevale sündide arvule arenes vaid 56% rasedustest elussünnini ning iga kolmas rasedus lõppes 2006. aastal naise soovil tehtud abortiga. Tuhande viljakusealise naise kohta tehti 2006. aastal 28 aborti, 2000. aastal 37. Langus jätkus ka abortide ja elussündide suhtarvus — saja elussünni kohta tehti 2006. aastal 63 aborti, 2000. aastal 98.

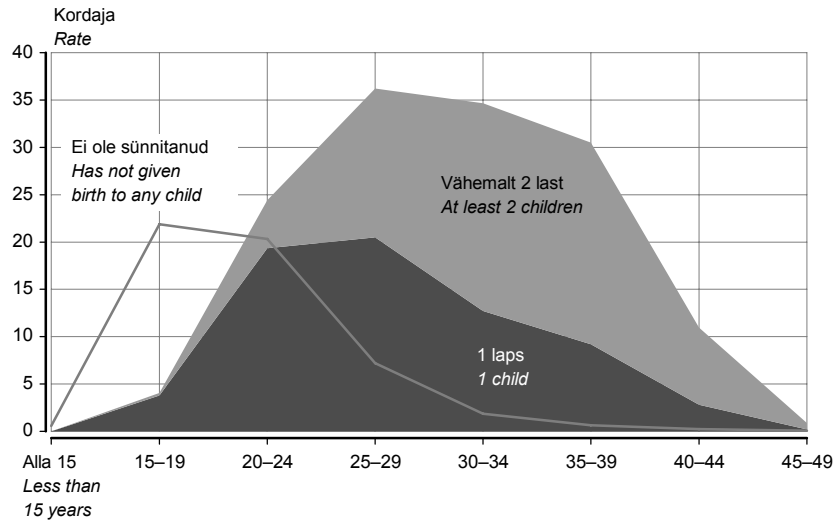
2006. aastal oli legaalselt indutseeritud aborti teinud naine keskmiselt 28-aastane. Alanud aastatuhandel ei ole aborti teinud naise keskmine vanus märkimisväärselt muutunud. 2000. aastal oli see 27,9 aastat.

Abordi kasuks otsustanud naised võib tinglikult jagada kahte rühma. Esimesse kuuluvad need, kellel veel lapsi ei ole ja kellest suurem osa neid tõenäoliselt veel ei taha. Nende hulgas olid kõige sagedamini noored, alla 25-aastased naised. Teise rühma kuuluvad juba sünnitanud, kuid kes tõenäoliselt veel või enam ei taha lapsi. Kirjeldatud üldistus põhineb legaalselt indutseeritud abortide vanuskordajatel vastavalt naise varasemate elussündide arvule (diagramm 12).

Kokku oli 2006. aastal aborti teinud naistest lastetuid 28%. Aastatel 2000–2006 sages nende osatähtsus legaalselt indutseeritud aborti teinud naiste hulgas 3%. Samavõrra vähenes kaks last sünnitanud naiste osatähtsus — 26%-ni. Ühe lapse sünnitanud naised oli aborti teinute seas 35%. Viimastel aastatel olid legaalselt indutseeritud aborti teinud naiste hulgas sagedamini sellised, kes ei kasutanud rasestumisvastaseid vahendeid. Tervise Arengu Instituudi andmetel oli 2005. aastal nende osatähtsus 64%.

Diagramm 12 **Legaalselt indutseeritud abortide vanuskordajad naise varasemate elussündide arvu järgi, 2006**

Diagram 12 *Age-specific abortion rates of legally induced abortions by number of previous live births, 2006*

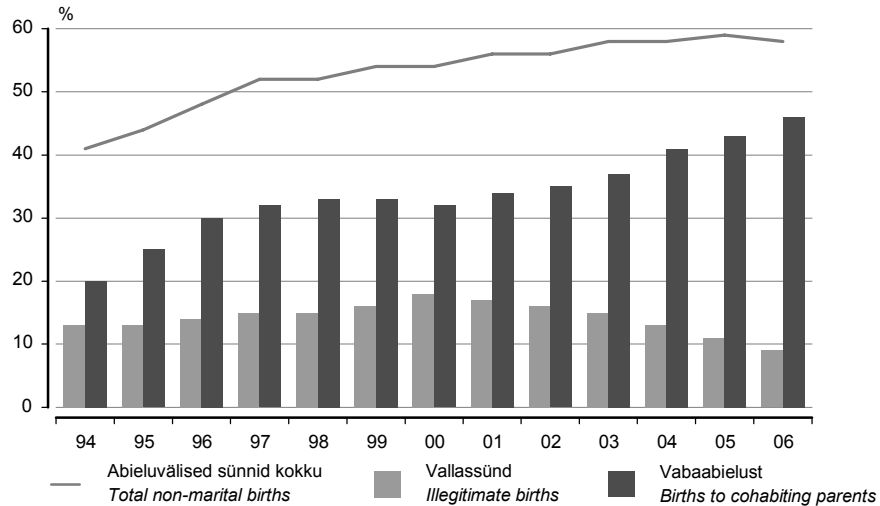

Eestis on palju abieluväliseid sündide

Abieluväliste sündide suure osatähtsuse poolest on Eesti Euroopas esirinnas. Viimastel aastatel sündis Eestis väljaspool seaduslikku abielu 58% lastest. Eestist rohkem sünnib lapsi väljaspool abielu vaid Islandil, kus 2005. aasta andmetel oli abieluväliste sündide osatähtsus 66% (Eurostati andmebaas). Enamikus Euroopa riikides domineerivad sünnid abielus vanematele. Keskmiselt sünnib Euroopas väljaspool abielu iga kolmas laps. Abieluväliste sündide osatähtsus on väiksem Lõuna-Euroopas, kus usu mõju ja peretraditsioonid on tugevamad. Näiteks Kreekas ja Küprosel sünnib väljaspool abielu vaid 5% lastest.

Diagramm 13 **Abieluvälised sünnid, 1994–2006^a**

Diagram 13 *Non-marital live births, 1994–2006^a*

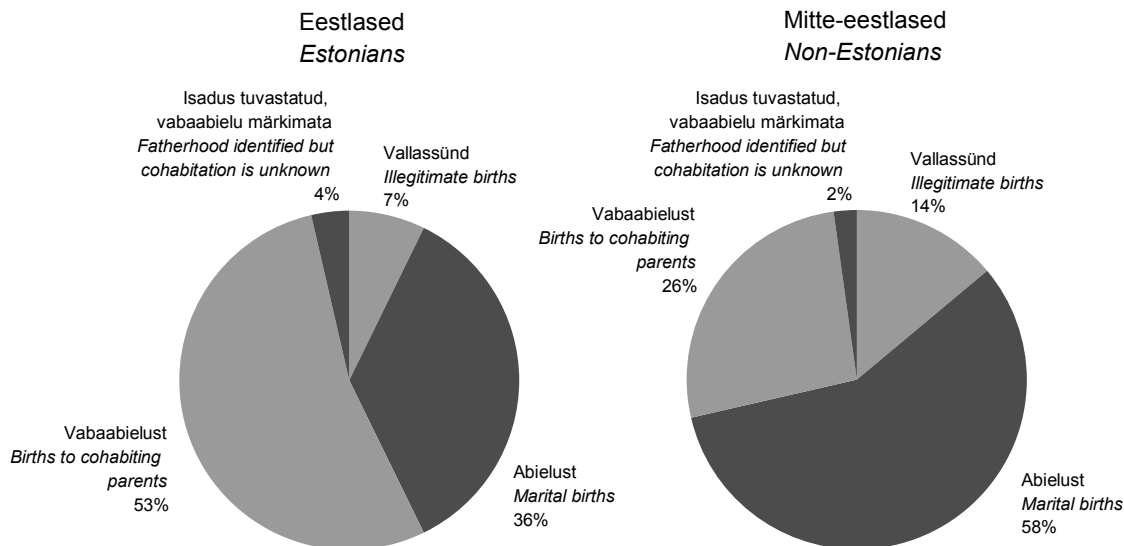
^a Aastate 2000–2003 vabaabielu andmeid on silutud, sest andmed olid alahinnatud.

^a The data of cohabitation for 2000–2003 have been revised because during this period the data were underestimated.

Abieluvälised sünnid ühtset rühma ei moodusta. Siia kuuluvad vabaabielus vanematele sündinud lapsed ja vallaslapsed. Vallaslastena käsitletakse neid, kelle sünniaktis puuduvad andmed isa kohta. Enamiku Eestis väljaspool abielu sündinud laste vanemad on vabaabielus (diagramm 13). Viimastel aastatel suurenes vabaabielust sündinute osatähtsus 2–3% aastas. Samas oli abieluväliste sündide sagedus viimastel aastatel stabiilne. Selle põhjus on vallasündide vähenemine vabaabielu sündide arvelt. Võrreldes 2000. aastaga vähenes vallasündide arv praeguseks ligikaudu tuhande võrra. 2006. aastal jäi isa tuvastamata igal üheteistkümnendal lapsel.

Vallassünde oli sagedamini mitte-eestlaste seas (diagramm 14). Vabaabieliu on nende hulgas vähem levinud ja nad eelistavad sagedamini abielluda enne lapse sündi. Eestlannad abielluvad sagedamini peale lapse sündi. Väärib märkimist, et eestlaste seas taandus abieliust sündinud laste osatähtsus järjekindlalt vabaabieliudest sündide ees. Mitte-eestlaste hulgas abieliust sündide osatähtsus viimastel aastatel suurenes ning see toimus isata registreeritud laste osatähtsuse vähenemise tõttu.

Diagramm 14 **Sünnid isa tuvastuse järgi, 2006**
Diagram 14 *Births by identification of father, 2006*

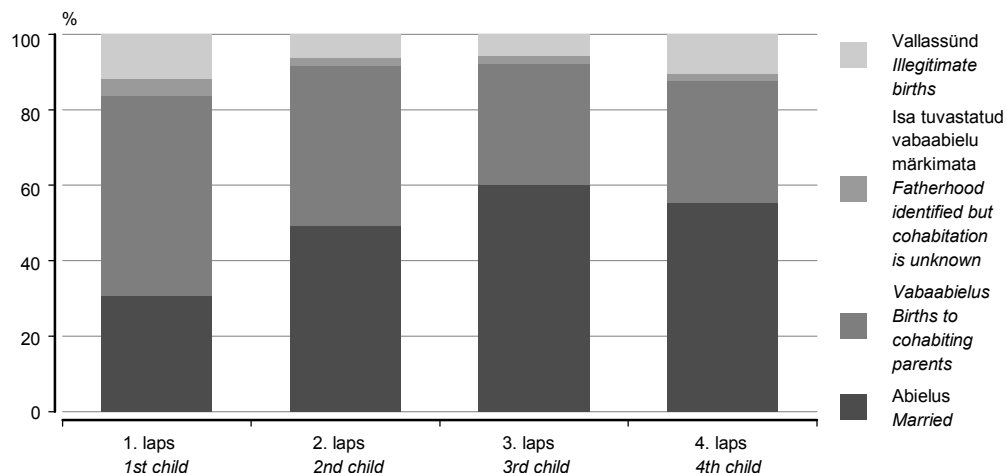

Esimene laps sünnib sageli väljaspool abielu

Veel paarkümmend aastat tagasi nägid ühiskondlikud tavad ette, et vanemad abielluksid enne lapse sündimist. Seetõttu olid küllaltki sagedased nii nimetatud hädaabieliud, kus abielu registreerimisel oli naine juba lapseootel. Tänapäeval ei nõua ühiskondlik suhtumine, et naine abielluks kindlasti enne lapse sündi. Seetõttu sünnivadki emade esimesed lapsed sagedamini väljaspool abielu — veidi üle kahe kolmandiku naistest ei ole esiklapse sündides abielus. Teise lapse sünniks on abiellunud pooled ning kolmanda sünniks veidi enam kui pooled vanematest (diagramm 15).

Eestlaste seas ei ole abiellumine nii populaarne kui mitte-eestlaste hulgas. Esimest last sünnitanud eestlannadest oli 2006. aastal abielus vaid iga viies (22%), teise lapse sündimise ajaks oli abiellunud kaks korda rohkem — 44%. Mitte-eestlaste hulgas oli aga abielus iga teine esmasünnitaja.

Diagramm 15 **Sünnid isa tuvastatuse ja sünnijärjekorra järgi, 2006**
Diagram 15 *Births by identification of father and birth order, 2006*

Kõrgepalgalistel ametikohtadel töötavad naised sünnitavad üha sagedamini

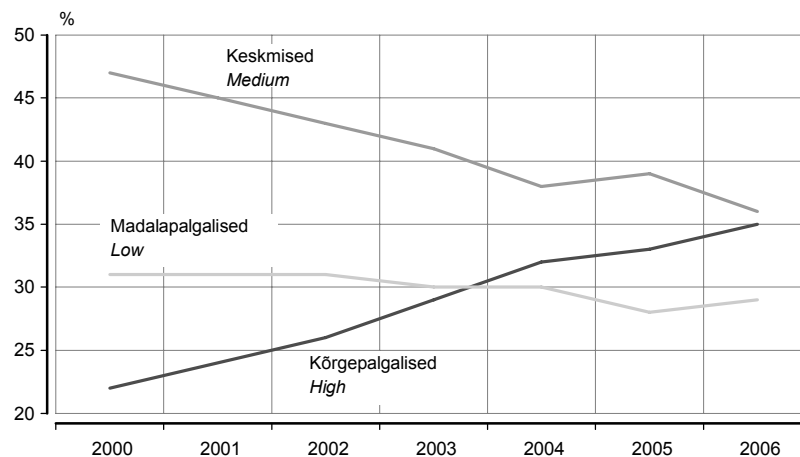
Viimastel aastatel on sagenenud sündide arv tööturul hõivatud naistel. Sünnitanute seas vähenes koduste ja töötute arv. Samal ajal suurenes Eestis tööhõive ja vähenes töötus. Siiski ei saa väita, et töötanute arvu suurenemine sünnitanute seas oli seotud vaid muutustega tööturul. Tõenäoliselt oli oma osa ka sündimuse nihkumisel vanemasse ikka, et enne lapse sündi omandada haridus, teha karjääri ning end majanduslikult kindlustada (Tiit 2000).

Vanemahüvituse mõju sündimuskäitumisele uurinud PRAXISE analüütikud tegid kindlaks, et 2002. aastast on sünnitama hakanud järjest kõrgema palgaga naised. Sama analüüs viitas vanemahüvitise soodsale mõjule teise ja kolmanda lapse sünnil kõrgepalgaliste hulgas (Võrk jt 2006).

Statistikaameti sünnistatistika ei kogu andmeid vanemate sissetuleku kohta. Küll aga saab sissetulekut kaudselt hinnata ametirühma alusel. Palgauuringu järgi oli sissetulek suurem juhtidel, seadusandjatel, kõrgematel ametnikel ja tippspetsialistidel. Madalama palgaga olid lihttöölised, teenindus- ja müügitöötajad. Ülejäänud ametirühmad (keskastme spetsialistid, ametnikud ja oskustöölised) kuuluvad keskmisse palgarühma.

Sünnistatistika andmetel on alanud aastatuhandel suurenenud kõrgemapalgaliste ametirühmadesse kuuluvate naiste osatähtsus sünnitanute hulgas. Näiteks kui 2000. aastal kuulus kõrgepalgaliste ametirühmadesse 22% sünnitanutest, siis 2006. aastal 35% (diagramm 16). Nende osatähtsus suurenes nii esmasünnitanute kui ka teist ja kolmandat last sünnitanud naiste hulgas. Samal ajavahemikul vähenes kümnendiku võrra keskmisse palgarühma kuuluvate naiste osatähtsus sünnitanute hulgas. Kõige rohkem vähenes sellesse palgarühma kuuluvate osatähtsus esmassünnitanute seas. Madalamapalgaliste osatähtsus vähenes samal perioodil vaid paar protsendipunkti, eelkõige kolmandat last sünnitanute hulgas. Tööjõu-uuringu andmetel samal perioodil naiste osatähtsus nendes ametirühmades märkimisväärselt ei muutunud.

Diagramm 16 **Sünnid ema palgarühma järgi, 2000–2006**
Diagram 16 *Births by mother's income group, 2000–2006*

Sünnitanute hulgas on üha enam kõrgharidusega naisi

Sünnitanute seas on üha enam kõrgharidusega naisi. Nende osatähtsus kahekordistus viimase kümnendiga, ulatudes 2006. aastal 30%-ni sünnitanute koguarvust. Põhjused on seotud nii kõrghariduse buumi kui ka reformidega, mistõttu on kõrgharidusega noori naisi rohkem kui eelmistel aastatel. Lisaks peavad Võrk ja Karu (2006) kõrgharidusega sünnitanute osatähtsuse kasvu üheks võimalikuks põhjuseks vanemahüvitise rakendumist.

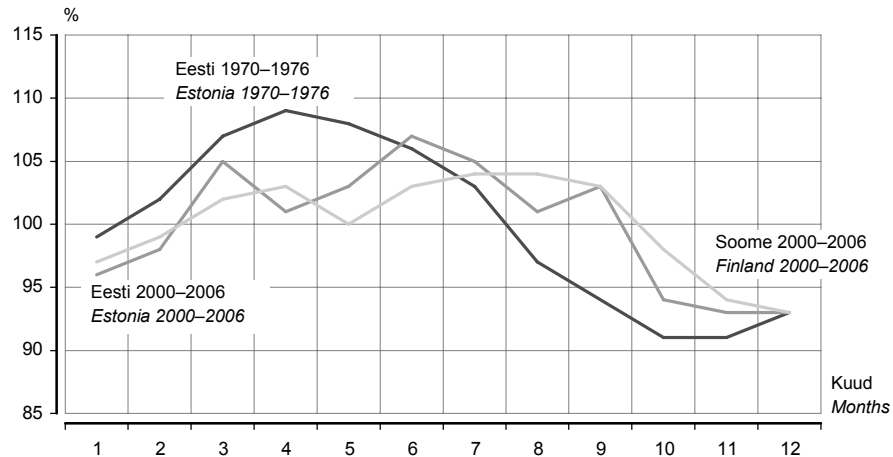
Sündimuse sesoonsus

Sündimust iseloomustab aastane rütm. Sündimuse sesoonsus on jälgitav kõigi rahvaste juures ja see on seotud viljastumise sesoonsusega. Viljastumise sesoonsust ei osata täpselt põhjendada, kuid kindlasti mõjutavad seda kliima, traditsioonid, tänapäeval ka pereplaneerimine. (vt ülevaadet Ahas jt 2004) Põhja-Euroopale on iseloomulik sündimuse maksimum kevadel — märtsis ja aprillis, Lõuna-Euroopale pigem hilissuvel-sügisel. Sündimuse sesoone muster on aja jooksul muutunud. Kõige ulatuslikumaid muudatusi

täheldati alates 1960. aastatest ja selle põhjuseks peetakse ühiskondlikke ja majanduslikke muutusi.

Aasta keskmist sündide jaotumist kuude kaupa Eestis näitab diagramm 17. Läbi aegade on rohkem lapsi sündinud aasta esimesel poolel, sealjuures kõige enam kevadkuudel märtsist maini. Viimastel aastatel sündide arv kuude kaupa mõnevõrra ühtlustus ning sagesid sündid suve teisel poolel. Suviste sündide arvu suurenemine viimastel aastatel on omane ka teistele Põhjamaadele.

Diagramm 17 **Sündide sesoonsus Eestis ja Soomes, 1970–1976, 2000–2006**
Diagram 17 **Seasonality of births in Estonia and in Finland, 1970–1976, 2000–2006**
(100%=aastakeskmine — 100% = annual average)

Kirjandus

Ahas, R., Roosaare, J., Uusküla A., Silm, S. (2004). eestlaste sündide aastaajalisusest. Akadeemia, 12 (189), lk 2563–2588.

Baochang Gu, Shuzhang Yang. (1991). *Fertility Trends in Rural China in the 1980s: Cohort Effect versus Period Effect*. *Asia-Pacific Population Journal*, Vol. 6, No, 4 pp. 3–34. [www] <http://www.unescap.org/ESID/psis/population/journal/1991/v06n4a1.pdf> (20.08.2007)

Bongaarts, J. (1999). *The Fertility Impact of Changes in the Timing of Childbearing in the Developing World*. *Population Council, Policy Research Division Working Paper No 120*. pp. 1–35. [www] <http://www.popcouncil.org/pdfs/wp/120.pdf> (1.09.2007)

Eurostati andmebaas [e-andmebaas] <http://epp.eurostat.cec.eu.int/> (30.08.2007)

Kohler, H.-P., Billari, F. C., Ortega, J. A. (2002). *The Emergence of Lowest-Low Fertility in Europe During the 1990s*. *Population and Development review* 28 (4), pp. 641–680 [www] www.demog.berkeley.edu/~kohler/ftp/llf.pdf (10.09.2007)

Philippov, D. (2001). *Low fertility in Central and Eastern Europe: Culture or economy? IUSSP Seminar on "International Perspectives on Low Fertility: trends, theories and policies", Tokyo, March 21–23, 2001. IUSSP Working Group on Low Fertility and National Institute for Population and Social Security Research, Japan*. [www] <http://demography.anu.edu.au/Publications/ConferencePapers/IUSSP2001/PaperPhilippov.doc> (11.10.2007)

Tiit, E.-M. (2000). Sündimuse dünaamika Eestis. Mõjutused, trendid ja prognoos Euroopa rahvastikuprotsesside taustal. Uurimisprojekti aruanne. Tartu.

Võrk, A., Karu, M. (2006). Eesti vanemahüvitise mõju sündimus- ja tööturukäitumisele: hindamise võimalused ja esimeste kogemuste analüüs. PRAXIS, lk 1–68.

FERTILITY

Ülle Valgma

Analyst

Population Statistics Service

In the present millennium the fertility in Estonia has increased. It is difficult to make differences whether the fertility is influenced by the parental benefit or positive development in economy. On the other hand, the growth of woman's age at childbirth that has lasted already for some time shows that the childbirth has been postponed. Although the number of births and the birth rates are increasing it is not sufficient for population reproduction. Continuously the big number of abortions is problematic — only slightly more than half of pregnancies end with live births.

Total fertility rate

The most important indicator of fertility is the total fertility rate (TFR). TFR shows the average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age specific fertility rates of a given year. Simplified, it may be interpreted as the average number of children born to a woman. TFR shows the level of population reproduction. If the value of TFR is over 2.15, then the population reproduces itself — population number will remain when generations are changed. In 2006 the value of TFR increased to 1.55 in Estonia, which is one of the highest fertility levels in re-independent Estonia. Only in the beginning of the re-independence of Estonia in 1991 and 1992 the fertility was higher — 1.80 and 1.71, respectively.

Fertility among Estonians is higher than among non-Estonians. The fertility of Estonians has constantly increased since 2002, but the fertility of non-Estonians had ups-and-downs. In 2006 the TFR of Estonians was 1.60 and that of non-Estonians 1.37. The difference in fertility level is partly explained with their different place of residence. The percentage of rural population is higher among Estonians compared to non-Estonians who mostly live in urban areas. Fertility in cities is lower.

Lowest low fertility in Europe

Despite the fact that fertility in Estonia does not guarantee the population reproduction it is higher compared to several European countries and close to the average of the European Union. In the last decade the fertility has been below reproduction level in all European countries. In more than half of the EU Member States the fertility in 2005 was lower than in Estonia. Among new Member States that joined the EU in 2004 the fertility of Estonia is the highest.

Extremely low fertility in several European countries attracts special attention. For example, in Ukraine and in Czech Republic the value of TFR was barely over 1. Therefore the term 'lowest low fertility' is proposed, which means the fertility level where TFR is under 1.3 (Kohler, Billari, Ortega 2002). The reason why exactly such value of TFR is chosen is that a TFR of 1.3 also implies the halving of the stable population size every 45 years^a.

Low fertility is especially characteristic of Eastern and Central Europe. In Estonia the fertility was the lowest low only in 1998 when the value of TFR was 1.28. In 2005 five countries in EU had the lowest low fertility — Poland, Slovakia, Slovenia, Lithuania and Czech Republic. But also in Spain and Italy the fertility was the lowest low for many years and recently the fertility has increased slightly.

One reason for low fertility is postponing of childbirth to older age because the change in age at childbirth and TFR are connected — the rise in age at childbirth causes the decrease of TFR and the decrease in age at childbirth causes the increase of TFR. If the age at childbirth does not change the value of TFR is close to actual average number of children per woman (Bongaarts 1999). In case of increase in the age at childbirth it is likely that a woman will not have the desired number of children. However, the change in the age at childbirth might not cause the change in the actual fertility level and women who have their first births either in younger or older age may have the same number of children by the end of childbearing years.

Birth order

The probability that a woman gives birth to one, two or more children is different. It is clear that every subsequent child can be delivered only after the previous child is born. Therefore the probability for the birth of each subsequent child is smaller. The TFR can also be calculated by the birth order (Bongaarts 1999). In that case the rate shows the share of women who deliver the baby with the given birth order. If the rate about first births is close to

^a The stable population is population where immigration and emigration are missing and where mean annual growth rate is constant.

1, it means that most of women have at least one child (Philipov 2001, Baochang Gu, Shuzhang Yang 1991).

In Estonia this kind of situation was in 1989 when TFR was above reproduction level. The TFR of first births in 1989 in Estonia was 1.0 and the TFR of second births was 0.8 (Diagram 10, p 14). It means that at this level of fertility all women would have had one child and 80% of women would have had two children by the end of childbearing years. Only 30% of women would have had three children. Thus, at that time the family model with two children dominated in Estonia that was typical also of other Eastern European countries (Philipov 2001). By the 2006 fertility level 73% of women would have one child, 54% would have two and 19% would have three children.

It is important to keep in mind that in Estonia during the 1980s the age at childbirth rejuvenated whereby the level of TFR was higher than the actual fertility level. During the 1990s the age at childbirth started to increase which caused lower TFR than the actual fertility level.

During last years there have been no significant changes in birth order. About half of children born in 2006 were first births. The percentage of first births decreased during the last two years. Also the share of third and more births decreased, the share of second births increased to one third of all births. The above mentioned changes are actually quite small — less than 1% per year.

The average age at childbirth

The data show that the tendency to postpone childbirth to older age that started in the 1990s has not yet come to an end. Continuously the fertility in the age of 25–39 is increasing and in the age of 20–24 is decreasing. The result is the increase in the average age of women at childbirth.

In 2006 the average age of women at childbirth was 28.4 years in Estonia. Since the average age at childbirth depends besides on the timing of childbirth also on distribution of the births by birth order the comparison by countries is not reasonable. In 2006 the average age of women at the birth of the first child was 25.4 years in Estonia. Ten years ago the average age of women at the birth of the first child was about 2 years younger. Compared to other EU Member States, in Estonia women become mothers at quite a young age. Only in Latvia and Lithuania the average age of women at the birth of the first child was lower. The highest average age of women at the birth of the first child is in Spain, Italy, Germany and the United Kingdom — over 29 years.

High fertility level of under 20-year-old women

Before implementation of the parental benefit it was assumed that the fertility of young and materially less insured women would increase to guarantee an income for one year. Today we can recognize that after the implementation of the parental benefit the decrease of fertility among women aged under 20 stopped. In 2006, 22 women per 1,000 women aged under 20 gave birth to a child, in 2003 — 21 women. The rate of abortions at the pregnant woman's own risk did not decrease significantly among young women. In 2006, 26 women per 1,000 under 20-year-old women had an abortion (Diagram 11, p. 15). Continuously the number of abortions among young women is higher than the number of births.

The fertility level of under 20-year-old women in Estonia is one of the highest among the EU Member States. It is even higher in the United Kingdom where there were 26 births per 1,000 girls. But for example, in Denmark and in the Netherlands only 6 women from 1,000 women at the age of 15–19 have given birth to a child, the respective indicator is one of the lowest among the young women in Europe.

In the present millennium, about 300 under-age girls (aged under 18 years) have become mothers every year. Children born to under-age mothers account for slightly more than 2% of all births. During last years the share of births to under-age mothers has decreased. The probability of an under-age girl to become a mother is higher in rural areas.

Slightly more than half of pregnancies end with live births

Women decide to terminate the pregnancy more rarely than formerly. The number of legally induced abortions continuously decreases. These are the abortions that are done either on woman's own wish or under medical indications. Despite the decreasing number of abortions and increasing number of births only 56% of pregnancies ended with live births in 2006 and every third pregnancy ended with the abortion made at the woman's own wish. In 2006, the number of legal abortions per 1,000 women at the age of 15–49 was 28,

in 2000 the respective figure was 37. In 2006, the number of legal abortions per 100 live births was 63, in 2000 the same indicator was 98 abortions per 100 live births.

In the present millennium the woman's mean age at the time of abortion has not changed much. In 2006, the mean age at the time of legally induced abortion was 28 years, in 2000 — 27.9 years.

Women who decide to have an abortion may be divided into two groups. The first group includes women who do not have children and the majority of them do not want to have children yet. This group comprises mostly young, under 25-year-old women. The second group includes women who already have children but who do not want more children yet or do not want children any more. The generalisation is based on age-specific abortions rate according to the number of previous children of a woman (Diagram 12, p. 16).

In 2006, the share of women who had an abortion and did not have any children was 28%. This percentage has increased by 3% during the years 2000–2006. At the same time the percentage of women who had two children decreased by 3% to 26%. 35% of women who had an abortion had one child. During last years among women who have had a legally induced abortion the use of contraception was less frequent. 64% of women who had an abortion in 2006, didn't use the contraception.

Estonia is among the first countries in Europe by the high percentage of illegitimate births

With a high percentage of illegitimate births Estonia is among the first countries in Europe. 58% of children are born outside marriage. Even more illegitimate children are born in Iceland where the share of illegitimate births was 66% in 2005. In the majority of European countries legitimate births are dominating. On an average every third child in Europe is born outside the marriage. The share of illegitimate births is smaller in Southern Europe where the influence of religion and family traditions is stronger. For instance, in Greece and Cyprus only 5% of children are born outside marriage.

Illegitimate births cannot be regarded as one uniform group. Besides the children born to parents in consensual union this group includes children whose father is not identified (the data about father are missing on the birth record). In Estonia the majority of illegitimate births are births to parents in consensual union (Diagram 13, p. 16). During last years the percentage of births to parents in consensual union has increased by 2–3% per year. At the same time the frequency of extra-marital births during last years has been stable. The reason for that is the decrease of illegitimate births where the father is unknown on account of births to parents in consensual union. Compared to 2000, the number of illegitimate births where the father is unknown has decreased by 1,000. In 2006 the father was unidentified in case of every 11th child.

Births where father is unidentified occur more often among non-Estonians (Diagram 14, p. 17). Among them the consensual unions are less popular and they prefer to get married before the childbirth. Estonian women often marry after childbirth. It is worth noticing that among Estonians the percentage of legitimate births has continuously decreased and the share of children born to parents in consensual union has increased. Among non-Estonians the percentage of legitimate births has increased due to the decreasing share of births with unidentified father.

The first child is often born outside the marriage

Only two decades ago it was important in the society that parents should be married before the childbirth. Therefore the so-called emergency marriages were quite frequent where the bride was already pregnant. Today the social attitude does not insist that a woman must be married before childbirth. For that reason many first births are extra-marital — slightly more than two thirds of women are not married when their first child is born. By the time of the second birth half of parents are married and by the time of the third child slightly more than half of parents are married (Diagram 15, p. 17).

Among Estonians compared to non-Estonians, marriages are not so popular. Among Estonian women who had given birth to their first child only 22% were married, by the time of the birth of the second child two times more women were married — 44%. Among non-Estonians half of women who had given birth to their first child were married.

The number of births among women with high income is increasing

During the last years the number of births born to employed women is increasing. The number of homemakers and unemployed has decreased. At the same time the employment rate has increased and the unemployment has decreased. The growth in the number of employed among women who delivered children is not connected only to the changes in the

labour market. Probably the increase in the age at childbirth to older age plays also a big role. It became important prior to the childbirth to attain education, to make a career and to be financially secure (Tiit 2000).

PRAXIS analysts who studied the influence of the parental benefit on fertility behaviour showed that since 2002 the number of women with high income giving birth to children has increased. The same analysis indicated to positive influence of the parental benefit on the second and third births among persons with high income (Võrk et al. 2006).

The fertility statistics in Statistics Estonia do not collect data about the parents' income. But the income can be estimated indirectly by group of occupation. According to wages and salaries survey managers, legislators, senior officials and professionals have higher income. Workers of elementary occupations, service workers and shop and market sales workers have lower income. The remaining occupations (technicians and associate professionals, clerks and craft workers) have medium income.

According to the data of fertility statistics the share of women belonging to occupation groups with high-income who have given birth to a child has increased in the present millennium. For instance, if in 2000 22% of women who gave birth to a child had a high-income occupation, then for 2006 the respective indicator has increased to 35% (Diagram 16, p. 18). The share of women with high income has grown among all births regardless of birth order. At the same time the percentage of women with medium income who have given birth to a child has decreased by one tenth. The biggest decline was among women who gave birth to the first child. The percentage of women with low income has decreased only by a couple of percentages, especially among women who gave birth to the third child. According to the Labour Force Survey the share of women during that period has not changed much in these occupation groups.

More women with higher education have children

More women with higher education have children. Their percentage has doubled during the last decade accounting for 30% of all women who had given birth to a child in 2006. The reasons are connected with the boom of higher education and also with reforms in higher education, which resulted in a bigger number of young women with higher education compared to the previous years. In addition, Võrk and Karu (2006) find that implementation of parental benefit is one possible reason for the increase in the share of women with higher education who have given birth to a child.

Seasonality of fertility

Fertility is characterised by seasonal rhythm. The seasonality of fertility can be observed among all nations and it is connected with the seasonality of fertilisation. The seasonality of fertilisation cannot be explained exactly but it is certainly influenced by weather and traditions, nowadays also by family planning (Ahas et al. 2004). Northern Europe can be characterised by the maximum fertility in spring — in March and April, Southern Europe — in the late summer and autumn. The seasonal pattern of fertility has changed over time. The most extensive changes were noticed since the 1960s; social and economic changes are considered the reasons for it.

The average distribution of births in Estonia by months is shown on Diagram 17 (p. 19). Throughout the years more children are born in the first half of the year, especially from March to May. During last years the number of births by months has somewhat equalised and more children are born in the second half of summer. The increase in the number of summer births is characteristic also of other Nordic countries.

SUREMUS

Gleb Denissov

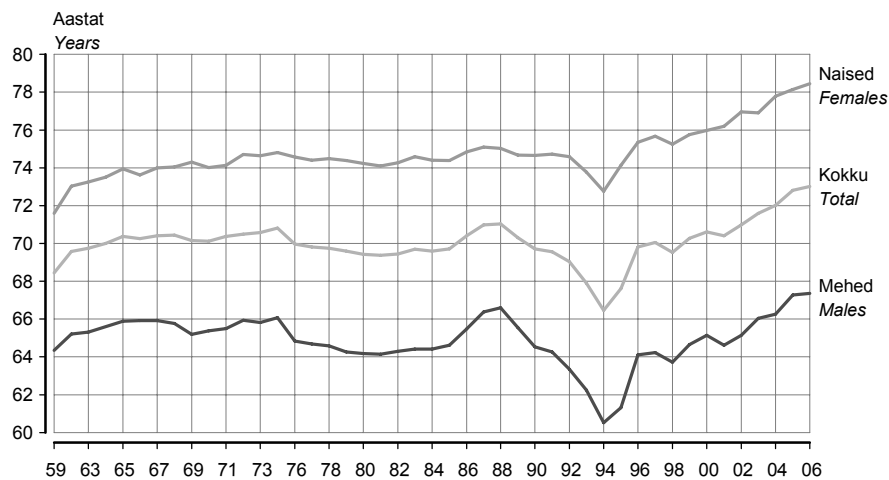
Rahvastikustatistika talituse juhtivstatistik

Surmajuhtumite absoluutarv vähenes aastatel 2005–2006 eelmistega võrreldes nii meestel kui ka naistel. Oodatav eluiga sünnimomendil kasvas ja nii meeste kui ka naiste oodatava eluea pikkus oli 2006. aastal Eestis suurem kui kunagi varem — 67,4 ja 78,5 aastat. 2005. aastal ületas meeste oodatav eluiga 1980. aastate teise poole taseme. 1980. aastate meeste kõrget eluiga seostatakse alkoholivastase kampaaniaga. Lühim oodatav eluiga oli Eestis nii meestel kui ka naistel 1994. aastal (diagramm 18). Eestiga sarnane trend oli Lätis, Leedus ja teistes endise Nõukogude Liidu vabariikides. Rahva tervise näitajate halvenemise 1990. aastate keskel võib siduda üleminekuperioodi raskustega, millega kaasnes ebakindlus ja alkoholismi süvenemine ning arstiabi kättesaadavuse halvenemine. Lääne-Euroopas on oodatav eluiga oluliselt pikem. Euroopa Liidu 15 vanema liikmesriigi keskmine oodatav eluiga oli 2004. aastal meestel 76,7 ja naistel 82,5 aastat.

Eestile on iseloomulik väga suur meeste ja naiste oodatava eluea erinevus — alates 1990. aastate algusest üle 10 aasta. 2006. aastal erines meeste ja naiste eluiga 11 aastat.

Enamiku arenenud riikidega sarnaselt on ka Eestis peamised surmapõhjused vereringeelundite haigused, järgnevad pahaloolumulised kasvajakud ja välispõhjused (diagramm 19). Samas on vereringeelundite haiguste ja välispõhjuste osatähtsus Eestis meeste ja naiste suremuses väga erinev. Välispõhjustest tingitud suremus on meestel kolm korda suurem kui naistel.

Diagramm 18 **Oodatav eluiga sünnimomendil, 1959–2006^a**
 Diagram 18 *Life expectancy at birth, 1959–2006^a*

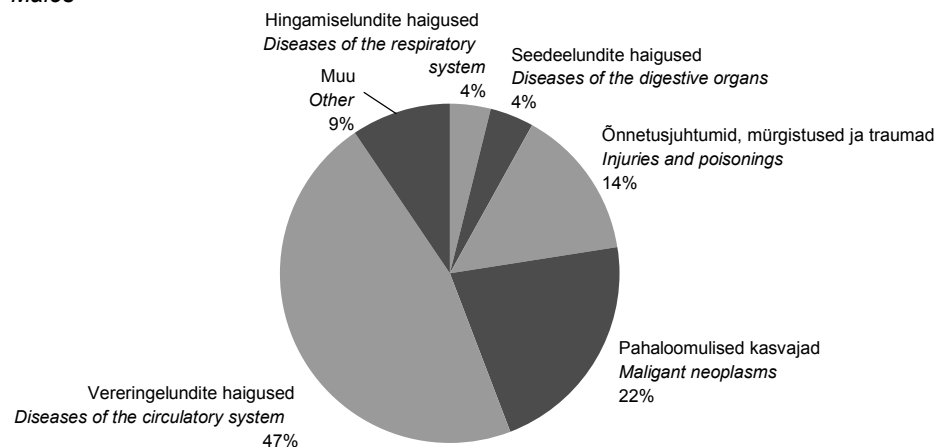

^a Elutabeleid enne 1988. aastat ühe aasta andmete alusel ei arvatatud.

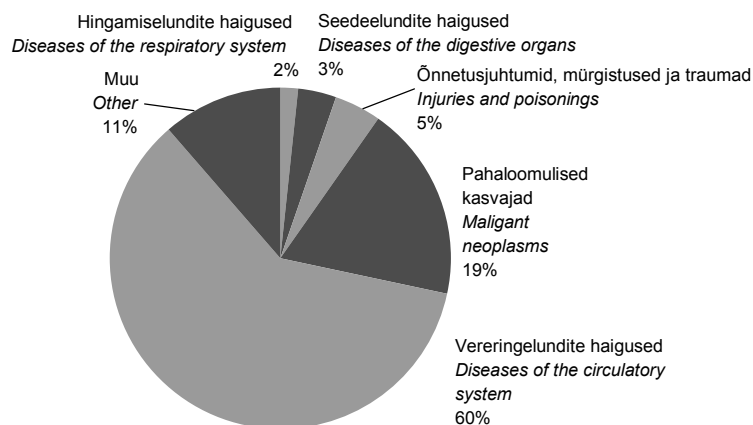
^a Before 1988 life tables were not calculated on the basis of the data of one year.

Diagramm 19 Peamised surmapõhjused, 2005–2006
Diagram 19 Major causes of death, 2005–2006

Mehed
Males

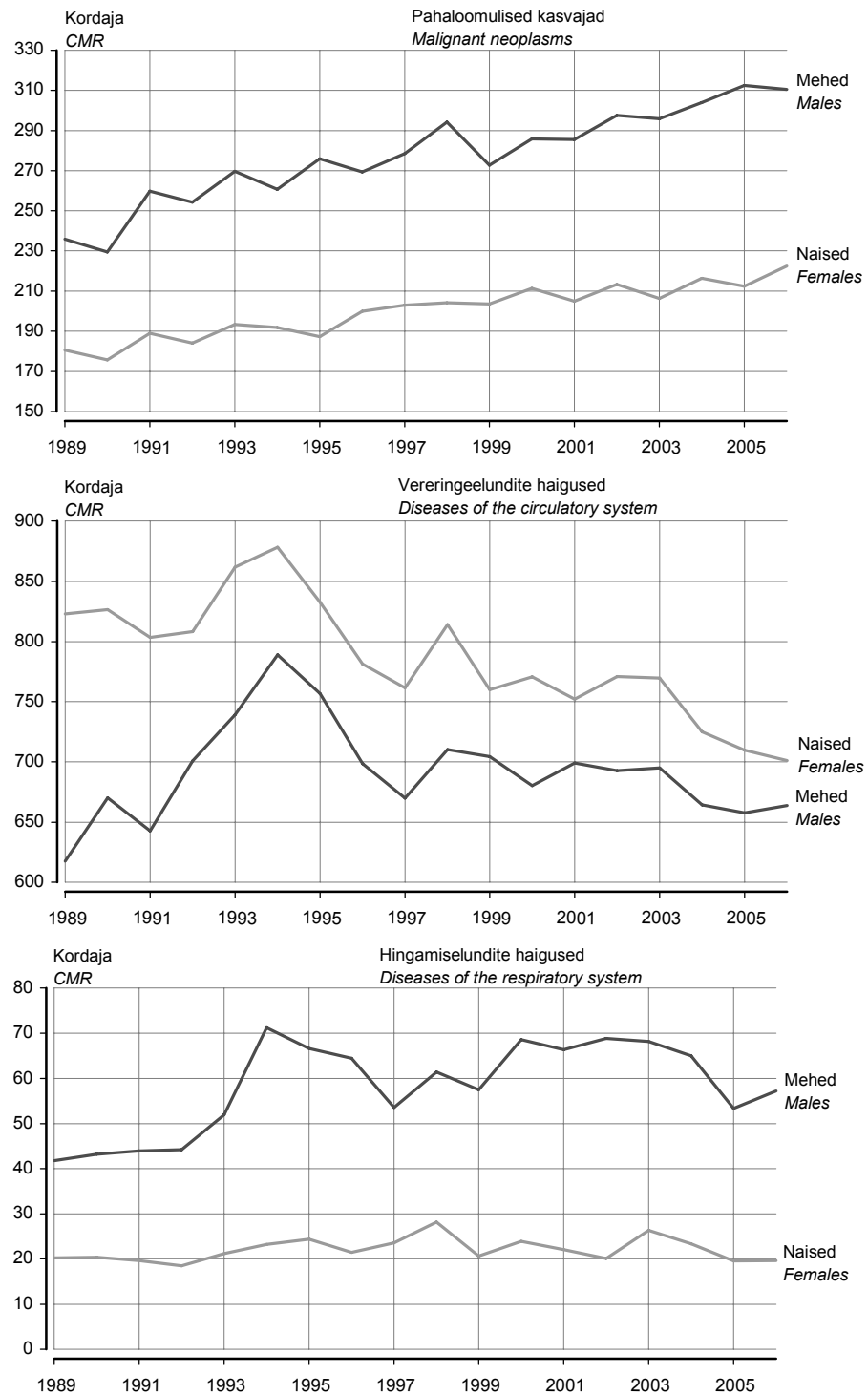

Naised
Females

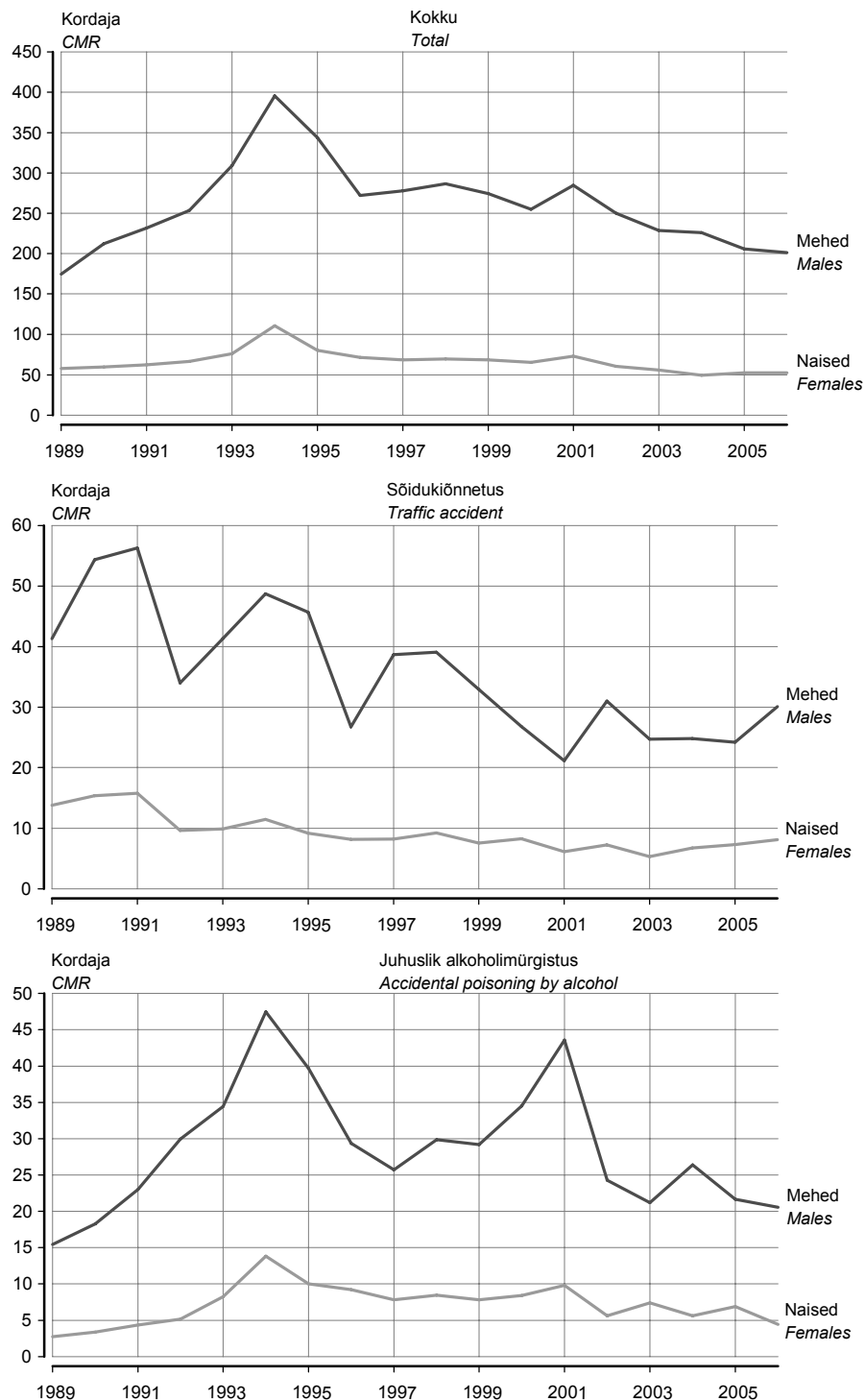
Peamistel surmapõhjustel on erinev ajaline dünaamika (diagramm 20). Suremus pahaloomulistesse kasvajatesse suureneb aeglaselt nii meestel kui ka naistel, see on üks rahvastiku vananemise loogilisi tagajärgi. Välispõhjustest tingitud suremus suurenes 1994. aastani järjepidevalt just meestel. Aastail 1993–1995 surid mehed sagedamini välispõhjuste mitte vähi tõttu. 2001. aastast aga välispõhjustest tingitud suremus väheneb. 1990. aastate keskel kasvas suremus vereringe- ja hingamiselundite haigustesse. Meeste oodatava eluea lühenemine 1990. aastatel oli tingitud suremuse kasvust välispõhjuste tagajärjel (vigastused ja mürgistused) ning vereringeelundite haigustesse haigestumisest. Ka suremus hingamiselundite haigustesse püsib meestel kõrgel tasemel. Neid kolme surmapõhjuste rühma peetakse sotsiaalsetest teguritest sõltuvaks (näiteks töötus või töökoha ebastabiilsusest tingitud stress, õigeaegse arstiabi kättesaamatus).

Diagramm 20 **Peamised surmapõhjused, 1989–2006**
 Diagram 20 **Major causes of death, 1989–2006**
 (Suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — *Crude mortality rate per 100,000 population*)

Välispõhjustest tingitud suuremust illustreerib diagramm 21. 2006. aastal tõusis veidi suuremus sõidukiõnnetuste tõttu, kuid see oli 1990ndate tasemest oluliselt väiksem. Suuremus juhusliku alkoholimürgistuse, tapmise ja enesetapu tagajärjel oli suurim 1994. aastal, hiljem see vähenes. 2001. aastal oli suuremus alkoholimürgistustesse kõrge nii meestel kui ka naistel — sama aasta sügisel saadi Pärnu ja Lääne maakonnas metanoolimürgistusi. 2006. aastaks vähenes suuremus alkoholimürgistustesse. Uppumiste arvu võib mõjutada ilm ja nende trend ei sarnane teiste vigastussurmadega.

Diagramm 21 **Välispõhjustest tingitud suremus, 1989–2006**
 Diagram 21 **Mortality due to external causes, 1989–2006**
 (Suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — *Crude mortality rate per 100,000 population*)

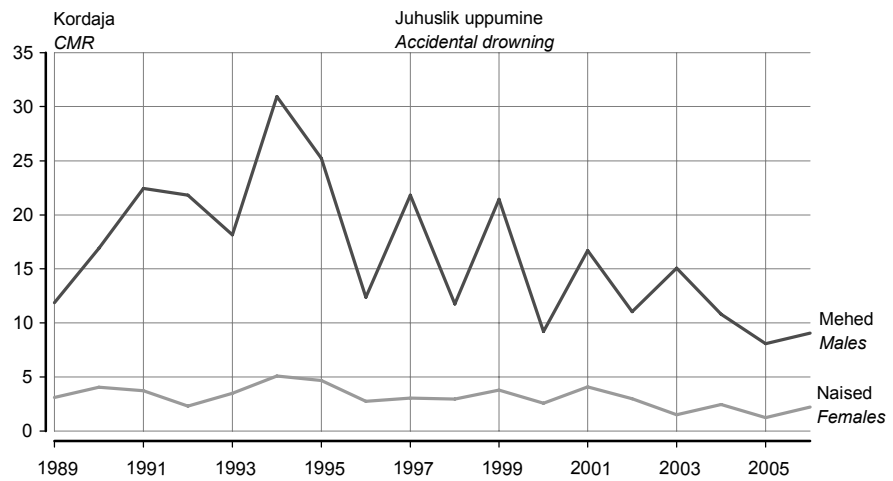
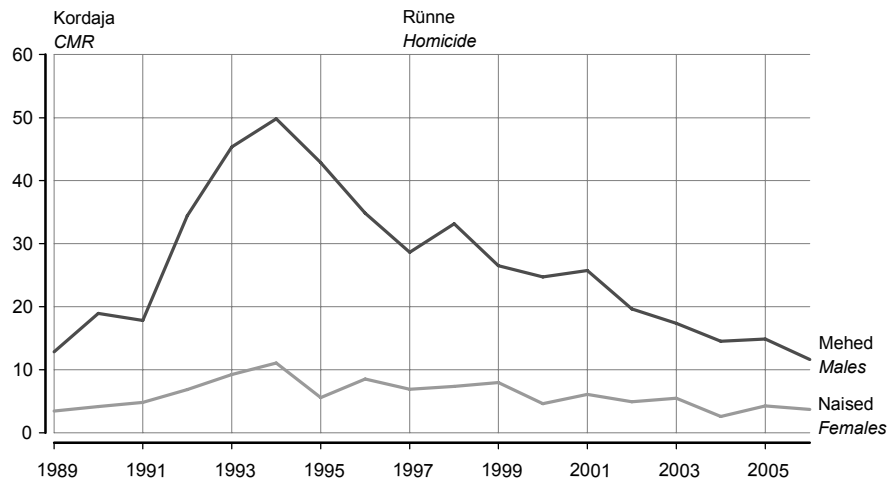
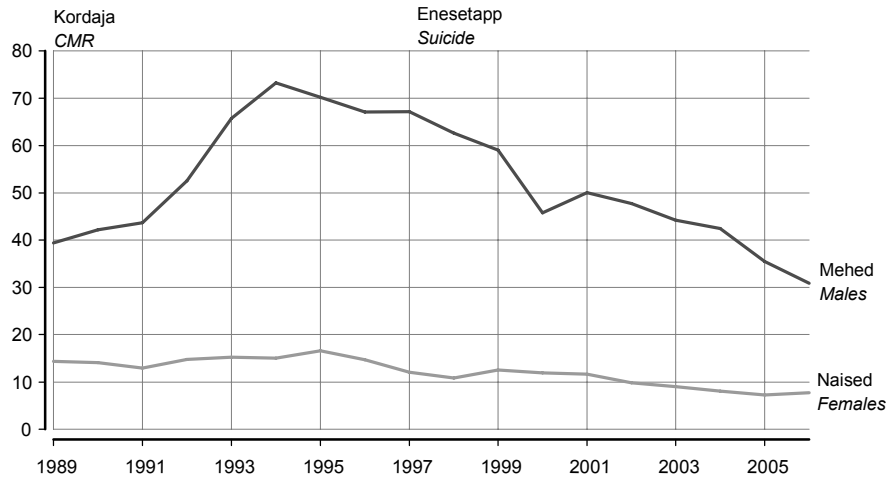
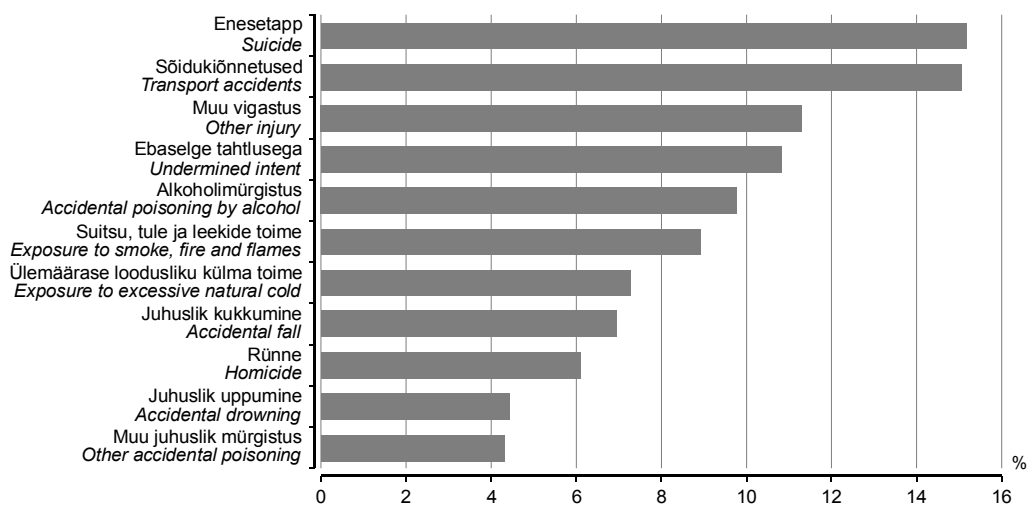
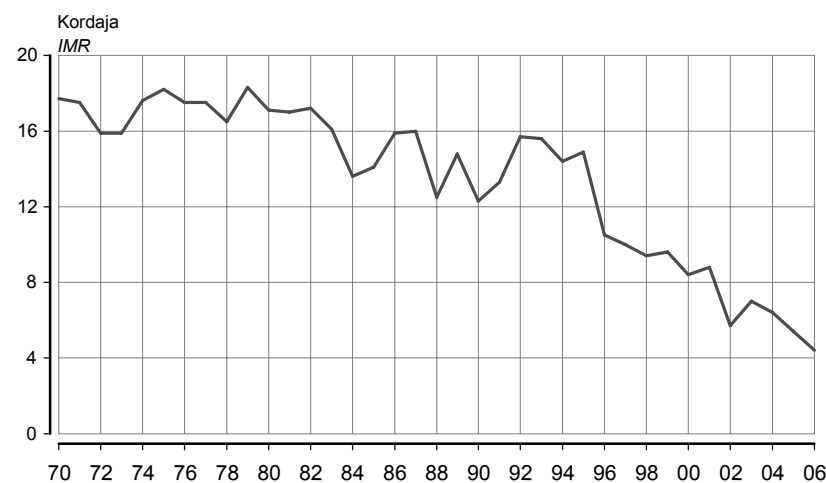

Diagramm 22 Välispõhjustest tingitud surmad, 2006
Diagram 22 External causes of death, 2006

Diagrammil 22 on näidatud surmade välispõhjuste. Kõige rohkem oli enesetappe ja sõidukiõnnetusi, neile järgnesid alkoholimürgistused ja suitsu või tule toime. Väga palju oli ebaselge tahtlusega juhtumeid — nende puhul pole teada, kas tegu oli õnnetuse, tapmise või enesetapuga. Seetõttu võivad tapmised ja enesetapud Eestis alaregistreeritud olla.

Diagramm 23 Imikusuremuskordaja, 1970–2006^a
Diagram 23 Infant mortality rate, 1970–2006^a

^a 1992. aastast muutus sündidefinitioon.

^a In 1992 the birth definition was changed.

Imikusuremus

Imikusuremus on võrreldes kaheksakümnendate aastate algusega oluliselt vähenenud ja seda hoolimata muutunud elussünni definitsioonist. Pärast Maailma Terviseorganisatsiooni sündidefinitiooni rakendamist 1992. aastal registreeritakse elussündidena ka kõik äärmiselt väikese sünnikaaluga (500–999 grammi) esimesel elunädalal surnud imikud. Seetõttu suurenesid imikusuremusnäitajad 1992. aastal tunduvalt (diagramm 23). Aastatel 1992–1996 oli 500–999-grammise sünnikaaluga esimesel elunädalal surnud imikuid kõigest imikusurmajuhtudest keskmiselt 12%. Pärast 1993. aastat imikusuremus vähenes, osaliselt seostub see sündimuse vähenemisega. 2006. aastal oli imikusuremuskordaja Eestis 4,4 — seda peetakse väga heaks näitajaks. Vanades EL liikmesriikides oli näitaja veelgi madalam. Näiteks Rootsis 2005. aastal 2,4 ja Soomes 3,1.

Esimesel eluaastal on kõige sagedasemad surmapõhjuste perinataalperioodi patoloogiad (vastsündinu verejooks, hüolinmembraanide haigus) ja kaasasündinud väärarendid.

Võrreldes eelmise kümnendiga vähenes märgatavalt hiliste lootesurmade (surnultsündide) arv. Surnultsündimuse kordaja näitab surnultsündide arvu tuhande elussünni kohta, 2006. aastal oli see 3,8.

Alkoholist tingitud surmad

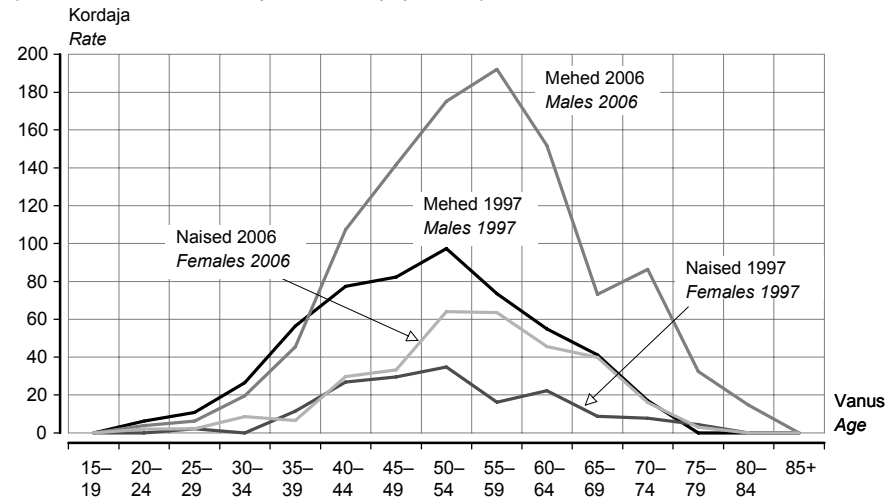
Paljudes teaduslikes uurimustes tõdetakse, et alkohol suurendab haiguste ja vigastuste riski. Alkoholi kuritarvitamine pikema aja jooksul võib põhjustada psüühikahäireid (sõltuvus, psühhoos) ja organite patoloogiat (maksa-, südamehaigusi, maohaavandeid jne). Alkohol võib põhjustada ägeda surmaga lõppeva mürgistuse. Selle kuritarvitamisel suureneb ka välispõhjustest tingitud vigastuste risk, kusjuures vigastused võivad olla nii tahtmatud (õnnetusjuhtum) kui ka tahtlikud ehk vägivaldsed (rünned ja enesetapp). Alkoholi kuritarvitamise tõttu desotsialiseerinud inimesed nakatuvad sagedamini tuberkuloosi, võivad sattuda tule- ja vingugaasi ning muude juhuslike vigastuste ohvriks või surnuks külmuda.

Statistikaameti surmapõhjuste andmetel võib välja tuua kolm otseselt alkoholi kuritarvitamisest põhjustatud diagnoosi: maksa alkoholitõbi, alkoholi tarvitamist tingitud psüühika- ja käitumishäired ning mürgistus.

Diagramm 24 Alkoholismist, alkoholimürgistusest ja maksa alkoholihaigusest tingitud suremuse soo-vanuskordaja, 1997, 2006

Diagram 24 Alcoholism, accidental poisoning by alcohol and alcoholic liver disease mortality rates by sex and age, 1997, 2006

(100 000 elaniku kohta — per 100,000 population)

Viimasel kümnendil on Eestis ainuüksi kolme eespoolnimetatud põhjuse tõttu elu kaotanud ligi 4500 inimest, eelkõige tööealised 15–65-aastased mehed. Viimase kümne aasta jooksul peaaegu kahekordistus otseselt alkoholi kuritarvitamisega seotud haigustesse suremus tööealiste meeste hulgas — nende alkoholisuremus oli kolm korda kõrgem kui naistel. Nii 1997. kui ka 2006. aastal oli neist kolmest haigusest tingitud suremus kõrgeim meestel vanusrühmas 50–59. Alla 20-aastastel noortel ja üle 85-aastastel vanuritel ei esinenud ühtegi otsese alkoholisurma juhtumit (diagramm 24).

Üle 10% välispõhjustest tingitud surmadest (vigastussurmad) leiab aset alkoholimürgistuse tagajärjel. Samas on alkoholi liigtarvitamine traumade ja vägivalda, aga ka paljude teiste tervisehäirete ja surmajuhtude oluline mõjur. Aastate 2000–2002 kohta tehtud vigastussurmade uurimus (Eesti Kohtuekspertiisi Büroo lahanguaktide põhjal) näitas, et üle poole vigastussurmade põhjus on alkoholijoove, sh ühel kolmandikul raske joove.

Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) peab alkoholi rolli vigastussurmades niivõrd tugevaks, et ühe olulise terviseindikaatori — alkoholist tingitud suremuse (*alcohol related death*) — määramisel võetakse arvesse kõik vigastuste ja mürgistuste põhjustatud surmad.

Vigastuse või mürgistuse tõttu hukkus Eestis aastatel 1997–2006 kokku rohkem kui 20 000 inimest. Kui vaadata vigastussurmade põhjuseid, siis kaks suuremat rühma on enesetapud ja liiklusõnnetused. Nii nende kui ka ülejäänud vigastustega kaasnes sageli alkoholijoove.

Eesti regioonid

Suremuse statistiliseks analüüsiks sobib kõige paremini maakondade jaotus viide regiooni (NUTS-3 tase). Põhja-Eestisse kuulub Harjumaa koos Tallinnaga, Kirde-Eestisse Ida-

Virumaa, Kesk-Eestisse Lääne-Viru, Rapla, Järva maakond, Lääne-Eestisse Lääne, Saare, Hiiu ja Pärnu maakond. Ülejäänud maakonnad on Lõuna-Eestis.

Oodatav eluiga on regioniti erinev. Märkatavamad erinevused olid meeste oodatavas elueas. 2006. aastal oli kõige kõrgem oodatav eluiga Põhja-Eesti meestel (68,6 aastat) ja Lääne-Eesti naistel (79,0 aastat) (diagramm 25). Oodatav eluiga oli nii meestel kui ka naistel kõige madalam Kirde-Eestis — vastavalt 63,5 ja 76,5 aastat.

Kõige sagedasema surmapõhjuse ehk vereringeelundite haiguste suremuskordaja oli 2006. aastal kõrgeim samuti Kirde-Eesti meestel ja naistel, kõige madalam Põhja-Eestis. Suremus pahaloomulistes kasvajatesses oli nii meestel kui ka naistel kõige suurem Kesk- ja kõige väiksem Kirde-Eestis. Välispõhjustest tingitud suremus oli nii meestel kui ka naistel kõige suurem Kirde-Eestis ja kõige väiksem Põhja-Eesti meestel ja Kesk-Eesti naistel. Kirde-Eestis oli lühikese oodatava eluea põhjus eelkõige suur suremus vereringeelundite haiguste ja välispõhjuste (traumad ja mürgistused) tagajärjel (diagramm 26–28).

Diagramm 25 **Oodatav eluiga sünnimomendil, 2006**
Diagram 25 *Life expectancy at birth, 2006*

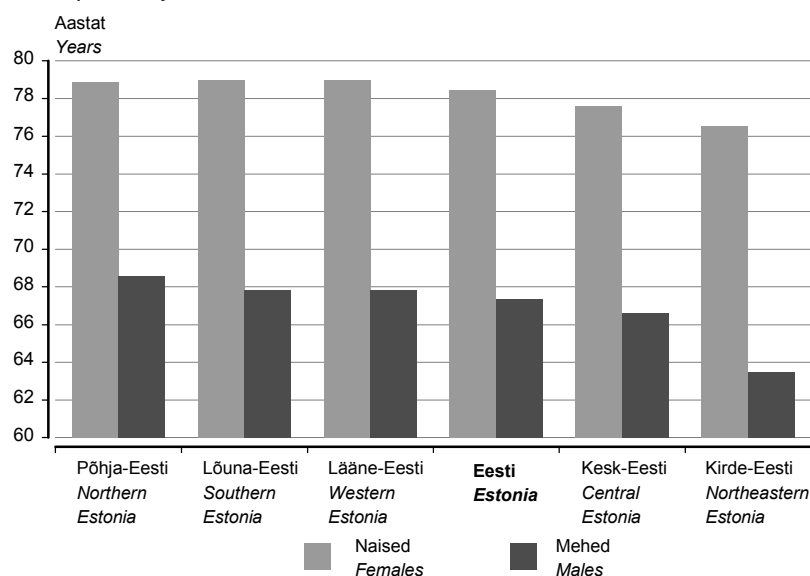

Diagramm 26 **Vereringeelundite haigused, 2006**
Diagram 26 *Diseases of the circulatory system, 2006*
(Standarditud suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — Age-standardized mortality rate per 100,000 population)

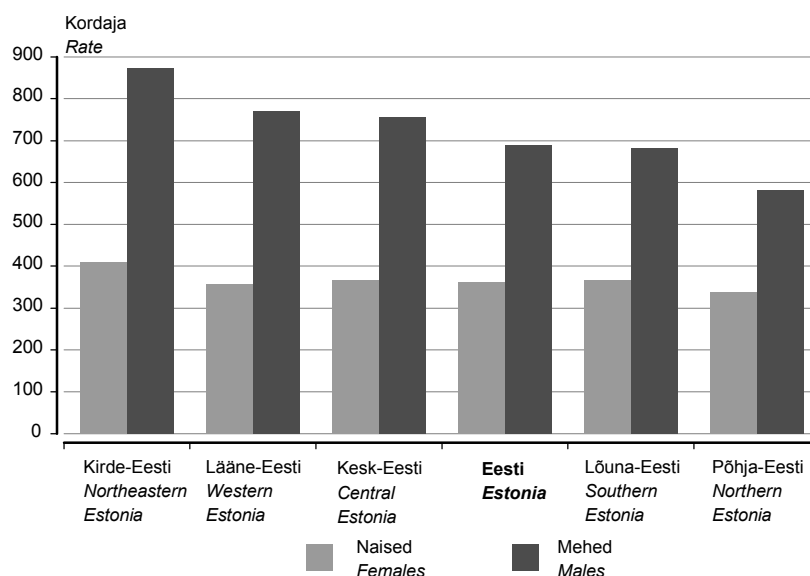

Diagramm 27 **Pahaloomulised kasvajakad, 2006**
 Diagram 27 **Malignant neoplasms, 2006**
 (Standarditud suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — Age-standardized mortality rate per 100,000 population)

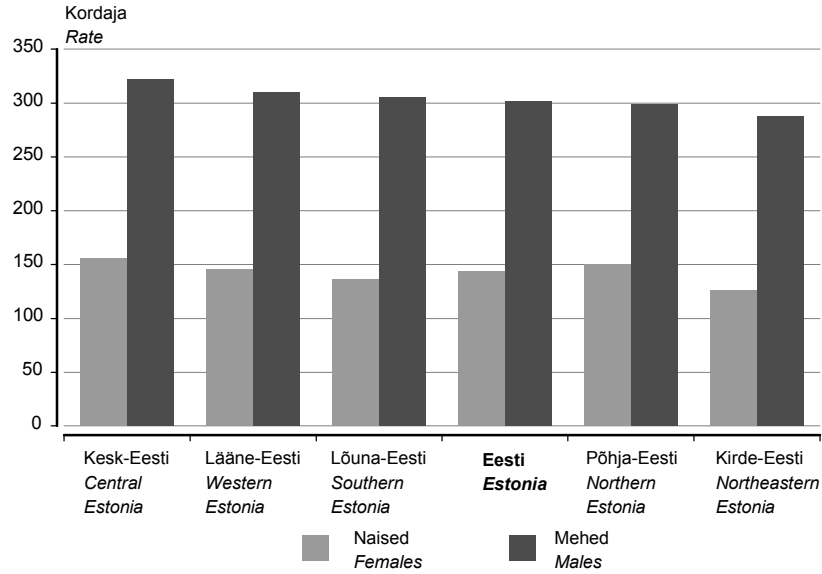
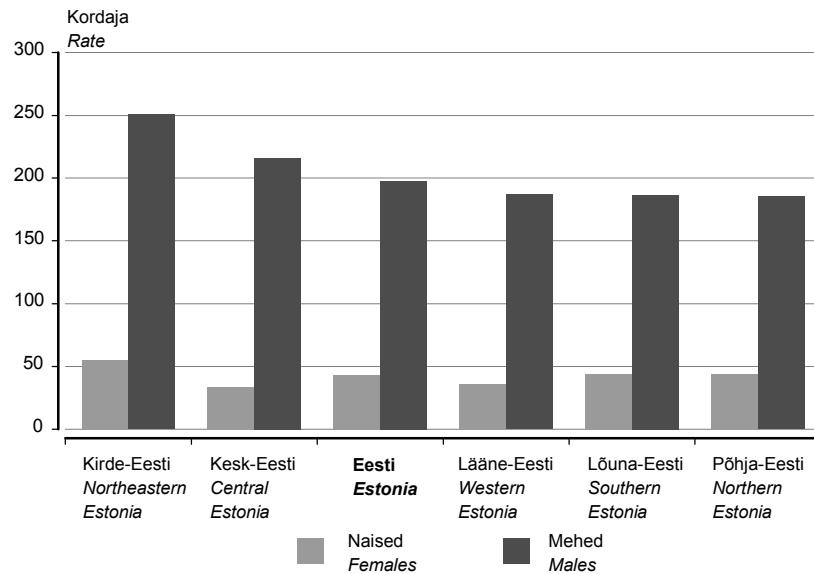

Diagramm 28 **Välispõhjustest tingitud surmad, 2006**
 Diagram 28 **Mortality due to external causes, 2006**
 (Standarditud suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — Age-standardized mortality rate per 100,000 population)

MORTALITY

Gleb Denissov
 Leading Statistician
 Population Statistics Service

In 2005–2006, the absolute number of deaths declined among both males and females. Life expectancy at birth grew to the record level in 2006: 67.4 years for males and 78.5 for females. In 2005, life expectancy of males surpassed the level of late 1980s (the period of strict anti-alcohol policy). The lowest life expectancy both for males and females was observed in 1994 (Diagram 18, p. 24). The same trend is typical of many countries of the ex-USSR including Latvia and Lithuania. The excessive mortality in the mid-nineties is usually associated with the difficulties of transition period, which cause stress and alcoholism, especially for males and sometimes also unavailability of timely medical assistance. Life expectancy in Western Europe is significantly longer. EU15 average in 2004 was 76.7 years for males and 82.5 for females.

The difference in life expectancy of males and females in Estonia has been very significant since the beginning of the 1990s (over 10 years), in 2006 — 11 years.

The main causes of death in Estonia, the same as in many other developed countries, are the diseases of the circulatory system, followed by malignant neoplasms and external causes of death (Diagram 19, p. 25). The proportion of deaths due to the diseases of the circulatory system and external causes is very different for males and females. Mortality due to external causes is three times higher for males.

The major causes of death have different dynamics (Diagram 20, p. 26). Mortality due to malignant neoplasms grows slowly; this is a logical consequence of the ageing of the population. Mortality due to external causes increased continuously until 1994, especially among males, since 2001 it is declining. In 1993–1995 male deaths from external causes exceeded the deaths caused by malignant neoplasms. In the mid-nineties mortality due to diseases of the circulatory and respiratory system also increased. The decrease of life expectancy among males in the 1990s is caused by mortality growth due to diseases of the circulatory system and external causes of death (injuries and poisonings). Mortality due to diseases of the respiratory system also remains high for males. These causes of death are traditionally associated with negative social factors like unemployment, stress caused by instability, unavailability of timely medical assistance.

Mortality due to different external causes has had different trends (Diagram 21, p. 27). Mortality due to traffic accidents increased slightly in 2006, but was significantly lower compared to early 1990s. Mortality due to suicides, homicides and accidental poisonings by alcohol reached its peak in 1994 and was then followed by a decrease. Mortality due to alcohol poisoning among both men and women was on a high level in 2001 because the mass poisoning by methanol in Pärnu and Lääne county in autumn 2001. Mortality due to accidental drowning depends largely on the weather conditions and does not show a clear trend.

Diagram 22 (p. 29) presents the external causes of death, among which suicides and transport accidents predominate, followed by accidental poisonings by alcohol and exposure to smoke, fire and flames. Cases of undetermined intent are also quite frequent when it is not clear whether we have to with accident, homicide or suicide. That is the reason why homicides and suicides are under-registered in Estonia.

Infant mortality

Infant mortality in Estonia has significantly decreased compared to the early eighties in spite of the change in the methodology. The adoption of the WHO birth definition in Estonia in 1992 had an effect on the data relating to infant mortality. Since 1992 all infants with extremely low birth weight (500–999 grams) who die within the first week are considered live-born. That caused an increase in the infant mortality in 1992. Such cases accounted for around 12% of all infant deaths in 1992–1996. Nevertheless, the infant mortality rate decreased since 1993. It correlates partly with the decline in the number of births (Diagram 23, p. 29). In 2006 Infant mortality rate in Estonia was 4.4, that is a very good result, the same as in 2005 for instance in Denmark, however in Sweden the respective indicator was even smaller — 2.4 in 2005.

The most frequent causes of death during the first year of life are conditions specific to perinatal period (haemorrhage, respiratory distress of newborn) and congenital malformations.

Compared to the last decade, the number of late foetal deaths (stillbirths) has also decreased. The corresponding indicator was 3.8 per 1,000 live births in 2006.

Alcohol-related mortality

Scientific studies have shown that alcohol is a risk factor for many diseases and injuries. Long abuse of alcohol may lead to mental disorders (dependence, psychosis) and organ damage (heart and liver diseases, gastric ulcer, etc). Alcohol may cause acute poisoning leading to death. Alcohol abuse also increases the risk of injuries caused by external causes (accidental injuries, intended self-harm, assault). Alcoholics have higher risk of tuberculosis infection, burns or freezing.

At least three causes of death in mortality statistics are directly caused by alcohol abuse: alcoholic liver disease, mental and behavioural disorders due to alcohol, accidental poisonings by alcohol.

There were more than 4,500 deaths due to these three causes during the last decade, mostly among working-age males (aged 15–65). The mortality due to these diseases among working-age males has nearly doubled during the last decade. The mortality due to alcohol is three times higher among males than among females. In 1997 and 2000, the highest age-specific mortality rate was observed among males aged 50–59. Among the young aged below 20 and the elderly aged over 85 there were no cases of death due to alcohol (Diagram 24, p. 30).

More than 10% of deaths due to external causes are accidental poisonings by alcohol. At the same time alcohol abuse is an important risk factor for other injuries and diseases. A study of autopsy protocols by the Estonian Bureau for Forensic Medicine has shown that in 2000–2002 more than half of deaths due to external causes have occurred in the state of drunkenness, one third in severe drunkenness.

The World Health Organisation (WHO) considers the role of alcohol in deaths due to injuries so strong that all deaths due to injuries and poisonings are included in the alcohol-related mortality indicator.

In 1997–2006, there were more than 20,000 deaths due to external causes in Estonia. The main causes of death in this category were suicides and transport accidents. Alcohol abuse is a frequent contributor to these cases as well as to other kinds of trauma and injury.

Regions of Estonia

For statistical analysis of mortality the counties have been divided into five regions (NUTS-3 level). Northern Estonia includes Harju county with Tallinn, the capital city; Northeastern Estonia — Ida-Viru county; Central Estonia — Lääne-Viru, Rapla and Järva counties, Western Estonia — Lääne, Saare, Hiiu and Pärnu counties. The remaining counties are included in Southern Estonia.

Life expectancy is different in these regions, especially among males. In 2006 the shortest life expectancy was observed in Northeastern Estonia both for males (63.5 years) and females (76.5 years), the longest — for males in Northern Estonia (68.6 years) and for females in Western Estonia (79.0 years) (Diagram 25, p. 31).

In 2006, the highest mortality due to most frequent cause of death, diseases of the circulatory system was also observed in Northeastern Estonia both for males and females, the lowest — in Northern Estonia. The highest mortality due to malignant neoplasms was observed in Central Estonia, the lowest — in Northeastern Estonia both for males and females. The highest mortality due to external causes of death was observed in Northeastern Estonia both for males and females, the lowest — in Northern Estonia for males and in Central Estonia for females (Diagrams 26–28, p. 31–32). Low life expectancy in Northeastern Estonia is caused by high mortality due to diseases of the circulatory system and external causes of death (injuries and poisonings).

ABIELUD JA LAHUTUSED

Ülle Valgma

Rahvastikustatistika talituse analüütik

Kadri Rootalu

Tartu Ülikool

Rahvastiku jaotus
perekonnaseisu järgi

Vaatamata sellele, et vabaabielu on iga aastaga üha enam levinud, on registreeritud abielu endiselt sagedaseim perekonnaseis. Viimased andmed Eesti rahvastiku jaotumise kohta seadusliku perekonnaseisu järgi pärinevad 2000. aasta rahvaloendusest. Selle järgi oli 15-aastastest ja vanematest seaduslikku abielu astuda võivatest elanikest abielus 50% meestest ja 42% naistest (tabel 1). Abielus naiste osatähtsus oli meeste omast väiksem eelkõige seetõttu, et naiste hulgas oli leski kuus korda rohkem. Lesknaiste suure osatähtsuse põhjus on meeste suurem suremus nooremas eas. Ka on naiste hulgas rohkem lahutatuid, sest lahutanud naised sõlmivad uue abielu mõnevõrra harvem kui mehed. On kindlaks tehtud, et lahutatud meeste hulgas on suremus suurem kui abielumeestel, sest nende sotsiaalne ja psühholoogiline kohanemine on halvem (Martikainen jt 2005).

Tabel 1 **15-aastased ja vanemad seadusliku perekonnaseisu järgi, 2000**
Table 1 *Population aged 15 and older by legal marital status, 2000*

Seaduslik perekonnaseis	Mehed <i>Males</i>		Naised <i>Females</i>		Legal marital status
	Arv <i>Number</i>	%	Arv <i>Number</i>	%	
Kokku	504 379	100,0	617 203	100,0	<i>Total</i>
Vallalised	172 909	34,3	164 998	26,7	<i>Single</i>
Abielus	254 386	50,4	258 792	41,9	<i>Married</i>
Lahutatud	50 262	10,0	80 744	13,1	<i>Divorced</i>
Lesed	16 876	3,3	104 568	16,9	<i>Widowed</i>
Teadmata	9 946	2,0	8 101	1,3	<i>Unknown</i>

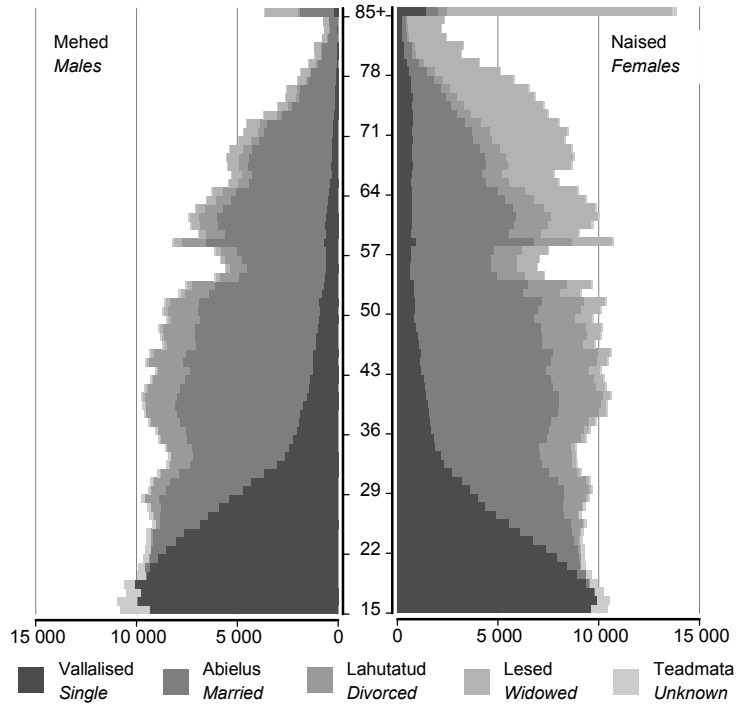
Allikas: 2000. aasta rahvaloendus.

Source: 2000 Population and Housing Census.

Inimeste jaotumine perekonnaseisu järgi sõltub vanusest. Vanus määrab suuresti inimese elutsükli ja seega ka perekonnaseisu. Kõige suuremad muutused inimeste seaduslikus perekonnaseisus toimuvad 25.–35. eluaasta vahel, kui suur osa inimesi loob pere ja abiellub. Naised loovad pere meestest paar aastat nooremalt. Abielus inimesi on kõige sagedamini 35–60-aastaste seas (diagramm 29). Pärast seda abielus inimeste osatähtsus väheneb, sest järjest rohkem on lahutanuid ja leski. Vanuserühmade järgi oli abielus meeste osatähtsus kõige suurem 50–74-aastaste seas — 70–74%. Naiste seas oli abielulisus suurim märgatavalt nooremas eas, kuid jäi siiski mõnevõrra madalamale tasemele. Nii oli 35–50-aastastest naistest abielus 60–62%. Põhjuseks on meeste kõrgem suremus nooremas eas, mistõttu naiste osatähtsus vanuse edenedes kasvab ning lesknaiste osatähtsus on leskmeeste omast kõrgem. Ka on naiste hulgas rohkem lahutanuid, sest nemad sõlmivad meestest veidi harvem korduvabielusid.

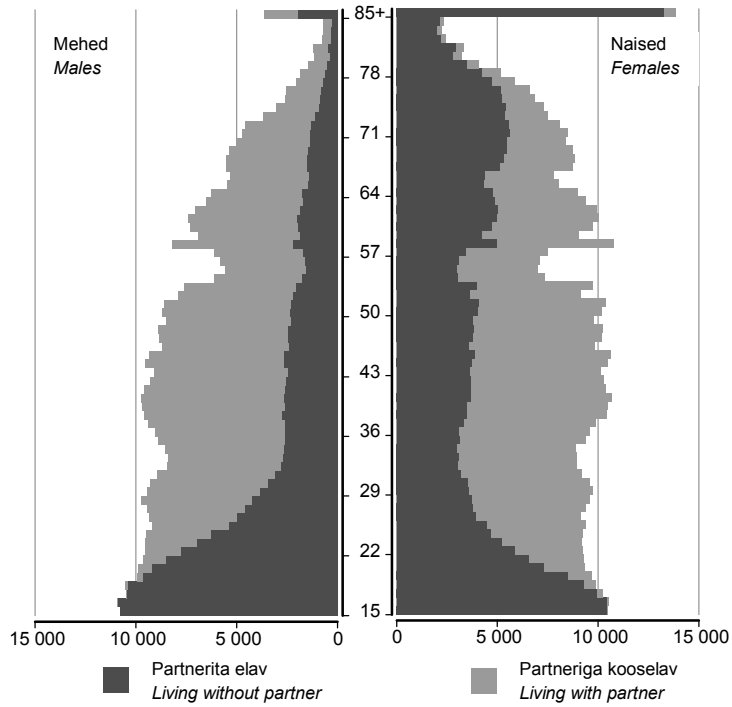
Tegelikku kooselu levimust kujutab diagramm 30. Erinevused rahvastiku jaotumises seadusliku ja tegeliku perekonnaseisu järgi on seletatavad eelkõige vabaabielude laia levikuga — nende puhul võib seaduslik perekonnaseis olla ükskõik milline. Rahvaloenduse järgi oli vabaabielus inimene, kes elas koos partneriga, kuid ei olnud temaga seaduslikku abielu registreerinud. See analüüs arvestab ainult vastassooliste kooselu. Vabaabielupaare oli veidi rohkem kui 61 000. Võrreldes seaduslikus abielus paaridega (ligikaudu 228 000) oli see kolm korda vähem. Vabaabielus oli viiendik partneriga kooselavatest inimestest. Veidi enam kui pooled vabaabielus elavatest inimestest olid seadusliku perekonnaseisu järgi vallalised, iga kolmas aga lahutatud (tabel 2). Leskede ja abielus inimeste arv oli vabaabielus paaride seas suhteliselt väike. Kui seaduslikus abielus oli meestest 50% ja naistest 42%, siis tegelikult elas koos partneriga veidi rohkem inimesi — 56% meestest ja 46% naistest. Rahvusesti on täheldatav vabaabielu leviku erinevus — see on sagedasem eestlaste, mitte teistest rahvustest Eesti elanike seas. Eeltoodu näitab, et inimeste seaduslik perekonnaseis kaotab sarnaselt Põhjamaadele oma tähtsust ka Eestis.

Diagramm 29 **15-aastaste ja vanemate seaduslik perekonnaseis, 2000**
 Diagram 29 *Population aged 15 and older by legal marital status, 2000*

Allikas: 2000. aasta rahvaloendus.
 Source: 2000 Population and Housing Census.

Diagramm 30 **15-aastaste ja vanemate tegelik perekonnaseis, 2000**
 Diagram 30 *Population aged 15 and older by de facto marital status, Census 2000*

Allikas: 2000. aasta rahvaloendus.
 Source: 2000 Population and Housing Census.

Tabel 2 15-aastased ja vanemad seadusliku ja tegeliku perekonnaseisu järgi, 2000
 Table 2 Population aged 15 and older by legal and de facto marital status, 2000

	Tegelik perekonnaseis kokku <i>De facto marital status total</i>		Partneriga kooselav <i>Living with a partner</i>		sh vabaabielus <i>cohabiting</i>		Partnerita elav <i>Living without a partner</i>		Tegelik perekonnaseis teadmata <i>De facto marital status unknown</i>		
	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	Mehed <i>Males</i>	Naised <i>Females</i>	
Seaduslik perekonnaseis kokku	504 379	617 203	285 015	285 015	61 223	61 223	218 260	331 113	1 104	1 075	<i>Legal marital status total</i>
Pole seaduslikus abielus olnud	17 2909	164 998	34 173	33 364	34 173	33 364	138 194	131 272	542	362	<i>Never legally married</i>
Seaduslikus abielus	25 4386	258 792	22 8759	227 603	4 967	3 811	25 263	30 838	364	351	<i>Legally married</i>
Lahutatud	50 262	80 744	19 159	18 282	19 159	18 282	31 010	62 341	93	121	<i>Divorced</i>
Lesk	16 876	104 568	2 075	5 085	2 075	5 085	14 769	99 286	32	197	<i>Widowed</i>
Seaduslik perekonnaseis teadmata	9 946	8 101	849	681	849	681	924	7 376	73	44	<i>Legal marital status unknown</i>

Allikas: 2000. aasta rahvaloendus.
 Source: 2000 Population and Housing Census.

Abielu algus

Läbi aegade on abielu sõlmimine tähendanud kooselu algust, sest kooselu registreerimata või laulatamata partneriga oli ühiskonnas vastuvõetamatu. Abielu sõlmimine oli perekonna ja laste soetamise eeldus ning seega rahvastikuarengu seisukohalt oluline sündmus.

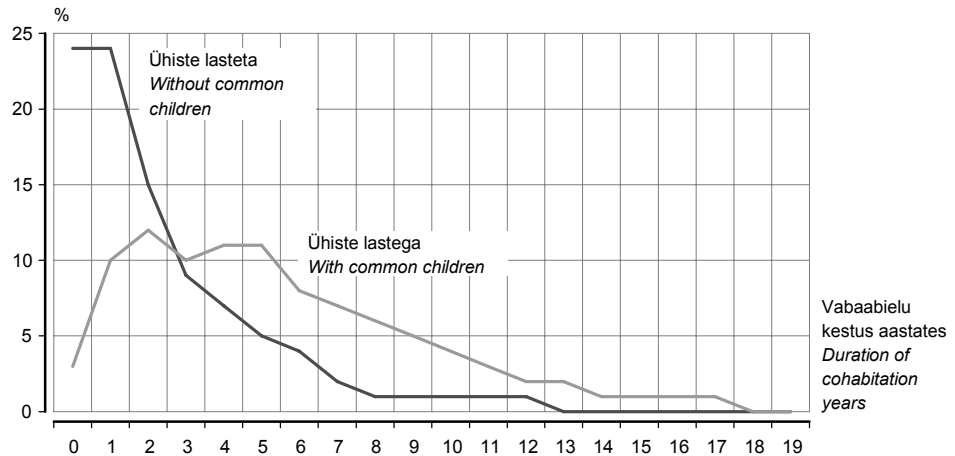
Abiellumuse üldkordaja näitab abielude arvu tuhande elaniku kohta — Eestis 2005. aastal 4,6 ja 2006. aastal 5,2. Võrreldes Euroopa Liidu riikide keskmisega oli abiellumus Eestis madalam. Euroopa Liidus sõlmiti 2005. aastal tuhande elaniku kohta keskmiselt 4,8 abielu. Keskmisest sagedamini abielluti Küprosel ja Taanis — tuhande elaniku kohta sõlmiti vastavalt 7,8 ja 6,7 abielu. Abiellumus oli kõrge ka Kreekas, Leedus ja Soomes. Kõige vähem sõlmiti abielusid Sloveenias — vaid 2,9 abielu tuhande elaniku kohta. Kõigis Eesti naaberriikides sõlmiti tuhande elaniku kohta rohkem abielusid. Väljatoodud abiellumuse üldkordaja ei arvesta rahvastiku vanusstruktuuri — palju on aktiivseimas abiellumiseas (20–35-aastaseid) inimesi.

Abielu registreerimise või laulatamisega algavat kooselu nimetatakse otseabieluks. Praegu on see taandumas ja järjest sagedamini on tegemist niinimetatud viitabieluga, mille puhul eelneb abielule pikema või lühema kestusega vabaabielu (Katus jt 2002). 2006. aastal abiellunute olid enne vabaabielus elanud enam kui pooled — 60%. Kuna vabaabielu kohta on andmete esitamine abielu registreerimisel vabatahtlik, võib toodud osatähtsus olla alahinnatud. Püsivat ja abieluga mittelõppevat vabaabielu ei saa olemasolevale andmestikule tuginedes välja tuua.

Sagedamini registreeritakse abielu paariaastase kooselu järel (diagramm 31). 2006. aasta andmete põhjal oli iga teine abielupaar abielu sõlmimise ajaks elanud vabaabielus kuni kolm aastat. Iga kümnes abielu registreeriti vähemalt pärast 10-aastast kooselu. Sagedamini on abielule eelnenud vabaabielu pikema kestusega ühiste lastega paaridel. Ühiste lastega paaride kooselu kasvab kõige sagedamini abieluks 1–5-aastase kooselu järel.

Eestlastel algab kooselu mitte-eestlastest sagedamini vabaabieluga. Kaks kolmandikku eestlastest elas enne abiellumist vabaabielus. Mitte-eestlaste seas elas abielu eel vabaabielus vaid iga teine.

Diagramm 31 **Abielud eelnenud vabaabieli kestuse järgi, 2006**
 Diagram 31 *Marriages by duration of cohabitation, 2006*

Esmasabielud

Kõikidest abieludest moodustavad esmasabielud veidi enam kui kaks kolmandikku. Viimasel kümnendil on esmasabielude osatähtsus aeglaselt suurenenud. Põhjus võib olla vabaabieli eelistamine korduvabiellumisele.

Esmasabiellumise tõenäosust näitab summaarne esmasabiellumuskordaja. Selle arvutamisel eeldatakse, et abiellumistase ja jaotumine vanuse järgi püsib inimese 50-aastaseks saamiseni muutumatuna. Vanusepiiriks on 50 aastat, sest see on viljakuse lõpp ning varem oli abielu lapse sünnitamise oluline eeldus. Kordaja väärtus on enamasti ühest väiksem, sest elu jooksul saab sõlmida vaid ühe esmasabieli. Siiski võib abiellumiste järsu suurenemise korral summaarse esmasabiellumuskordaja väärtus ühest suurem olla.

Eestis tõusis summaarse esmasabiellumuskordaja väärtus 2000. aastatel aegamisi. 2006. aastal oli kordaja väärtus naistel 0,51 ja meestel 0,49 — enne 50-aastaseks saamist sõlmivad esimese abielu ligikaudu pooled täisealistest naistest ja meestest.

Abiellumuse üldkordaja ja ka Eesti esmasabiellumuse kordaja on Euroopa Liidu riikide madalamaid. Eurostati andmetel oli 2003. aastal esmasabiellumuskordaja väärtus kõrgeim Kõprosel — nii meestel kui ka naistel üle ühe. Näitaja väärtus oli väikseim Sloveenias — meestel 0,39 ja naistel 0,42. Eestis oli esmasabiellumise tõenäosus 2003. aastal lähedane Sloveeniale. Enamikus riikides jäi kordaja väärtus 0,4 ja 0,6 vahele.

Esmasabiellumisvanus

Abielupaaride seas on mehed naistest enamasti paar aastat vanemad. Iga teise Eestis sõlmitud esmasabieli puhul on peig pruudist 1–5 aastat vanem. Vaid kümnendik esmasabiellunutest on ühealised. 2006. aastal oli naine esmakordsel abiellumisel keskmiselt 26,5- ja mees 29-aastane. 1990. aastatel alguse saanud abiellumisvanuse suurenemise tulemusel on esmasabiellunu keskmine vanus kümne aastaga kasvanud kolm aastat.

Abiellumisvanuse kasv on omane kogu Euroopale ja seda seostatakse teise demograafilise üleminekuga. Abiellumisvanuse tõus sai alguse Rootsis ja Taanis 1960. aastate lõpus (*Recent ... 2004*), teistes Lääne Euroopa riikides 1970. aastatel. Ida- ja Kesk-Euroopas algas protsess paar aastakümnet hiljem ehk 1990. aastatel.

Euroopa Liidu riikide viimased võrreldavad andmed pärinevad 2003. aastast (Eurostati andmebaas). Üldistatult saab öelda, et esimene abielu sõlmitakse kõige hilisemas eas Skandinaavia riikides, kus abiellumisvanus on kasvanud kõige kauem (alates 1970. aastatest). Ida-Euroopas on abiellusid nooremad, sest abiellumisaja edasilükkamine sai seal alguse suhteliselt hiljuti. 2003. aastal sõlmisid esimese abielu kõige vanemas eas Rootsi ja Taani mehed — keskmiselt enam kui 32-aastaselt. Kõige nooremad peigmehed olid Lätis ja Leedus — alla 27-aastased. Ka naiste keskmine esmasabiellumise vanus jaguneb riigiti sarnaselt. Nii olid esimese abielu sõlmimisel kõige vanemad Rootsi ja Taani naised — üle 30-aastased. Kõige nooremad pruudid olid aga Lätis, Leedus ja Poolas — alla 25-aastased. Eestis olid 2003. aastal esmasabieli sõlminud naised keskmiselt 25,7 ja mehed 28,2 aastat vanad.

Abiellumisvanuse nihkumine ei tähenda kooselu alguse liikumist vanemasse ikka. Väga sageli alustatakse kooselu vabaabieliuga ja abiellutakse alles peale lapse sündi. Ligikaudu

Ühiste lastega abiellunud

pooltes Euroopa Liidu liikmesriikides on keskmine vanus esimese lapse sünnil väiksem naise keskmisest esmasabiellumise vanusest. Suurim oli see vanusevahe Rootsis — ligi kaks aastat. Euroopas on kõige suurem vahe aga Islandil, kus esimest korda abielluv naine on keskmiselt neli aastat esmasünnitanust vanem. Eestis olid viimasel kolmel aastal esmasünnitanud naised esmasabiellunutest keskmiselt veidi enam kui aasta vanemad.

Järjest sagedamini registreerivad oma kooselu ühiste lastega paarid. Praegustest abiellunutest on peaaegu igal neljandal paaril vähemalt üks ühine laps. Eestlased sõlmivad abielu peale lapse sünni mitte-eestlastest sagedamini. Ka elab ühiste lastega abielupaare rohkem maal, kus igal kolmandal abielluval paaril on ühised lapsed. Linnas on seevastu ühiseid lapsi vaid igal viiendal noorpaaril. Abiellunute jaotamisel maal ja linnas elavateks võeti aluseks mehe elukoht.

Abiellunute sotsiaalne taust

Sotsiaalne seisund mõjutab inimese elukäiku, kuid igapäevaelus ei pöörata sellele tähelepanu. Ka abielu sõlmimisel võivad sotsiaalsed rühmad käituda erinevalt.

Sagedamini leiavad inimesed elukaaslase samast või lähedasest sotsiaalsest grupist. Töökoha olemasolu soodustab abiellumist ning abielus inimestel on väiksem risk töötuks jääda. Samane seos kehtib ka vabaabiellude ja hõiveseisundi kohta, kuigi see ei ole nii tugev kui abielude puhul (Kalmijn, Luijckx 2005).

On leitud, et abikaasade sotsiaal-majanduslikul seisundil on teatud mõju ka eelseisva abielu kestusele. Jalovaara (2002) leidis, et valgekraede abielu kestab kauem kui madala üldharidusega ja lihttöolisena töötavatel inimestel. Töötus, naise kõrgem sissetulek ja elamine ürikorteris suurendavad lahutuse riski. Sotsiaal-majandusliku seisundi mõju abielu kestusele on abieluetapiti erinev. Näiteks mõjutab naise mehest kõrgem haridustase abielu lõppemist eelkõige selle algusaastatel. Eri tegurite mõju on üldiselt väiksem vanemas eas, sest siis on inimesed emotsionaalselt stabiilsemad ning seetõttu suudavad vältida või paremini lahendada abielus tekkinud konflikte. (ibid).

Sotsiaal-majanduslik seisund sõltub vanusest: kuni 25-aastaste hulgas on rohkem õpilasi, 25–55-aastaste seas on rohkem töötavaid, vanemas eas suureneb pensionäride osatähtsus. Kuna enamik abieludest sõlmitakse enne 60. eluaastat, käsitletakse järgnevalt vaid 15–59-aastaste abielusid. Et enamik selles eas inimesi töötab, pole üllatav, et abiellunute hulgas on kõige rohkem töötavaid inimesi. 2006. aastal abiellunud meestest töötas 86% ja naistest 65%. Abielu sõlminud meeste seas on töötavate osatähtsus suurem kui kogurahvastikus (tabel 3). Naiste hulgas nii märgatavat erinevust ei ilmne, kuid ka abiellunud naiste seas on töötavaid rohkem kui kogurahvastiku vastavates vanuserühmades. Tööjõu-uuringu andmetel oli abielus inimeste tööhõive määr kõrgem kui vallaistel nii 15–24- kui ka 25–49-aastaste seas.

Abiellumise ajastamine on oluline. Paljud uuringud näitavad, et pere luuakse enamasti pärast hariduse omandamist (Hoem 1986, Blossfeld ja Huinink 1991, Billari ja Philipov 2004). Ka on leitud, et pereloomine õpingute ajal suurendab haridustee poolelajtmise riski (Billari ja Philipov 2004) ja seetõttu lükatakse see edasi kuni haridus on omandatud. Haridust alles omandavad mehed ei abiellu nii sageli kui haridust omandavad naised. Samas naiste seas märkimisväärset erinevust ei ole (tabel 3).

Võrreldes 15–59-aastaste naistega oli pruutide seas märgatavalt rohkem koduseid naisi. Rohkem on koduseid eelkõige nooremate hulgas. Koduste osatähtsus võib olla ülehinnatud: kui enne sünnitamist töötanud ema tuleks lugeda lapsehoolduspuhkuse ajal samuti töötavaks, siis andmed näitavad, et sageli märgitakse selline ema töötava asemel koduseks. Nii oli 43% kõikidest abiellunud kodustest naistest alla 30-aastased ja abielludes juba vähemalt ühe lapsega.

Alates 2003. aastast on kasvanud nende abiellunute osatähtsus, kelle hõiveseisund abiellumise ajal jäi teadmata. Ühelt poolt on selle põhjus alates 2002. aastast rakendunud elektrooniline andmekogumine: statistilised andmed kogutakse rahvastikuregistri kaudu, sellel aga puudub kohustus kindlustada nende andmete täielikkus. Seetõttu hõiveseisundi andmeid registris sageli ei ole või on uuendamata. Oluline on ka isikuandmete kaitse seaduse nõue, mille järgi on statistiliste andmete esitamise vabatahtlik. Nimetatud rakendus rahvastikusündmuste registreerimisel 2005. aastal.

Tabel 3 15–59-aastased sotsiaal-majandusliku seisundi järgi, 1995, 2000, 2006
 Table 3 Persons aged 15–59 by socio-economic status, 1995, 2000, 2006
 (protsenti — percentage)

	Töötav <i>Employed</i>	Töötu <i>Unemployed</i>	(Üli)õpilane <i>Student</i>	Kodune <i>Homemaker</i>	Muu mittetöötav <i>Other inactive</i>	Teadmata <i>Unknown</i>	
							Mehed
Abiellunud 1995	82	8	5	2	3	0	<i>Married in 1995</i>
Abiellunud 2000	83	8	6	1	2	0	<i>Married in 2000</i>
Abiellunud 2006	86	3	3	2	4	3	<i>Married in 2006</i>
REL 2000	62	13	13	2	10	1	<i>2000 Census</i>
Eesti Tööjõu-uuring 2006	73	5	15	1	7	0	<i>Labour Force Survey 2006</i>
							Naised
Abiellunud 1995	60	9	12	16	2	0	<i>Married in 1995</i>
Abiellunud 2000	59	8	14	18	1	0	<i>Married in 2000</i>
Abiellunud 2006	65	4	13	15	1	3	<i>Married in 2006</i>
REL 2000	60	8	13	10	8	1	<i>2000 Census</i>
Eesti Tööjõu-uuring 2006	67	4	15	8	6	0	<i>Labour Force Survey 2006</i>

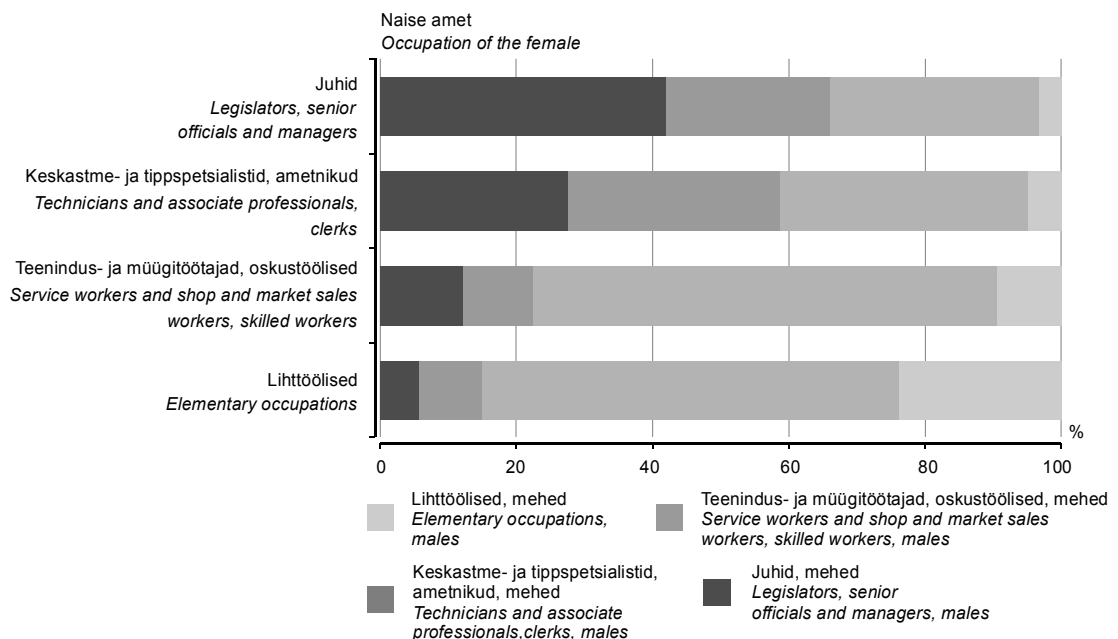
Amet

Hõiveseisundist paremini näitab sotsiaalset staatust amet, eelkõige ametirühm. Kui inimene on omandanud juhi või tippspetsialisti tööoskuse, siis suure tõenäosusega ta sellel ametialal ka töötab ning tõenäosus lihttöölise ametikohale on väike. Kuna abielu sõlmitakse enamasti noorena, on ametikarjäär paljudel alles alguses. Viimastel aastatel on Eestis kõrghariduse omandamisega samal ajal töötamine levima hakanud. Sageli töötatakse õppimise ajal just ametiredeli madalamatel astmetel, mis ei nõua spetsiifilisi teadmisi. Statistikas käsitletakse õppimise ajal töötavaid inimesi töötavatena.

2006. aastal abiellunute seas oli töötavaid mehi 5884 ja naisi 4440, neist 10% amet oli teadmata. Vaatamata üsna suurele teadmata ametiga inimeste osatähtsusele võib ametite andmeid pidada usaldusväärseks — need jaotuvad sarnaselt tööjõu-uuringu tulemustele. Suurem osa peigmeestest ehk enam kui kolmandik töötab oskustöölisena. Eelkõige domineerivad selles rühmas ehitustöölised ning mootorsõidukite juhid. Naiste hulgas kohtab sagedamini teenindus- ja müügitöötajaid (23%). Ligikaudu 20% on tippspetsialistid.

Abiellumist lähedasest sotsiaalsest rühmast pärit partneriga näitab abiellunute risttabel. Sagedamini abiellutakse sarnasest sotsiaalsest klassist partneriga ehk siis valgekraed abielluvad enamasti valgekraedega ja sinikraed sinikraedega (diagramm 32). Võttes arvesse vaid teadaoleva ametiga mehed ja naised, näitab korrelatsioonikordaja nõrka, kuid usaldusväärset seost.

Diagramm 32 Mehe ja naise amet abiellumisel, 2006
 Diagram 32 Occupation of males and females at marriage, 2006

Rahvus ja kodakondsus

Rahvus määrab kuuluvuse kindlasse kultuuri- ja keelekeskkonda, mis võib inimeste igapäevasuhtlemises ja kontaktide loomisel oluliseks osutada. Võimalusel suheldakse oma keelt kõnelevate inimestega, seetõttu on igati loomulik, et elukaaslane leitakse sageli oma rahvuskaaslaste hulgast. Mida väiksem on rahvusrühm, seda väiksem on võimalus rahvuskaaslastega suhelda. Võimalust kohtuda teisest rahvusest inimesega mõjutab ka elukoht ja selle eraldatus (Blau ja Schwartz 1984). Rahvustevahelisi abielusid peetakse oluliseks rahvusvähemuste assimilatsiooni ja integratsiooni protsessi indikaatoriks. Eri rühmadest inimeste abielud näitavad sagedast sotsiaalset vastasmõju ja tugevat sotsiaalset sallivust gruppide vahel (Kalmijn 1998).

Eestis abielluvad enamasti rahvuskaaslased. Viimastel aastatel sõlmiti vaid iga viies abielu eri rahvusest partnerite vahel. Eestlased abielluvad mitte-eestlastest sagedamini oma rahvuskaaslasega. Vaid iga kümnes abiellunud eestlane leidis abikaasa muu rahvuse hulgast. Eestis elavad venelased abielluvad eestlastest sagedamini teisest rahvusest partneriga — iga neljas venelanna ja iga viies vene mees abiellus teise rahvuse esindajaga. Suuruselt kolmanda Eestis elava rahvusrühma — ukrainlaste (osatähtsus kogurahvastikus 2%) seas on abiellumine rahvuskaaslasega veelgi harvem. Vaid 16% ukrainlastest abiellus samast rahvusest inimesega. Veelgi harvem abielluvad rahvuskaaslasega Eestis elavate väiksemate rahvuste esindajad, rahvusrühma suurust arvestades on see igati loomulik.

Keeleoskus on segaabiellude tekkel oluline tegur, sest keeleoskus hõlbustab suhtlemist teisest rahvusest inimestega. Eestis sõlmivad segaabiellusid sageli samasse keelerühma kuuluvad partnerid. Nii näiteks abielluvad omavahel sagedamini ukrainlased, valgevenelased, poolakad ja venelased, eestlased aga sagedamini soomlastega. Segaabiellud on sagedasemad rahvusrühma teise põlvkonna inimeste seas (Kalmijn, Tubergen, 2007).

Teisest rahvusest inimesega abielluvad sagedamini kõrgema haridusega ja sallivamad inimesed. (Lee, Edmonston 2005). Põhjuseks võib olla nende parem võõrkeeleoskus. Abiellunute haridusandmete vähese usaldusväärsuse tõttu sarnase käitumise kehtivust Eestis abiellunute puhul kontrollida ei saa (Valgma 2007).

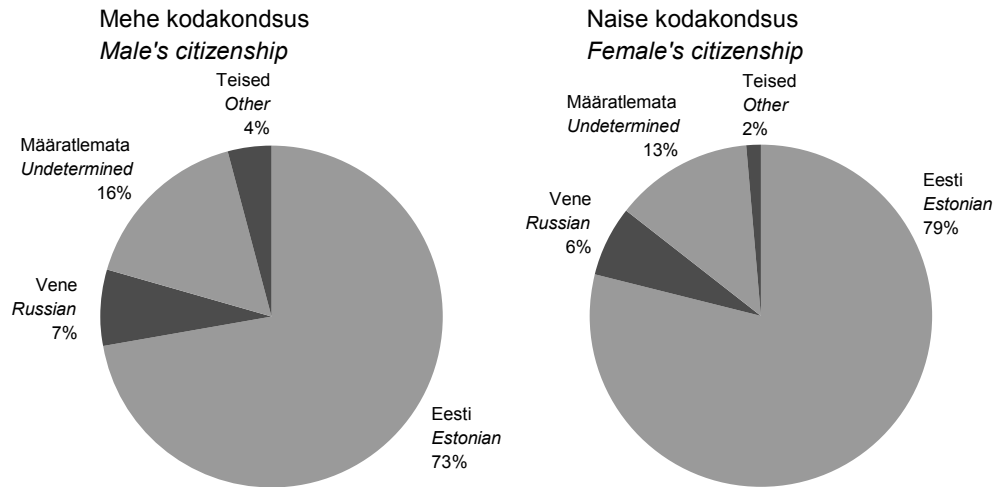
Kuigi eri rahvusest partnerite abiellude osatähtsus on viimasel kümnendil vähenenud, on samas eri rahvuseid rohkem. Kui näiteks 1995. aastal abiellus Eestis 31-st eri rahvusest naisi ja 46-st rahvusest mehi, siis 2006. aastal olid need arvud vastavalt 40 ja 63. Eelkõige oli abiellunute seas viimasel ajal sagedamini väljastpoolt Euroopat pärit rahvusi. Esile võiks tuua abielusid kanadalaste, araablaste, hindude, korealaste ja Venemaal elavate väikerahvuste esindajatega. Eri rahvusest inimeste vahel sõlmitud abiellude puhul on sagedamini mees vähemusrahvusest, mitte vastupidi.

Rahvusest paremini näitab inimese välismaist päritolu kodakondsus. 2006. aastal abiellunuid olid Eesti kodanikud 79% naistest ja 73% meestest. Enam kui kümnendik abiellunutest klassifitseeriti määratlemata kodakondsusega isikutena^a (diagramm 33). 2006. aastal sõlmiti 70% abieludest kahe sama riigi kodakondsusega inimese vahel. 30%-l abieludest oli mehe ja naise kodakondsus erinev. Kaugemate ja eksootilisemate riikide kodanikest abiellusid viimastel aastatel eestlasega näiteks Uruguai, Austraalia, Nigeeria, Nepali, Peruu, Sri Lanka ja Lõuna-Aafrika Vabariigi kodanikud.

Suurenenud on eri kodakondsusega partnerite abiellude arv. Sagedamini leiavad endale välisriigi kodakondsusega abikaasa naised. Kui näiteks 1995. aastal sõlmisid naised abielusid 36 eri kodakondsusest mehega, siis 2006. aastaks oli see arv märkimisväärselt kasvanud 53-ni. Kuigi mehed sõlmivad harvem abielu teisest kodakondsusest naistega, on tendents sarnane — kui 1995. aastal abiellusid mehed 13-st erinevast kodakondsusest naisega, siis 2006. aastal oli see number juba 24.

^a Määratlemata kodakondsusega on Eesti elamisloaga isik, kellele on välja antud välismaalase pass.

Diagramm 33 **Abiellunute kodakondsus, 2006**
Diagram 33 *Newly married by citizenship, 2006*

Abiellumise aeg

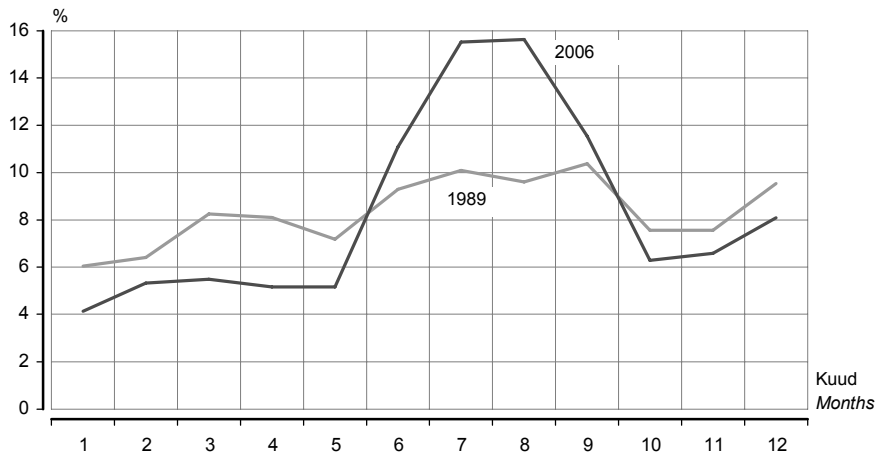
Abiellumise kuupäevad

Sageli arvatakse, et paljud paarid abielluvad jõulude ja jaanipäeva ajal. Andmed seda aga ei kinnita. Sel ajal sõlmitakse rohkem abielusid vaid siis, kui need langevad nädala lõppu või kui neile järgneb mitu tööst vaba päeva. Ka niinimetatud maagiliste kuupäevade nagu näiteks 06.06.06 ja 05.05.05 populaarsus ilmneb siis, kui need päevad satuvad suvisele nädalavahetusele. Kui selline kuupäev on argipäeval, siis abielu sõlmimiste arvus olulist muutust ei täheldatud. Näiteks sõlmiti teisipäeval, 6. juunil 2006. aastal 41 abielu, sama nädala reedel (9. juunil) aga 59 ja laupäeval 72 abielu. 2006. aastal sõlmiti kõige rohkem abielusid laupäeval, 12. augustil — abieluakt koostati 116 paarile, mis oli kümnendik augustis abiellunutest.

Populaarseimad abiellumiskuud on juuli ja august

Kõige rohkem abielusid sõlmitakse suvekuudel — juulis ja augustis, ning kõige vähem jaanuaris ja veebruaris (diagramm 34). Viimastel aastatel ületas aktiivseimal abiellumiskuul sõlmitud abielude arv jaanuaris või veebruaris sõlmitute oma ligikaudu neli korda. See erinevus ei ole alati nii suur olnud. Näiteks 1980. aastate lõpus oli suvekuudel abiellunuid vaid kaks korda rohkem kui talvel. Suvise abiellumisaja eelistus sai alguse 1993. aastast, kui sel ajal sõlmitud abielude osatähtsus hakkas kiiresti suurenema. Kui ajavahemikul 1960–1990 sõlmiti kolme suvekuu (juuni, juuli ja augusti) jooksul ligikaudu kolmandik aastas registreeritud abieludest, siis 2006. aastaks oli suviste abielude osatähtsus suurenenud juba 42%-ni. Aastakeskmisest rohkem abielusid sõlmitakse ka septembris ja detsembris. Tugevamalt ilmneb abielude sesoonsus kiriklike abielude puhul — pooled neist sõlmitakse juuli ja augusti jooksul.

Diagramm 34 **Abielud kuude järgi, 1989, 2006**
Diagram 34 *Marriages by month, 1989, 2006*

Suvekuudel sõlmitud abielude osatähtsuse kasv eelmisel kümnendil oli seotud mitme põhjusega. Üks neist on asjaolu, et abiellunute arv vähenes 1990. alguses niivõrd, et kõik soovijad said abiellumiseks suve valida. Enne iseseisvusega mõjutas abiellumist perekonnaseisuameti küllaltki jäik töögraafik ja töö ühtlasem jaotamine üle aasta. 1990. aastatel ulatuslikult levima hakanud vabaabielud vähendasid nii-öelda hädaabielude osa, mille puhul oli oluline sõlmida abielu enne lapse sündi. Praegu registreeritakse abielu järjest sagedamini peale lapse sündi. Muutunud on ka pulmapidamistraditsioonid.

Veidi sagedamini sõlmivad suvekuudel abielu esimest korda abiellujad. 2005. ja 2006. aastal sõlmiti juunist augustini 46% esmasabieludest. Korduvabieludest sõlmiti suvekuudel kolmandik.

Eestile sarnane abiellumise sesoonsus on jälgitav ka naabermaades: Lätis, Rootsis, Soomes, Taanis ja Leedus.

Vaimulike sõlmitud abielud

Kui varasemal ajal oli abieluakti koostamise õigus ainult perekonnaseisuametnikel, siis alates 1. detsembrist 2001 on ka vaimulikel õigus koostada abieluakte ja anda välja abielutunnistusi. Kuigi aastatega seda õigust omavate vaimulike arv suurenes, oli vaimulike sõlmitud abielude arv aastatel 2002–2006 stabiilne. Aastas sõlmivad vaimulikud ligikaudu viissada abielu — 7–8% kõikidest abieludest.

Kirikliku abielu sõlminud paarid erinevad veidi ilmaliku abielu sõlminutest. Kiriklikult abiellunute seas oli rohkem esmasabiellunuid ja vähem lastega paare. Suhteliselt sagedamini sõlmivad kirikliku abielu kõrgharidusega partnerid. Samas puudub erinevus abielule eelnevas vabaabielus (tabel 4). Eestlastest sõlmis kirikliku abielu iga kümnes mees ja naine. Mitte-eestlaste seas ei ole vaimulike sõlmitud abielud nii laialt levinud — vaid 3% meestest ja 2% naistest abiellus kirikus. Kiriklike abielude seas on vähem segaabielusid.

Tabel 4 **Perekonnaseisuametis ja kirikus abiellunud, 2006**
 Table 4 *Civil and religious marriages, 2006*
 (protsenti — percentage)

	Kiriklikud abielud <i>Religious marriages</i>	Ilmalikud abielud <i>Civil marriages</i>	
Naise esimene abielu	83	71	<i>Woman's first marriage</i>
Mehe esimene abielu	80	69	<i>Man's first marriage</i>
Ühised lapsed	20	25	<i>Common children</i>
Mehe, naise ja ühised lapsed	35	45	<i>Common and non-common children</i>
Kõrgharidusega naine	45	26	<i>Higher education of woman</i>
Kõrgharidusega mees	33	20	<i>Higher education of man</i>
Samast rahvusest mees ja naine	82	78	<i>Man and woman have the same ethnic nationality</i>
Sama kodakondsusega mees ja naine	86	68	<i>Man and woman have the same citizenship</i>
Elasid enne abielu sõlmimist vabaabielus	67	67	<i>Pre-marital cohabitation</i>

Lahutused

Möödunud sajandit iseloomustab abielulahutuste intensiivne levik. Kuigi lahutused olid mõnes Euroopa riigis seadusega lubatud juba 18. sajandil, olid need ühiskonnas taunitud. 20. sajandi teisel poolel hakati neid rohkem aktsepteerima ja see muutus tavapäraseks. Koos ühiskonna suhtumisega muutusid ka abielulahutuse põhjused. Varem lahutati abielu sagedamini näiteks vägivalla või alkoholismi tõttu. Viimastel kümnenditel on need põhjused taandunud ja asemele on tulnud suhtlemisega seotu. Emotsionaalsed probleemid on muutunud piisavaks abielu lõpetamise põhjuseks. (de Graaf, Kalmijn 2006). Abielult ei oodata enam vaid materiaalsel turvalisust.

Eestis lahutatakse üha vähem abielusid

Viimastel aastatel lahutatakse Eestis üha vähem abielusid. 2005. aastal lahutati tuhande elaniku kohta 3 abielu, 2006. aastal 2,8. Väheneb ka abielude ja lahutuste suhtarv. 2006. aastal registreeriti tuhande sõlmitud abielu kohta 548 lahutust. 2000. aastal oli sama näitaja 771. Lahutuste arvu vähenemine on osaliselt seotud sõlmitud abielude arvu vähenemisega eelmisel kümnendil, mistõttu ei ole praegu enam nii palju potentsiaalseid lahutajaid.

Lahutuste arvult tuhande elaniku kohta on Eesti Euroopa riikide hulgas endiselt esimeste hulgas. 2005. aastal lahutati tuhande elaniku kohta rohkem abielusid vaid Leedus ja Tšehhis — vastavalt 3,3 ja 3,1. Euroopa Liidu riikides lahutati tuhande elaniku kohta keskmiselt 2,1 abielu. Lahutused on võimalikud kõigis liikmesriikides peale Malta.

2006. aastal lahutanute seas oli 80% esmasabielu lahutanuid. Juhuse tõttu lahutas 2006. aastal esmasabielu võrdne arv mehi ja naisi. Tavaliselt on esmasabielu lahutanute hulgas naisi veidi rohkem.

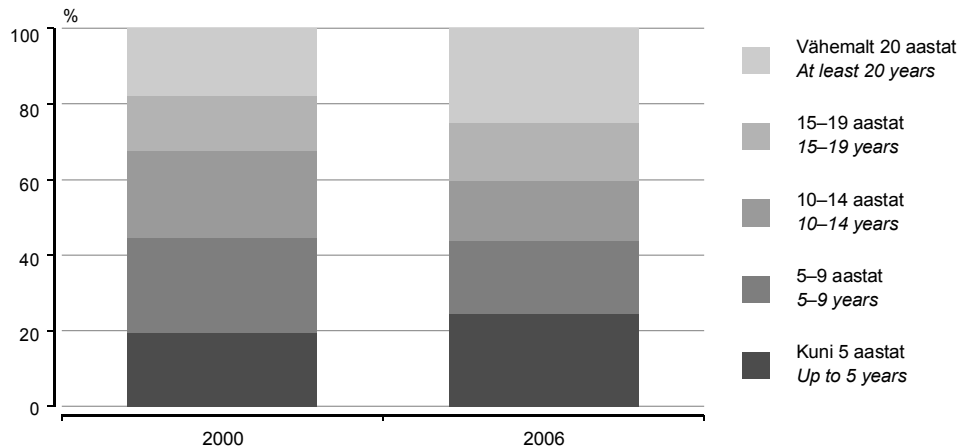
2006. aastal oli lahutatud abielude keskmine kestus 9,7 aastat

Lahutatud abielude kestust arvestatakse lahutuse jõustumise aja järgi. Arvesse võetakse ka eri aastatel sõlmitud abielud. Abielude tegelikku keskmist kestust ei saa välja tuua, sest lahkuminekute tegeliku aja kohta infot ei koguta. Tõenäoliselt vormistatakse lahutus mõni aeg peale lahkuminekut. Vahel elatakse enne lahutuse vormistamist aastaid lahus. Seetõttu on statistikas välja toodud abielukestus tegelikust vältusest mõnevõrra pikem. Peale selle mõjutavad abielukestust ka mõned enne 1995. aastat kohtus lahutatud abielud. Et kohtutel polnud kuni 1995. aastani abielulahutuse akti koostamisõigust, jõustusid paljud enne seda kohtus tehtud lahutused alles peale perekonnaseisuametis registreerimist. Seal registreerimata jäänud lahutused kajastusid lahutusstatistikas perekonnaseisuametis registreerimise järel. Seetõttu on igal aastal statistilises arvestuses lahutusi, mille kohta oli kohtuotsus tehtud juba aastaid tagasi. 1990. aastate alguses oli selliseid lahutusi viiendik, kuid nüüdseks on nende osa vähenenud paarile protsendile. Näiteks jõustus 2006. aastal 88 lahutust, mille kohta tehti kohtuotsus enne 1995. aastat.

2006. aastal lahutatud abielude keskmine kestus oli 9,7 aastat, 2005. aastal 10,1 aastat ja 2004. aastal 10,3 aastat. Viimastel aastatel on vähenenud 5–19 aastat kestnud abielude lahutuste arv (diagramm 35). Selle põhjus on abielude vähenemine 1990. aastatel, mistõttu 5–19 aastat abielus olnud paare on praegu vähem kui varem. 2001. aastast hakkas abielude arv taas suurenema, mistõttu on viimastel aastatel sagenenud alla 5-aastase kestusega abielude lahutused.

Teiste Euroopa Liidu riikidega on lahutatud abielude keskmist kestust võimalik võrrelda 2000. aasta andmete alusel. Sel aastal oli lahutatud abielude keskmine kestus madalaim Eestis — 9,5 aastat. Teistes liikmesriikides oli lahutatud abielu keskmine kestus üle kümne aasta. Kõige pikema keskmise kestusega olid lahutatud abielud Hispaanias (15,9 aastat) ja Portugalis (14,3 aastat).

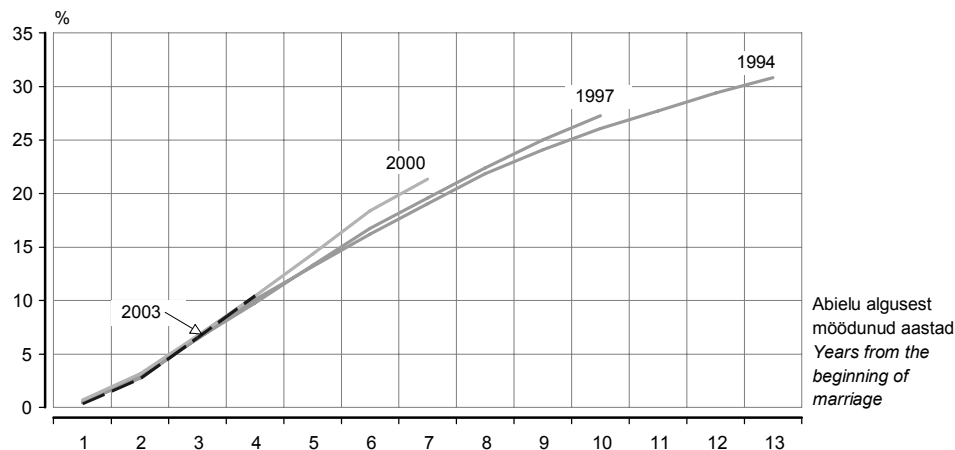
Diagramm 35 **Lahutatud abielude kestus, 2000, 2006.**
Diagram 35 *Duration of divorced marriages, 2000, 2006*

Neljanda abieluaasta lõpuks läheb lahku iga kümnes paar

Samal kalendriaastal abiellunud inimesed moodustavad abielukohordi. Statistikaameti andmete järgi on abielukohorte võimalik jälgida 1994. aastast. Igast abielukohordist lahutas esimesel abieluaastal alla 1%. Järgmistel aastatel lahutas igal aastal veel 2–4% abiellunuist. Selle tõttu lõppes iga kümnes abielu esimese nelja aasta jooksul. 1994. aastal abiellunute oli 2007. aasta alguseks lahutanud ligikaudu kolmandik. 2000. aasta abielukohordi hulgas on lahutanute osatähtsus enam kui kolm aastat kestnud kooselu järel paar protsenti suurem.

Diagramm 36 **Lahutanud 1994, 1997, 2000, 2003. aasta abielukohordist**
 Diagram 36 *Divorced persons in marriage cohorts of 1994, 1997, 2000, 2003*

Enam kui pooltel 2006. aastal lahutanutel olid ühised alaealised lapsed

Uuringud on näidanud, et alaealiste laste olemasolu peres vähendab lahutusrisiki (de Graaf, Kalmijn 2006, Liu 2002). Märgatavalt väheneb lahutusrisk ühise lapse sündimisel perre, kuid lapse kasvades tema peresideme koosoidja roll väheneb (Liu 2002, Walke 2002, Lyngstad 2004). Näiteks leidis Walke (2002), et lahutusrisk on märgatavalt väiksem alla 3,5-aastase lapsega paaridel. Samas on uuringud näidanud (Liu, 2002, Lyngstad 2004), et eelmisest suhtest sündinud lapsed suurendavad lahutusrisiki. Kahjuks ei võimalda Eesti lahutusstatistika hinnata, kuivõrd mõjutavad naise või mehe abielueelsed lapsed abielu püsivust, sest lahutusstatistikas kajastuvad vaid ühised lapsed.

Viimastel aastatel on ühiste alaealiste lastega paaride osatähtsus lahutanute seas vähenenud. Siiski on ühiste alaealiste lastega lahutanuid enam kui pool kõigist lahutanutest — 2006. aastal 54%. 2000. aastal oli sellised paare 64%.

2006. aastal lahutanud paaridel oli 2930 alaealist last, aasta varem lahutanuil 3230. Kokku purunes 2000.–2006. aastal 24 000 alaealise lapsega peret. Kahjuks ei ole statistikat purunenud vabaabielude ja nende alaealiste laste kohta. 2000. aasta rahvaloenduse andmetel kasvas üksikvanema leibkonnas 76 000 last ehk neljandik kõigist alaealistest.

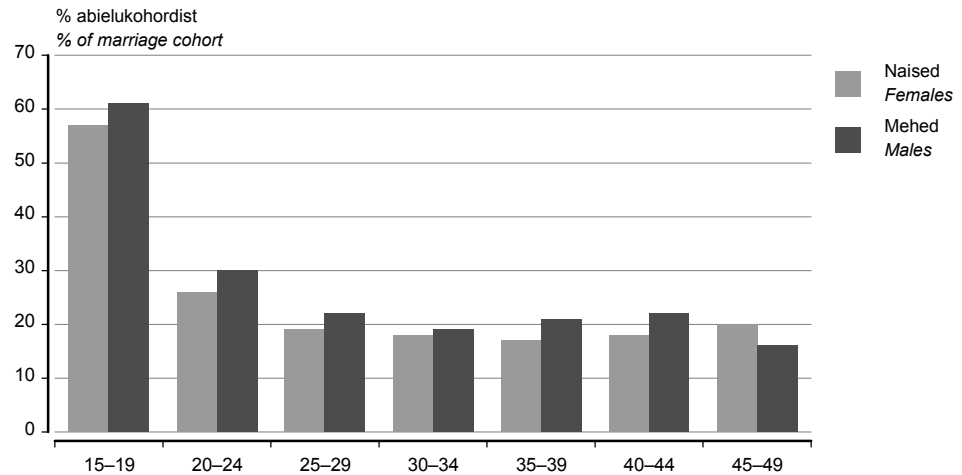
Esmasabielu lahutanud mehe keskmine vanus oli 39,8 ja naisel 36,7 aastat

Sarnaselt abieludele on ka lahutused inimeste vanusega seotud. Kõige sagedamini lahutavad 25–39-aastased mehed ja naised. Kuna abielludes on naised meestest paar aastat nooremad, on see nii ka lahutanute puhul. 2006. aastal oli esmasabielu lahutanud mehe keskmine vanus 39,8 aastat ja naisel 36,7. Koos abiellumisvanuse suurenemisega kasvas ka lahutanute keskmine vanus.

Kõige sagedamini lahutavad noorelt abiellunud

Lahutusrisiki mõjutab abiellumisvanus — mida nooremalt abielluda, seda suurem see risk on. (Lyngstad 2004). Eestis on suurim lahutamistõenäosus alla 20-aastaselt abiellunud naistel ja meestel (diagramm 37). 2000. aastal abiellunud alla 20-aastasest naistest olid 2006. aasta lõpuks lahutanud 57%, meestest 61%. Vanemalt kui 25-aastaselt abiellunute oli aga lahutanuid alla 22%. Vanemate inimeste lahutusrisk on madalam. Vanemaealiste väiksema lahutusrisiki põhjusena tuuakse välja nende suurem sotsiaalne ja emotsionaalne küpsus, mistõttu suudavad nad konflikte vältida või neid paremini lahendada kui noored (Morgan, Rindfuss 1985, Thornton, Rodgers 1987). Ka hindavad vanemad inimesed noortest enam stabiilsust (Booth jt 1986). Esitatud tulemused põhinevad 2000. aastal abiellunute ja aastatel 2000–2006 lahutanute andmetel. Vanusena on arvestatud vanust kalendriaasta lõpus.

Diagramm 37 Lahutused abiellumisvanuse järgi, 2000–2006
Diagram 37 Divorces by age at marriage, 2000–2006

Lahutanute sotsiaalsed tunnused

Mida erinevamasse sotsiaalsesse rühma mees ja naine kuuluvad, seda suurem on nende lahutusrisk. Põhjus on see, et erinevused usus, rahvuses ja sotsiaalsetes näitajates on korreleeritud eri maitsete, väärtushinnangute ja suhtlemisstiilidega. Seetõttu on abikaasadel üksteist raskem mõista, kaaslaste maailmavaadet ja väärtusi tunnustada. Erinevuste efekt peaks avalduma eelkõige esimestel abieluaastatel. (Kalmijn jt 2005).

Eestlased lahutavad venelastest harvem

On levinud väide, et rahvuskaaslaste vahel sõlmitud abielud on väiksema lahutusriskiga kui eri rahvusest inimestel. Et kontrollida selle kehtivust Eesti puhul, analüüsiti 2000. aastal abiellunuid, kes lahutasid aastatel 2000–2006. Selgus, et 2000. aastal rahvuskaaslaste vahel sõlmitud abieludest oli 2007. aastaks purunenud 21% ja eri rahvusest inimeste abieludest 23%. See erinevus ei ole märkimisväärne. Märgatav erinevus ilmnes eesti ja vene rahvusest inimeste abielude ja lahutuste puhul. 2000. aastal oli kahe eestlase vahel sõlmitud abieludest 2007. aastaks lahutatud 18%, kahe venelase vahel sõlmitud abieludest 28%. Selle erinevuse põhjus võib olla erinev abielu ajastamine nendel rahvustel. Eestlased abielluvad sagedamini peale lapse sündi, mistõttu osa ebastabiilseid suhteid ei jõuagi abieluni. Venelased seevastu eelistavad abielluda enne lapse sündi. Ka on eestlaste keskmine vanus esmasabiellumisel kõrgem kui venelastel, seetõttu on eestlastel vanusest tulenev lahutusrisk väiksem.

2006. aastal lahutasid abielu 61 rahvusest mehed ja 45 rahvusest naised.

Sarnane analüüs tehti ka kodakondsuse järgi. Selgus, et eri kodakondsusega abielupaarid lahutavad veidi sagedamini kui sama kodakondsusega. Viimati mainitud abielupaaridest oli 2007. aastaks lahutanud 18%, eri kodakondsusega paaridest aga 23%.

Kokku oli lahutanute seas 2006. aastal mehi 30 eri kodakondsusest ja naisi 11-st.

Haridus ja lahutused

Uurijad on eriarvamusel selles, kas ja kuidas inimese haridustase võiks abielulahutuse riskile mõjuda. On väidetud, et eriti naiste puhul peaks kõrgema haridustasemega kaasnema suurem abielulahutamistõenäosus. Selle põhjenduseks tuuakse asjaolu, et kõrgema haridustasemega naised käivad suurema tõenäosusega töö ja saavad madalama haridustasemega naistest kõrgemat palka, seega pole neil nii suurt ohtu sattuda pärast lahutust väga halba majanduslikku olukorda. Niisiis võiksid kõrgema haridusega naised probleemse abielu puhul kergemini lahutuse kasuks otsustada (Becker jt 1977). Lisaks sellele on leitud, et kõrgema haridusega inimesed (nii mehed kui ka naised) on üldiselt liberaalsema maailmavaatega ja nad ei karda lahutada (Levinger 1979).

Teisalt väidetakse, et kõrgema haridustasemega võiks kaasneda hoopiski väiksem lahutuse risk ning seda on samuti perekonna majandusliku olukorraga põhjendatud. Kuna kõrgema haridustasemega inimesed teenivad rohkem, on sellistes peredes vähem raha- ja toimetulekuprobleeme ja seega ka vähem suhteväliseid lisapingeid (Oppenheimer 1997, Ono 1998, Jalovaara 2003). Omalaadse seletusena on välja toodud, et kõrgema haridusega

inimestel on parem suhtlemis- ja võimalike konfliktide lahendamise oskus ning seetõttu on nende abielud stabiilsemad (Amato 1996).

Põhjamaade abielulahutuste riskifaktorite uuringud leiavad enamasti, et kõrgem haridus vähendab abielulahutuse riski (Hoem 1997 Rootsi, Jalovaara 2003 Soome, Lyngstad 2004 Norra kohta). Samas ei leidnud Härkönen ja Dronkers (2006) Eesti 1994. aasta pere- ja sündimusuuringu andmeid kasutades hariduse mõju naiste lahutuse riskile.

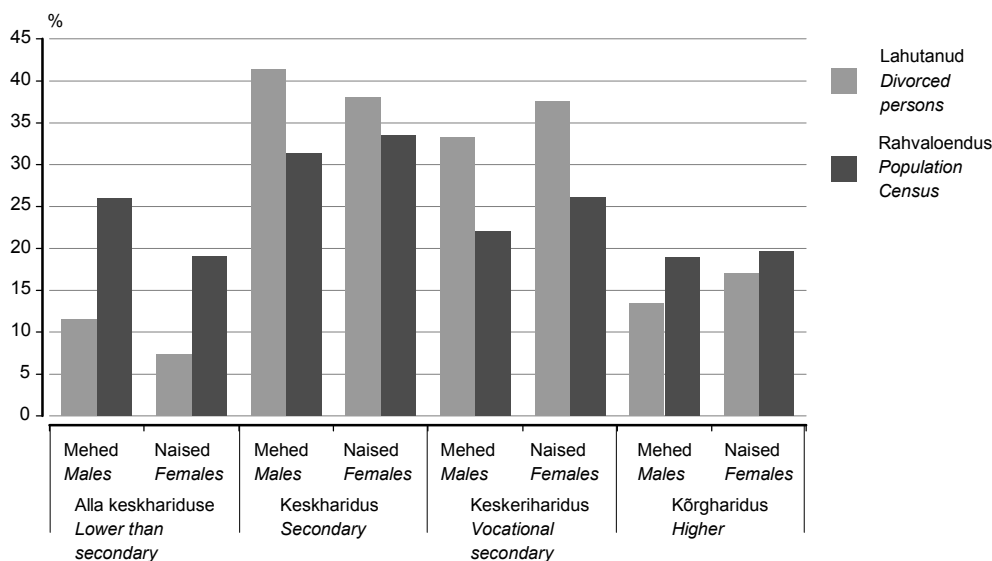
Lahutavate paaride haridustasemed jaotuvad Eesti kogurahvastiku seas abielupaaride haridustasemele sarnaselt — 50%-l paaridest on mehe ja naise haridustase võrdne, 20%-l on mees naisest kõrgema haridusega, 30%-l on naise haridus kõrgem. Lahutanute haridustase ei ole aja jooksul märkimisväärselt muutunud.

Et saada teada, millistel haridusgruppidel on lahutuse risk kõige suurem, võrreldi 2000. aasta rahvaloenduse ajal seaduslik abielus olnud inimeste ja samal aastal abielu lahutanute haridustasemete andmeid (diagramm 38). Seejuures jäeti analüüsi ka need, kelle haridustase polnud teada.

Nii meeste kui ka naiste puhul oli keskeriharidusega inimeste osatähtsus lahutanute seas suurem kui abielus rahvastikus üldiselt. Sama saab öelda keskharidusega inimeste kohta, kuigi siin oli erinevus naiste puhul väiksem kui meestel. Nimetatud grupid (kesk- ja keskeriharidusega) olid seega kõige suurema lahutusriskiga. Lahutanute seas oli palju vähem alla keskharidusega inimesi kui kogu abielus rahvastikus. Neil ja kõrgharidusega meestel on seega lahutuse risk kõige väiksem.

**Kesk- ja keskeri-
haridusega inimeste
lahutusrisk on kõige
suurem**

Diagramm 38 **Lahutanute ja kogu abielus rahvastiku haridustase, 2000**
Diagram 38 *Educational level of divorced persons and of total married population, 2000*

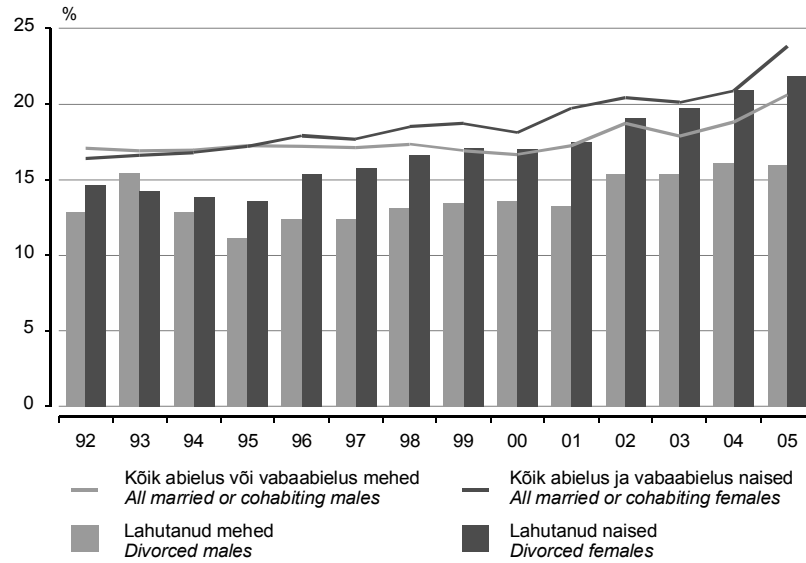
**Meeste lahutusrisk on
kõrghariduse puhul
väiksem, naiste kõrg-
haridus lahutusrisi ei
mõjuta**

Järgnevalt vaadatakse kõrgharidusega meeste ja naiste abielulahutusi aastatel 1992–2005 — sest ainult nende puhul tuleb välja haridusliku homogaamia efekt.

Inimesed, kelle haridustase lahutusel polnud teada, jäeti analüüsist välja. See võib eriti mõjutada esimeste vaatlusaastate tulemusi, kui teadmata haridustasemega inimeste arv oli suur. Viimastel aastatel on teadmata haridustasemega lahutanuid vähe.

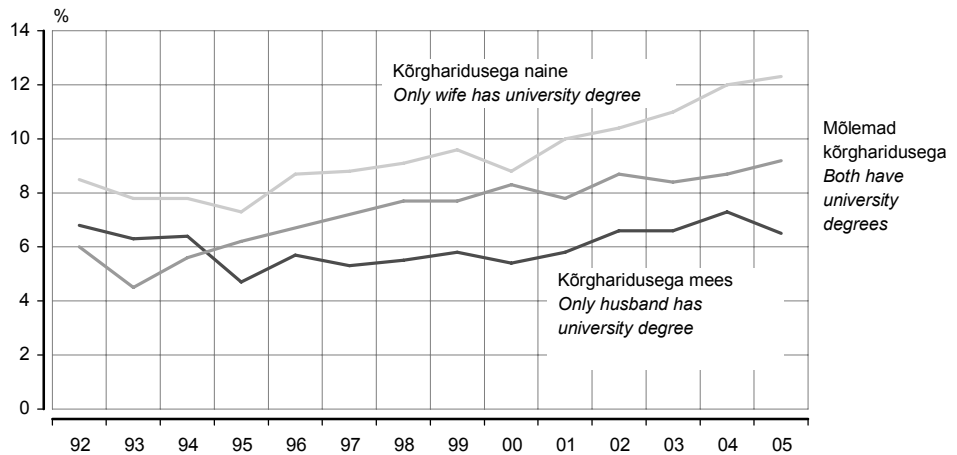
Diagrammil 39 on näidatud kõrgharidusega meeste ja naiste osatähtsused kõigist vastaval aastal lahutanud teadaoleva haridustasemega inimestest. Võrdluseks on tööjõu-uuringu andmed kõrgharidust omavate isikute osatähtsuse kohta abielus või vabaabielus meeste ja naiste seas. Siinjuures tuleb silmas pidada, et vabaabielus inimeste lahkuminekuid riiklik statistika ei kajasta.

Diagramm 39 **Kõrgharidusega inimesed lahutanute hulgas ja kogurahvastikus, 1992–2005**
 Diagram 39 *Persons with university degree among divorced couples and among total population, 1992–2005*

Kogu vaadeldud perioodil oli kõrgharidusega meeste osatähtsus lahutanud meeste hulgas väiksem kui kõrgharidusega meeste osatähtsus abielus või vabaabielus rahvastikust. Näiteks oli 2005. aastal lahutanud meestest kõrgharidus 16%-l, abielus või vabaabielus rahvastiku seas oli kõrgharidusega mehi aga 21%. Vaid seaduslikus abielus mehi saab võrdlusena vaadata 2000. aasta rahvaloenduse andmete põhjal. Siis oli seaduslikus abielus meestest kõrgharidus 19%-l. 2000. aastal lahutanud meestest oli kõrgharidus 14%-l. Naiste puhul olid erinevused väiksemad. Lahutanud naistest oli 2005. aastal kõrgharidusega 22%, kogu abielus või vabaabielus rahvastikust oli kõrgharidusega naised 24%. Rahvaloenduse andmete põhjal oli 2000. aastal seaduslikus abielus naistest kõrgharidus 20%-l, samal aastal abielu lahutanutest aga 17%-l.

Diagramm 40 **Lahutanud paaride haridustasemed, 1992–2005**
 Diagram 40 *Education levels of divorced couples, 1992–2005*

Mõlema partneri haridustase lahtusel on näidatud diagrammil 40. Paaridest, kus vähemalt ühel abikaasal on kõrgharidus, lahutavad kõige sagedamini need, kus naine on kõrgharidusega ja kõige harvem need, kus kõrgharidus on vaid mehel. Mõlema kõrgharidusega partneri või ainult kõrgharitud naisega paaride lahutuste osatähtsus oli perioodil 1995–2005 tõusva trendiga. Samas oli ainult kõrgharitud meestega paaride osatähtsus 2005. aastal peaaegu samal tasemel kui 1992. aastal.

Võrreldes 2000. aastal lahutanud paaride andmeid rahvaloenduse omadega on mõlema puhul näha, et kõrgharitud paaride osatähtsus (8%) oli lahutanute seas veidi väiksem kui selliste paaride osatähtsus seaduslikus abielus olevate paaride hulgas rahvaloenduse andmetel (11%). Vaid kõrgharidusega naiste osatähtsus on lahutanud paaride seas sama suur (9%) kui rahvaloenduse andmetel kõigi seaduslikus abielus paaridest (9%). Kõrgharidusega meeste osatähtsus on lahutanud paaride seas väiksem (5%) kui abielus paaride hulgas (8%) üldiselt. Seega on kõrgharidusega meeste lahutuse risk väiksem kui madalama haridustasemega meestel, naiste puhul aga kõrgharidusel lahutuse riskile mõju peaaegu pole.

Kirjandus

- Amato, P. R. (1996). *Explaining the intergenerational transmission of divorce*. *Journal of Marriage and the Family*, 58, pp. 628–640.
- Becker, G. S., Landes, E. M., Michael, R. T. (1977). *An economic analysis of marital instability*. *Journal of Political Economy*, 85, pp. 1141–1187.
- Billari, F.C., Philipov, D. (2004). *Women's education and entry into a first union. A simultaneous-hazard comparative analysis of Central and Eastern Europe*. — *Vienna Yearbook of Population research 2004*, pp. 91–110.
- Blau, P. M., & Schwartz, J. E. (1984). *Crosscutting social circles: Testing a macrostructural theory of intergroup relations*. New York: Academic Press.
- Blossfeld, H.-P., Huinink, J. (1991). *Human capital investments or norms of role transition? How women's schooling affect the process of family formation*. *American Journal of Sociology*, 97, pp. 143–168.
- Booth, A., Johnson, D. R., White, L. K., and Edwards, J. N. (1986). *Divorce and marital instability over the life course*. *Journal of Family Issues*, 7, pp. 421–442.
- de Graaf, P.M., Kalmijn, M. (2006). *Divorce Motives in a Period of Rising Divorce. Evidence from Dutch Life-History Survey*. *Journal of Family Issues*. Vol 27, No 4, pp. 483–505.
- Eurostati andmebaas. [e-andmebaas] <http://epp.eurostat.ec.eu.int/> (30.09. 2007)
- Hoem, J.M. (1986). *The impact of education on modern family-union initiation*. *European Journal of Population*, 2, pp. 113–133.
- Hoem, J. M. (1997). *Educational gradients in divorce risks in Sweden in recent decades*. *Population Studies*, 5, pp. 19–27.
- Härkönen, J., Dronkers, J. (2006). *Stability and change in the educational gradient of divorce. A comparison of seventeen countries*. *European Sociological Review*, 22, pp. 501–517.
- Jalovaara, M. (2002). *Socioeconomic Differentials in Divorce Risk by Duration of Marriage*. — *Demographic Research*, Vol 7, pp. 537–564. [www] www.demographic-research.org/Volumes/Vol7/16/ (17.09.2007)
- Jalovaara, M. (2003). *The joint effects of marriage partners' socioeconomic positions on the risk of divorce*. *Demography*, 40, pp. 35–54.
- Kalmijn, M. (1998). *Intermarriage and homogamy: Causes, patterns, trends*. *Annual Review of Sociology*, 24, pp. 395–421.
- Kalmijn, M., de Graaf, P.M., Janssen, J.P.G. (2005). *Intermarriage and the risk of divorce in the Netherlands: The effects of differences in religion and in nationality, 1974–94*. *Population Studies*, Vol. 59, No. 1, pp. 71–85.

Kalmijn, M., Luijkx, R. (2005). *Has the reciprocal relationship between employment and marriage changed for men? An analysis of the life histories of men born in the Netherlands between 1930 and 1970. Population Studies Jul; 59 (2), pp.211–31.*

Kalmijn, M., Tubergen, F. van. (2007). *Ethnic intermarriage in the Netherlands: confirmations and refutations of accepted insights. — European Journal of Population, 2007 In press [www] <http://spitswww.uvt.nl/~kalmijn/kalmijn-vantubergen-ejp.pdf> (30.09.2007)*

Katus, K., Puur, A., Põldma, A. (2002). *Eesti põlvkondlik rahvastikuareng. RU Sari D Nr 2. Tallinn, EKDK.*

Lee, S. M., Edmonston, B. (2005). *New marriages; new families: U.S racial and Hispanic intermarriage. — Population Bulletin, Vol 60, No 2.*

Levinger, G. (1979). *A social psychological perspective on marital dissolution. (In G. Levinger and O. C. Modes (Eds.), Divorce and Separation), pp. 37–63. New York: Basic Books.*

Liu, G. (2002). *How premarital children and childbearing in current marriage influence divorce of Sweden women in their first marriages. Demographic Research. Vol 7, article 10, pp. 389–406. [www] <http://www.demographic-research.org/Volumes/Vol7/10/7-10.pdf> (29.09.2007)*

Lyngstad, T. H. (2004). *The Impact of Parents' and Spouses' Education on Divorce Rates in Norway. Demographic research Volume 10, article 5, pp. 121–142 [www] <http://www.demographic-research.org/volumes/vol10/5/10-5.pdf> (6.09.2007)*

Martikainen, P., Martelin, T., Nihtilä, E., Majamaa, K., Koskinen, S. (2005). *Differences in mortality by marital status in Finland from 1976 to 2000: Analyses of changes in marital-status distributions, socio-demographic and household composition, and cause of death. Population Studies, Vol. 59, No 1, pp 99–115.*

Morgan, S. P., Rindfuss, R. R. (1985). *Marital disruption: Structural and temporal dimensions. American Journal of Sociology, 90, pp. 1055–1077.*

Ono, H. (1998). *Husbands' and wives' resources and marital dissolution. Journal of Marriage and the Family, 60, pp. 674–689.*

Oppenheimer, V. K. (1997). *Women's employment and the gain to marriage: the specialization and trading model. Annual Review of Sociology, 23, pp. 431–453.*

Recent demographic developments in Europe (2004). Council of Europe Publishing.

Thornton, A., Rodgers W. L. (1987). *The influence of individual and historical time on marital dissolution. Demography, 24, pp. 1–22.*

Valgma, Ü. (2007). *Rahvastikusündmuste haridusandmete kvaliteet. — Eesti Statistika kuukiri nr 5, lk.5–10.*

Walke, R. (2002). *Twins or two single children: the influence of the multiplicity of the first birth on the divorce risk of Swedish women. DEMOGRAPHIC RESEARCH. VOLUME 7, ARTICLE 9, PAGES 379–390 [www] www.demographic-research.org/Volumes/Vol7/9/ (2.10.2007)*

MARRIAGES AND DIVORCES

Ülle Valgma

Analyst

Population Statistics Service

Kadri Rootalu

University of Tartu

Population distribution by marital status

Despite the fact that consensual unions are becoming more popular year by year, the registered marriage is still the most frequent marital status. The latest data about population distribution by legal marital status are available from the 2000 Population Census. From the population aged over 15 years (who have the legal right to register marriage) 50% of males and 42% of females were married according to the Census data (Table 1, p. 35). The percentage of married women was smaller than the percentage of married men because the number of widows was six times bigger than the number of widowers. The reason of high percentage of widows is the high mortality of men in younger ages compared to women. Also there are more divorced persons among women because divorced women tend to remarry less frequently than men. It has been ascertained that the mortality is higher among divorced men than among married men because their social and psychological adaptation is worse (Martikainen et al. 2005).

The distribution of people by marital status depends on age. The age determines on a large scale the person's life cycle and therefore also the marital status. The largest changes in people's legal marital status take place between the ages of 25 and 35 when the majority of people start a family and get married. Women start a family a couple of years earlier than men. The highest percentage of married persons is among persons aged 35–60 (Diagram 29, p. 36). Later on the percentage of married people decreases because there are more divorced and widowed persons. The percentage of married men was the highest among persons aged 50–74 — 70–74%. The highest percentage of married women can be observed at a considerably younger age but remains on a lower level compared to men. From the women aged 35–50, 60–62% were married. The reason is higher mortality of men in younger ages, which cause the bigger percentage of women in older ages, and the percentage of widows is higher than widowers. Also there are more divorced persons among women because women remarry less frequently than men.

The real distribution of cohabitation is shown on Diagram 30, p. 36. The differences in population distribution by legal and actual marital status can be explained with the fact that consensual unions are very popular and in that case the legal marital status might be whatever. According to the Population Census, the person who lived with a partner but was not in registered marriage with him/her was accounted as living in consensual union. The current analysis takes into account only partners of opposite sex. The number of couples in consensual union was slightly over 61,000. Compared to couples living in registered marriage (about 228,000) it is three times smaller. One fifth of persons living with partner were in consensual union. Slightly more than half of persons in consensual union were single by legal marital status; every third was divorced (Table 2, p. 37). The number of widowed and married persons among couples in consensual union was relatively small. When 50% of men and 42% of women are in legal marriage then actually slightly more people are living with partner — 56% of men and 46% of women. Differences also exist by nationality — consensual unions are more frequent among Estonians than among other inhabitants of Estonia. The above-mentioned shows that, similarly to Nordic countries, the legal marital status is losing its importance.

The beginning of marriage

Over the times contracting of marriage has meant the beginning of living together since unregistered marriage was unacceptable in the society. Contracting of marriage was a presumption for having children and therefore an important event considering population development.

The crude marriage rate, which indicates the number of marriages per 1,000 inhabitants, was 4.6 in 2005 and 5.2 in 2006. Compared to the European Union Member States the nuptiality in Estonia was lower. The average crude marriage rate in the European Union was 4.8 in 2005. The highest rates were in Cyprus and Denmark where the crude marriage

rate was 7.8 and 6.7, respectively. High nuptiality was also in Greece, Lithuania and Finland. The number of marriages was smallest in Slovenia — only 2.9 marriages per 1,000 population. In all neighbouring countries of Estonia more marriages were contracted compared to Estonia. The indicated crude marriage rate does not take into account the population age structure — how many people are in the most active age for marrying (persons aged 20–35).

Nowadays it is very common that partners live together before registering marriage. From the couples that got married in 2006 more than 60% had lived together before their wedding. Since it is voluntary to give data about cohabitation on marriage registration the respective percentage may be underestimated. Consensual unions that do not end with marriage registration cannot be brought out based on available data.

More often marriages are registered after a couple of years of cohabitation (Diagram 31, p. 38). On the basis of 2006 data every second newly married couple had lived together up to three years before registering their marriage. Every tenth marriage was registered after 10 years of cohabitation. Longer cohabitation before marriage is more frequent among couples with common children. Cohabitation with common children will become legal marriage usually after 1–5 years of cohabitation.

Among Estonians consensual unions are more popular than among non-Estonians. Two thirds of Estonians lived together in consensual union before registering their marriage. Among non-Estonians only half of newly married couples were in consensual unions before registering their marriage.

First marriages

The share of the first marriages accounts for slightly more than two thirds of all marriages. During the last decade the percentage of the first marriages has slowly increased. The reason might be the preference of consensual unions to repeated marriages.

The total first marriage rate shows the probability of first marriages. When calculating the rate it is assumed that the nuptiality level and distribution by age will remain the same until the age of 50. The age limit 50 years marks also the end of fertility because at former times marriage was an important presumption for having children. The value of the first marriage rate is usually under one because everyone can have only one first marriage. However, in the case of sudden increase in the number of marriages the value of the rate may exceed one.

In Estonia the value of the total first marriage rate has slowly increased after 2000. In 2006 the rate was 0.51 for females and 0.49 for males, which means that before reaching the age of 50 about half of adults register their first marriage.

The total first marriage rate in Estonia is one of the lowest among the EU Member States. On the basis of Eurostat database in 2003 the highest first marriage rate was in Cyprus where the value of the rate was over one for males as well as for females. The lowest value of the first marriage rate was in Slovenia — 0.39 for males and 0.42 for females. In Estonia the values were similar to Slovenia. In most countries the first marriage rate was between 0.4 and 0.6.

Mean age at first marriage

Among married couples men are usually a couple of years older than women. In the case of half of marriages the groom is 1–5 years older than the bride. Only one tenth of first married couples are of the same age. In 2006 the mean age of females at first marriage was 26.5 years and the mean age of males — 29 years. The result of the increase in the age at marriage that started in the 1990s is that the mean age at the first marriage has increased by three years within 10 years.

The growth of age at marriage is characteristic of the whole Europe and is connected with the second demographic transition. It started first in Sweden and Denmark at the end of the 1960s (Recent demographic developments in Europe 2004), in the 1970s in other Western European countries. In Eastern and Central Europe the process started in the 1990s.

The latest comparable data of the EU Member States are available from 2003 (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>). In general it can be said that first marriages are contracted at the highest age in Scandinavian countries where the age at marriage has increased for the longest time (since the 1970s). The youngest newly married persons are in Eastern Europe where the postponing of marriages started relatively recently. In 2003 the highest mean age

at first marriage was in Sweden and Denmark where the mean age of males at first marriage was over 32 years. The youngest grooms were in Latvia and Lithuania — under 27 years. Among females the situation is similar to males. The highest mean age of females at first marriage was in Sweden and Denmark — over 30 years. The youngest brides were in Latvia, Lithuania and Poland — under 25 years. In Estonia in 2003, the mean age of females at first marriage was 25.7 years and the mean age of males at first marriage was 28.2 years.

The increasing age at marriage does not mean that cohabitation will start at a higher age. Very often cohabitation starts with consensual union and the marriage is registered after childbirth. In about half of the EU Member States the mean age at birth of the first child is lower than the mean age at first marriage. The biggest gap is in Sweden — about two years. In Europe the difference between these two ages is biggest in Iceland where the mean age at birth of the first child is four years lower than the mean age at first marriage. In Estonia during the last three years the gap has been slightly over one year.

Newly married persons with common children

Couples with common children register their marriage more frequently. Among the newly married couples every fourth has at least one common child. Estonians contract marriages more often after childbirth than non-Estonians. More couples with common children live in rural areas where every third couple has common children. In urban areas every fifth couple has common children. The groom's place of residence is a basis for the distribution of newly married couples by living in urban or rural areas.

Social background of newly married persons

Social status affects a person's life process but in everyday life people do not pay attention to it. Social groups may behave differently in contracting the marriage.

Frequently people find partners from the same or similar social group. Having a job is an advantage for getting married and for married persons the risk of losing a job is smaller. The similar relation is also between consensual unions and labour status although this relation is not as strong as in the case of marriages (Kalmijn, Luijkx 2005).

It is discovered that the socio-economic status of the spouses has an effect on the duration of marriage. Jalovaara (2002) has found that the marriages of "white-collars" last longer than the marriages of persons with low educational level and "blue-collars". Unemployment, wife's higher income and living in a rented apartment increase the risk of divorce. The influence of socio-economic status on the duration of marriage is different in different life stages. For example, wife's higher level of education compared to that of husband's affects the ending of marriage primarily during the first years of marriage. The influence of different factors is generally smaller at older age because people at older age are emotionally more stable and can avoid or solve better the conflicts that crop up during the marriage than at younger age. (ibid.)

Socio-economic status depends on age: among persons aged up to 25 years there are more students, among persons aged 25–55 there are more employed persons, at older age the percentage of pensioners increases. Since most marriages are contracted before 60 years of age the following part includes only newly married persons aged 15–59. As most of the people are working at that age it is not surprising that the percentage of employed persons is the highest among newly married persons. Among males who got married in 2006 86% were employed and 65% of females were employed. The percentage of employed males is higher among married men at all ages than in total population (Table 3, p. 40). In the case of females the difference is not so noticeable but also among married women the percentage of working women is higher compared to the respective age in total population. The Labour Force Survey showed that the employment rate of married persons is higher than of single persons at the age of 15–24 and also at the age of 25–49.

The timing of marriage is important. Many surveys have proved that people start a family usually after obtaining the education (Hoem 1986, Blossfeld and Huinink 1991, Billari and Philipov 2004). It has also been found that starting a family during the studies maximises the risk of dropping out of school (Billari and Philipov 2004) and therefore starting a family is postponed until the education is obtained. In Estonia male pupils and students significantly

rarely get married at the age of 15–59 compared to the percentage of male pupils and students. Among females such noticeable difference does not exist (Table 3, p. 40).

Compared to females aged 15–59, there are significantly more homemakers among brides. The number of homemakers is bigger among younger brides. The percentage of homemakers may be overrated: a mother who worked before having a baby should be counted as working during her childcare leave but the data show that quite frequently such mothers are referred to as homemakers instead of working mothers. For example among all married women who were homemakers 43% were less than 30 years of age and had at least one child at the time of registering the marriage.

Since 2003 the percentage of newly married persons whose labour status is unknown has increased. One reason is the electronic data collection that was implemented in 2002: statistical data are collected through the Population Register but the Register does not have an obligation to ensure the completeness of data. Therefore the information about the labour status is missing or is not updated in many cases. The other important reason is the Personal Data Protection Act according to which the submission of any statistical data is voluntary. This Act entered into force in 2005 on registering vital events.

Occupation

The occupation shows the person's social status better than the labour status. When a person has obtained the working skills of managers or professionals then it is not very likely that the person will be engaged in elementary occupations. Since marriages are contracted usually at a younger age, in many cases the person's career is just beginning. During last years obtaining higher education and working at the same time has become popular. During studies people tend to work on lower positions which do not need specific knowledge. In statistics these persons who work and study at the same time are considered as employed persons.

In 2006 the number of working men among newly married men was 5,884 and the number of working women was 4,440; of which 10% had unknown occupation. Despite the relatively high percentage of persons with unknown occupation the data about occupations may be considered reliable. The distribution of occupations is similar to the results of the Labour Force Survey. The largest share of grooms, more than one third, is employed as craft workers. Mostly builders and drivers of motor vehicles are dominating in that group. Among women service workers and shop and market sales workers predominate (23%). About 20% are professionals.

Contracting a marriage with a partner from a close social group is presented in a cross table. More frequently marriages are contracted between partners from the similar social class, i.e. white-collars marry white collars and blue collars marry blue collars (Diagram 32, p. 40). Taken into account only males and females with the known occupation the correlation coefficient shows a weak but reliable correlation.

Nationality and citizenship

Nationality determines the belonging to a certain cultural and linguistic environment, which may turn out to be important in people's everyday communication and in creating contacts. If it is possible people communicate with people with the same mother tongue, therefore it is natural that a partner is found among people with the same nationality. The smaller the ethnic group is the smaller is the possibility to communicate with people with the same nationality. The possibility to meet a person from another nation is influenced also by the place of residence and its isolation (Blau and Schwartz, 1984). Marriages between different nations are considered as an important indicator in the process of integration and assimilation of ethnic minorities. Marriages between different groups of people show frequent social interaction and strong social toleration between the groups (Kalmijn 1998).

In Estonia mostly people with the same nationality are getting married. During last years only every fifth marriage was contracted between partners of different nationality. Estonians contract marriages more often with Estonians compared to non-Estonians. Only every tenth Estonian found a spouse among non-Estonians. The Russians who live in Estonia contract marriages more frequently with persons from other nationality than Estonians — every fourth Russian woman and every fifth Russian man got married with a partner other than Russian. The third nationality group by size living in Estonia — Ukrainians (2% of the total population) contract marriages with partners from the same nationality even more rarely. Only 16% of Ukrainians got married to Ukrainian. Among other nationalities that live in Estonia, marriages

between persons of the same nationality take place even more seldom, and that is quite natural considering the size of the ethnic group.

Command of language is an important factor in forming international mixed marriages because it facilitates the communication with the persons from other nationalities. In Estonia mixed marriages are contracted between people whose languages belong to the same lingual group. For example more frequently Ukrainians, Belorussians, Polish and Russians get married to each other, just like Estonians get married to Finns. Mixed marriages are more frequent between the persons of the second generation of the ethnic group (Kalmijn, Tubergen, 2007).

People with higher education tend to marry more often with the person from different nationality because they are more tolerant (Lee, Edmonston, 2005). One reason might be their better command of language. Due to the low reliability of the data of education this kind of behaviour cannot be checked on persons who got married in Estonia (Valgma, 2007).

Although the percentage of mixed marriages has decreased during the last decade, the list of nationalities has become longer. When in 1995 in Estonia women from 31 different nationalities and men from 46 different nationalities got married, then in 2006 these numbers were 40 and 63, respectively. Nations outside Europe are more frequently presented among mixed marriages in recent years. Marriages with Canadians, Arabs, Hindus, Koreans and representatives of small nations in Russia should be mentioned. In cases of mixed marriages usually a man is from the ethnic minority, not the other way round.

Citizenship shows the person's foreign origin much better than nationality. 79% of males and 73% of females who got married in 2006 were Estonians by citizenship. More than one tenth of newly married persons were classified as persons with undefined citizenship ^a(Diagram 33, p. 42). In 2006 70% of marriages were contracted between the partners of the same citizenship. 30% of marriages were contracted between persons of different citizenship. From the farther and more exotic countries Uruguay, Australia, Nigeria, Nepal, Peru, Sri Lanka and Republic of South Africa are represented.

The number of marriages where partners have different citizenship has increased. More frequently women find a husband among citizens of foreign countries. When for example in 1995 women got married with men of 36 different citizenships then by 2006 the number had increased to 53. Although men get married less frequently to women from other citizenship, the trend is similar — when in 1995 men got married with women from 13 different citizenships then by 2006 the respective number had increased to 24.

Time of marriage

Dates of marriage

It is often thought that many couples get married during Christmas and Midsummer. The data do not confirm it, though. During Christmas and Midsummer more marriages are registered only if they coincide with the weekends or several free days from work are followed. Also the so-called magical dates like 06.06.06, 05.05.05 are popular when they coincide with the summer weekends. If this kind of date is a workday the increase in the number of marriages does not occur. For example on Tuesday 6 June in 2006 the number of marriages was 41, on Friday (9 June) of the same week 59 marriages were registered and on Saturday 72 marriages. In 2006 most marriages were contracted on Saturday, 12 August. On that date 116 couples registered their marriages, which was 10% of marriages registered in August.

The most popular months for weddings are July and August

The biggest number of marriages is contracted during summer months — July and August, and the smaller in January and February (Diagram 34, p. 42). During last years the number of marriages registered in the most popular month exceeded the number of marriages registered in January or February for about four times. This difference has not always been this large. For example at the end of 1980s the number of marriages registered in summer was only two times bigger than in winter. The preference of summer weddings started in 1993 when the number of marriages registered in summer started to grow quickly. When during the period of 1960–1990 during three summer months (June, July and August) about one third of marriages were registered of all registered marriages throughout the year, then

^a The person with undefined citizenship is a person with Estonian residence permit to whom alien's passport is issued.

by 2006 the percentage had increased to 42. More marriages than the average of the year are also registered in September and December. Stronger seasonality appears in case of church weddings — half of these are contracted in July and August.

The increase in the percentage of registered marriages in summer is related to several reasons. One reason is the fact that the number of newly married persons decreased at the beginning of 1990s to such extent that all couples could choose summer time for weddings. Also quite inflexible work schedule of the Registry Office and even the division of work throughout the year influenced marriage registration before Estonian re-independence. Consensual unions that became popular in the 1990s diminished the share of “emergency marriages” when it was important to register marriage before childbirth. Nowadays marriage is registered more frequently after the child is born. Also wedding traditions have changed.

Slightly more often first marriages are registered during the summer months. In 2005 and 2006 from June to August 46% of first marriages were registered. Of repeated marriages one third was registered.

Similar seasonality may be observed in Estonian neighbouring countries: Latvia, Sweden, Finland, Denmark and Lithuania.

Marriages contracted by ministers of religion

If previously the marriage records were compiled only in registry offices then since 1 December 2001 the ministers of religion also have a licence to compile marriage records and issue marriage certificates. Although the number of ministers of religion who have that right has increased, the number of marriages contracted by ministers of religion has been stable over the period of 2002–2006. Every year ministers of religion contract about 500 marriages, which accounts for about 7–8% of all marriages.

The couples that contract their marriage in church are a little different from those who register their marriage in registry offices. There were more first marriages and less couples with children among church marriages. Relatively more frequently partners with high education contract marriages in church. At the same time there is no difference on pre-marital consensual unions (Table 4, p. 43). Among Estonians every tenth man and woman got married in church. Among non-Estonians this kind of marriages are less popular — only 3% of men and 2% of women got married in church. Also less mixed marriages are contracted in church.

Divorces

During the last century divorce spread and became common. Although divorce was legal in some European countries already in the 18th century, it was condemned. In the second half of the 20th century publicity starts to accept divorce more and it became common. At the same time with the changing attitudes to divorce also the motives for divorce changed. Previously the divorce motives were more severe like violence, alcoholism, infidelity. During last decades these motives have become less important and there has been a shift toward relational and psychological motives. More attention is paid to the quality of relationship — understanding of each other, communication, etc. Emotional problems have become a sufficient reason to end a marriage. (de Graaf, Kalmijn, 2006). Economic ties have become less important.

In Estonia the number of divorces declined in recent years. In 2005 there were 3 divorces per 1,000 population, in 2006 there were 2.8 divorces per 1,000 population. Also the share of marriages and divorces decreases. In 2006 548 marriages were divorced per 1,000 contracted marriages. In 2000 there were 771 divorces per 1,000 marriages. One reason why the number of divorces has decreased is that in the 1990s the number of marriages remarkably declined. Because of that there are no so many potential marriages today to end with a divorce.

In Estonia the number of divorces per 1,000 population is one of the biggest among European countries. In 2005 this indicator was higher only in Lithuania and Czech Republic — 3.3 and 3.1, respectively. In the European Union the average number of divorces per

1,000 population was 2.1 in 2005 (Eurostat database). Only in Malta the divorce is legally not allowed.

In 2006 80% of divorced men and women divorced their first marriage. It is coincidence that in 2006 the number of repeatedly divorced men was the same than the number of repeatedly divorced women. Usually there are more women than men among those who divorce their first marriage.

In 2006 the mean duration of marriage at divorce was 9.7 years

The mean duration of marriage at divorce is calculated on the basis of the date of divorce enforcement. Also the number of marriages contracted in different years is taken into account. It is not possible to calculate the real length of marriage because the data on actual time of separation is not asked. Probably the divorce is registered after separation, sometimes years later. This is the reason why the length of marriages is actually shorter than shown in statistics. Also some marriages divorced in courts before 1995 have an effect on the average length of marriage. Until 1995 the marriages divorced in courts came into force only after registration in a civil registry office, because the courts had no right to issue divorce acts. Such divorces were taken into statistics after registration in a civil registry office. Because of that in divorce statistics there are some cases every year about which judgment has been rendered years ago. The share of such divorces was about 20% at the beginning of the 1990s, during last years their share has declined to 2–3%. For example in 2006 there were 88 divorces about which judgment had been rendered before 1995.

In 2006, the average length of marriages at divorce was 9.7, in 2005 10.1 and in 2004 10.3 years. During the recent years the number of divorces of marriages with duration of 5–19 years has declined (Diagram 35, p. 44). As the number of marriages decreased in the 1990s, today in Estonia there are less marriages that lasted 5–19 years. Since 2001 the number of marriages started to increase and as a result the share of divorced marriages with the duration less than 5 years has increased during last years.

The last comparable data for mean duration of marriage at divorce for other European Union countries are from 2000. In 2000 the mean duration of marriage at divorce was shortest in Estonia — 9.5 years. In other countries it was more than 10 years. The longest mean duration of marriage at divorce was in Spain (15.9 years) and in Portugal (14.3 years).

Every tenth couple has a divorce before the end of the fourth year of marriage

People who marry during the same calendar year form the marriage cohort. During the first year of marriage less than 1% of them divorce. During the next years, every year about 2–4% of marriages end with a divorce. As a result, before the end of the 4th year in marriage every 10th couple has divorced. In Statistics Estonia it is possible to follow the marriage cohorts since 1994. It was found that for the beginning of 2007 about one third of people married in 1994 had divorced. For the marriage cohort of the year 2000 the share of divorced couples whose marriages had lasted more than 3 years is even bigger (Diagram 36, p. 45).

More than half of couples having divorced in 2006 had common under 18-year-old children

Different studies have shown that the divorce is less common if there are under 18-year-old children living at home (de Graaf, Kalmijn, 2006, Liu 2002). Producing a common child reduces the divorce risk, but as the common child gets older, his or her role in maintaining family bond weakens (Liu 2002, Walke 2002, Lyngstad 2004). Walke (2002) found that the divorce risk for a woman with a very young child was lower than the risk for women without children or women with children older than 3.5 years. At the same time studies have proved (Liu 2002, Lyngstad 2004) that the childbearing history plays an important role in predicting the divorce risks of families with premarital children. Families where the wife has premarital children by another man have a higher risk of divorce than families with other combinations of premarital children. According to the divorce statistics of Estonia, it is not possible to estimate how the premarital children affect the stability of marriage because the statistics has information concerning only the common children.

In recent years the share of divorced couples with common under 18-year-old children has decreased. Still they account for more than half of all divorced couples — 54% in 2006. In 2000 their share was 64%.

In 2006 the divorced couples had 2,930 juvenile children, a year before — 3,230. During 2000–2006 the families of 24,000 juvenile children divorced. Statistics on separation of cohabiting couples and their juvenile children are unfortunately not available. According to

The mean age at the divorce of the first marriage was 39.8 years for males and 36.7 for females

The divorce risk is higher among young people

the Population Census in 2000 76,000 under 18-year-old children belonged to the lone-parent families — one fourth of all juvenile children.

Similarly to marriages also divorces are related to the age of persons involved. Divorces are more frequent among 25–39-year-old men and women.

As the mean age at marriage of men is some years bigger than that of women also the mean age at divorce is bigger for men by some years. In 2006 the mean age at the divorce of the first marriage was 39.8 years for men and 36.7 for women. As the mean age at marriage has increased during the last decade, also the mean age at divorce has increased.

The divorce risk is related to the age at marriage — marrying at the young age increases the divorce risk. The divorce risk is highest among those who wed at the young age (Lyngstad 2004). In Estonia the probability to divorce is highest among women who were younger than 20 years when married (Diagram 37, p. 46). 57% of women who were younger than 20, when they married in 2000, were divorced to the end of 2006. Among men the corresponding indicator was 61%. Among those who were older than 25 the proportion of the divorced is lower — less than 22%. The divorce is less likely when the spouses are older. One reason why older people have lower probability to divorce is that they are socially and emotionally more mature and personally stable and therefore more able to avoid or solve serious marital conflicts than younger people (Morgan, Rindfuss 1985, Thornton, Rodgers 1987). Older people also put a higher value on stability than young people (Booth et al. 1986). The described results are based on the 2000 married cohort who divorced in 2000–2006. The age reached at the end of the calendar year has been used.

Social characteristics of divorced people

When husband and wife have dissimilar social characteristics, their marriage is more likely to end in divorce. One reason for this is that differences in religion, ethnicity, and other social characteristics, are correlated with differences in tastes, values, and communication styles. Such differences make it more difficult for spouses to understand each other, reduce the number of activities they enjoy doing together, and limit the degree to which they can confirm each other's values and world-views (Kalmijn et al. 2005).

Ethnic Estonians divorce more seldom than ethnic Russians

The divorce risk is higher for couples who have different ethnic nationality and lower for couples from the same ethnic nationality. To control this argument for Estonia, the marriages contracted in 2000 and divorced in the period 2000–2006 were analysed. It was found that for the beginning of 2007 21% of marriages between two spouses with the same ethnic nationality were divorced. For ethnic intermarriage this percentage was 23%. The difference is not remarkable. A bigger variance was found for ethnic Estonians and ethnic Russians. 18% of marriages contracted between ethnic Estonians and 28% of marriages contracted between ethnic Russians in 2000 were divorced for the end on 2006. This difference could be caused by differences in timing of marriage of these ethnic nationalities. Estonians get married more frequently after the birth of a child whereby some unstable relationships break before marriage. Russians tend to marry before the birth of the child. Estonians get married at older ages than Russians.

In 2006 men from 61 and women from 45 ethnic nationalities divorced.

Similar analysis was performed by citizenship. It was found that couples where a man and a woman have different nationalities divorce more frequently than the couples where a man and a woman have the same nationality. Of married couples with the same nationality 18% had divorced before 2007, of couples with different nationality — 23%.

In 2006 men from 30 and women from 11 nationalities divorced.

Education and divorces

Recent comparative studies of marital dissolution have demonstrated no impact of education on divorce risk for women in Estonia (Härkönen and Dronkers 2006 using the FFS data). At the same time, other studies of divorce in the Nordic countries mostly find a negative effect of education on divorce risk (Hoem 1997 for Sweden, Jalovaara 2003 for Finland,

Lyngstad 2004 for Norway). As the impact of education on divorce risk may depend on gender, more analyses are needed to explicate this effect.

The results for divorce data in Estonia show that the impact of education on divorce risk is gender specific. The proportion of men with university degree is lower among divorcing population than in all married or cohabiting population. The difference is not that big for women.

The divorce risk is highest for persons with vocational or general secondary education and lowest for persons with an educational level lower than secondary and for men with university education. Comparing couples where at least one of the partners has university education we can see that couples where the husband has university education show lower divorce risks (Diagrams 38–40, pp. 47–48).

EESTLASED VÄLISRIIKIDES

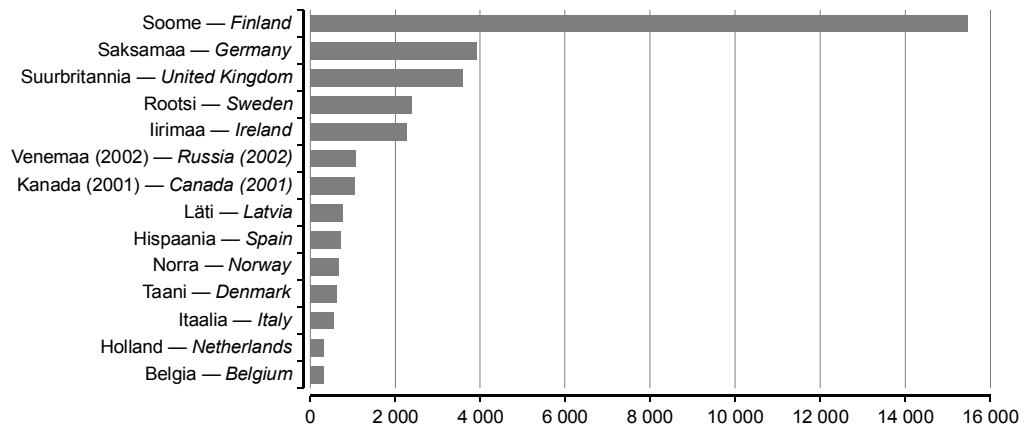
Anne Herm

Rahvastikustatistika talituse peaanalüütik

Ligi pooled Euroopa Liidus elavad Eesti kodanikud on Soomes

Peale Eesti taasiseseseisvumist on siit paljudesse riikidesse elama mindud. Tuginedes viimase rahvaloenduse andmetele, loendusjärgsetele hinnangutele või rahvastiku registreerimise andmetele nii Euroopa Liidu riikides kui ka mõnes teises Eestist lähtuva migratsiooni sihtriigis, võib hinnata välismaal elavate Eesti kodanike arvuks vähemalt 35 000 isikut. Lühiajalised välismaal elamised on üldjuhul välja jäetud. Euroopa Liidu riikides elab rohkem kui 30 000 Eesti kodanikku, neist ootuspäraselt kõige rohkem Soomes. Soome rahvastikustatistika järgi elas 2006. aasta alguses seal 15 459 Eesti kodanikku. Arvukalt on meie kodanikke veel Saksamaal (ligi 4000), Suurbritannias (3500), Rootsis (2400) ja Iirimaa (2300). Üle 500 Eesti kodaniku elab Lätis (749), Hispaanias (720), Taanis (611) ja Itaalias (555). Teistes Euroopa Liidu riikides on Eesti kodanikke märgatavalt vähem. Kanadas ja Venemaal oli vastavalt 2001. ja 2002. aasta loenduse andmetele üle tuhande Eesti kodaniku, Norras ligi 500. Diagrammil 41 on toodud riigid, kus andmete järgi elab vähemalt 300 Eesti kodanikku.

Diagramm 41 **Eesti kodanikud, 2006**
Diagram 41 *Estonian citizens, 2006*

Allikas — Source: Eurostat.

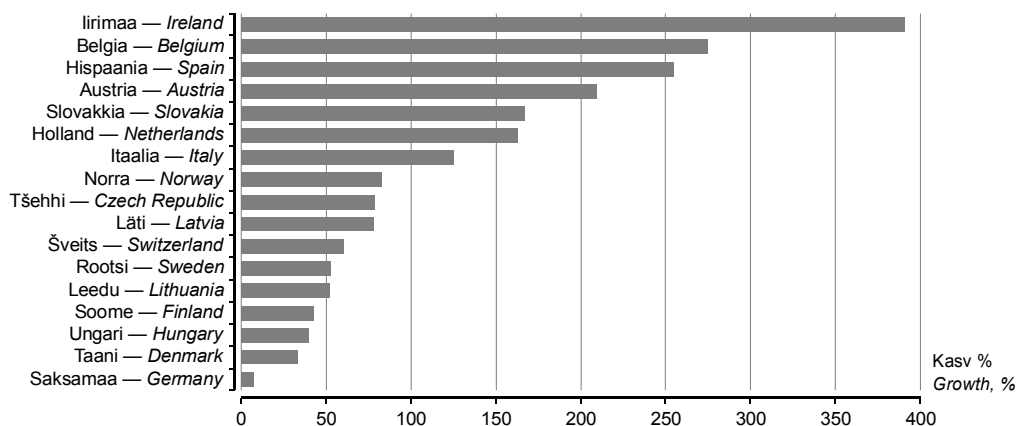
Kõigis Euroopa Liidu riikides, kus iga-aastases statistikas kajastub Eesti kodanike arv, on see võrreldes aastatuhande algusega märgatavalt kasvanud (diagramm 42). 2006. aasta alguseks oli mitmes riigis Eesti kodanike arv rohkem kui kahekordistunud, kusjuures Iirimaa viiekordistunud ning Belgias, Hispaanias ja Austrias rohkem kui kolmekordistunud. Soomes elas 2001. aasta rahvaloenduse järgi 10 839 Eesti kodanikku ja Rootsis 1554, neis riikides kasvas Eesti kodanike arv ligi kolmandiku; Saksamaa ja Suurbritannia loendusandmed puuduvad.

Ränne

Kui enamikus välisriikides on andmed seal elavate Eesti kodanike kohta kas iga-aastaste või loendusandmetena olemas, siis sisserände kohta on andmeid vähem ning needki pole meetoodika erinevuse tõttu kuigi hästi võrreldavad. Siiski võimaldab Euroopa Liidu ja mõnede teiste riikide immigratsioonistatistika üldist infot Eesti elanike ja kodanike rände kohta vastavatesse riikidesse. Siinjuures tuleb märkida, et mingi riigi kodanike sisserännete arv teise riiki ei pruugi olla võrdne sellest riigist tehtud rännetega — kodanikud võivad saabuda ka kolmandatest riikidest ning lähteriigist sihtriiki võivad rännata peale lähteriigi kodanike ka sihtriigi ja kolmandate riikide kodanikud.

Euroopa Liidu riikides kokku kasvas immigratsioon aastatuhande algusest alates märgatavalt. 2005. aastal oli immigrante ligi kolmandik rohkem kui viis aastat varem, s.o 2000. aastal. Eesti kodanike ränne Euroopa Liidu riikidesse suurenes samuti, kuid mitte kõigi sihtriikide puhul ja aastatel ei ilmnunud samasugune areng. Nii võis Eesti kodanike sisseränne Euroopa Liidu riikidesse olla 2004. ja 2005. aastal isegi väiksem kui aasta varem.

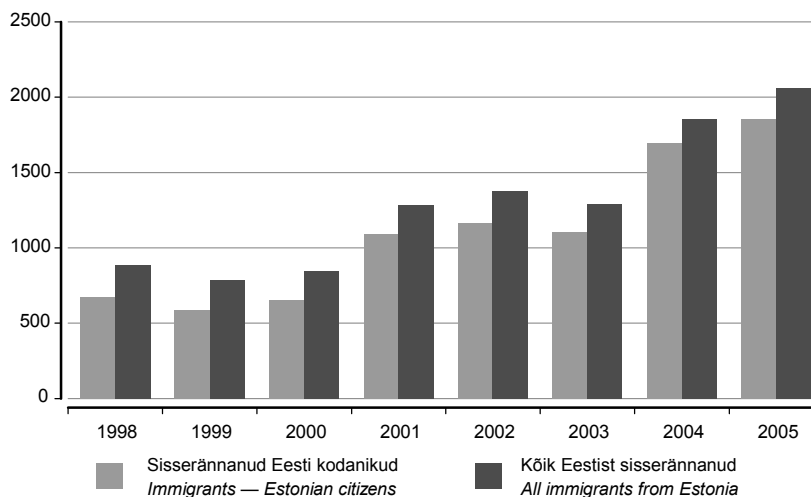
Diagramm 42 **Eesti kodanike arvu kasv välisriikides võrreldes loendusaastaga**
 Diagram 42 *Increase of the number of Estonian citizens in foreign countries, compared to Census year*
 (100% = 2001, Iirimaa 2002 ja Lätis 2000 — 100% = 2001; Ireland 2002 and Latvia 2000)

Allikas — Source: Eurostat.

Eesti kodanike ja siit pärit immigrantide traditsioonilised sihtriigid Euroopa Liidus on Soome (1000–2000 immigranti aastas), Saksamaa (700–800), Rootsi (300–400) ja Taani (200–300). Eesti kodanike immigratsioon Soome kasvas, kusjuures märgatavam oli see 2001. ja 2004. aastal (diagramm 43). Sama tendents on täheldatav mõne teise riigi nagu Hispaania, Läti, Luksemburgi ja Hollandi puhul, kus immigrantide arv on aga märgatavalt (ligikaudu kümme korda) väiksem. Samas näitab Saksamaa ja Taani viimaste aastate statistika nii Eesti kodanike kui ka siit saabunud isikute arvu vähenemist võrreldes 1990. aastate teise poolega. 2005. aastal asus ka mitmesse teise Euroopa Liidu riiki (Rootsi, Holland, Austria, Küpros) elama mõnevõrra vähem Eesti kodanikke kui aasta varem.

Diagramm 43 **Ränne Soome, 1998–2005**
 Diagram 43 *Immigration to Finland, 1998–2005*

Allikas — Source: Eurostat.

Arvatavalt populaarse sihtriigi — lirimaa — andmed kalendriaasta jooksul Eestist sinna immigrerunute arvu kohta puuduvad, kuid sealse loendusstatistika järgi suurenes Eesti kodanike arv 2002.–2006. aastal 1800 inimese võrra — keskmiselt 450 inimest aastas. Arvestades, et samal ajal toimus ka väljaränne, võis tegelikult igal aastal sisserännanud Eesti kodanikke olla paarsada rohkem. Eesti kodanike sisserände andmed Suurbritanniasse on olemas 2003. aastast. Nende järgi läks sel aastal Suurbritanniasse elama 2675 Eesti kodanikku. Märkimist väärib, et valimil põhinev Suurbritannia rändestatistika ei pruugi olla täpne ning väikese rahvastikurühma puhul on risk üle- või alahinnata. Võib arvata, et Eesti kodanike sisserände vähenemine 2675 inimesest 2003. aastal 317 inimeseni 2005. aastal tuleneb osaliselt andmekogumismeetodist. Arvatavasti oli 2003. aasta tegelik ränne mõnevõrra väiksem kui hinnatud ning mõni aasta enne seda võis saareriiki elama asuda aastas kolm- kuni viissada Eesti kodanikku.

Elukohariigi kodakondsus Eesti oma vastu

Eesti kodanikud mitte ainult ei rända välismaale ja sealt tagasi, vaid neid ka sünnib ja sureb seal. Lisaks võivad välismaal kauem elanud Eesti kodanikud taotleda elukohariigi kodakondsust. Seega ei ole välismaal elavate Eesti kodanike arv ega selle muutumine ainult migratsiooni tulemus. Kui sündide ja surmade andmeid kodakondsusriigi järgi rahvusvaheliselt ei koguta, siis elukohariigi kodakondsuse saamise kohta on need enamikus Euroopa Liidu riikides olemas. Elukohariigi kodakondsuse saamine ei pruugi aga alati tähendada sünni- või päritoluriigi kodakondsusest loobumist. Praegu lubavad ligi pooled Euroopa Liidu riigid topeltkodakondsust. Sellised isikud arvestatakse statistikas tavaliselt vaid elukohariigi kodanikena. Seetõttu võib Eestist vaadatuna olla meie välisriikides elavate kodanike arv suurem kui vastavate riikide statistika näitab.

Teiste Euroopa Liidu riikide kodakondsuse saanud Eesti kodanike koguarv ei ole teada, sest mõne riigi iga-aastased andmed puuduvad ning aastati võivad need üsna erinevad olla. Viimastel aastatel sai mõne teise Euroopa Liidu riigi kodakondsuse kokku 500–900 Eesti kodanikku aastas. Kõige sagedamini taotletud Soome kodakondsuse sai aastatel 2002–2004 keskmiselt 442 Eesti kodanikku aastas, kusjuures 2004. aastal oli number suurim — 690. Eesti kodanike naturalisatsioon oli arvult järgmistes riikides (Rootsis, Ungaris, Saksamaal ja Suurbritannias) igal aastal mitu korda väiksem. Peale selle sai 2005. aastal 686 Eesti kodanikku Venemaa ja 2004. aastal 315 Ukraina kodakondsuse. Seega olemasolevaid andmeid arvestades sai viimastel aastatel vähemalt 1500 Eesti kodanikku aastas mõne teise riigi kodakondsuse Vastupidiselt sisserändele neisse riikidesse vähendab see Eesti kodanikest elanikkonna suurust neis riikides.

Eestis sündinud välisriikide elanikud

Sünniriik annab enamiku inimeste päritoluriigi kohta teavet ning selle erinevusel elukohariigist näitab, kas inimene on vähemalt korra elus rännanud. Jättes välja Saksamaa ja Hollandi Eestis sündinud elanikud, kelle kohta viimased loendusandmed puuduvad, elas 2001. aasta paiku väljaspool Eestit Euroopa Liidu riikides üle 28 000 siin sündinu. Võrreldes Eesti kodanike arvuga neis riikides oli see kolmandik rohkem. Riikide järjestus Eesti kodanike ja siin sündinute arvu järgi mõnevõrra erineb. Kui kõige rohkem Eesti kodanikke elas Soomes, siis siin sündinuid oli arvukaimalt hoopis Rootsis (10 253) — 5,6 korda rohkem seal elavatest Eesti kodanikest. Soomele (7810) järgnes Läti (3856), Suurbritannia (2011) ja Leedu (1111).

Tabel 5 Eesti kodanikud ja Eestis sündinud Euroopa Liidus, 2001^a
Table 5 Estonian citizens and Estonian-born residents in the European Union, 2001^a

	Eesti kodanikud Estonian citizens	Eestis sündinud Estonian-born residents	
Soome	10 839	7 810	Finland
Saksamaa	3 649	..	Germany
Rootsi	1 554	10 253	Sweden
Iirimaa	463	524	Ireland
Taani	458	503	Denmark
Läti	422	3 856	Latvia
Prantsusmaa	270	668	France
Itaalia	247	338	Italy
Hispaania	203	206	Spain
Portugal	164	225	Portugal
Holland	121	..	Netherlands
Belgia	83	89	Belgium
Leedu	58	1 111	Lithuania
Kreeka	54	61	Greece
Austria	54	155	Austria
Ungari	38	81	Hungary
Tsehhi	23	61	Czech Republic
Luksemburg	19	28	Luxembourg
Poola	16	283	Poland
Küpros	8	15	Cyprus
Bulgaaria	6	16	Bulgaria
Slovakkia	3	9	Slovakia
Suurbritannia	..	2 011	United Kingdom

Allikas — Source: Eurostat.

^a Rahvaloenduste andmed riikides, kus need Eesti kodanike või siin sündinute kohta avaldati. Enamik Euroopa Liidu riike tegi rahvaloenduse aastatel 2000–2002, kõige rohkem 2001. aastal.

^a The data of population census in countries where the data on Estonian citizens or Estonian-born residents were published. In most EU countries the Population Census was conducted in 2000–2002, mostly in 2001.

Leedus ja Lätis oli Eesti kodanike arv võrreldes siin sündinutega väga väike (vastavalt 8 ja 18 korda vähem). Soome oli andmete järgi ainuke välisriik, kus elas rohkem Eesti kodanikke kui siin sündinuid. Kui Rootsi, Leedu ja Läti näitel on tegu ammu toimunud rände avaldumisega — Eestis sündinud ja neisse riikidesse väljarännanud on ilmselt saanud elukohariigi kodakondsuse, siis Soomes elavate Eesti kodanike ülekaal siin sündinutest ei ole üheselt seletatav. Ühelt poolt võib tegu olla Eesti kodanike sünniga Soomes või mujal, teisalt arvestades Eestist sisse- ja väljarände küllalt pikka ajalugu, võib Eesti kui sünniriiki osadel kodanikel identifitseerimata olla^b.

Väljaspool Euroopa Liitu on ootuspäraselt suurim arv Eestis sündinuid Venemaal ja Ukrainas. Viimaste loendusandmete järgi elas 2002. aastal Venemaal 67 402 ja 2001. aastal Ukrainas 10 964 siin sündinut. Samal ajal oli Venemaal vaid 1066 ja Ukrainas 132 Eesti kodanikku.

Metoodika ja allikad

Rändeandmete kogumine ja mõisted

Eristades elanikkonnas sisse- ja väljarännanud või sisse- ja väljarände taustaga ühise päritoluriigiga rahvastikurühma, kasutatakse statistikas tavaliselt teavet kodakondsuse või sünniriigi kohta. Vastavalt sellele tehakse vahet välismaalaste ja välissündinute vahel — välismaalasel ei ole sõltumata sünniriigist elukohariigi kodakondsust, välissündinu on sõltumata kodakondsusest väljaspool riigi territooriumit sündinud isik. Rändestatistikas on lisaks kasutusel mõisted lähte- ja sihtriik. Esimese elanik oli isik enne sisse- ja väljarännet ja teise puhul saab ta elanikuks peale väljarännet. Ühest riigist teise elamasiirduv isik on migrant ning ta võib olla nii välismaalane kui ka (selle elukohariigi) kodanik.

Vastavalt ÜRO soovitudele loetakse immigrandiks ja arvestatakse riigi (tava)elanikkonna hulka riiki vähemalt üheks aastaks elama asuv isik (sõltumata kodakondsusest). Lühiajalised eemalviibimised ei ole ränne. Riiki vähemaks kui aastaks elama asuvaid isikuid (elamisluba nõutakse enamuses riikides, kui sinna soovitakse elama jääda rohkem kui kolmeks kuuks)

^b Enne Eesti taasiseseisvumist Eestist Soome elama asunute sünniriik võib olla klassifitseeritud endise Nõukogude Liiduna.

Eestlased välisriikide statistikas

immigrantide ega elanikkonna hulka ei loeta. Kui rahvaloendustel riigi rahvaarvu määramisel seda soovitud enamasti arvestatakse, siis iga-aastane rahvastiku- ja rändestatistika riikides erineb — paljud loevad immigrantide ja sageli ka elanikkonna hulka kõik elamisloa alusel (ka vähem kui aastaks) elama asunud välismaalased, osa riike aga peab arvestust ainult alaliselt elama asunud välismaalaste kohta.

Välismaal elavate eestlaste kohta Eestis süstemaatiliselt infot ei koguta ning ränne Eestist ja Eestisse ei ole kõikselt registreeritud. Teiselt poolt ei ole täielikke andmed eestlaste kohta ka kõigis riikides, kus neid elab. Siiski on riigid tavaliselt huvitatud neil elavate välismaa kodanike andmetest. Seetõttu võib välismaal elavate Eesti kodanike kohta leida teavet nende elukohariigi statistikast. Vähesed riigid koguvad elanike rahvuse statistikat, sedagi peamiselt vaid rahvaloendusega. Mitmes riigis ei tehtagi vahet mõistetel „rahvus” ja „kodakondsus” ning sõna "eestlane" all mõistetakse pigem kodakondsust kui rahvuskuuluvust.

Siintoodud teave välisriikide eestlastest ja rändest välismaale tugineb peamiselt andmetele, mida riigid koguvad sinna elama asunud ja seal elavate Eesti kodanike kohta (sõltumata rahvuslikust kuuluvusest või emakeelest). Vähem on teiste riikide andmeid Eestis sündinud elanike kohta, need on enamasti loendusandmed.

Riikidel on erinevad elanike arvestamise reeglid, sealhulgas elaniku määratlus ja andmekogumise meetodid. Seetõttu on andmete hulk ja võrreldavus piiratud ning riigiti erinev. Kuna Eesti kodanike ja siin sündinute arv on välisriikides suhteliselt väike, ei pruugi andmekogumise meetod võimaldada neid teistest väikestest rahvastikurühmadest eristada või ei ole selliseid andmeid avaldatud. Seetõttu ei ole või on vähe andmeid Eestist pärit elanike kohta mitmes olulises sihtriigis (Venemaa, Ukraina, Ameerika Ühendriigid, Suurbritannia, Iirimaa). Riikides, kus peetakse rahvastikuregistrit (Põhjamaad ja paljud teised Euroopa riigid), on tavaliselt need andmed olemas ka siis, kui arvud on üsna väikesed.

ESTONIANS ABROAD

Anne Herm
Principal Analyst
Population Statistics Service

Almost half of Estonian citizens abroad live in Finland

After Estonia regained its independence, its citizens have moved to many countries. Based on last Population Census data, post-census estimates and population registration data of the European Union Member States and some other destination countries for Estonians immigration estimated number of Estonian citizens living abroad is at least 35,000, of which the highest number is living in Finland. According to population statistics of Finland 15,459 Estonian citizens lived in Finland at the beginning of 2006. Estonian citizens are numerous also in Germany (nearly 4,000), United Kingdom (3,500), Sweden (2,400) and Ireland (2,300). More than 500 Estonian citizens live in Latvia (749), Spain (720), Denmark (611) and Italy (555) while in other European Union Member States the number of Estonian citizens is considerably smaller. According to the data of the 2001 and 2002 censuses, more than 1,000 Estonian citizens were enumerated in Canada (in 2001) and in Russia (in 2002) and almost 500 in Norway. Diagram 41 (p. 60) presents countries where according to the data of 2006 or latest available data at least 300 Estonian citizens live.

Compared to the beginning of the millennium, the number of Estonian citizens has increased in all European Union Member States where the annual statistics present the number of Estonian citizens (Diagram 42, p. 61). For the beginning of 2006 the number of Estonian citizens doubled or multiplied in several countries — in Ireland it was five times bigger, and in Belgium, Spain and Austria more than three times bigger than according to the data of last census. In Finland where the 2001 Population Census enumerated 10,839 Estonian citizens and in Sweden (1,554 Estonian citizens in 2001) these numbers increased by about one third.

Migration

While most of countries have either annual or census data on the number of Estonian citizens living in this country, data on immigration are less available and those available are not fully comparable. Still, it is possible to derive some general information on immigration of Estonian citizens and Estonian inhabitants to other European Union Member States based on immigration statistics of these countries. It should be noted that the number of citizens of a foreign country immigrating to the destination country is not necessarily equal to the number of immigrants from that foreign country — citizens of this foreign country may arrive from a third country and immigration flow from that foreign country may include citizens of destination country as well as of any other (third) countries.

Immigration to the European Union Member States increased significantly, compared to the beginning of the millennium. In 2005 the number of immigrants was almost one third bigger than five years ago, in 2000. Also the number of citizens of Estonia immigrating to these countries increased within this period but different trends could be observed among countries of destination and years. Thus, the number of Estonian citizens immigrating to the European Union Member States in 2004 and 2005 could even be smaller than a year earlier.

Traditional destinations for citizens of Estonia emigrating abroad and generally for emigrants from Estonia in the European Union are to Finland (1,000–2,000 immigrants per year), Germany (700–800), Sweden (300–400) and Denmark (200–300). Immigration of citizens of Estonia to Finland has increased, with the significant increase in 2001 and 2004 (Diagram 43, p. 61). The same tendency is observed in Spain, Latvia, Luxembourg and the Netherlands but the number of immigrants to these countries is nearly 10 times smaller. At the same time, compared to the second half of the 1990s in Germany and Denmark both the number of immigrants from Estonia and the number of citizens of Estonia immigrating during the year decreased. There were also less citizens of Estonia immigrating to several other EU Member States in 2005 compared to 2004 (Sweden, the Netherlands, Austria, and Cyprus).

There are no annual data available on immigration of persons from Estonia to Ireland that is considered as an attractive destination country for Estonian emigrants. Still, according to the Irish Census, the number of Estonian citizens increased by 1,800 from 2002 to 2006, which is 450 persons per year as an average. Considering that at the same time a certain number of citizens of Estonia also emigrated from Ireland, the total annual number

of immigrants was probably a couple of hundreds bigger. The number of immigrations of citizens of Estonia to the United Kingdom is available from 2003, according to which 2,675 citizens of Estonia settled in the country in 2003. It must be considered that migration statistics in the United Kingdom base on sample survey data that tend to over- or underestimate small population groups. Thus, it is possible that significantly smaller number of citizens of Estonia in immigration flow in 2005 (317 persons) partly results from the data collection method. It is probable that the actual number in 2003 was somewhat smaller than estimated and the annual number of immigrating Estonian citizens could be from 300–500 per year during some years before 2003.

Estonian citizens acquire the citizenship of the country of residence

The citizens of Estonia do not only migrate abroad and return, but they also are born and die abroad. In addition, Estonian citizens living abroad for a long time may apply for the citizenship of the country of residence. Consequently, the number of citizens of Estonia living abroad and its change is not only resulting from migration. While the data on births and deaths by citizenship are generally not available in international data sources, the data on acquisition of citizenship are available for most of the Member States of the European Union. Acquisition of citizenship of the host country does not necessarily mean that the previous citizenship is abandoned. Nowadays almost half of European Union Member States allow their citizens to have dual citizenship. In statistics, however, people with dual citizenship are usually considered the citizens of the country of residence. That is the reason why the number of Estonian citizens living abroad may be bigger than presented in statistics of the corresponding foreign countries.

Total number of Estonian citizens who acquired the citizenship of another EU Member State is not available because there are gaps in data on naturalisation of several countries and annual numbers may be quite different. The annual number of citizens of Estonia who acquired the citizenship of another EU Member State during last years was probably 500–900 per year. Among all countries in EU Estonians acquired most often the citizenship of Finland (annual average number for the period 2002–2004 was 442), with the highest number in 2004 (690 persons). Sweden, Hungary, Germany and the United Kingdom followed by the number of Estonian citizens acquiring the citizenship of the host country, but the numbers were several times smaller compared to Finland. Besides the EU, in 2005 686 citizens of Estonia acquired Russian and in 2004 315 citizens of Estonia acquired Ukrainian citizenship. Thus, the total annual number of citizens of Estonian who received citizenship of another country during recent years is at least 1,500, which contrary to the migration flows decreases the total number of Estonian citizens living abroad.

Estonian-born residents in foreign countries

For the most of individuals the country of birth indicates to the country of origin of a person and to at least one migration during his or her lifetime, if the country of birth differs from the country of residence. Excluding Estonian-born inhabitants in Germany and the Netherlands where the census data are not available by country of birth, the total number of Estonian-born persons in the European Union was more than 28,000 around the year 2001. Compared to the number of citizens of Estonia this number was by one third bigger. The order of countries by number of Estonian citizens and number of Estonian-born persons is somewhat different. While the biggest number of Estonian citizens lived in Finland, the most numerous group of Estonian-born persons lived in Sweden in 2001 (10,253) — 5.6 times more than the number of Estonian citizens in this country. Finland, where 7,810 Estonian-born persons lived, was followed by Latvia (3,856 Estonian-born persons), United Kingdom (2,011) and Lithuania (1,111) (Table 5, p. 63).

The number of citizens of Estonia is very small compared to the number of Estonian-born persons in Latvia and Lithuania (8 and 18 times less, respectively). According to the available data, Finland is the only foreign country where the number of Estonian citizens is bigger than number of Estonian-born persons. While in case of Sweden, Latvia and Lithuania this difference reflects the past migration, the difference between the number of Estonian citizens and Estonian-born persons is not simply explainable. On the one hand, it may be explained by the birth of Estonian citizens in Finland but on the other hand, considering the

long history of emigration from Estonia to Finland Estonia as the country of birth may be unidentified when migration occurred before Estonia regained its independence.^a

Methodology and sources

Data collection and terms

Usually information about the country of citizenship or country of birth is used when distinguishing population groups with the common country of origin. Based on this, distinction is made between foreign citizens (foreigners) and foreign-born persons. Foreigner is a person who does not have citizenship of the country of residence, regardless of his or her country of birth. Foreign-born is a person who was born on the territory of another country than that where he or she lives, regardless of his/her citizenship. In migration statistics, in addition, the terms country of origin and country of destination are used that are respectively the country of person's previous residence when immigrating and the country of person's next residence when emigrating from the country of residence. A person migrating from one country to another is a migrant and a migrant can be either a foreigner or a citizen of the country of residence.

According to UN recommendations on international migration statistics, a person who moves to a country and stays or intends to stay there for at least one year is counted as immigrant and as a part of usual resident population. Short-term absence from home country is not considered as migration. Persons, who stay in a country for less than one year are not immigrants either part of population of this country (note that residence permit is required in most of European countries when intending to live more than 3 months).

While in population censuses this recommendation on usual resident population is generally used, the annual population and migration statistics differ by countries — many countries consider all persons who have received residence permit (including for the period less than a year) as immigrants and as a part of population, while others count only foreigners who have the right to stay without time limit (permanently).

Data on Estonians in statistics of foreign countries

In Estonia data on Estonians living abroad are not systematically collected and migration from and to Estonia is not fully registered. On the one hand, the complete data do not exist also in other countries where Estonians live. Still, usually countries are interested in data about foreign citizens living in the country. Accordingly, data on Estonian citizens living abroad could be found in statistics of their country of residence. Few countries collect data on ethnic nationality and that mainly by censuses. Moreover in several countries nationality has only the meaning of citizenship.

Information about Estonians living abroad presented here is based mainly on the data that the countries have collected on Estonian citizens migrating to a country or living there (not considering ethnic nationality or language). Data on persons born in Estonia are more rare and for most countries available only from the census.

Because of different rules in counting residents, including the definition of resident population, and different data collection methods availability is different and comparability between countries limited. As the number of Estonian citizens as well as Estonian-born persons is relatively small in most of foreign countries, the methods of data collection may not allow distinguishing these population groups among others or the numbers are considered too small for publishing. Because of this, there are few or no data available in several important destination countries of Estonian emigration (Russia, Ukraine, USA, the United Kingdom and Ireland). The data of countries where the Population Register is used for statistics like Nordic and many other European countries are usually available even if numbers are often small.

^a Persons who migrated from Estonia to Finland before Estonia regained independence could be classified as citizens of the previous Soviet Union.

EESTI VÕIMALIK RAHVAARV JA VANUSKOOSSEIS AASTANI 2050

Aasa Maamägi
Rahvastikustatistika talituse juhtivstatistik

2000. aasta rahva- ja eluruumide loenduse alusel Statistikaametis koostatud vaadeldava ajaperioodi prognoosarvutused avaldati kogumikus "Rahvastik. 2002. Population"^a.

Vahepealsed aastad töid aga Eestis kaasa nii kiired demograafilised, majanduslikud ning sotsiaalsed muutused, et tekkis uute arvutuste vajadus, sest nii hoogsaid muutusi ei osatud eelmiste arvutuste tegemise ajal oodata. Mainida tuleks eelkõige viimaste aastate jõudsat sündimuse tõusu. Positiivsed muutused suremistasemes mõjutasid samuti vanusstruktuuri.

Erinevalt eelmistest prognoosarvutustest vaadeldakse seekord arenguid ka regiooniti: Põhja-, Kesk-, Kirde-, Lääne- ja Lõuna-Eesti eraldi. Ühes variandis võrreldakse terve Eesti ja eraldi linna- ja maaelanike ning eestlaste ja teiste rahvuste kohta tehtud arvutusi. Ette rutates võiks öelda, et summeeritult sellised arvutused kogu Eesti kohta tehtust peaaegu ei erinevad.

Arvestustes lähtuti eeldusest, et kõiki muutusi on rohkem kui neljakümneks aastaks üsna raske ette näha. Seetõttu oli tähtis erinevate arengustsenaariumide, isegi äärmuslike (variant 1 jm) alusel näidata, kuidas praeguse Eesti rahvastiku lähiaastatel kulgevad demograafilised muutused kajastuksid vanuskoosseisus tulevikus. Pigem hüpoteetilisteks kui reaalisteks arengustsenaariumideks võib pidada eelkõige variante M ja OH — need on arvutatud äärmuslikest eeldustest lähtudes. Esimene arvutati väga kiire sündimuse tõusu eeldusel ja teine väga kiiret rahvastiku vananemist silmas pidades.

Järgnevad rahvastiku vanuskoosseisud (tabelid 9–15) arvutati lähtudes nendest põhilistest arenguvariantidest:

- vaadeldaval ajavahemikul püsib sündimus ja suremus muutumatuna (variant 1);
- kogu perioodi jooksul sündimus pidevalt tõuseb ja suremus langeb (variandid 2, 4);
- suremus langeb, sündimus jääb praegusele tasemele (rahvastiku vananemine, nn must stsenaarium, variant OH).
- sündimus tõuseb, suremus jääb praegusele tasemele (variant 3). Arvutustulemuste üldist suurt mahtu ja nende variantide suhteliselt vähest lisainfot arvestades ei ole neid tabelites. Küll aga on rahvaarvu kajastaval diagrammil 48 variant m — see erineb variantist M selle poolest, et suremus on järgmistel aastatel eeldatavalt 2005. aasta tasemel. Samuti on arvutatud vanusjaotused diagrammis 63, 67–71, neis saab võrrelda eri variantide arvutustulemusi.

Arengustsenaariumid on arvutatud vanusnühkemetodiga kasutades üheaastaseid vanuserühmi. Kuigi tabelites on ruumi kokkuhoiu mõttes avaldatud viieaastased vanuserühmad, on Statistikaametis olemas üheaastane vanuskoosseis ka iga prognoositava aasta kohta ning vajadusel on neid võimalik saada. Samuti esitatakse mõnes variandis ruumi kokkuhoiuks kas ainult meeste ja naiste vanusjaotused (variant OH) või ainult mehed ja naised koos (variant 1 ja M) või jäetakse mõned variandid hoopis välja (variant 3). Kasutatud meetodika võimaldab arvutada rahvastiku vanuskoosseisu ka teiste võimalike arenguvariantide jaoks.

Arengustsenaariumide kirjeldus

Esimene arengu- stsenaarium

(variant 1, tabel 9) arvutati traditsioonilistel eeldustel, et vaadeldaval ajavahemikul püsib sündimus ja suremus muutumatuna — mudelis kasutatavad algandmed (sündimuse vanuskordajad, tõenäosus surra aasta jooksul) on kogu vaadeldava perioodi vältel muutumatud ja rännet ei arvestata (kas rännet ei toimu või on sisseränne väljarändega tasakaalus).

Traditsiooniliselt kasutatakse sellise arengustsenaariumi puhul prognoositavale perioodile vahetult eelnenud aastate andmeid. Siin kasutatakse 2005. aasta sündimus- ja suremuskordajaid, aluseks 2006. aasta alguse vanusjaotused. Arvutused on tehtud regiooniti, linna- ja maaelanike ning eestlaste mitte-eestlaste vanusjaotuste ning sündimus- ja suremusnäitajate alusel.

^a 1989. aasta rahvaloenduse andmete alusel on Eesti rahva- ja vanuskoosseisu prognoosarve selle sajandi alguseks avaldatud "Rahvastikustatistika teatmik" (2/97, 2/98) ja kogumikus "Rahvastik: demograafilised üldandmed 1998".

Teine ja kolmas arengutsenaarium

(variant 2, 2a, tabelid 10 ja 11 ning variant 3) arvatati eeldusel, et sündimus tõuseb ja variandis 2, 2a langeb ka suurem (tabelid 6–8 ja diagrammid 44, 46). Variant 2 erineb 2a-st selle poolest, et 2a-s on arvestatud kuni aastani 2025 ka rändenäitajaid.

Sündimuse vanuskordajate ja suremistõenäosuste kõvera arvutamisel aastateks 2006–2049 võeti aluseks EL riikide vastavad näitajad, sest üldiselt eeldatakse, et riikidevahelised erinevused muutuvad ajaga üha väiksemaks. Vahepealsete aastate kõverad arvutati nii, et saavutada sujuv üleminek praeguselt tasemelt eeldatavale. Elutabelite näitajate arvutamisel kasutati põhiliselt Rootsi elutabelite näitajaid, sünnivanuskordajate arvutamisel järgiti peamiselt Prantsusmaa vanuskõverat.

Variant 2 ja 2a on arvatatud vaid kogu Eesti kohta.

Variant 2a arvutati eeldades lähiaastateks suhteliselt mõõdukat väljarännet. Alates 2006. aastast eeldatakse, et migratsioonisaldo on negatiivne — üle 4000 aastast 2006. aastal, mis aeglaselt suurenedes muutub 2013. aastaks positiivseks. 2016. aastal on migratsioonisaldo veidi üle 3000 piiri ja hakkab siis aeglaselt vähenema ning aastast 2026 tasakaalustavad sisse- ja väljaränne teineteist.

Neljas arengutsenaarium

(variant 4, tabel 12–14) arvatati regiooniti selliselt, et kogu Eesti suremusnäitajad ei erine selles variandis märkimisväärselt eeldatud väärtustest variandis 2, küll aga on sündimuskordajad mõnevõrra madalamad, mis võimaldab vähesel määral hinnata selle taseme muutuse mõju prognoositavatele vanusjaotustele (diagramm 45 ja 47).

Variandid M ja OH arvutati äärmuslikuna — see annab võimaluse näha, kui hea või halva tulemuseni on üldse võimalik jõuda. Esimesel juhul on eeldatud väga kiiret sündimuse tõusu (tabel 15, diagramm 44), viimane variant eeldab aga, et sündimus jääb kogu perioodi vältel 2005. aasta tasemele.

Diagramm 44 Summaarne sündimuskordaja, 1989–2049
Diagram 44 Total fertility rate, 1989–2049

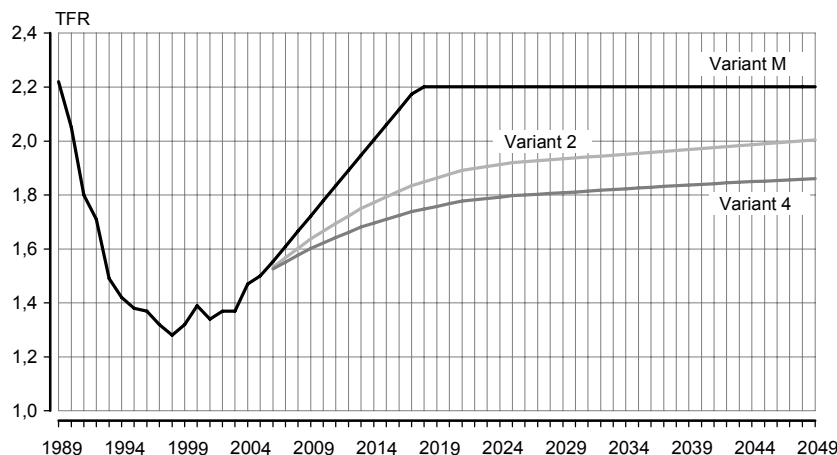
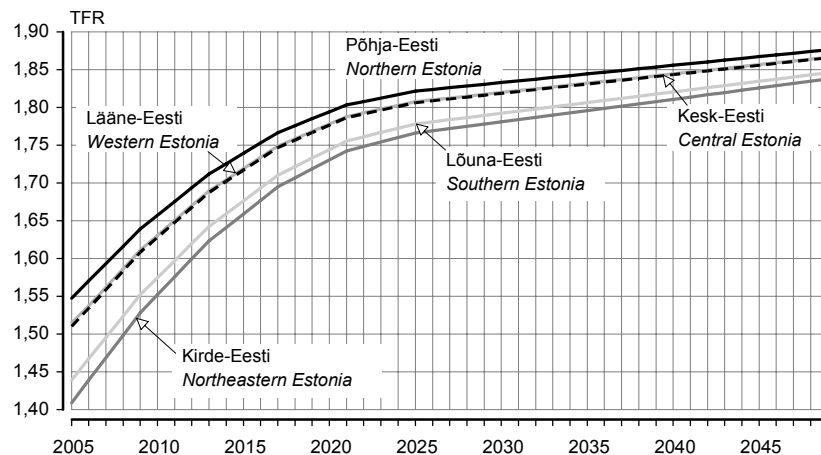
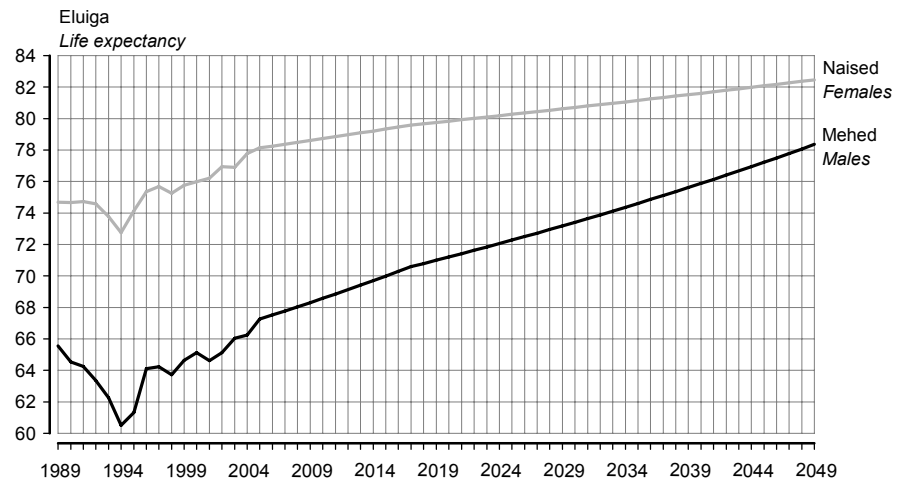

Diagramm 45 Summaarne sündimuskordaja regiooni järgi, 2005–2049^a
Diagram 45 Total fertility rate by region, 2005–2049^a

^a Variant 4.

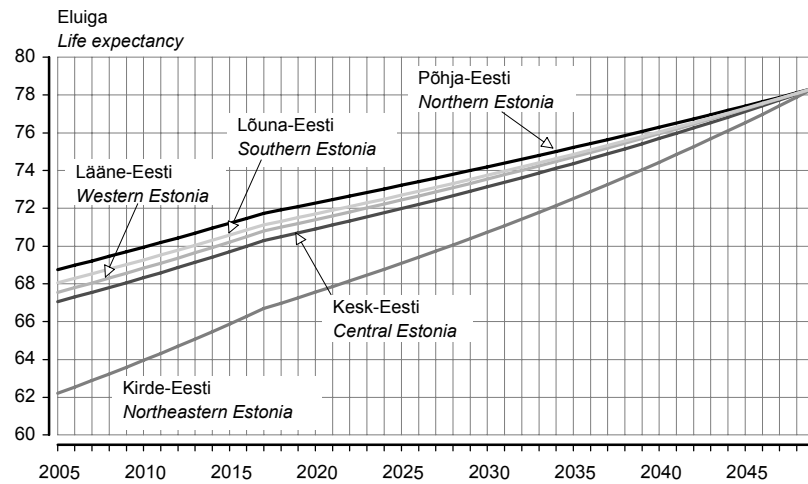
Diagramm 46 **Oodatav eluiga, 1989–2049^a**
 Diagram 46 **Life expectancy, 1989–2049^a**

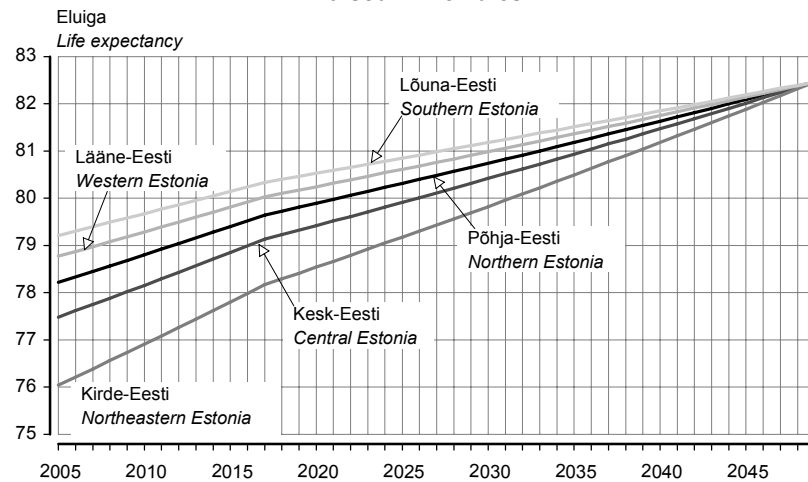
^a Variant 2 ja/and 2a.

Diagramm 47 **Oodatav eluiga regiooni järgi, 2005–2049^b**
 Diagram 47 **Life expectancy by region, 2005–2049^b**

Mehed — Males

Naised — Females

^b Variant 4.

Rahvaarv ja vanuskoosseis aastal 2050

Oodatult on 2050. aasta rahvaarv suurem kui 2006. aastal vaid variandis M. Isegi väga kiiret sündimuse kasvu arvestavas variandis m väheneb rahvaarv juhul, kui suremustase ei muutu ning erineb tegelikult üsna vähe variandist 2a, kuid võrreldavate variantide vanusstruktuur on erinev. Variandis 1 (muutumatu sündimus ja suremus) on rahvaarvu vähenemine oodatult kõige suurem — 2050. aastal on rahvaarv veidi alla miljoni, kuid isegi niisugustel tingimustel langeb rahvaarv alla seda taset alles vaadeldava perioodi eelviimasel aastal.

Diagrammis 49 ja 50 on näha eriti kiire rahvaarvu vähenemine Kirde-Eestis.

Diagramm 48 **Eesti rahvaarv, 1990–2050**
Diagram 48 *Population in Estonia, 1990–2050*

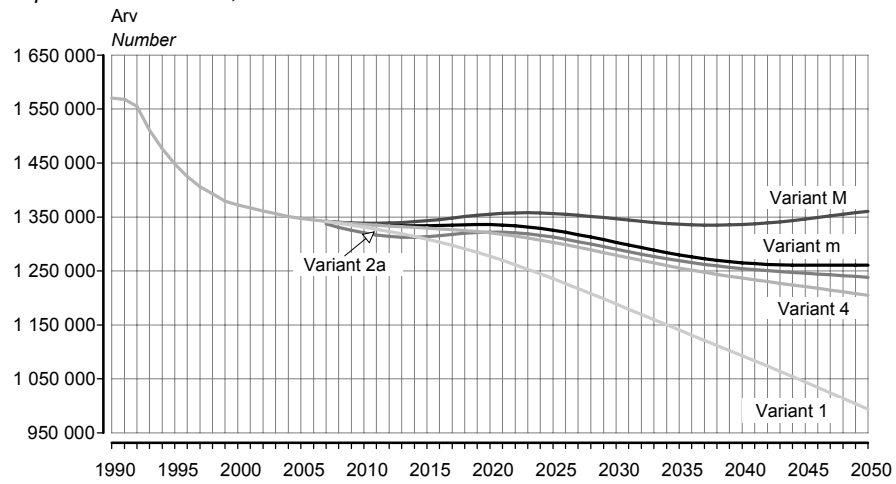
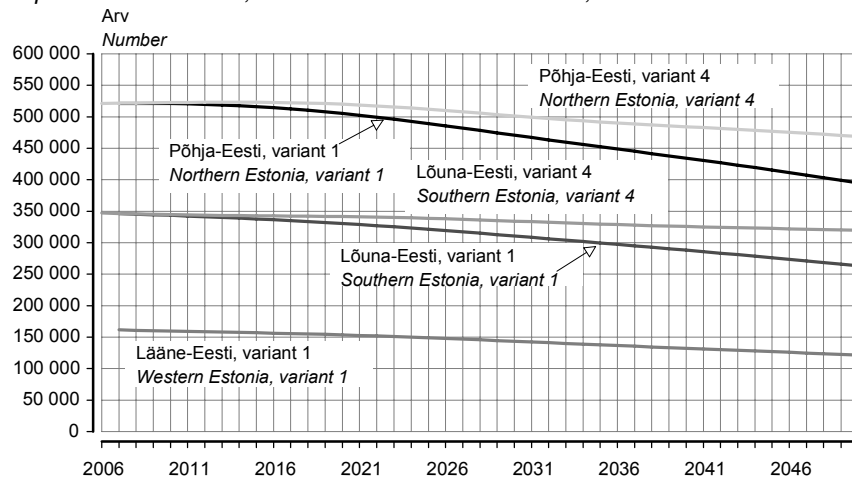

Diagramm 49 **Rahvaarv Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eestis, 2006–2050**
Diagram 49 *Population in Northern, Western and Southern Estonia, 2006–2050*

Diagrammilt 51 on näha, et variandis 1 hakkab sündide arv vähenema juba 2009. aastal. Vanusstruktuuri sõltuvalt hakkab sündide arv variandis 2a ja 4 vähenema aga juba aastatel 2013, 2014. Isegi variandis M on oodata sündide arvu vähenemist — seda küll alles kümne aasta pärast. Kesk- ja Lääne-Eestis algab sündide arvu langus tõenäoliselt mõni aasta hiljem kui teistes regioonides (diagramm 52–54).

Surmade arv aga ei hakka lähitulevikus suure tõenäosusega märkimisväärselt vähenema praeguse vanusstruktuuri tõttu ka siis, kui üldine suremustase langeb ja eluiga pikeneb (diagramm 51).

Erinevalt tervest vabariigist peaks surmade arv Kesk-, Lõuna- ja Kirde-Eestis hakkama siiski vähenema (diagramm 52–54).

Diagramm 50 **Rahvaarv Kesk-, Kirde- ja Lääne-Eestis, 2006–2050**
 Diagram 50 *Population in Central, Northeastern and Western Estonia, 2006–2050*

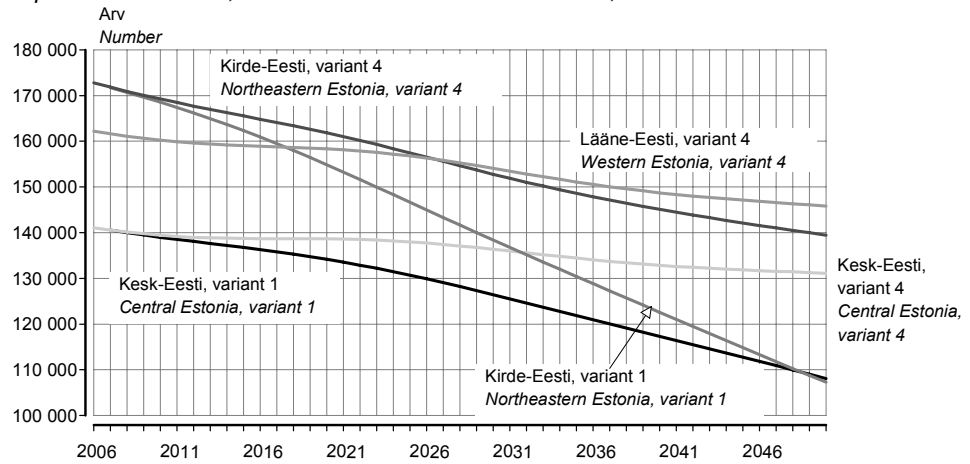

Diagramm 51 **Elussündinud ja surnud, 1989–2049**
 Diagram 51 *Live births and deaths, 1989–2049*

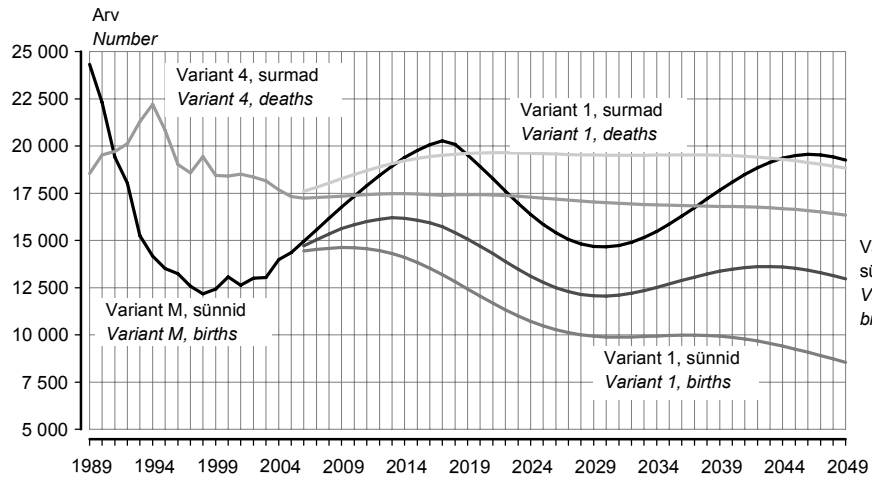

Diagramm 52 **Elussündinud ja surnud Põhja- ja Lõuna-Eestis, 2006–2049**
 Diagram 52 *Live births and deaths in Northern and Southern Estonia, 2006–2049*

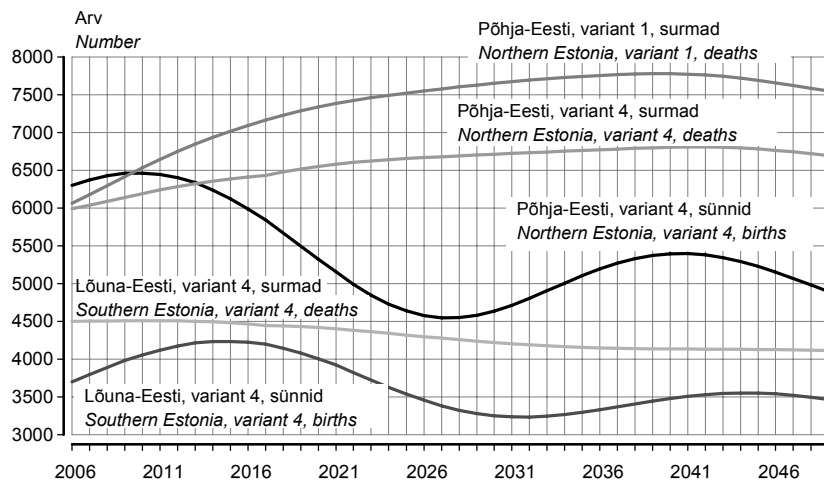

Diagramm 53 **Elussündinud ja surnud Kirde- ja Lääne Eestis, 2006–2049**
 Diagram 53 *Live births and deaths in Northeastern and Western Estonia, 2006–2049*

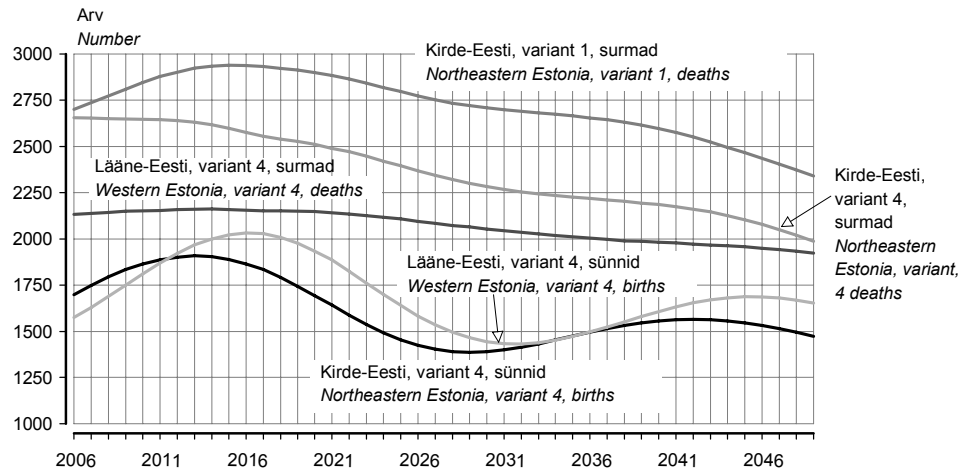
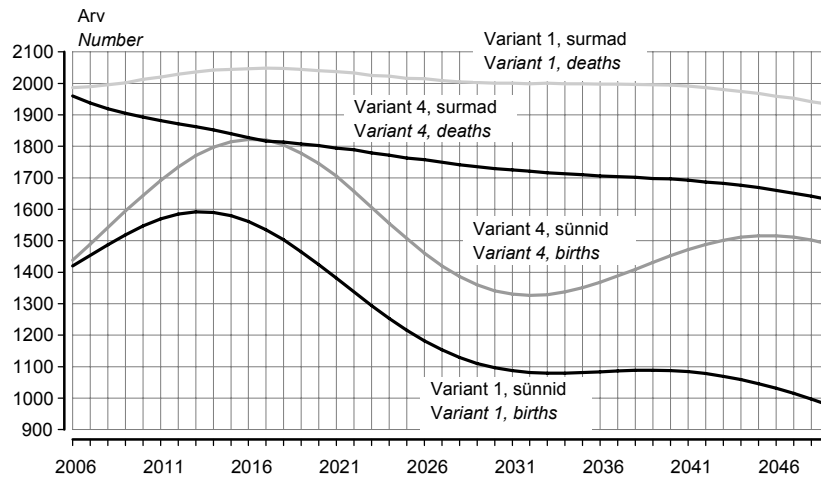

Diagramm 54 **Elussündinud ja surnud Kesk-Eestis, 2006–2049**
 Diagram 54 *Live births and deaths in Central Estonia, 2006–2049*

15–64-aastaste osatähtsus rahvastikus viimase rahvaloenduse järgsetel aastatel seni kasvas. Nüüd on see asendunud kahanemisega ning selle vanuserühma osatähtsuse uus kasvuperiood algab alles paarikümne aasta pärast (diagramm 55). Regionaalsel tasemel võib sama öelda vaid Põhja-Eesti kohta, mujal toimub trendimuutus alles mõne aasta pärast (diagramm 56, 57).

Diagramm 55 **15–64-aastased rahvastikus, 1989–2050**
 Diagram 55 *Persons aged 15–64 in population, 1989–2050*

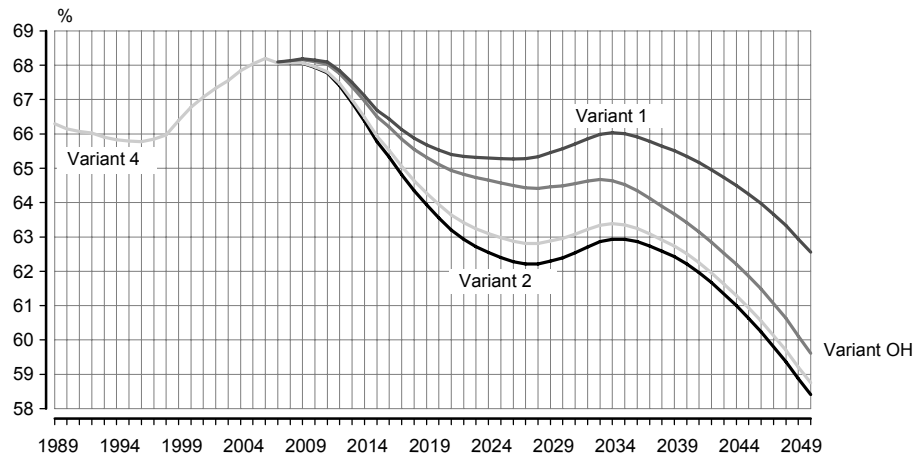

Diagramm 56 **15–64-aastased Põhja-, Kesk- ja Lääne-Eesti rahvastikus, 2006–2050**
 Diagram 56 *Persons aged 15–64 in population of Northern, Central and Western Estonia, 2006–2050*

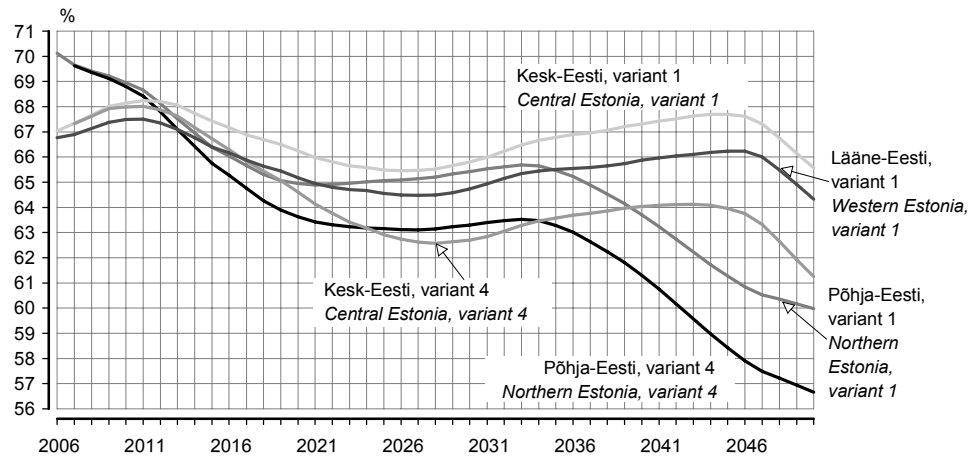
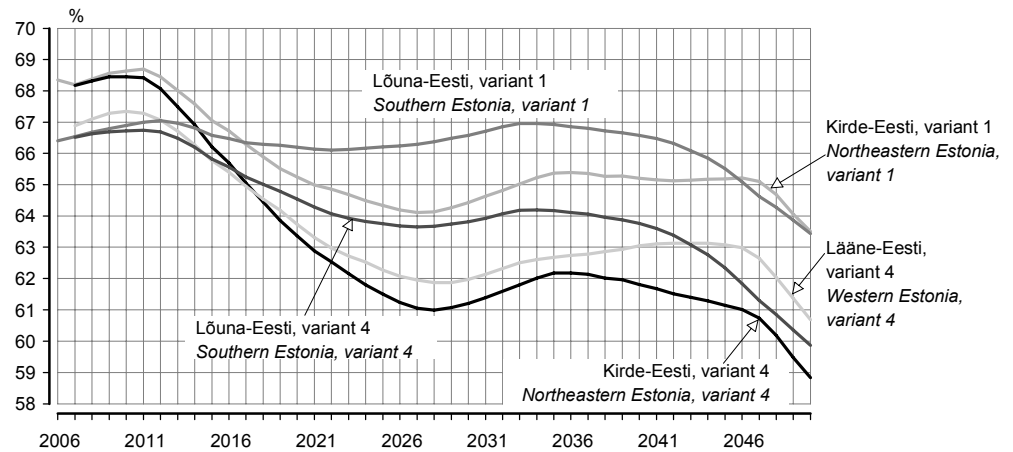

Diagramm 57 **15–64-aastased Kirde-, Lääne- ja Lõuna- Eesti rahvastikus, 2006–2050**
 Diagram 57 *Persons aged 15–64 in population of Northeastern, Western and Southern Estonia, 2006–2050*

65-aastaste ja vanemate inimeste osatähtsus järgmisel kümnendil kasvab, noorte alla 15-aastaste osatähtsuse suurenemine asendub langusega alles kahekümnendate aastate keskel.

Regionaalselt võib aga trendimuutuste toimumise aeg veidi erineda. Näiteks võib vanade inimeste osatähtsuse kasvu Põhja-Eestis oodata mõni aasta varem kui Lõuna-Eestis (diagramm 59). Ka hakkab noorte osatähtsus Lääne- ja Kesk-Eestis vähenema arvatavasti hiljem kui Põhja-Eestis (diagramm 59–61).

Diagramm 58 **Alla 15-aastased ja vähemalt 65-aastased rahvaarvus, 1989–2050**
 Diagram 58 *Persons aged under 15 and over 65 in population, 1989–2050*

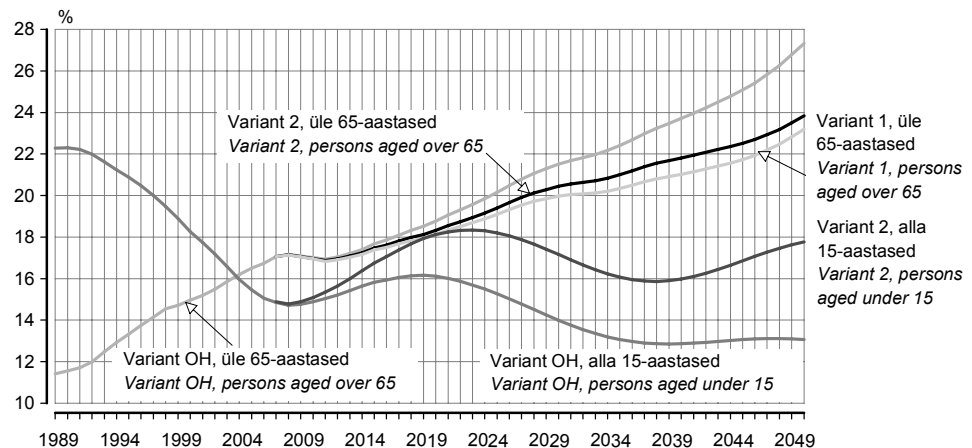

Diagramm 59 **Alla 15-aastased ja vähemalt 65-aastased Põhja- ja Lõuna-Eestis, 2006–2050**
 Diagram 59 *Persons aged under 15 and over 65 in Northern and Southern Estonia, 2006–2050*

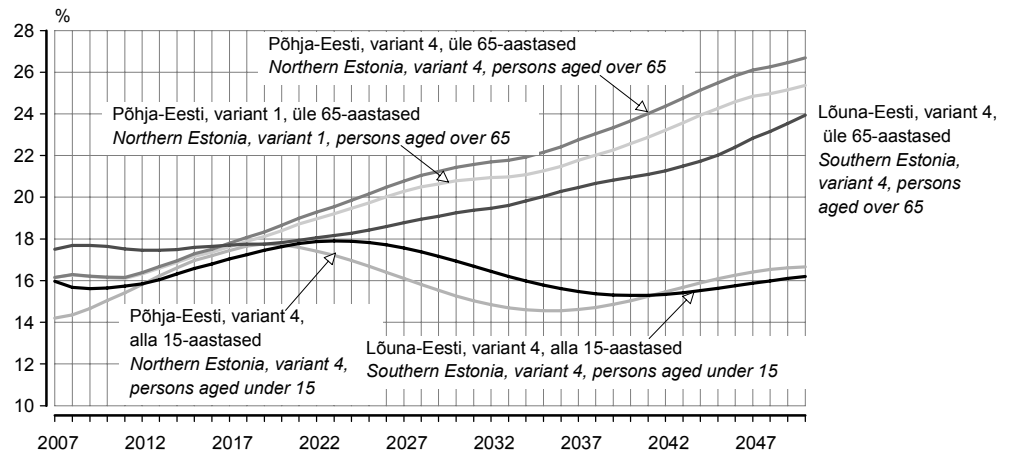

Diagramm 60 **Alla 15-aastased ja vähemalt 65-aastased Kirde- ja Lääne-Eestis, 2006–2050**
 Diagram 60 *Persons aged under 15 and over 65 in Northeastern and Western Estonia, 2006–2050*

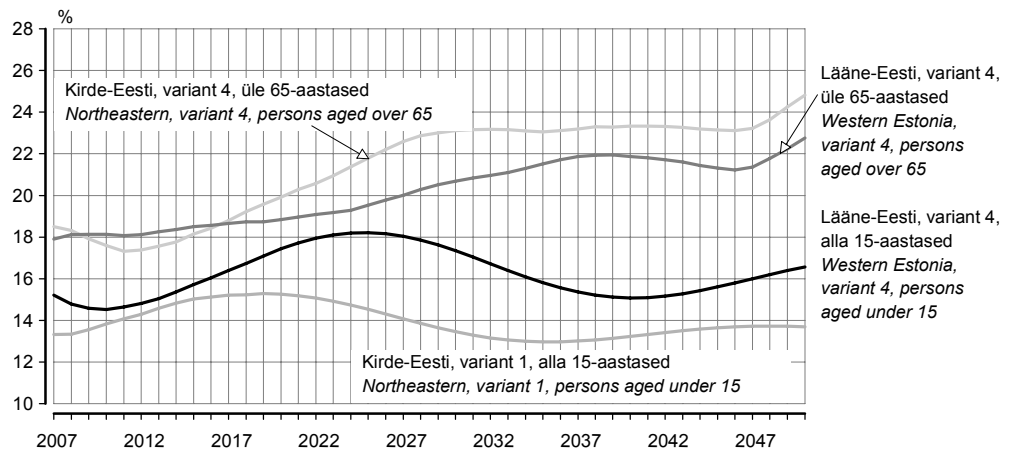
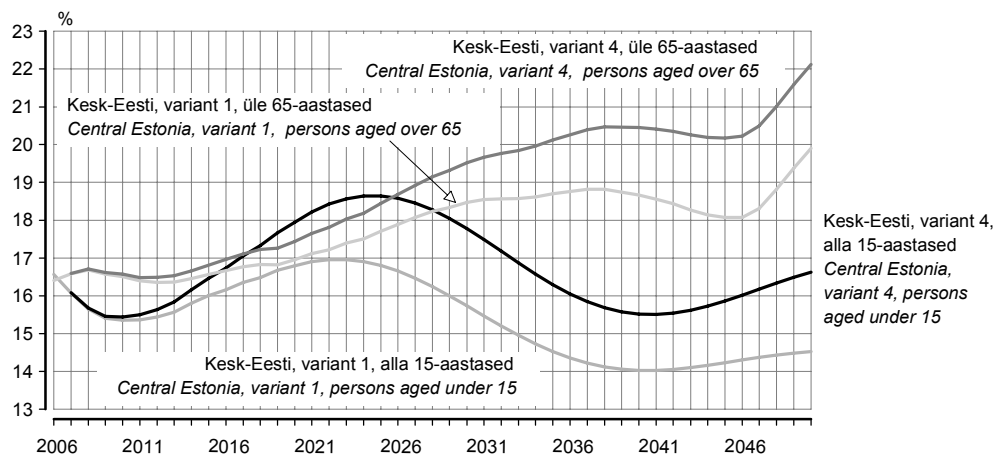
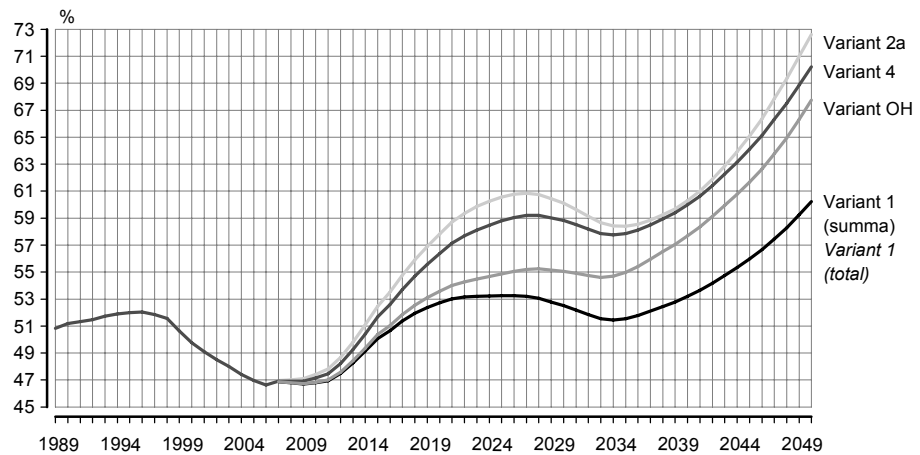

Diagramm 61 **Alla 15-aastased ja vähemalt 65-aastased Kesk-Eestis, 2006–2050**
 Diagram 61 *Persons aged under 15 and over 65 in Central Estonia, 2006–2050*

Oodatavalt hakkab koos 15–64-aastaste elanike osatähtsuse vähenemisega (diagramm 55) lähiaastatel suurenema ülalpeetavate määr (diagramm 62). Mõningast langust on oodata alles paarikümne aasta pärast, kui hakkab vähenema noorte osatähtsus rahvastikus (diagramm 58).

Diagramm 62 Ülalpeetavate määr, 1989–2050
 Diagram 62 Dependency ratio, 1989–2050

Diagrammis 63–71 kujutatud vanuspüramiidid 2050. aastal püramiidi enam ei meenuta. Diagrammil 63 ja 64 võrreldakse eri variantide rahvastiku vanusjaotust. Diagrammist 63 on näha, et rahvastiku vähenemine on eriti tuntav vanustes 15–55. Diagrammil 64 võib võrrelda noorte arvu erinevust variandis 2 ja 4 ning vanurite arvu variandis 1 ja 4. Diagrammilt 65, 66 nähtub, kuidas vananeks linnarahvastik ja eestlased, kui ei toimuks positiivseid demograafilisi muutusi ning diagrammil 67–71 saab muutusi jälgida regionaalsel tasemel. Nagu näha, on vähenemine igas regioonis mõningal määral erinev sellest, mida on oodata kogu Eestis. Nii on vaadeldava perioodi lõpul Põhja-Eestis üle 70-aastaseid rohkem kui 2006. aasta algul, Kirde-Eestis on aga naised vanuses 70–80 vähem kui 2006. aastal.

Diagramm 63 Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050
 Diagram 63 Population pyramid of Estonia, 2006 and 2050

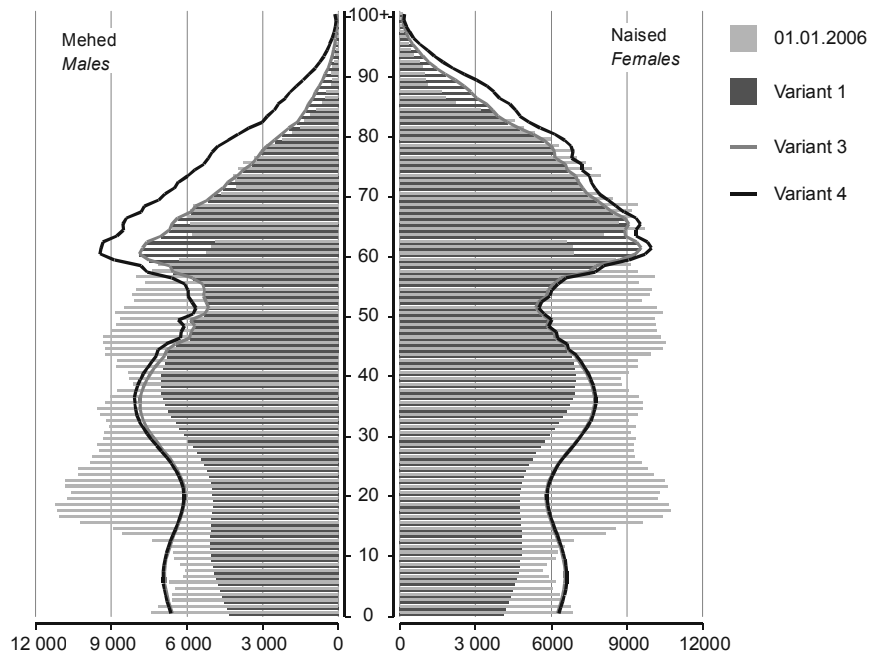

Diagramm 64 Eesti rahvastikupüramiid, 2050
Diagram 64 Population pyramid of Estonia, 2050

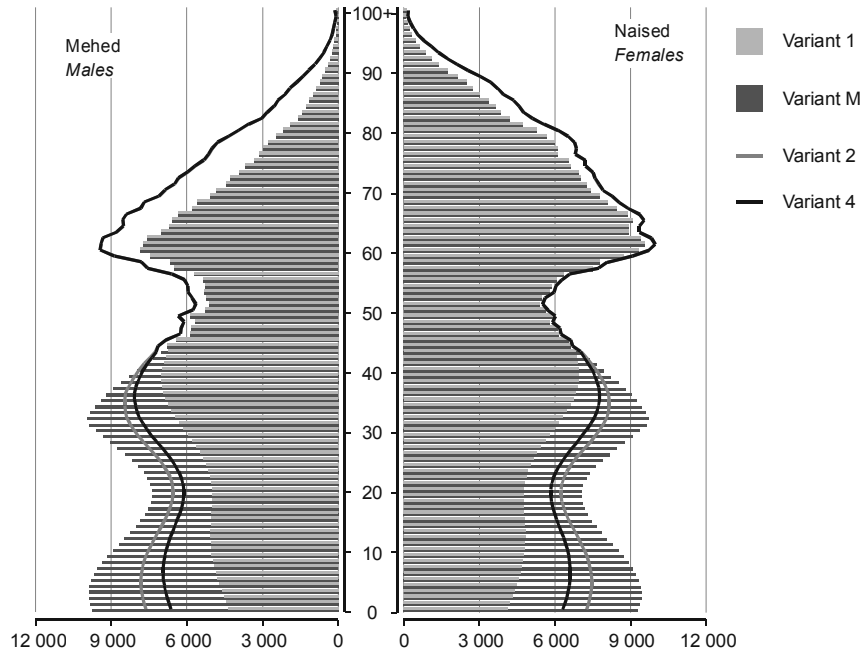
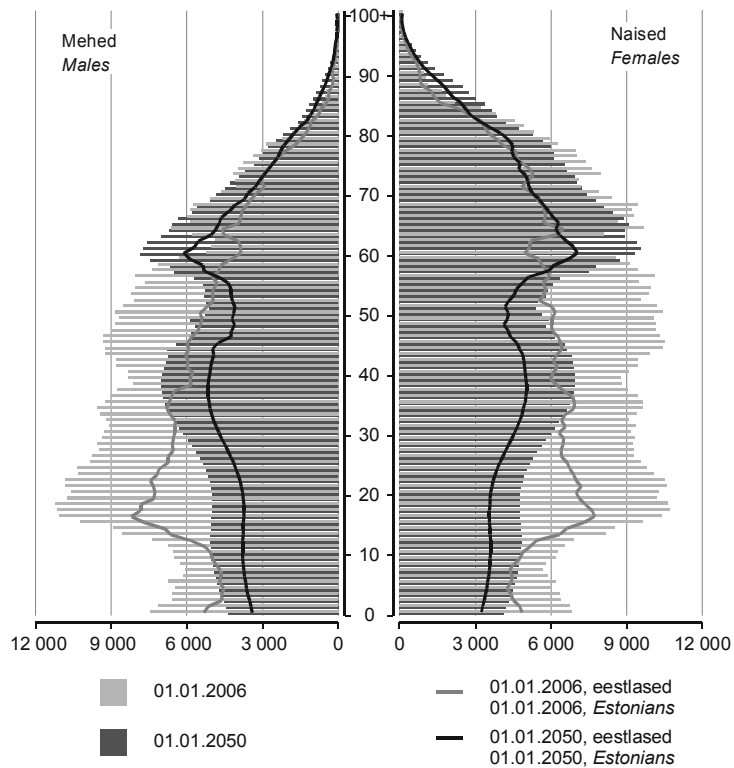
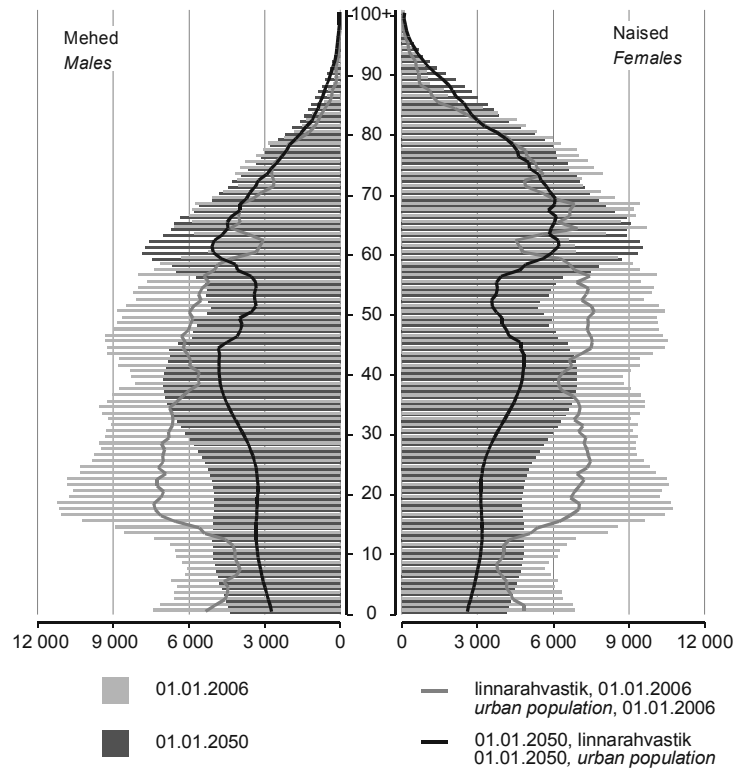

Diagramm 65 Eesti rahvastikupüramiid, 2006, 2050^a
Diagram 65 Population pyramid of Estonia, 2006, 2050^a

^a Variant 1.

Diagramm 66 Eesti rahvastikupüramiid, 2006, 2050^a
 Diagram 66 Population pyramid of Estonia, 2006, 2050^a

^a Variant 1.

Diagramm 67 Põhja-Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050
 Diagram 67 Population pyramid of Northern Estonia, 2006 and 2050

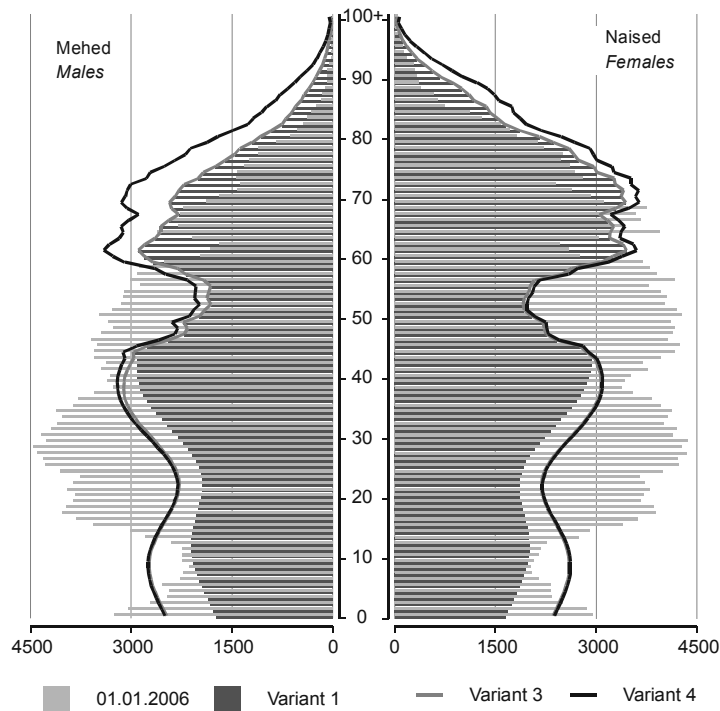

Diagramm 68 **Lääne-Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050**
 Diagram 68 *Population pyramid of Western Estonia, 2006 and 2050*

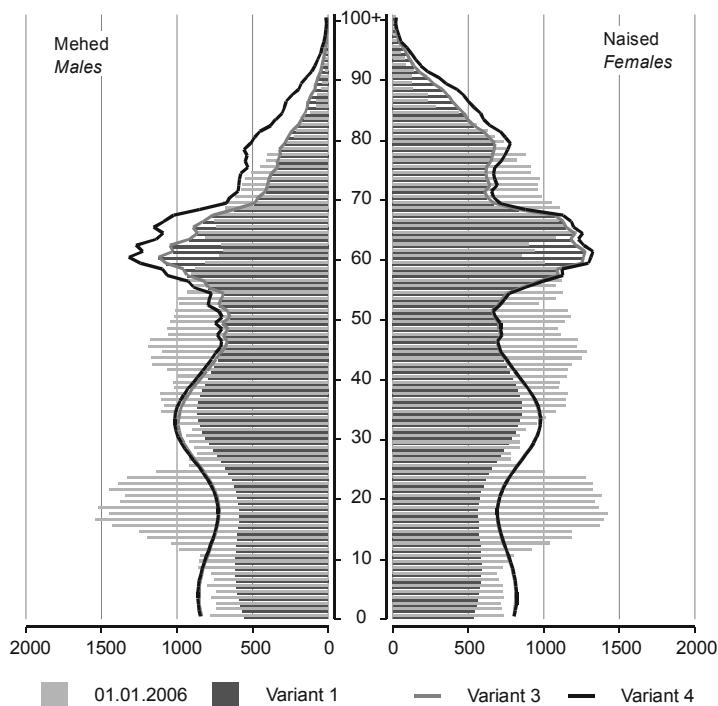

Diagramm 69 **Kesk-Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050**
 Diagram 69 *Population pyramid of Central Estonia, 2006 and 2050*

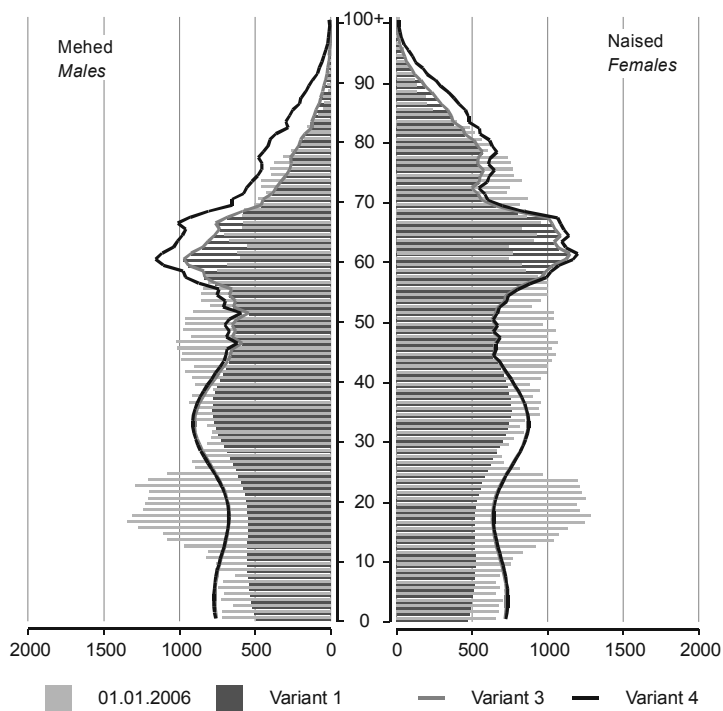

Diagramm 70 Kirde-Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050
 Diagram 70 Population pyramid of Northeastern Estonia, 2006 and 2050

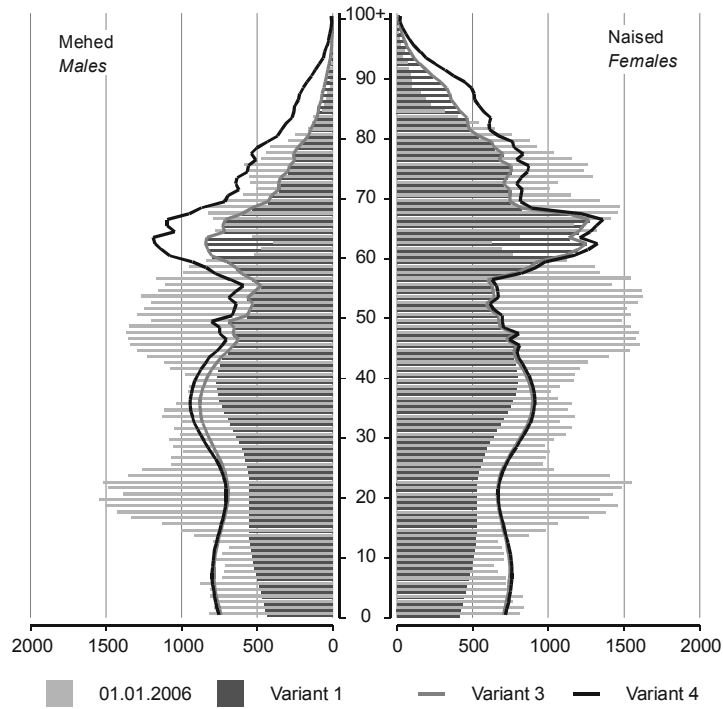
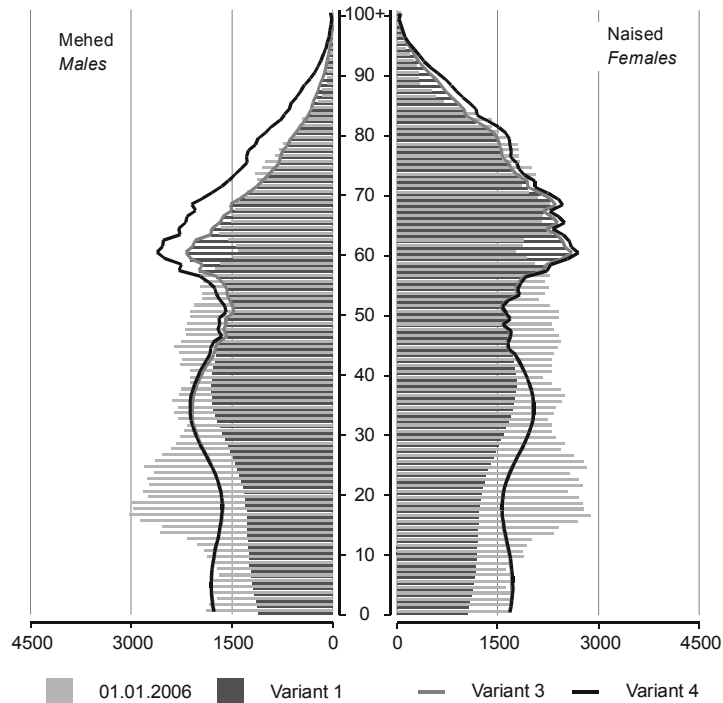

Diagramm 71 Lõuna-Eesti rahvastikupüramiid, 2006 ja 2050
 Diagram 71 Population pyramid of Southern Estonia, 2006 and 2050

POPULATION PROGNOSIS AND AGE DISTRIBUTION IN ESTONIA UP TO THE YEAR 2050

Aasa Maamägi
Leading Statistician
Population Statistics Service

The rapid development of Estonian society during the recent years requires the recalculation of the prognosis. The following scenarios have been outlined.

Variants 1 was based on traditional assumption that the initial data used in the model will remain unchanged for the whole observed period and migration will not be considered.

Variants 2, 4 (basic) were based on assumption that the initial data used in the model (indicators of fertility and mortality) would change: life expectancy at birth and total fertility rate was expected to grow (Tables 6–8, p. 82–85, Diagrams 44–47, p. 69–70). In variant 2 the calculations were made for the whole Estonia, variant 4 — for regions (NUTS3 level). The total fertility rate in variant 2 will increase more. Variant 2a also includes migration. The migration had been taken into account with regard to the next few years and since the year 2026 net migration has been considered zero. Up to the year 2013 the net migration would be negative in variant 2a, later — positive.

The variants M, m, OH and 3 were calculated only as extremes for finding the variation borders. The variant M has been calculated for the rapid growth of TFR on the assumption of also the growth of life expectancy, in variant m the life expectancy will remain stable on the level of the year 2005. The variant OH illustrates the ageing of the population with steady fertility and decreasing mortality. The variant 3 assumes the increase of TFR and stable mortality. Because of illustrative significance the variants are presented in the tables and diagrams only fragmentarily.

The calculation of life tables for these variants was based mainly on Swedish life tables and age-specific fertility rates mainly on the French data. For estimation of the initial data the data of 2005 and the age distribution of the beginning of the year 2006 were used.

The initial data and results of calculations have been presented in Tables 6–15 (p. 82–96).

The figures have been illustrated by Diagrams 44–71 (p. 69–80).

One can see from the calculations that the population at the end of the period would be less than one million only in variant 1 (invariable fertility and mortality). The age pyramid would decrease significantly especially in working-age groups.

Diagram 51 (p. 72) shows that the number of births is expected to increase in the short-run, but then the number of births starts to decrease. The number of deaths will not decrease remarkably because of ageing of population even if mortality decreases.

Dependency ratio will be increasing during the next two decades.

Scenarios of the population development use the cohort component method (one-year age groups), although the tables present five-year age groups.

Tabel 6 Summaarne sündimuskordaja, 2005–2049
 Table 6 Total fertility rate (TFR), 2005–2049

Aasta Year	Variant 2 Variant 2	Variant 4 Variant 4	Põhja-Eesti Northern Estonia	Kesk-Eesti Central Estonia	Kirde-Eesti North-Eastern Estonia	Lääne-Eesti Western Estonia	Lõuna-Eesti Southern Estonia
2005	1,50	1,50	1,55	1,51	1,41	1,51	1,44
2006	1,53	1,53	1,57	1,54	1,44	1,53	1,47
2007	1,57	1,55	1,59	1,56	1,47	1,56	1,50
2008	1,60	1,58	1,62	1,59	1,50	1,58	1,52
2009	1,64	1,60	1,64	1,61	1,53	1,61	1,55
2010	1,67	1,62	1,66	1,63	1,55	1,63	1,57
2011	1,69	1,64	1,68	1,65	1,58	1,65	1,60
2012	1,72	1,66	1,69	1,67	1,60	1,67	1,62
2013	1,75	1,68	1,71	1,69	1,62	1,69	1,64
2014	1,77	1,70	1,73	1,70	1,64	1,70	1,66
2015	1,79	1,71	1,74	1,72	1,66	1,72	1,68
2016	1,81	1,72	1,75	1,73	1,68	1,73	1,69
2017	1,84	1,74	1,77	1,75	1,69	1,75	1,71
2018	1,85	1,75	1,78	1,76	1,71	1,76	1,72
2019	1,86	1,76	1,79	1,77	1,72	1,77	1,73
2020	1,88	1,77	1,79	1,78	1,73	1,78	1,74
2021	1,89	1,78	1,80	1,79	1,74	1,79	1,76
2022	1,90	1,78	1,81	1,79	1,75	1,79	1,76
2023	1,91	1,79	1,81	1,80	1,75	1,80	1,77
2024	1,91	1,79	1,82	1,80	1,76	1,80	1,77
2025	1,92	1,80	1,82	1,81	1,77	1,81	1,78
2026	1,92	1,80	1,82	1,81	1,77	1,81	1,78
2027	1,93	1,80	1,83	1,81	1,77	1,81	1,78
2028	1,93	1,81	1,83	1,81	1,78	1,81	1,79
2029	1,93	1,81	1,83	1,82	1,78	1,82	1,79
2030	1,94	1,81	1,83	1,82	1,78	1,82	1,79
2031	1,94	1,81	1,84	1,82	1,78	1,82	1,80
2032	1,94	1,82	1,84	1,82	1,79	1,82	1,80
2033	1,95	1,82	1,84	1,83	1,79	1,83	1,80
2034	1,95	1,82	1,84	1,83	1,79	1,83	1,80
2035	1,95	1,83	1,84	1,83	1,80	1,83	1,81
2036	1,96	1,83	1,85	1,83	1,80	1,83	1,81
2037	1,96	1,83	1,85	1,84	1,80	1,84	1,81
2038	1,97	1,83	1,85	1,84	1,80	1,84	1,81
2039	1,97	1,84	1,85	1,84	1,81	1,84	1,82
2040	1,97	1,84	1,86	1,84	1,81	1,84	1,82
2041	1,98	1,84	1,86	1,85	1,81	1,85	1,82
2042	1,98	1,84	1,86	1,85	1,82	1,85	1,83
2043	1,98	1,85	1,86	1,85	1,82	1,85	1,83
2044	1,99	1,85	1,86	1,85	1,82	1,85	1,83
2045	1,99	1,85	1,87	1,86	1,83	1,86	1,83
2046	1,99	1,85	1,87	1,86	1,83	1,86	1,84
2047	2,00	1,86	1,87	1,86	1,83	1,86	1,84
2048	2,00	1,86	1,87	1,86	1,83	1,86	1,84
2049	2,00	1,86	1,88	1,87	1,84	1,87	1,85

Variant 1 Variant 1	Eesti kokku Total	Linna- rahvastik Urban population	Maa- rahvastik Rural population	Eestlased Estonians	Teised rahvused Other nationalities
	1,5	1,45	1,65	1,54	1,39

Tabel 7 Meeste oodatav eluiga, 2005–2049
Table 7 Life expectancy of males, 2005–2049

Aasta Year	Variant 2 Eesti Estonia	Variant 4				
		Põhja- Eesti	Kesk-Eesti	Kirde-Eesti	Lääne- Eesti	Lõuna-Eesti
2005	67,27	68,75	67,06	62,21	67,55	68,06
2006	67,52	68,99	67,31	62,54	67,80	68,30
2007	67,78	69,22	67,55	62,89	68,05	68,54
2008	68,04	69,46	67,81	63,23	68,31	68,78
2009	68,31	69,70	68,06	63,59	68,57	69,02
2010	68,58	69,94	68,33	63,95	68,83	69,27
2011	68,85	70,19	68,59	64,32	69,10	69,53
2012	69,13	70,44	68,87	64,70	69,37	69,78
2013	69,42	70,69	69,14	65,08	69,65	70,04
2014	69,70	70,95	69,42	65,47	69,93	70,31
2015	69,99	71,21	69,71	65,87	70,21	70,58
2016	70,29	71,47	70,00	66,28	70,50	70,85
2017	70,59	71,74	70,30	66,70	70,80	71,13
2018	70,79	71,92	70,50	66,98	71,00	71,32
2019	71,00	72,10	70,70	67,27	71,20	71,51
2020	71,21	72,28	70,91	67,56	71,40	71,70
2021	71,42	72,46	71,12	67,86	71,60	71,90
2022	71,63	72,65	71,33	68,16	71,81	72,09
2023	71,84	72,84	71,55	68,46	72,02	72,29
2024	72,06	73,03	71,77	68,77	72,23	72,49
2025	72,28	73,22	71,99	69,09	72,45	72,70
2026	72,50	73,41	72,21	69,41	72,66	72,90
2027	72,72	73,60	72,44	69,73	72,88	73,11
2028	72,95	73,80	72,67	70,06	73,10	73,32
2029	73,18	74,00	72,90	70,39	73,32	73,53
2030	73,41	74,20	73,14	70,73	73,55	73,75
2031	73,65	74,40	73,38	71,08	73,78	73,97
2032	73,88	74,60	73,62	71,43	74,01	74,19
2033	74,12	74,81	73,87	71,78	74,24	74,41
2034	74,36	75,01	74,12	72,15	74,48	74,64
2035	74,61	75,22	74,37	72,51	74,72	74,86
2036	74,86	75,43	74,63	72,89	74,96	75,09
2037	75,11	75,64	74,89	73,27	75,20	75,33
2038	75,36	75,86	75,15	73,65	75,45	75,56
2039	75,62	76,08	75,42	74,04	75,70	75,80
2040	75,88	76,29	75,70	74,44	75,95	76,04
2041	76,14	76,51	75,97	74,85	76,20	76,29
2042	76,41	76,74	76,26	75,26	76,46	76,54
2043	76,67	76,96	76,54	75,68	76,72	76,79
2044	76,95	77,19	76,83	76,11	76,99	77,04
2045	77,22	77,42	77,13	76,54	77,26	77,30
2046	77,50	77,65	77,43	76,98	77,53	77,56
2047	77,78	77,88	77,73	77,43	77,80	77,82
2048	78,07	78,12	78,04	77,89	78,08	78,09
2049	78,36	78,36	78,36	78,36	78,36	78,36

Variant 1	Eesti kokku Total	Linna-rahvastik Urban	Maa-rahvastik Rural	Eestlased Estonians	Teised rahvused Others
	67,27	67,34	67,24	68,99	63,83

Tabel 8 Oodatav eluiga^a ja naiste oodatav eluiga^b, 2005–2049
 Table 8 Life expectancy and life expectancy of females, 2005–2049

Aasta Year	Variant 2	Variant 2	Variant 4				
	Kokku Total Eesti	Naised Females Eesti	Naised Females Põhja-Eesti	Kesk-Eesti	Kirde-Eesti	Lääne-Eesti	Lõuna-Eesti
2005	72,82	78,14	78,22	77,48	76,04	78,77	79,21
2006	72,94	78,25	78,33	77,62	76,21	78,87	79,30
2007	73,18	78,37	78,45	77,75	76,38	78,97	79,40
2008	73,44	78,49	78,56	77,88	76,56	79,08	79,49
2009	73,63	78,61	78,68	78,02	76,73	79,18	79,58
2010	73,84	78,73	78,80	78,15	76,91	79,28	79,67
2011	74,07	78,85	78,92	78,29	77,08	79,39	79,77
2012	74,30	78,97	79,04	78,43	77,26	79,49	79,86
2013	74,50	79,09	79,16	78,57	77,44	79,60	79,95
2014	74,71	79,21	79,28	78,71	77,62	79,70	80,05
2015	74,90	79,34	79,40	78,85	77,80	79,81	80,14
2016	75,10	79,46	79,52	78,99	77,98	79,92	80,24
2017	75,35	79,59	79,64	79,13	78,17	80,03	80,33
2018	75,44	79,67	79,72	79,23	78,29	80,10	80,40
2019	75,57	79,76	79,81	79,32	78,41	80,17	80,46
2020	75,67	79,84	79,89	79,42	78,54	80,24	80,53
2021	75,83	79,93	79,97	79,52	78,66	80,32	80,59
2022	75,99	80,01	80,06	79,61	78,79	80,39	80,65
2023	76,16	80,10	80,14	79,71	78,92	80,46	80,72
2024	76,25	80,18	80,23	79,81	79,05	80,54	80,78
2025	76,43	80,27	80,31	79,91	79,17	80,61	80,85
2026	76,57	80,36	80,40	80,01	79,30	80,68	80,91
2027	76,73	80,44	80,48	80,11	79,43	80,76	80,98
2028	76,86	80,53	80,57	80,21	79,56	80,83	81,05
2029	76,97	80,62	80,65	80,31	79,69	80,91	81,11
2030	77,10	80,71	80,74	80,42	79,82	80,98	81,18
2031	77,26	80,80	80,83	80,52	79,96	81,06	81,24
2032	77,43	80,88	80,91	80,62	80,09	81,13	81,31
2033	77,59	80,97	81,00	80,72	80,22	81,21	81,38
2034	77,80	81,06	81,09	80,83	80,36	81,29	81,44
2035	77,96	81,15	81,18	80,93	80,49	81,36	81,51
2036	78,18	81,25	81,27	81,04	80,63	81,44	81,58
2037	78,31	81,34	81,36	81,15	80,77	81,52	81,64
2038	78,58	81,43	81,45	81,25	80,9	81,59	81,71
2039	78,63	81,52	81,54	81,36	81,04	81,67	81,78
2040	78,89	81,61	81,63	81,47	81,18	81,75	81,85
2041	79,01	81,70	81,72	81,57	81,32	81,83	81,91
2042	79,25	81,80	81,81	81,68	81,46	81,91	81,98
2043	79,36	81,89	81,90	81,79	81,60	81,98	82,05
2044	79,56	81,99	82,00	81,90	81,74	82,06	82,12
2045	79,74	82,08	82,09	82,01	81,88	82,14	82,19
2046	79,91	82,18	82,18	82,13	82,03	82,22	82,26
2047	80,10	82,27	82,28	82,24	82,17	82,30	82,33
2048	80,29	82,37	82,37	82,35	82,32	82,38	82,39
2049	80,44	82,46	82,46	82,46	82,46	82,46	82,46

Variant 1	Linna-rahvastik Urban population	Maa-rahvastik Rural population	Eestlased Estonians	Teised rahvused Other nationalities
	78,21	77,93	79,22	75,94

^a Variant 2.

^b Variant 1, 2, 4.

Tabel 9 **Rahvastiku vanuskoosseis, 2008–2050. Variant 1**
 Table 9 *Population age structure, 2008–2050. Variant 1*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Eesti	1 338 233	1 331 134	1 308 815	1 277 125	1 235 714	1 188 721	1 092 882	993 519
<i>Estonia</i>								
0	14 448	14 549	14 026	12 371	10 661	9 878	9 882	8 503
1–4	55 430	57 517	57 585	53 003	45 745	40 581	39 637	35 715
5–9	62 060	65 073	71 930	71 475	65 250	56 301	49 102	47 901
10–14	65 055	61 261	64 990	71 838	71 386	65 169	50 302	49 365
15–19	97 317	81 454	61 144	64 868	71 704	71 254	56 123	48 947
20–24	106 234	106 679	81 071	60 860	64 572	71 374	64 747	49 977
25–29	97 461	102 095	105 950	80 510	60 444	64 130	70 439	55 481
30–34	92 348	93 136	101 274	105 094	79 854	59 956	70 313	63 782
35–39	92 826	92 838	92 166	100 225	103 998	79 005	62 948	69 139
40–44	87 218	86 570	91 307	90 639	98 572	102 274	58 335	68 419
45–49	96 339	93 080	84 314	88 892	88 235	95 965	75 561	60 257
50–54	91 638	92 527	89 249	80 857	85 203	84 556	95 398	54 386
55–59	85 966	85 412	87 321	84 194	76 282	80 328	86 706	68 120
60–64	64 437	73 416	79 036	80 783	77 850	70 541	73 599	83 014
65–69	71 594	62 243	66 010	70 991	72 532	69 841	66 502	71 752
70–74	59 459	63 136	53 344	56 820	61 001	62 293	54 330	56 440
75–79	49 731	47 140	50 234	42 232	45 307	48 502	47 526	45 143
80–84	31 234	33 231	32 707	35 050	29 203	31 734	34 456	30 036
85+	17 438	19 777	25 157	26 423	27 915	25 039	26 976	27 142
Põhja-Eesti	521 468	520 990	516 201	505 429	489 380	470 897	434 332	395 174
<i>Northern Estonia</i>								
0	6 152	6 057	5 494	4 623	3 964	3 861	4 107	3 384
1–4	23 466	24 599	23 258	20 241	16 955	15 413	16 463	14 365
5–9	23 077	25 503	30 608	28 705	24 823	20 887	19 849	19 706
10–14	21 925	21 512	25 472	30 570	28 673	24 794	19 221	20 514
15–19	33 677	27 419	21 469	25 422	30 511	28 616	20 821	19 786
20–24	38 146	38 054	27 285	21 367	25 303	30 365	24 627	19 094
25–29	41 091	39 078	37 797	27 101	21 223	25 133	28 288	20 581
30–34	42 218	42 866	38 804	37 534	26 912	21 074	29 950	24 291
35–39	38 661	40 313	42 447	38 425	37 167	26 642	24 715	27 814
40–44	34 247	34 449	39 621	41 717	37 761	36 527	20 503	29 140
45–49	37 765	36 444	33 586	38 628	40 665	36 805	25 501	23 674
50–54	36 631	36 671	35 091	32 327	37 174	39 125	34 255	19 222
55–59	34 095	34 048	34 783	33 264	30 617	35 200	33 514	23 188
60–64	25 415	29 890	31 820	32 486	31 042	28 544	34 511	30 208
65–69	28 082	23 965	27 244	28 972	29 555	28 209	29 763	28 297
70–74	21 984	24 505	20 802	23 772	25 233	25 708	22 464	27 103
75–79	17 777	16 783	19 815	16 713	19 247	20 377	19 699	20 707
80–84	11 054	11 990	11 779	13 993	11 654	13 624	14 557	12 653
85+	6 005	6 844	9 026	9 569	10 901	9 993	11 524	11 447
Kesk-Eesti	139 997	138 999	136 748	134 158	130 689	126 433	117 301	108 063
<i>Central Estonia</i>								
0	1 445	1 510	1 581	1 457	1 246	1 104	1 082	973
1–4	5 484	5 690	6 234	6 123	5 386	4 638	4 299	4 050
5–9	6 896	6 910	7 177	7 789	7 554	6 610	5 357	5 314
10–14	8 087	7 233	6 900	7 165	7 777	7 543	5 714	5 355
15–19	11 882	10 225	7 223	6 892	7 156	7 768	6 592	5 343
20–24	12 230	12 467	10 184	7 196	6 863	7 129	7 504	5 682
25–29	9 311	11 050	12 404	10 131	7 159	6 830	7 698	6 533
30–34	7 860	7 763	11 002	12 351	10 088	7 127	7 060	7 432
35–39	9 107	8 621	7 691	10 908	12 246	9 998	6 742	7 597
40–44	9 175	8 968	8 492	7 568	10 739	12 056	6 952	6 890
45–49	9 999	9 752	8 742	8 271	7 365	10 463	9 578	6 463
50–54	9 424	9 623	9 347	8 383	7 930	7 051	11 263	6 492
55–59	8 865	8 733	9 078	8 821	7 913	7 480	9 470	8 646
60–64	6 867	7 502	8 042	8 354	8 119	7 287	6 094	9 783
65–69	7 215	6 615	6 682	7 160	7 431	7 224	6 126	7 757
70–74	5 990	6 160	5 576	5 646	6 043	6 265	5 483	4 521
75–79	5 173	4 833	4 787	4 312	4 387	4 684	4 724	3 999
80–84	3 124	3 330	3 237	3 231	2 890	2 964	3 261	2 866
85+	1 863	2 014	2 369	2 400	2 397	2 212	2 302	2 367

Järg — Cont.

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Kirde-Eesti	170 686	168 526	162 311	154 853	146 639	138 409	122 582	107 306
<i>North-Eastern Estonia</i>								
0	1 678	1 698	1 577	1 328	1 146	1 088	1 047	850
1–4	6 409	6 643	6 627	5 805	4 886	4 416	4 280	3 591
5–9	7 592	7 880	8 316	8 181	7 114	6 016	5 404	4 944
10–14	7 079	7 082	7 866	8 302	8 165	7 102	5 480	5 303
15–19	11 334	8 761	7 064	7 847	8 283	8 145	5 989	5 381
20–24	14 624	13 947	8 688	7 007	7 784	8 213	7 025	5 421
25–29	11 037	12 934	13 716	8 538	6 889	7 654	7 944	5 842
30–34	10 466	10 158	12 696	13 464	8 382	6 763	7 931	6 782
35–39	10 607	10 840	9 976	12 471	13 224	8 231	7 381	7 660
40–44	10 789	10 017	10 584	9 738	12 177	12 908	6 483	7 605
45–49	14 033	12 642	9 648	10 186	9 367	11 723	7 718	6 932
50–54	13 614	13 626	11 930	9 112	9 611	8 827	11 701	5 874
55–59	12 824	12 955	12 684	11 104	8 492	8 944	10 280	6 749
60–64	7 386	9 783	11 832	11 577	10 140	7 767	7 473	9 907
65–69	9 229	6 695	8 577	10 369	10 138	8 876	7 142	8 204
70–74	8 534	9 143	5 573	7 198	8 687	8 489	5 712	5 442
75–79	7 642	6 916	7 068	4 281	5 598	6 735	5 745	4 625
80–84	4 185	4 767	4 637	4 792	2 858	3 835	4 464	3 007
85+	1 624	2 039	3 252	3 553	3 698	2 677	3 383	3 187
Lääne-Eesti	160 959	159 781	156 960	153 605	149 037	143 530	132 333	121 524
<i>Western Estonia</i>								
0	1 578	1 656	1 774	1 631	1 359	1 185	1 205	1 088
1–4	5 956	6 237	6 926	6 898	5 968	5 010	4 737	4 560
5–9	7 403	7 401	7 872	8 677	8 506	7 308	5 796	5 973
10–14	8 821	7 752	7 391	7 865	8 667	8 498	6 176	5 921
15–19	13 390	11 558	7 734	7 378	7 848	8 651	7 285	5 780
20–24	13 764	14 061	11 501	7 697	7 342	7 809	8 441	6 132
25–29	9 807	11 911	13 990	11 441	7 656	7 302	8 565	7 211
30–34	8 923	8 538	11 805	13 865	11 337	7 585	7 700	8 322
35–39	10 900	10 048	8 454	11 686	13 727	11 228	7 166	8 405
40–44	10 902	10 798	9 924	8 346	11 545	13 561	7 417	7 531
45–49	11 644	11 552	10 557	9 695	8 150	11 285	10 826	6 914
50–54	10 442	10 709	11 088	10 140	9 297	7 812	12 715	6 941
55–59	9 986	9 784	10 146	10 508	9 611	8 804	10 256	9 828
60–64	8 308	8 877	9 026	9 362	9 696	8 878	6 800	11 104
65–69	9 081	8 262	7 935	8 056	8 357	8 660	7 231	8 436
70–74	7 647	7 772	7 085	6 813	6 906	7 165	6 818	5 159
75–79	6 122	6 046	6 148	5 591	5 399	5 455	5 870	4 869
80–84	3 889	4 094	4 218	4 294	3 891	3 780	3 950	3 777
85+	2 396	2 725	3 386	3 662	3 775	3 554	3 379	3 573
Lõuna-Eesti	345 469	343 516	337 855	330 554	321 382	310 819	288 141	263 534
<i>Southern Estonia</i>								
0	3 641	3 682	3 607	3 276	2 870	2 594	2 447	2 155
1–4	14 143	14 475	14 669	13 821	12 255	10 836	9 869	8 990
5–9	17 090	17 376	18 132	18 250	17 074	15 105	12 567	11 914
10–14	19 141	17 682	17 357	18 111	18 230	17 056	13 396	12 286
15–19	27 036	23 493	17 653	17 329	18 081	18 200	15 062	12 534
20–24	27 468	28 149	23 428	17 604	17 282	18 033	16 982	13 338
25–29	26 215	27 116	28 031	23 329	17 535	17 211	18 076	14 959
30–34	22 878	23 816	26 948	27 854	23 179	17 422	17 845	16 805
35–39	23 550	23 013	23 602	26 700	27 596	22 962	16 945	17 796
40–44	22 113	22 348	22 684	23 274	26 322	27 202	17 015	17 426
45–49	22 902	22 704	21 828	22 147	22 735	25 701	22 071	16 301
50–54	21 535	21 904	21 844	21 020	21 311	21 888	25 540	15 976
55–59	20 196	19 883	20 640	20 570	19 818	20 068	23 299	19 944
60–64	16 468	17 361	18 295	19 004	18 924	18 261	19 013	22 097
65–69	18 000	16 746	15 593	16 410	17 061	16 968	16 566	19 237
70–74	15 310	15 577	14 429	13 475	14 151	14 730	14 192	14 768
75–79	13 000	12 553	12 467	11 524	10 812	11 319	11 694	11 423
80–84	9 028	9 073	8 841	8 814	8 115	7 673	8 343	8 077
85+	5 755	6 565	7 807	8 042	8 031	7 590	7 219	7 508

Järg — Cont.

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Linna-rahvastik	928 992	924 755	908 833	884 160	852 052	816 524	744 781	668 874
<i>Urban population</i>								
0	10 179	10 082	9 255	7 868	6 770	6 440	6 448	5 314
1–4	39 150	40 630	38 948	34 259	28 952	26 089	26 081	22 495
5–9	41 931	44 886	50 610	48 105	42 042	35 650	32 336	30 799
10–14	41 281	40 015	44 832	50 552	48 048	41 991	32 425	32 423
15–19	62 238	51 174	39 939	44 749	50 455	47 958	35 539	32 235
20–24	70 731	69 908	50 921	39 748	44 537	50 214	41 709	32 209
25–29	71 446	71 309	69 397	50 544	39 454	44 210	47 378	35 111
30–34	69 270	70 472	70 730	68 823	50 124	39 128	49 431	41 062
35–39	66 053	67 755	69 732	69 980	68 083	49 577	43 375	46 482
40–44	60 423	60 097	66 596	68 541	68 780	66 899	38 035	48 044
45–49	66 915	64 379	58 496	64 803	66 698	66 914	47 333	41 454
50–54	64 947	65 057	61 757	56 108	62 130	63 950	62 329	35 432
55–59	61 125	61 033	61 473	58 324	52 972	58 621	60 494	42 671
60–64	44 231	51 746	56 739	57 128	54 167	49 171	55 980	54 412
65–69	49 720	42 378	46 860	51 326	51 654	48 926	49 040	50 545
70–74	41 099	44 433	36 499	40 557	44 335	44 586	38 249	43 454
75–79	34 766	32 392	35 380	28 916	32 377	35 286	33 455	33 420
80–84	21 852	23 567	22 615	24 868	20 140	22 846	24 853	21 250
85+	11 635	13 442	18 054	18 961	20 334	18 068	20 291	20 062
Eestlased	919 948	917 609	909 577	896 529	876 937	852 428	799 930	742 916
<i>Estonians</i>								
0	10 307	10 415	10 324	9 442	8 223	7 470	7 416	6 644
1–4	39 412	41 035	41 688	39 753	35 218	31 044	29 551	27 681
5–9	45 068	45 902	51 348	51 908	49 095	43 355	36 703	36 402
10–14	50 750	47 157	45 846	51 287	51 846	49 037	38 390	36 850
15–19	72 856	63 139	47 075	45 769	51 200	51 756	43 230	36 599
20–24	72 789	75 106	62 919	46 912	45 610	51 021	48 783	38 191
25–29	67 274	70 033	74 786	62 650	46 711	45 417	51 359	42 895
30–34	64 681	64 715	69 674	74 403	62 327	46 472	50 541	48 326
35–39	66 827	66 116	64 244	69 168	73 865	61 865	44 856	50 721
40–44	59 682	61 571	65 309	63 460	68 325	72 966	45 560	49 556
45–49	60 140	60 199	60 256	63 891	62 079	66 839	59 729	43 340
50–54	55 410	56 555	58 032	58 100	61 573	59 818	68 788	42 921
55–59	52 221	51 328	53 583	54 964	55 046	58 302	60 975	54 393
60–64	45 557	47 471	47 669	49 759	51 016	51 111	52 518	60 396
65–69	48 442	45 640	42 953	43 098	44 980	46 082	48 832	51 020
70–74	39 900	40 747	39 487	37 227	37 304	38 925	39 978	40 913
75–79	33 894	32 981	32 845	31 769	30 032	30 041	32 034	33 883
80–84	21 163	22 291	23 261	23 252	22 406	21 300	22 156	22 793
85+	13 575	15 208	18 278	19 717	20 081	19 607	18 531	19 392
Teised rahvused	418 369	413 572	399 054	380 395	359 006	337 003	294 508	253 896
<i>Other nationalities</i>								
0	4 134	4 109	3 647	2 932	2 508	2 460	2 443	1 908
1–4	16 004	16 436	15 686	13 097	10 686	9 801	10 008	8 134
5–9	16 988	19 162	20 498	19 288	15 994	13 164	12 477	11 422
10–14	14 307	14 104	19 133	20 469	19 261	15 970	12 214	12 406
15–19	24 464	18 316	14 073	19 090	20 422	19 216	13 116	12 429
20–24	33 447	31 575	18 178	13 971	18 954	20 278	15 820	12 101
25–29	30 189	32 060	31 174	17 944	13 796	18 715	18 838	12 859
30–34	27 664	28 418	31 590	30 712	17 676	13 591	19 726	15 388
35–39	26 002	26 721	27 900	31 020	30 148	17 343	18 102	18 222
40–44	27 548	25 031	26 036	27 177	30 225	29 364	12 993	18 865
45–49	36 203	32 900	24 182	25 140	26 237	29 187	16 288	17 023
50–54	36 231	35 979	31 295	23 002	23 895	24 933	26 919	11 913
55–59	33 734	34 066	33 737	29 337	21 558	22 374	25 987	14 446
60–64	18 883	25 895	31 230	30 918	26 871	19 744	21 338	23 016
65–69	23 160	16 680	22 960	27 637	27 341	23 749	18 055	20 986
70–74	19 516	22 275	13 959	19 424	23 297	23 025	14 671	15 782
75–79	15 793	14 127	17 143	10 604	15 021	17 906	15 291	11 605
80–84	10 031	10 784	9 330	11 410	6 920	10 072	11 713	7 431
85+	4 071	4 934	7 303	7 223	8 196	6 111	8 509	7 960

Tabel 10 **Rahvastiku soo- ja vanuskoosseis, 2008–2050. Variant 2**
 Table 10 *Population sex and age structure, 2008–2050. Variant 2*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
KOKKU	1 339 861	1 336 558	1 332 419	1 328 259	1 315 932	1 296 382	1 264 490	1 250 110
TOTAL								
0	15 099	15 885	16 891	16 064	14 012	12 861	14 682	14 890
1–4	55 754	59 481	66 038	66 646	60 207	52 982	56 230	60 719
5–9	62 060	65 076	75 242	82 804	82 598	74 128	65 380	75 582
10–14	65 056	61 263	65 004	75 170	82 731	82 532	65 730	70 815
15–19	97 319	81 459	61 158	64 900	75 053	82 614	73 980	65 274
20–24	106 243	106 697	81 124	60 937	64 684	74 825	82 211	65 518
25–29	97 470	102 124	106 073	80 696	60 646	64 409	82 105	73 629
30–34	92 356	93 167	101 417	105 414	80 239	60 336	74 235	81 726
35–39	92 838	92 880	92 334	100 613	104 652	79 701	63 779	81 505
40–44	87 239	86 633	91 570	91 174	99 473	103 575	59 492	73 475
45–49	96 375	93 191	84 699	89 728	89 506	97 835	77 909	62 749
50–54	91 691	92 694	89 893	82 041	87 137	87 155	99 933	57 933
55–59	86 026	85 604	88 148	85 892	78 691	83 840	92 608	74 643
60–64	64 490	73 616	79 953	82 822	81 035	74 573	80 411	93 744
65–69	71 672	62 467	66 974	73 239	76 273	74 994	74 623	84 194
70–74	59 540	63 410	54 326	59 025	64 875	67 974	62 680	69 240
75–79	49 825	47 429	51 465	44 458	49 044	54 231	57 094	58 657
80–84	31 312	33 494	33 797	37 493	32 509	36 677	43 596	41 923
85+	17 496	19 988	26 313	29 143	32 567	31 140	37 812	43 894
Mehed	617 164	616 052	616 480	618 269	616 429	610 978	604 099	607 239
Males								
0	7 731	8 134	8 649	8 226	7 175	6 586	7 518	7 625
1–4	28 636	30 589	33 814	34 125	30 828	27 128	28 791	31 088
5–9	31 957	33 415	38 661	42 398	42 291	37 953	33 472	38 691
10–14	33 404	31 484	33 373	38 619	42 355	42 252	33 649	36 249
15–19	49 876	41 749	31 415	33 307	38 546	42 282	37 865	33 410
20–24	54 052	54 499	41 494	31 248	33 145	38 377	42 033	33 511
25–29	49 451	51 648	53 978	41 140	31 011	32 923	41 898	37 613
30–34	46 239	46 961	51 077	53 451	40 779	30 768	37 919	41 676
35–39	45 725	45 918	46 328	50 470	52 877	40 377	32 449	41 464
40–44	41 906	41 758	44 939	45 460	49 622	52 080	30 150	37 380
45–49	45 273	43 945	40 326	43 576	44 227	48 424	39 085	31 737
50–54	41 738	42 407	41 573	38 423	41 718	42 545	49 499	29 094
55–59	37 791	37 675	39 207	38 775	36 088	39 419	44 793	36 906
60–64	27 114	30 898	33 791	35 585	35 491	33 322	37 976	45 484
65–69	27 855	24 405	26 443	29 369	31 309	31 580	33 423	39 545
70–74	21 227	22 500	19 579	21 759	24 470	26 450	26 080	31 259
75–79	15 669	15 002	16 386	14 563	16 617	18 970	21 693	24 476
80–84	7 907	8 980	9 494	10 731	9 671	11 390	14 822	15 785
85+	3 613	4 085	5 953	7 044	8 209	8 152	10 984	14 246
Naised	722 697	720 506	715 939	709 990	699 503	685 404	660 391	642 871
Females								
0	7 368	7 751	8 242	7 838	6 837	6 275	7 164	7 265
1–4	27 118	28 892	32 224	32 521	29 379	25 854	27 439	29 631
5–9	30 103	31 661	36 581	40 406	40 307	36 175	31 908	36 891
10–14	31 652	29 779	31 631	36 551	40 376	40 280	32 081	34 566
15–19	47 443	39 710	29 743	31 593	36 507	40 332	36 115	31 864
20–24	52 191	52 198	39 630	29 689	31 539	36 448	40 178	32 007
25–29	48 019	50 476	52 095	39 556	29 635	31 486	40 207	36 016
30–34	46 117	46 206	50 340	51 963	39 460	29 568	36 316	40 050
35–39	47 113	46 962	46 006	50 143	51 775	39 324	31 330	40 041
40–44	45 333	44 875	46 631	45 714	49 851	51 495	29 342	36 095
45–49	51 102	49 246	44 373	46 152	45 279	49 411	38 824	31 012
50–54	49 953	50 287	48 320	43 618	45 419	44 610	50 434	28 839
55–59	48 235	47 929	48 941	47 117	42 603	44 421	47 815	37 737
60–64	37 376	42 718	46 162	47 237	45 544	41 251	42 435	48 260
65–69	43 817	38 062	40 531	43 870	44 964	43 414	41 200	44 649
70–74	38 313	40 910	34 747	37 266	40 405	41 524	36 600	37 981
75–79	34 156	32 427	35 079	29 895	32 427	35 261	35 401	34 181
80–84	23 405	24 514	24 303	26 762	22 838	25 287	28 774	26 138
85+	13 883	15 903	20 360	22 099	24 358	22 988	26 828	29 648

Tabel 11 **Rahvastiku soo- ja vanuskoosseis, 2008–2050. Variant 2a**
 Table 11 *Population sex and age structure, 2008–2050. Variant 2a*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
KOKKU	1 330 891	1 320 386	1 313 446	1 321 872	1 312 678	1 290 146	1 254 411	1 238 245
TOTAL								
0	15 028	15 744	16 665	15 809	13 602	12 432	14 527	14 666
1–4	55 462	58 963	65 371	66 179	59 004	51 215	55 375	60 032
5–9	61 579	64 200	74 264	82 574	82 204	72 531	63 626	74 922
10–14	64 533	60 365	63 739	74 651	82 743	82 145	63 535	69 805
15–19	95 806	79 522	59 451	63 705	74 656	82 638	72 387	63 521
20–24	103 986	101 583	75 342	57 304	62 587	74 392	81 828	63 332
25–29	98 150	103 136	102 872	77 305	57 663	62 323	82 126	72 041
30–34	92 249	93 424	104 293	105 259	77 952	57 406	73 805	81 342
35–39	92 222	91 876	92 576	104 708	105 112	77 453	61 713	81 525
40–44	86 537	85 380	90 044	92 009	103 843	104 040	56 601	73 047
45–49	95 639	91 847	82 974	88 798	90 590	102 139	75 705	60 716
50–54	91 056	91 495	88 205	80 991	86 537	88 221	100 371	55 118
55–59	85 486	84 604	86 762	85 063	78 009	83 275	96 667	72 525
60–64	64 124	72 860	78 903	82 367	80 636	73 941	81 383	94 135
65–69	71 302	61 864	66 281	73 121	76 256	74 642	74 115	87 866
70–74	59 309	62 960	53 946	59 189	65 174	67 973	62 148	70 066
75–79	49 706	47 224	51 394	44 924	49 536	54 496	56 827	58 252
80–84	31 260	33 414	33 931	38 138	33 138	37 054	43 595	41 562
85+	17 457	19 925	26 433	29 778	33 436	31 830	38 077	43 772
Mehed	612 890	608 352	607 669	616 030	616 005	609 225	600 559	602 720
Males								
0	7 697	8 064	8 538	8 099	6 966	6 366	7 439	7 510
1–4	28 495	30 342	33 513	33 936	30 230	26 223	28 352	30 737
5–9	31 706	32 965	38 208	42 382	42 170	37 155	32 573	38 354
10–14	33 128	31 009	32 729	38 431	42 480	42 136	32 524	35 733
15–19	49 232	40 888	30 630	32 800	38 462	42 413	37 068	32 512
20–24	52 741	51 764	38 609	29 491	32 209	38 279	41 919	32 392
25–29	49 860	52 168	52 179	39 493	29 572	31 991	42 026	36 821
30–34	46 253	47 251	52 798	53 480	39 799	29 362	37 823	41 561
35–39	45 438	45 473	46 713	52 942	53 285	39 421	31 531	41 591
40–44	41 560	41 149	44 264	46 193	52 247	52 489	28 773	37 285
45–49	44 912	43 284	39 497	43 224	45 087	50 991	38 157	30 839
50–54	41 431	41 826	40 754	37 939	41 536	43 383	49 883	27 765
55–59	37 537	37 204	38 547	38 377	35 788	39 255	47 171	36 030
60–64	26 948	30 556	33 307	35 359	35 299	33 052	38 728	45 830
65–69	27 700	24 148	26 137	29 294	31 279	31 415	33 285	41 644
70–74	21 135	22 320	19 415	21 798	24 563	26 430	25 868	31 885
75–79	15 624	14 923	16 340	14 698	16 768	19 045	21 580	24 378
80–84	7 890	8 950	9 518	10 904	9 847	11 495	14 809	15 656
85+	3 603	4 068	5 973	7 190	8 418	8 324	11 050	14 197
Naised	718 001	712 034	705 777	705 842	696 673	680 921	653 852	635 525
Females								
0	7 331	7 680	8 127	7 710	6 636	6 066	7 088	7 156
1–4	26 967	28 621	31 858	32 243	28 774	24 992	27 023	29 295
5–9	29 873	31 235	36 056	40 192	40 034	35 376	31 053	36 568
10–14	31 405	29 356	31 010	36 220	40 263	40 009	31 011	34 072
15–19	46 574	38 634	28 821	30 905	36 194	40 225	35 319	31 009
20–24	51 245	49 819	36 733	27 813	30 378	36 113	39 909	30 940
25–29	48 290	50 968	50 693	37 812	28 091	30 332	40 100	35 220
30–34	45 996	46 173	51 495	51 779	38 153	28 044	35 982	39 781
35–39	46 784	46 403	45 863	51 766	51 827	38 032	30 182	39 934
40–44	44 977	44 231	45 780	45 816	51 596	51 551	27 828	35 762
45–49	50 727	48 563	43 477	45 574	45 503	51 148	37 548	29 877
50–54	49 625	49 669	47 451	43 052	45 001	44 838	50 488	27 353
55–59	47 949	47 400	48 215	46 686	42 221	44 020	49 496	36 495
60–64	37 176	42 304	45 596	47 008	45 337	40 889	42 655	48 305
65–69	43 602	37 716	40 144	43 827	44 977	43 227	40 830	46 222
70–74	38 174	40 640	34 531	37 391	40 611	41 543	36 280	38 181
75–79	34 082	32 301	35 054	30 226	32 768	35 451	35 247	33 874
80–84	23 370	24 464	24 413	27 234	23 291	25 559	28 786	25 906
85+	13 854	15 857	20 460	22 588	25 018	23 506	27 027	29 575

Tabel 12 **Rahvastiku vanuskoosseis, 2008–2050. Mehed, variant 4**
 Table 12 *Population age structure, 2008–2050. Males, variant 4*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Eesti	617 058	615 683	614 621	613 986	609 678	602 123	590 058	584 244
<i>Estonia</i>								
0	7 659	7 964	8 241	7 684	6 682	6 158	6 827	6 624
1–4	28 612	30 379	32 666	32 155	28 712	25 332	26 441	27 234
5–9	31 957	33 422	38 288	40 854	39 786	35 351	31 190	34 594
10–14	33 404	31 485	33 379	38 244	40 810	39 753	31 430	33 214
15–19	49 875	41 751	31 417	33 309	38 178	40 743	35 270	31 132
20–24	54 051	54 500	41 503	31 253	33 154	38 010	39 547	31 303
25–29	49 450	51 644	53 973	41 157	31 020	32 930	40 371	35 039
30–34	46 241	46 963	51 064	53 437	40 800	30 770	37 558	39 211
35–39	45 726	45 919	46 331	50 449	52 855	40 402	32 456	39 952
40–44	41 909	41 763	44 934	45 462	49 600	52 063	30 160	37 023
45–49	45 276	43 954	40 357	43 592	44 249	48 414	39 123	31 743
50–54	41 742	42 410	41 607	38 493	41 776	42 609	49 496	29 107
55–59	37 789	37 673	39 213	38 818	36 182	39 498	44 806	36 952
60–64	27 118	30 899	33 773	35 584	35 532	33 426	38 076	45 484
65–69	27 866	24 428	26 460	29 351	31 308	31 628	33 538	39 557
70–74	21 232	22 515	19 639	21 796	24 470	26 466	26 207	31 365
75–79	15 652	14 985	16 414	14 633	16 672	18 986	21 755	24 580
80–84	7 889	8 940	9 438	10 727	9 706	11 413	14 825	15 868
85+	3 610	4 089	5 924	6 988	8 186	8 171	10 982	14 262
Põhja-Eesti	239 929	240 635	242 084	242 087	239 841	236 369	231 553	227 662
<i>Northern Estonia</i>								
0	3 245	3 293	3 179	2 801	2 411	2 336	2 742	2 498
1–4	12 205	12 958	13 052	12 024	10 344	9 329	10 652	10 421
5–9	11 932	13 184	16 226	16 208	14 805	12 739	12 253	13 660
10–14	11 258	11 104	13 171	16 212	16 194	14 795	11 643	13 373
15–19	17 183	14 000	11 085	13 149	16 187	16 171	12 713	12 231
20–24	19 424	19 392	13 918	11 029	13 091	16 119	14 721	11 598
25–29	20 706	19 748	19 208	13 801	10 948	13 002	16 026	12 630
30–34	21 262	21 584	19 560	19 045	13 695	10 870	15 935	14 599
35–39	19 202	20 057	21 312	19 339	18 850	13 566	12 830	15 864
40–44	16 557	16 908	19 608	20 893	18 996	18 555	10 654	15 710
45–49	17 354	16 896	16 373	19 058	20 363	18 562	13 135	12 548
50–54	16 097	16 372	16 114	15 703	18 348	19 675	17 696	10 291
55–59	14 498	14 552	15 241	15 114	14 820	17 406	17 256	12 423
60–64	10 413	12 222	13 253	14 006	13 981	13 800	17 691	16 288
65–69	10 916	9 329	10 715	11 749	12 527	12 610	14 972	15 276
70–74	7 811	8 773	7 645	8 977	9 940	10 714	10 990	14 634
75–79	5 673	5 390	6 591	5 822	6 993	7 835	8 826	11 035
80–84	2 913	3 413	3 508	4 422	3 932	4 866	6 128	6 699
85+	1 280	1 460	2 325	2 735	3 416	3 419	4 690	5 884
Kesk-Eesti	65 487	65 199	65 070	65 385	65 433	64 986	63 965	64 014
<i>Central Estonia</i>								
0	758	812	915	906	793	694	731	761
1–4	2 806	2 987	3 476	3 693	3 419	2 941	2 810	3 084
5–9	3 518	3 529	3 795	4 387	4 594	4 207	3 392	3 784
10–14	4 122	3 682	3 527	3 790	4 383	4 590	3 629	3 535
15–19	6 111	5 230	3 676	3 519	3 786	4 377	4 198	3 385
20–24	6 153	6 304	5 200	3 656	3 502	3 768	4 568	3 614
25–29	4 922	5 637	6 253	5 162	3 632	3 482	4 339	4 172
30–34	4 027	4 175	5 599	6 215	5 132	3 611	3 731	4 530
35–39	4 523	4 254	4 129	5 543	6 158	5 089	3 442	4 298
40–44	4 409	4 357	4 163	4 053	5 452	6 066	3 543	3 680
45–49	4 853	4 706	4 211	4 038	3 945	5 323	4 927	3 364
50–54	4 482	4 600	4 450	4 010	3 864	3 795	5 767	3 419
55–59	4 054	3 991	4 266	4 160	3 773	3 657	4 931	4 653
60–64	3 019	3 316	3 569	3 863	3 800	3 478	3 390	5 304
65–69	2 869	2 680	2 808	3 074	3 374	3 362	3 084	4 354
70–74	2 167	2 190	2 105	2 267	2 521	2 815	2 690	2 785
75–79	1 634	1 552	1 538	1 525	1 691	1 918	2 264	2 245
80–84	735	838	912	948	966	1 113	1 521	1 611
85+	325	359	478	576	648	700	1 008	1 436

Järg — Cont.

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Kirde-Eesti	76 187	75 288	73 585	72 297	70 826	69 246	67 072	66 310
<i>North-Eastern Estonia</i>								
0	891	936	970	889	761	708	789	752
1–4	3 219	3 486	3 851	3 759	3 292	2 891	3 067	3 104
5–9	3 943	4 025	4 413	4 812	4 639	4 047	3 610	3 976
10–14	3 686	3 666	4 014	4 403	4 803	4 633	3 590	3 849
15–19	5 790	4 503	3 652	4 001	4 391	4 791	4 034	3 603
20–24	7 392	7 118	4 454	3 620	3 970	4 361	4 599	3 574
25–29	5 668	6 544	6 961	4 368	3 561	3 916	4 720	4 001
30–34	5 138	5 087	6 384	6 816	4 291	3 506	4 268	4 546
35–39	5 108	5 214	4 971	6 261	6 700	4 226	3 825	4 657
40–44	4 950	4 599	5 063	4 848	6 124	6 571	3 416	4 199
45–49	6 396	5 761	4 371	4 847	4 665	5 927	4 058	3 733
50–54	6 034	6 074	5 305	4 074	4 557	4 423	6 152	3 282
55–59	5 404	5 438	5 481	4 848	3 763	4 247	5 385	3 808
60–64	2 960	3 928	4 730	4 851	4 343	3 415	3 870	5 620
65–69	3 286	2 391	3 212	3 955	4 133	3 761	3 505	4 724
70–74	2 841	2 989	1 835	2 556	3 203	3 413	2 585	3 151
75–79	2 193	1 982	2 081	1 309	1 901	2 423	2 498	2 542
80–84	994	1 200	1 185	1 307	833	1 272	1 850	1 545
85+	294	347	652	773	896	715	1 251	1 644
Lääne-Eesti	75 069	74 669	74 287	74 365	74 087	73 235	71 521	71 117
<i>Western Estonia</i>								
0	830	892	1 019	1 007	866	747	807	844
1–4	3 056	3 264	3 850	4 117	3 770	3 186	3 079	3 429
5–9	3 825	3 783	4 148	4 861	5 115	4 629	3 665	4 200
10–14	4 570	4 073	3 776	4 141	4 854	5 110	3 924	3 880
15–19	6 839	5 871	4 061	3 765	4 132	4 844	4 615	3 658
20–24	7 047	7 174	5 831	4 036	3 745	4 111	5 080	3 907
25–29	5 149	6 176	7 123	5 793	4 012	3 725	4 800	4 585
30–34	4 583	4 468	6 101	7 046	5 736	3 976	4 066	5 039
35–39	5 369	5 005	4 411	6 030	6 973	5 682	3 668	4 751
40–44	5 215	5 169	4 921	4 346	5 951	6 886	3 903	4 009
45–49	5 587	5 517	5 017	4 791	4 244	5 826	5 520	3 593
50–54	4 971	5 081	5 219	4 780	4 585	4 079	6 561	3 770
55–59	4 562	4 524	4 738	4 901	4 515	4 352	5 406	5 215
60–64	3 585	3 883	4 052	4 298	4 481	4 168	3 652	6 038
65–69	3 602	3 274	3 298	3 505	3 764	3 973	3 676	4 780
70–74	2 812	2 863	2 632	2 714	2 922	3 183	3 254	3 000
75–79	1 974	1 969	2 066	1 945	2 059	2 255	2 725	2 684
80–84	979	1 102	1 250	1 351	1 294	1 409	1 780	1 967
85+	514	581	774	938	1 069	1 094	1 340	1 768
Lõuna-Eesti	160 386	159 892	159 595	159 852	159 491	158 287	155 947	155 141
<i>Southern Estonia</i>								
0	1 935	2 031	2 158	2 081	1 851	1 673	1 758	1 769
1–4	7 326	7 684	8 437	8 562	7 887	6 985	6 833	7 196
5–9	8 739	8 901	9 706	10 586	10 633	9 729	8 270	8 974
10–14	9 768	8 960	8 891	9 698	10 576	10 625	8 644	8 577
15–19	13 952	12 147	8 943	8 875	9 682	10 560	9 710	8 255
20–24	14 035	14 512	12 100	8 912	8 846	9 651	10 579	8 610
25–29	13 005	13 539	14 428	12 033	8 867	8 805	10 486	9 651
30–34	11 231	11 649	13 420	14 315	11 946	8 807	9 558	10 497
35–39	11 524	11 389	11 508	13 276	14 174	11 839	8 691	10 382
40–44	10 778	10 730	11 179	11 322	13 077	13 985	8 644	9 425
45–49	11 086	11 074	10 385	10 858	11 032	12 776	11 483	8 505
50–54	10 158	10 283	10 519	9 926	10 422	10 637	13 320	8 345
55–59	9 271	9 168	9 487	9 795	9 311	9 836	11 828	10 853
60–64	7 141	7 550	8 169	8 566	8 927	8 565	9 473	12 234
65–69	7 193	6 754	6 427	7 068	7 510	7 922	8 301	10 423
70–74	5 601	5 700	5 422	5 282	5 884	6 341	6 688	7 795
75–79	4 178	4 092	4 138	4 032	4 028	4 555	5 442	6 074
80–84	2 268	2 387	2 583	2 699	2 681	2 753	3 546	4 046
85+	1 197	1 342	1 695	1 966	2 157	2 243	2 693	3 530

Tabel 13 **Rahvastiku vanuskoosseis, 2008–2050. Naised, variant 4**
 Table 13 *Population age structure, 2008–2050. Females, variant 4*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Eesti	722 859	720 573	714 748	706 421	693 365	677 002	646 694	620 490
<i>Estonia</i>								
0	7 299	7 589	7 854	7 324	6 368	5 868	6 503	6 312
1–4	27 080	28 666	31 106	30 626	27 348	24 130	25 198	25 958
5–9	30 101	31 655	36 182	38 892	37 889	33 670	29 722	32 980
10–14	31 651	29 780	31 625	36 150	38 863	37 865	29 950	31 662
15–19	47 444	39 712	29 744	31 587	36 111	38 819	33 614	29 681
20–24	52 190	52 200	39 638	29 691	31 533	36 048	37 770	29 881
25–29	48 018	50 478	52 095	39 561	29 638	31 478	38 698	33 522
30–34	46 116	46 207	50 339	51 962	39 467	29 570	35 919	37 650
35–39	47 115	46 959	46 006	50 138	51 772	39 333	31 320	38 540
40–44	45 335	44 876	46 634	45 716	49 848	51 493	29 345	35 697
45–49	51 102	49 246	44 380	46 157	45 283	49 412	38 842	31 002
50–54	49 955	50 290	48 327	43 634	45 425	44 617	50 438	28 848
55–59	48 231	47 927	48 945	47 127	42 622	44 430	47 823	37 760
60–64	37 378	42 717	46 162	47 241	45 552	41 265	42 444	48 264
65–69	43 819	38 072	40 530	43 859	44 963	43 419	41 210	44 655
70–74	38 320	40 915	34 787	37 279	40 396	41 525	36 625	37 996
75–79	34 154	32 433	35 091	29 963	32 450	35 252	35 416	34 199
80–84	23 468	24 578	24 355	26 811	22 940	25 332	28 791	26 164
85+	14 083	16 273	20 948	22 703	24 897	23 476	27 066	29 719
Põhja-Eesti	282 031	281 995	281 045	277 918	272 210	265 167	252 756	241 052
<i>Northern Estonia</i>								
0	3 095	3 140	3 032	2 670	2 298	2 227	2 613	2 380
1–4	11 357	12 206	12 444	11 465	9 863	8 894	10 156	9 932
5–9	11 145	12 320	15 326	15 458	14 121	12 150	11 684	13 026
10–14	10 667	10 409	12 306	15 312	15 445	14 110	11 106	12 755
15–19	16 494	13 422	10 390	12 286	15 288	15 422	12 126	11 667
20–24	18 724	18 668	13 388	10 365	12 260	15 257	14 067	11 078
25–29	20 388	19 342	18 633	13 363	10 348	12 238	15 371	12 093
30–34	20 960	21 292	19 290	18 588	13 332	10 324	15 203	14 023
35–39	19 467	20 273	21 204	19 217	18 524	13 287	12 180	15 308
40–44	17 698	17 567	20 133	21 071	19 105	18 424	10 248	15 110
45–49	20 423	19 588	17 359	19 916	20 862	18 928	13 116	12 057
50–54	20 552	20 356	19 196	17 047	19 585	20 541	18 032	10 072
55–59	19 615	19 562	19 826	18 729	16 659	19 164	18 305	12 745
60–64	15 019	17 732	18 861	19 151	18 115	16 139	19 551	17 258
65–69	17 189	14 700	16 833	17 934	18 236	17 274	17 790	17 086
70–74	14 199	15 819	13 466	15 526	16 564	16 873	14 344	17 504
75–79	12 131	11 478	13 629	11 620	13 546	14 493	14 124	14 784
80–84	8 166	8 665	8 623	10 430	8 879	10 579	11 712	10 261
85+	4 742	5 456	7 106	7 770	9 180	8 843	11 028	11 913
Kesk-Eesti	74 638	74 242	73 646	73 261	72 548	71 380	68 891	67 116
<i>Central Estonia</i>								
0	723	774	872	864	756	661	696	725
1–4	2 697	2 814	3 308	3 516	3 252	2 799	2 678	2 938
5–9	3 378	3 382	3 571	4 165	4 364	3 997	3 228	3 606
10–14	3 966	3 551	3 377	3 565	4 159	4 360	3 450	3 368
15–19	5 771	4 995	3 549	3 374	3 565	4 156	3 991	3 223
20–24	6 077	6 167	4 990	3 546	3 371	3 560	4 351	3 443
25–29	4 389	5 416	6 161	4 985	3 541	3 367	4 146	3 980
30–34	3 834	3 588	5 408	6 152	4 977	3 536	3 550	4 339
35–39	4 585	4 374	3 575	5 390	6 132	4 961	3 353	4 130
40–44	4 767	4 618	4 349	3 554	5 364	6 103	3 511	3 528
45–49	5 149	5 055	4 568	4 306	3 521	5 319	4 903	3 319
50–54	4 947	5 039	4 966	4 494	4 239	3 470	5 980	3 452
55–59	4 816	4 763	4 898	4 837	4 384	4 142	5 149	4 767
60–64	3 854	4 211	4 576	4 718	4 668	4 239	3 296	5 719
65–69	4 357	3 961	3 987	4 341	4 486	4 445	3 835	4 810
70–74	3 834	4 005	3 596	3 647	3 980	4 128	3 751	2 947
75–79	3 550	3 318	3 394	3 071	3 149	3 450	3 606	3 174
80–84	2 398	2 525	2 462	2 567	2 339	2 441	2 843	2 670
85+	1 546	1 686	2 039	2 169	2 301	2 246	2 574	2 978

Järg — Cont.

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Kirde-Eesti	94 726	93 953	91 941	89 555	86 638	83 550	78 043	73 129
<i>North-Eastern Estonia</i>								
0	846	889	922	846	724	673	751	717
1–4	3 221	3 339	3 654	3 570	3 127	2 748	2 919	2 959
5–9	3 649	3 857	4 217	4 566	4 407	3 845	3 436	3 788
10–14	3 393	3 417	3 856	4 214	4 564	4 406	3 416	3 665
15–19	5 544	4 260	3 415	3 852	4 211	4 560	3 840	3 432
20–24	7 237	6 838	4 247	3 406	3 843	4 202	4 395	3 408
25–29	5 371	6 403	6 806	4 227	3 394	3 832	4 540	3 828
30–34	5 332	5 081	6 366	6 772	4 210	3 380	4 178	4 378
35–39	5 502	5 635	5 045	6 328	6 734	4 190	3 803	4 519
40–44	5 843	5 428	5 572	4 995	6 273	6 681	3 346	4 150
45–49	7 646	6 905	5 348	5 500	4 936	6 206	4 124	3 762
50–54	7 592	7 589	6 758	5 246	5 402	4 856	6 527	3 287
55–59	7 432	7 557	7 372	6 579	5 118	5 279	6 000	4 006
60–64	4 433	5 890	7 282	7 119	6 360	4 956	4 614	6 244
65–69	5 960	4 338	5 547	6 871	6 737	6 030	4 884	5 607
70–74	5 710	6 208	3 886	5 037	6 257	6 165	4 353	4 118
75–79	5 468	4 990	5 218	3 280	4 333	5 400	4 843	4 037
80–84	3 207	3 615	3 651	3 918	2 454	3 355	4 215	3 083
85+	1 340	1 714	2 779	3 229	3 554	2 786	3 859	4 141
Lääne-Eesti	86 028	85 585	84 749	83 968	82 691	80 833	77 200	74 670
<i>Western Estonia</i>								
0	793	852	973	962	827	713	769	804
1–4	2 922	3 106	3 673	3 928	3 596	3 039	2 937	3 270
5–9	3 578	3 619	3 948	4 636	4 880	4 416	3 497	4 007
10–14	4 252	3 679	3 618	3 947	4 635	4 879	3 746	3 701
15–19	6 550	5 687	3 677	3 616	3 945	4 632	4 411	3 493
20–24	6 718	6 889	5 679	3 671	3 611	3 939	4 870	3 738
25–29	4 659	5 737	6 879	5 669	3 665	3 604	4 618	4 399
30–34	4 341	4 072	5 723	6 861	5 655	3 657	3 926	4 854
35–39	5 531	5 047	4 054	5 701	6 839	5 636	3 587	4 600
40–44	5 688	5 634	5 021	4 037	5 675	6 808	3 631	3 902
45–49	6 061	6 045	5 577	4 973	4 000	5 630	5 572	3 551
50–54	5 477	5 648	5 944	5 492	4 900	3 946	6 675	3 571
55–59	5 427	5 280	5 497	5 797	5 364	4 791	5 457	5 419
60–64	4 728	5 021	5 081	5 302	5 601	5 191	3 751	6 387
65–69	5 486	5 022	4 763	4 829	5 046	5 339	4 438	5 099
70–74	4 848	4 943	4 584	4 375	4 445	4 659	4 603	3 356
75–79	4 163	4 116	4 240	3 949	3 808	3 879	4 357	3 675
80–84	2 919	3 023	3 104	3 242	3 031	2 971	3 235	3 287
85+	1 887	2 165	2 714	2 981	3 168	3 104	3 120	3 557
Lõuna-Eesti	185 436	184 798	183 367	181 719	179 278	176 072	169 804	164 523
<i>Southern Estonia</i>								
0	1 842	1 934	2 055	1 982	1 763	1 594	1 674	1 686
1–4	6 883	7 201	8 027	8 147	7 510	6 650	6 508	6 859
5–9	8 351	8 477	9 120	10 067	10 117	9 262	7 877	8 553
10–14	9 373	8 724	8 468	9 112	10 060	10 110	8 232	8 173
15–19	13 085	11 348	8 713	8 459	9 102	10 049	9 246	7 866
20–24	13 434	13 638	11 334	8 703	8 448	9 090	10 087	8 214
25–29	13 211	13 580	13 616	11 317	8 690	8 437	10 023	9 222
30–34	11 649	12 174	13 552	13 589	11 293	8 673	9 062	10 056
35–39	12 030	11 630	12 128	13 502	13 543	11 259	8 397	9 983
40–44	11 339	11 629	11 559	12 059	13 431	13 477	8 609	9 007
45–49	11 823	11 653	11 528	11 462	11 964	13 329	11 127	8 313
50–54	11 387	11 658	11 463	11 355	11 299	11 804	13 224	8 466
55–59	10 941	10 765	11 352	11 185	11 097	11 054	12 912	10 823
60–64	9 344	9 863	10 362	10 951	10 808	10 740	11 232	12 656
65–69	10 827	10 051	9 400	9 884	10 458	10 331	10 263	12 053
70–74	9 729	9 940	9 255	8 694	9 150	9 700	9 574	10 071
75–79	8 842	8 531	8 610	8 043	7 614	8 030	8 486	8 529
80–84	6 778	6 750	6 515	6 654	6 237	5 986	6 786	6 863
85+	4 568	5 252	6 310	6 554	6 694	6 497	6 485	7 130

Tabel 14 **Rahvastiku vanuskoosseis, 2008–2050. Kokku, variant 4**
 Table 14 *Population age structure, 2008–2050. Total, variant 4*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Eesti	1 339 917	1 336 256	1 329 369	1 320 407	1 303 043	1 279 125	1 236 752	1 204 734
<i>Estonia</i>								
0	14 958	15 553	16 095	15 008	13 050	12 026	13 330	12 936
1–4	55 692	59 045	63 772	62 781	56 060	49 462	51 639	53 192
5–9	62 058	65 077	74 470	79 746	77 675	69 021	60 912	67 574
10–14	65 055	61 265	65 004	74 394	79 673	77 618	61 380	64 876
15–19	97 319	81 463	61 161	64 896	74 289	79 562	68 884	60 813
20–24	106 241	106 700	81 141	60 944	64 687	74 058	77 317	61 184
25–29	97 468	102 122	106 068	80 718	60 658	64 408	79 069	68 561
30–34	92 357	93 170	101 403	105 399	80 267	60 340	73 477	76 861
35–39	92 841	92 878	92 337	100 587	104 627	79 735	63 776	78 492
40–44	87 244	86 639	91 568	91 178	99 448	103 556	59 505	72 720
45–49	96 378	93 200	84 737	89 749	89 532	97 826	77 965	62 745
50–54	91 697	92 700	89 934	82 127	87 201	87 226	99 934	57 955
55–59	86 020	85 600	88 158	85 945	78 804	83 928	92 629	74 712
60–64	64 496	73 616	79 935	82 825	81 084	74 691	80 520	93 748
65–69	71 685	62 500	66 990	73 210	76 271	75 047	74 748	84 212
70–74	59 552	63 430	54 426	59 075	64 866	67 991	62 832	69 361
75–79	49 806	47 418	51 505	44 596	49 122	54 238	57 171	58 779
80–84	31 357	33 518	33 793	37 538	32 646	36 745	43 616	42 032
85+	17 693	20 362	26 872	29 691	33 083	31 647	38 048	43 981
Põhja-Eesti	521 960	522 630	523 129	520 005	512 051	501 536	484 309	468 714
<i>Northern Estonia</i>								
0	6 340	6 433	6 211	5 471	4 709	4 563	5 355	4 878
1–4	23 562	25 164	25 496	23 489	20 207	18 223	20 808	20 353
5–9	23 077	25 504	31 552	31 666	28 926	24 889	23 937	26 686
10–14	21 925	21 513	25 477	31 524	31 639	28 905	22 749	26 128
15–19	33 677	27 422	21 475	25 435	31 475	31 593	24 839	23 898
20–24	38 148	38 060	27 306	21 394	25 351	31 376	28 788	22 676
25–29	41 094	39 090	37 841	27 164	21 296	25 240	31 397	24 723
30–34	42 222	42 876	38 850	37 633	27 027	21 194	31 138	28 622
35–39	38 669	40 330	42 516	38 556	37 374	26 853	25 010	31 172
40–44	34 255	34 475	39 741	41 964	38 101	36 979	20 902	30 820
45–49	37 777	36 484	33 732	38 974	41 225	37 490	26 251	24 605
50–54	36 649	36 728	35 310	32 750	37 933	40 216	35 728	20 363
55–59	34 113	34 114	35 067	33 843	31 479	36 570	35 561	25 168
60–64	25 432	29 954	32 114	33 157	32 096	29 939	37 242	33 546
65–69	28 105	24 029	27 548	29 683	30 763	29 884	32 762	32 362
70–74	22 010	24 592	21 111	24 503	26 504	27 587	25 334	32 138
75–79	17 804	16 868	20 220	17 442	20 539	22 328	22 950	25 819
80–84	11 079	12 078	12 131	14 852	12 811	15 445	17 840	16 960
85+	6 022	6 916	9 431	10 505	12 596	12 262	15 718	17 797
Kesk-Eesti	140 125	139 441	138 716	138 646	137 981	136 366	132 856	131 130
<i>Central Estonia</i>								
0	1 481	1 586	1 787	1 770	1 549	1 355	1 427	1 486
1–4	5 503	5 801	6 784	7 209	6 671	5 740	5 488	6 022
5–9	6 896	6 911	7 366	8 552	8 958	8 204	6 620	7 390
10–14	8 088	7 233	6 904	7 355	8 542	8 950	7 079	6 903
15–19	11 882	10 225	7 225	6 893	7 351	8 533	8 189	6 608
20–24	12 230	12 471	10 190	7 202	6 873	7 328	8 919	7 057
25–29	9 311	11 053	12 414	10 147	7 173	6 849	8 485	8 152
30–34	7 861	7 763	11 007	12 367	10 109	7 147	7 281	8 869
35–39	9 108	8 628	7 704	10 933	12 290	10 050	6 795	8 428
40–44	9 176	8 975	8 512	7 607	10 816	12 169	7 054	7 208
45–49	10 002	9 761	8 779	8 344	7 466	10 642	9 830	6 683
50–54	9 429	9 639	9 416	8 504	8 103	7 265	11 747	6 871
55–59	8 870	8 754	9 164	8 997	8 157	7 799	10 080	9 420
60–64	6 873	7 527	8 145	8 581	8 468	7 717	6 686	11 023
65–69	7 226	6 641	6 795	7 415	7 860	7 807	6 919	9 164
70–74	6 001	6 195	5 701	5 914	6 501	6 943	6 441	5 732
75–79	5 184	4 870	4 932	4 596	4 840	5 368	5 870	5 419
80–84	3 133	3 363	3 374	3 515	3 305	3 554	4 364	4 281
85+	1 871	2 045	2 517	2 745	2 949	2 946	3 582	4 414

Järg — Cont.

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Kirde-Eesti	170 913	169 241	165 526	161 852	157 464	152 796	145 115	139 439
<i>North-Eastern Estonia</i>								
0	1 737	1 825	1 892	1 735	1 485	1 381	1 540	1 469
1–4	6 440	6 825	7 505	7 329	6 419	5 639	5 986	6 063
5–9	7 592	7 882	8 630	9 378	9 046	7 892	7 046	7 764
10–14	7 079	7 083	7 870	8 617	9 367	9 039	7 006	7 514
15–19	11 334	8 763	7 067	7 853	8 602	9 351	7 874	7 035
20–24	14 629	13 956	8 701	7 026	7 813	8 563	8 994	6 982
25–29	11 039	12 947	13 767	8 595	6 955	7 748	9 260	7 829
30–34	10 470	10 168	12 750	13 588	8 501	6 886	8 446	8 924
35–39	10 610	10 849	10 016	12 589	13 434	8 416	7 628	9 176
40–44	10 793	10 027	10 635	9 843	12 397	13 252	6 762	8 349
45–49	14 042	12 666	9 719	10 347	9 601	12 133	8 182	7 495
50–54	13 626	13 663	12 063	9 320	9 959	9 279	12 679	6 569
55–59	12 836	12 995	12 853	11 427	8 881	9 526	11 385	7 814
60–64	7 393	9 818	12 012	11 970	10 703	8 371	8 484	11 864
65–69	9 246	6 729	8 759	10 826	10 870	9 791	8 389	10 331
70–74	8 551	9 197	5 721	7 593	9 460	9 578	6 938	7 269
75–79	7 661	6 972	7 299	4 589	6 234	7 823	7 341	6 579
80–84	4 201	4 815	4 836	5 225	3 287	4 627	6 065	4 628
85+	1 634	2 061	3 431	4 002	4 450	3 501	5 110	5 785
Lääne-Eesti	161 097	160 254	159 036	158 333	156 778	154 068	148 721	145 787
<i>Western Estonia</i>								
0	1 623	1 744	1 992	1 969	1 693	1 460	1 576	1 648
1–4	5 978	6 370	7 523	8 045	7 366	6 225	6 016	6 699
5–9	7 403	7 402	8 096	9 497	9 995	9 045	7 162	8 207
10–14	8 822	7 752	7 394	8 088	9 489	9 989	7 670	7 581
15–19	13 389	11 558	7 738	7 381	8 077	9 476	9 026	7 151
20–24	13 765	14 063	11 510	7 707	7 356	8 050	9 950	7 645
25–29	9 808	11 913	14 002	11 462	7 677	7 329	9 418	8 984
30–34	8 924	8 540	11 824	13 907	11 391	7 633	7 992	9 893
35–39	10 900	10 052	8 465	11 731	13 812	11 318	7 255	9 351
40–44	10 903	10 803	9 942	8 383	11 626	13 694	7 534	7 911
45–49	11 648	11 562	10 594	9 764	8 244	11 456	11 092	7 144
50–54	10 448	10 729	11 163	10 272	9 485	8 025	13 236	7 341
55–59	9 989	9 804	10 235	10 698	9 879	9 143	10 863	10 634
60–64	8 313	8 904	9 133	9 600	10 082	9 359	7 403	12 425
65–69	9 088	8 296	8 061	8 334	8 810	9 312	8 114	9 879
70–74	7 660	7 806	7 216	7 089	7 367	7 842	7 857	6 356
75–79	6 137	6 085	6 306	5 894	5 867	6 134	7 082	6 359
80–84	3 898	4 125	4 354	4 593	4 325	4 380	5 015	5 254
85+	2 401	2 746	3 488	3 919	4 237	4 198	4 460	5 325
Lõuna-Eesti	345 822	344 690	342 962	341 571	338 769	334 359	325 751	319 664
<i>Southern Estonia</i>								
0	3 777	3 965	4 213	4 063	3 614	3 267	3 432	3 455
1–4	14 209	14 885	16 464	16 709	15 397	13 635	13 341	14 055
5–9	17 090	17 378	18 826	20 653	20 750	18 991	16 147	17 527
10–14	19 141	17 684	17 359	18 810	20 636	20 735	16 876	16 750
15–19	27 037	23 495	17 656	17 334	18 784	20 609	18 956	16 121
20–24	27 469	28 150	23 434	17 615	17 294	18 741	20 666	16 824
25–29	26 216	27 119	28 044	23 350	17 557	17 242	20 509	18 873
30–34	22 880	23 823	26 972	27 904	23 239	17 480	18 620	20 553
35–39	23 554	23 019	23 636	26 778	27 717	23 098	17 088	20 365
40–44	22 117	22 359	22 738	23 381	26 508	27 462	17 253	18 432
45–49	22 909	22 727	21 913	22 320	22 996	26 105	22 610	16 818
50–54	21 545	21 941	21 982	21 281	21 721	22 441	26 544	16 811
55–59	20 212	19 933	20 839	20 980	20 408	20 890	24 740	21 676
60–64	16 485	17 413	18 531	19 517	19 735	19 305	20 705	24 890
65–69	18 020	16 805	15 827	16 952	17 968	18 253	18 564	22 476
70–74	15 330	15 640	14 677	13 976	15 034	16 041	16 262	17 866
75–79	13 020	12 623	12 748	12 075	11 642	12 585	13 928	14 603
80–84	9 046	9 137	9 098	9 353	8 918	8 739	10 332	10 909
85+	5 765	6 594	8 005	8 520	8 851	8 740	9 178	10 660

Tabel 15 **Rahvastiku vanuskoosseis, 2008–2050. Variandid M, OH**
 Table 15 *Population age structure, 2008–2050. Variants M, OH*

	2008	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Kokku (M)	1 340 445	1 338 529	1 342 967	1 355 296	1 356 445	1 346 475	1 336 085	1 360 689
<i>Total (M)</i>								
0–4	71 437	77 337	91 510	99 216	87 721	75 472	83 422	96 955
5–9	62 060	65 076	77 209	91 372	99 081	87 612	74 548	93 527
10–14	65 056	61 263	65 004	77 133	91 293	99 002	75 338	83 307
15–19	97 319	81 459	61 158	64 900	77 019	91 164	87 438	74 427
20–24	106 243	106 697	81 124	60 937	64 684	76 785	98 620	75 096
25–29	97 470	102 124	106 073	80 696	60 646	64 409	90 603	87 019
30–34	92 356	93 167	101 417	105 414	80 239	60 336	76 179	98 037
35–39	92 838	92 880	92 334	100 613	104 652	79 701	63 779	89 942
40–44	87 239	86 633	91 570	91 174	99 473	103 575	59 492	75 402
45–49	96 375	93 191	84 699	89 728	89 506	97 835	77 909	62 749
50–54	91 691	92 694	89 893	82 041	87 137	87 155	99 933	57 933
55–59	86 026	85 604	88 148	85 892	78 691	83 840	92 608	74 643
60–64	64 490	73 616	79 953	82 822	81 035	74 573	80 411	93 744
65–69	71 672	62 467	66 974	73 239	76 273	74 994	74 623	84 194
70–74	59 540	63 410	54 326	59 025	64 875	67 974	62 680	69 240
75–79	49 825	47 429	51 465	44 458	49 044	54 231	57 094	58 657
80–84	31 312	33 494	33 797	37 493	32 509	36 677	43 596	41 923
85+	17 496	19 988	26 313	29 143	32 567	31 140	37 812	43 894
Mehed (OH)	616 667	614 372	609 036	602 013	591 140	577 928	552 165	525 724
<i>Males (OH)</i>								
0–4	35 870	37 043	36 698	33 526	28 948	25 916	25 487	22 827
5–9	31 957	33 415	36 982	36 644	33 478	28 911	25 259	24 711
10–14	33 404	31 484	33 373	36 942	36 607	33 448	25 866	25 446
15–19	49 876	41 749	31 415	33 307	36 873	36 543	28 843	25 214
20–24	54 052	54 499	41 494	31 248	33 145	36 710	33 274	25 761
25–29	49 451	51 648	53 978	41 140	31 011	32 923	36 210	28 652
30–34	46 239	46 961	51 077	53 451	40 779	30 768	36 272	32 992
35–39	45 725	45 918	46 328	50 470	52 877	40 377	32 449	35 834
40–44	41 906	41 758	44 939	45 460	49 622	52 080	30 150	35 755
45–49	45 273	43 945	40 326	43 576	44 227	48 424	39 085	31 737
50–54	41 738	42 407	41 573	38 423	41 718	42 545	49 499	29 094
55–59	37 791	37 675	39 207	38 775	36 088	39 419	44 793	36 906
60–64	27 114	30 898	33 791	35 585	35 491	33 322	37 976	45 484
65–69	27 855	24 405	26 443	29 369	31 309	31 580	33 423	39 545
70–74	21 227	22 500	19 579	21 759	24 470	26 450	26 080	31 259
75–79	15 669	15 002	16 386	14 563	16 617	18 970	21 693	24 476
80–84	7 907	8 980	9 494	10 731	9 671	11 390	14 822	15 785
85+	3 613	4 085	5 953	7 044	8 209	8 152	10 984	14 246
Naised (OH)	722 223	718 904	708 847	694 498	675 403	653 893	610 807	564 933
<i>Females (OH)</i>								
0–4	34 012	35 041	34 973	31 951	27 589	24 699	24 290	21 754
5–9	30 103	31 661	34 982	34 921	31 909	27 556	24 080	23 558
10–14	31 652	29 779	31 631	34 952	34 895	31 887	24 662	24 264
15–19	47 443	39 710	29 743	31 593	34 913	34 856	27 510	24 046
20–24	52 191	52 198	39 630	29 689	31 539	34 855	31 806	24 604
25–29	48 019	50 476	52 095	39 556	29 635	31 486	34 747	27 435
30–34	46 117	46 206	50 340	51 963	39 460	29 568	34 729	31 706
35–39	47 113	46 962	46 006	50 143	51 775	39 324	31 330	34 605
40–44	45 333	44 875	46 631	45 714	49 851	51 495	29 342	34 516
45–49	51 102	49 246	44 373	46 152	45 279	49 411	38 824	31 012
50–54	49 953	50 287	48 320	43 618	45 419	44 610	50 434	28 839
55–59	48 235	47 929	48 941	47 117	42 603	44 421	47 815	37 737
60–64	37 376	42 718	46 162	47 237	45 544	41 251	42 435	48 260
65–69	43 817	38 062	40 531	43 870	44 964	43 414	41 200	44 649
70–74	38 313	40 910	34 747	37 266	40 405	41 524	36 600	37 981
75–79	34 156	32 427	35 079	29 895	32 427	35 261	35 401	34 181
80–84	23 405	24 514	24 303	26 762	22 838	25 287	28 774	26 138
85+	13 883	15 903	20 360	22 099	24 358	22 988	26 828	29 648

SÜNDMUSTE AEGREAD
TIME SERIES

Tabel 1 **Rahvastiku vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007**
 Table 1 *Population age structure, 1 January, 1979–2007*

Vanus Age	1979 ^a	1989 ^a	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	1 464 476	1 565 662	1 570 599	1 448 075	1 425 192	1 405 996	1 393 074	1 379 237
0	21 348	24 601	24 006	13 760	13 192	12 981	12 326	11 911
1–4	87 676	97 121	97 235	70 180	62 833	57 778	53 516	51 121
5–9	108 911	115 747	117 512	111 077	108 578	103 783	98 039	89 963
10–14	97 790	111 269	111 381	107 473	107 371	106 744	107 582	107 574
15–19	106 079	111 696	109 719	99 958	99 129	98 966	99 564	101 406
20–24	115 187	104 027	105 679	99 551	97 600	95 731	94 786	94 477
25–29	116 386	119 514	117 298	93 270	93 026	94 143	95 350	95 133
30–34	96 906	121 092	120 817	103 760	98 911	94 274	90 805	89 383
35–39	101 114	114 371	114 879	106 694	104 622	103 275	102 090	99 848
40–44	105 643	93 743	101 229	102 411	101 993	100 627	99 789	99 792
45–49	102 794	96 833	90 162	91 842	95 114	95 947	96 172	95 423
50–54	95 410	98 567	101 609	82 575	77 480	73 686	74 763	78 955
55–59	70 493	93 682	91 201	91 864	90 915	91 484	87 541	81 243
60–64	55 235	84 504	86 267	80 777	78 593	77 729	78 197	79 962
65–69	63 752	58 355	62 671	73 213	74 486	74 647	74 549	72 077
70–74	51 549	41 155	38 851	50 539	53 360	55 283	57 502	59 051
75–79	36 968	40 627	40 487	28 339	27 981	30 279	33 443	35 636
80–84	19 457	24 449	24 770	25 154	23 930	22 102	20 011	19 310
85+	11 444	14 309	14 826	15 638	16 078	16 537	17 049	16 972
Teadmata Unknown	334	-	-	-	-	-	-	-

^a Rahvaloenduse andmed.

^a Population Census data.

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
KOKKU TOTAL	1 372 071	1 366 959	1 361 242	1 356 045	1 351 069	1 347 510	1 344 684	1 342 409
0	12 067	12 965	12 542	12 938	12 961	13 915	14 283	14 824
1–4	49 373	48 573	48 810	49 237	50 386	51 282	52 251	53 996
5–9	81 707	74 577	69 760	65 107	62 580	61 322	61 403	61 238
10–14	107 356	106 293	102 717	97 479	89 791	81 591	74 492	69 686
15–19	103 382	104 708	105 362	106 728	107 182	107 139	106 078	102 512
20–24	94 583	95 434	96 761	98 131	100 566	102 777	104 125	104 808
25–29	94 656	93 982	93 296	93 094	93 415	93 866	94 692	96 016
30–34	89 115	90 297	92 152	93 792	94 066	93 786	93 170	92 491
35–39	97 509	94 525	91 371	88 712	87 975	87 977	89 218	91 130
40–44	99 533	99 266	99 450	99 016	97 464	95 559	92 724	89 774
45–49	94 782	95 963	95 667	95 566	96 294	96 454	96 327	96 700
50–54	84 398	88 508	90 435	91 131	90 883	90 435	91 698	91 610
55–59	75 660	71 501	68 459	69 710	74 005	79 286	83 240	85 190
60–64	82 320	82 309	83 320	79 954	74 466	69 392	65 661	63 065
65–69	70 102	68 759	68 307	69 308	71 206	73 397	73 552	74 530
70–74	60 475	61 934	62 571	62 676	61 057	59 418	58 580	58 531
75–79	38 483	41 017	42 847	44 707	46 187	47 484	48 855	49 557
80–84	18 487	18 436	20 220	22 520	24 429	26 472	28 434	29 912
85+	17 642	17 471	16 754	15 798	15 779	15 634	15 645	16 628
Teadmata Unknown	441	441	441	441	377	324	256	211

Tabel 2 **Meeste vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007**
 Table 2 *Age structure of male population, 1 January, 1979–2007*

Vanus Age	1979 ^a	1989 ^a	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	677 274	731 392	734 538	671 264	659 355	649 490	642 999	636 259
0	10 806	12 412	12 369	7 004	6 762	6 661	6 395	6 150
1–4	44 639	49 436	49 480	36 135	32 227	29 627	27 435	26 202
5–9	55 591	58 987	59 729	56 881	55 749	53 247	50 266	46 270
10–14	49 675	56 593	56 778	54 759	54 681	54 327	54 882	54 895
15–19	55 615	58 744	56 463	51 026	50 609	50 716	50 911	51 850
20–24	59 822	53 315	55 144	50 231	49 383	48 373	47 941	47 776
25–29	59 202	60 212	59 210	46 085	45 953	46 653	47 512	47 555
30–34	47 861	59 920	59 907	51 191	48 676	46 449	44 476	43 799
35–39	49 536	55 992	56 280	51 933	50 755	49 885	49 412	48 365
40–44	50 711	45 058	48 735	49 147	48 749	48 025	47 540	47 481
45–49	48 473	46 122	42 908	43 102	44 557	44 906	44 957	44 613
50–54	40 713	45 619	47 058	38 081	35 554	33 683	34 112	35 890
55–59	26 660	41 536	40 592	40 765	40 130	40 275	38 675	35 908
60–64	21 072	33 278	34 958	34 125	33 165	32 762	32 917	33 515
65–69	22 507	19 785	21 105	27 528	28 737	29 246	29 084	28 280
70–74	16 702	13 557	12 769	15 396	16 143	16 972	18 533	19 572
75–79	10 595	11 677	11 673	8 264	8 043	8 610	9 355	9 764
80–84	4 623	6 246	6 310	6 315	6 155	5 621	4 965	4 859
85+	2 338	2 903	3 070	3 296	3 327	3 452	3 631	3 515
Teadmata Unknown	133	-	-	-	-	-	-	-

^a Rahvaloenduse andmed.

^a Population Census data.

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
KOKKU TOTAL	632 709	630 449	627 591	624 961	622 450	620 600	619 299	618 245
0	6 178	6 763	6 481	6 581	6 580	7 137	7 447	7 722
1–4	25 409	25 012	25 250	25 431	25 925	26 333	26 723	27 685
5–9	41 918	38 177	35 728	33 436	32 113	31 518	31 697	31 668
10–14	55 006	54 607	52 725	49 985	46 168	41 840	38 121	35 680
15–19	52 677	53 332	53 608	54 436	54 681	54 844	54 452	52 579
20–24	48 130	48 576	49 447	50 013	51 243	52 198	52 869	53 171
25–29	47 326	47 180	46 843	46 842	47 011	47 539	47 954	48 829
30–34	43 647	44 340	45 390	46 481	46 746	46 610	46 514	46 180
35–39	47 206	45 808	44 451	43 018	42 759	42 766	43 506	44 582
40–44	47 468	47 310	47 328	47 275	46 599	45 715	44 432	43 215
45–49	44 276	44 783	44 638	44 554	44 901	45 122	45 077	45 266
50–54	38 384	40 229	41 192	41 446	41 354	41 115	41 662	41 682
55–59	33 414	31 584	30 158	30 717	32 511	34 836	36 531	37 435
60–64	34 487	34 402	34 767	33 478	31 266	29 127	27 561	26 469
65–69	27 514	26 986	26 781	27 144	27 732	28 518	28 548	28 890
70–74	20 717	21 834	22 390	22 274	21 881	21 213	20 853	20 827
75–79	10 361	11 019	11 687	12 846	13 642	14 504	15 276	15 715
80–84	4 666	4 584	4 975	5 454	5 809	6 230	6 691	7 191
85+	3 660	3 658	3 487	3 285	3 297	3 245	3 250	3 359
Teadmata Unknown	265	265	265	265	232	190	135	100

Tabel 3 **Naiste vanuskoosseis, 1. jaanuar, 1979–2007**
 Table 3 *Age structure of female population, 1 January, 1979–2007*

Vanus Age	1979 ^a	1989 ^a	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	787 202	834 270	836 061	776 811	765 837	756 506	750 075	742 978
0	10 542	12 189	11 637	6 756	6 430	6 320	5 931	5 761
1–4	43 037	47 685	47 755	34 045	30 606	28 151	26 081	24 919
5–9	53 320	56 760	57 783	54 196	52 829	50 536	47 773	43 693
10–14	48 115	54 676	54 603	52 714	52 690	52 417	52 700	52 679
15–19	50 464	52 952	53 256	48 932	48 520	48 250	48 653	49 556
20–24	55 365	50 712	50 535	49 320	48 217	47 358	46 845	46 701
25–29	57 184	59 302	58 088	47 185	47 073	47 490	47 838	47 578
30–34	49 045	61 172	60 910	52 569	50 235	47 825	46 329	45 584
35–39	51 578	58 379	58 599	54 761	53 867	53 390	52 678	51 483
40–44	54 932	48 685	52 494	53 264	53 244	52 602	52 249	52 311
45–49	54 321	50 711	47 254	48 740	50 557	51 041	51 215	50 810
50–54	54 697	52 948	54 551	44 494	41 926	40 003	40 651	43 065
55–59	43 833	52 146	50 609	51 099	50 785	51 209	48 866	45 335
60–64	34 163	51 226	51 309	46 652	45 428	44 967	45 280	46 447
65–69	41 245	38 570	41 566	45 685	45 749	45 401	45 465	43 797
70–74	34 847	27 598	26 082	35 143	37 217	38 311	38 969	39 479
75–79	26 373	28 950	28 814	20 075	19 938	21 669	24 088	25 872
80–84	14 834	18 203	18 460	18 839	17 775	16 481	15 046	14 451
85+	9 106	11 406	11 756	12 342	12 751	13 085	13 418	13 457
Teadmata Unknown	201	-	-	-	-	-	-	-

^a Rahvaloenduse andmed.

^a Population Census data.

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
KOKKU TOTAL	739 362	736 510	733 651	731 084	728 619	726 910	725 385	724 164
0	5 889	6 202	6 061	6 357	6 381	6 778	6 836	7 102
1–4	23 964	23 561	23 560	23 806	24 461	24 949	25 528	26 311
5–9	39 789	36 400	34 032	31 671	30 467	29 804	29 706	29 570
10–14	52 350	51 686	49 992	47 494	43 623	39 751	36 371	34 006
15–19	50 705	51 376	51 754	52 292	52 501	52 295	51 626	49 933
20–24	46 453	46 858	47 314	48 118	49 323	50 579	51 256	51 637
25–29	47 330	46 802	46 453	46 252	46 404	46 327	46 738	47 187
30–34	45 468	45 957	46 762	47 311	47 320	47 176	46 656	46 311
35–39	50 303	48 717	46 920	45 694	45 216	45 211	45 712	46 548
40–44	52 065	51 956	52 122	51 741	50 865	49 844	48 292	46 559
45–49	50 506	51 180	51 029	51 012	51 393	51 332	51 250	51 434
50–54	46 014	48 279	49 243	49 685	49 529	49 320	50 036	49 928
55–59	42 246	39 917	38 301	38 993	41 494	44 450	46 709	47 755
60–64	47 833	47 907	48 553	46 476	43 200	40 265	38 100	36 596
65–69	42 588	41 773	41 526	42 164	43 474	44 879	45 004	45 640
70–74	39 758	40 100	40 181	40 402	39 176	38 205	37 727	37 704
75–79	28 122	29 998	31 160	31 861	32 545	32 980	33 579	33 842
80–84	13 821	13 852	15 245	17 066	18 620	20 242	21 743	22 721
85+	13 982	13 813	13 267	12 513	12 482	12 389	12 395	13 269
Teadmata Unknown	176	176	176	176	145	134	121	111

Tabel 4 Aastakeskmise rahvaarv, 1979–2006
Table 4 Mean annual population, 1979–2006

Vanus Age	1979	1989	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	1 468 333	1 568 131	1 569 174	1 436 634	1 415 594	1 399 535	1 386 156	1 375 654
0	21 539	24 304	23 024	13 476	13 087	12 654	12 119	11 989
1–4	87 594	97 178	96 968	66 507	60 305	55 647	52 318	50 247
5–9	109 385	116 629	117 774	109 827	106 181	100 911	94 001	85 835
10–14	98 263	111 325	111 442	107 422	107 057	107 163	107 578	107 465
15–19	105 572	110 708	109 115	99 544	99 047	99 265	100 485	102 394
20–24	114 708	104 853	106 371	98 575	96 666	95 259	94 632	94 530
25–29	116 500	118 406	115 085	93 148	93 584	94 746	95 241	94 895
30–34	100 537	120 954	120 412	101 335	96 593	92 539	90 094	89 249
35–39	97 840	114 625	115 571	105 658	103 948	102 683	100 969	98 678
40–44	107 275	97 486	103 952	102 202	101 310	100 208	99 791	99 663
45–49	101 488	93 498	87 820	93 478	95 530	96 059	95 797	95 102
50–54	96 724	100 088	101 637	80 028	75 583	74 225	76 859	81 676
55–59	73 031	92 441	90 173	91 389	91 200	89 512	84 392	78 452
60–64	53 674	85 386	87 253	79 685	78 161	77 963	79 080	81 141
65–69	63 663	60 513	64 424	73 850	74 567	74 598	73 313	71 089
70–74	51 719	40 003	38 624	51 949	54 321	56 393	58 277	59 763
75–79	37 385	40 557	39 525	28 160	29 130	31 861	34 539	37 060
80–84	19 709	24 609	25 030	24 542	23 016	21 056	19 661	18 899
85+	11 405	14 568	14 974	15 859	16 308	16 793	17 010	17 307
Teadmata Unknown	322	-	-	-	-	-	-	220

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
KOKKU TOTAL	1 369 515	1 364 101	1 358 644	1 353 557	1 349 290	1 346 097	1 343 547
0	12 516	12 754	12 740	12 949	13 438	14 099	14 553
1–4	48 973	48 691	49 024	49 812	50 834	51 767	53 124
5–9	78 142	72 169	67 433	63 843	61 951	61 362	61 321
10–14	106 825	104 505	100 098	93 635	85 691	78 042	72 089
15–19	104 045	105 035	106 045	106 955	107 160	106 608	104 295
20–24	95 008	96 098	97 446	99 349	101 672	103 451	104 466
25–29	94 319	93 639	93 195	93 254	93 640	94 279	95 354
30–34	89 706	91 224	92 972	93 929	93 926	93 478	92 831
35–39	96 017	92 948	90 041	88 343	87 976	88 598	90 174
40–44	99 399	99 358	99 233	98 240	96 512	94 141	91 249
45–49	95 373	95 815	95 617	95 931	96 374	96 391	96 514
50–54	86 453	89 471	90 783	91 007	90 659	91 066	91 653
55–59	73 580	69 980	69 084	71 857	76 646	81 263	84 215
60–64	82 315	82 814	81 637	77 210	71 929	67 527	64 363
65–69	69 431	68 533	68 807	70 257	72 301	73 474	74 041
70–74	61 204	62 253	62 624	61 866	60 238	58 999	58 556
75–79	39 750	41 932	43 777	45 447	46 835	48 170	49 206
80–84	18 462	19 328	21 370	23 475	25 451	27 453	29 173
85+	17 556	17 113	16 277	15 789	15 706	15 639	16 137
Teadmata Unknown	441	441	441	409	351	290	233

Tabel 5 **Aastakeskmise meeste arv, 1979–2006**
 Table 5 **Mean annual male population, 1979–2006**

Vanus Age	1979	1989	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	679 424	732 965	734 044	665 310	654 423	646 245	639 629	634 484
0	11 028	12 391	11 861	6 883	6 712	6 528	6 273	6 164
1–4	44 626	49 458	49 477	34 181	30 927	28 531	26 818	25 805
5–9	55 816	59 358	59 826	56 315	54 498	51 757	48 268	44 094
10–14	49 927	56 685	56 787	54 720	54 504	54 604	54 889	54 951
15–19	55 368	57 604	55 920	50 818	50 662	50 814	51 380	52 263
20–24	59 309	54 229	55 654	49 807	48 878	48 157	47 859	47 953
25–29	59 246	59 711	58 126	46 019	46 303	47 082	47 533	47 441
30–34	49 727	59 913	59 731	49 933	47 563	45 462	44 138	43 723
35–39	47 952	56 136	56 578	51 344	50 320	49 649	48 888	47 785
40–44	51 553	46 897	50 077	48 948	48 387	47 783	47 511	47 475
45–49	47 854	44 515	41 728	43 829	44 731	44 931	44 785	44 444
50–54	41 903	46 339	47 044	36 818	34 618	33 898	35 001	37 137
55–59	27 528	41 064	40 175	40 447	40 203	39 475	37 291	34 661
60–64	20 481	34 118	35 859	33 645	32 963	32 839	33 216	34 001
65–69	22 479	20 445	21 622	28 133	28 992	29 165	28 682	27 897
70–74	16 764	13 163	12 631	15 769	16 557	17 753	19 053	20 144
75–79	10 751	11 675	11 505	8 154	8 327	8 982	9 559	10 063
80–84	4 684	6 278	6 354	6 235	5 888	5 293	4 912	4 763
85+	2 298	2 986	3 089	3 312	3 390	3 542	3 573	3 588
Teadmata Unknown	130	-	-	-	-	-	-	132

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
KOKKU TOTAL	631 579	629 020	626 276	623 705	621 525	619 949	618 772
0	6 470	6 622	6 531	6 580	6 858	7 292	7 584
1–4	25 211	25 131	25 341	25 678	26 129	26 528	27 204
5–9	40 047	36 953	34 582	32 775	31 816	31 607	31 683
10–14	54 807	53 666	51 355	48 076	44 004	39 981	36 901
15–19	53 005	53 470	54 022	54 559	54 762	54 648	53 515
20–24	48 353	49 012	49 730	50 628	51 721	52 533	53 020
25–29	47 253	47 011	46 842	46 926	47 275	47 747	48 392
30–34	43 993	44 865	45 936	46 614	46 678	46 562	46 347
35–39	46 507	45 129	43 734	42 888	42 763	43 136	44 044
40–44	47 389	47 319	47 302	46 937	46 157	45 073	43 823
45–49	44 530	44 711	44 596	44 728	45 011	45 100	45 172
50–54	39 306	40 710	41 319	41 400	41 234	41 388	41 672
55–59	32 499	30 871	30 437	31 614	33 674	35 684	36 982
60–64	34 445	34 584	34 123	32 372	30 196	28 344	27 015
65–69	27 250	26 884	26 962	27 438	28 125	28 533	28 720
70–74	21 275	22 112	22 332	22 077	21 547	21 033	20 840
75–79	10 690	11 353	12 267	13 244	14 073	14 890	15 495
80–84	4 625	4 779	5 214	5 632	6 020	6 460	6 941
85+	3 659	3 573	3 386	3 291	3 271	3 247	3 305
Teadmata Unknown	265	265	265	248	211	163	117

Tabel 6 **Aastakeskmise naiste arv, 1979–2006**
 Table 6 *Mean annual female population, 1979–2006*

Vanus Age	1979	1989	1990	1995	1996	1997	1998	1999
KOKKU TOTAL	788 909	835 166	835 130	771 324	761 171	753 290	746 527	741 170
0	10 511	11 913	11 163	6 593	6 375	6 126	5 846	5 825
1–4	42 968	47 720	47 491	32 326	29 378	27 116	25 500	24 442
5–9	53 569	57 271	57 948	53 512	51 683	49 154	45 733	41 741
10–14	48 336	54 640	54 655	52 702	52 553	52 559	52 689	52 514
15–19	50 204	53 104	53 195	48 726	48 385	48 451	49 105	50 131
20–24	55 399	50 624	50 717	48 768	47 788	47 102	46 773	46 577
25–29	57 254	58 695	56 959	47 129	47 281	47 664	47 708	47 454
30–34	50 810	61 041	60 681	51 402	49 030	47 077	45 956	45 526
35–39	49 888	58 489	58 993	54 314	53 628	53 034	52 081	50 893
40–44	55 722	50 589	53 875	53 254	52 923	52 425	52 280	52 188
45–49	53 634	48 983	46 092	49 649	50 799	51 128	51 012	50 658
50–54	54 821	53 749	54 593	43 210	40 965	40 327	41 858	44 539
55–59	45 503	51 377	49 998	50 942	50 997	50 037	47 101	43 791
60–64	33 193	51 268	51 394	46 040	45 198	45 124	45 864	47 140
65–69	41 184	40 068	42 802	45 717	45 575	45 433	44 631	43 192
70–74	34 955	26 840	25 993	36 180	37 764	38 640	39 224	39 619
75–79	26 634	28 882	28 020	20 006	20 803	22 879	24 980	26 997
80–84	15 025	18 331	18 676	18 307	17 128	15 763	14 749	14 136
85+	9 107	11 582	11 885	12 547	12 918	13 251	13 437	13 719
Teadmata Unknown	192	-	-	-	-	-	-	88

Järg — Cont.

Vanus Age	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
KOKKU TOTAL	737 936	735 081	732 368	729 852	727 765	726 148	724 775
0	6 046	6 132	6 209	6 369	6 580	6 807	6 969
1–4	23 762	23 560	23 683	24 134	24 705	25 239	25 920
5–9	38 095	35 216	32 851	31 068	30 135	29 755	29 638
10–14	52 018	50 839	48 743	45 559	41 687	38 061	35 188
15–19	51 040	51 565	52 023	52 396	52 398	51 960	50 780
20–24	46 655	47 086	47 716	48 721	49 951	50 918	51 446
25–29	47 066	46 628	46 353	46 328	46 365	46 532	46 962
30–34	45 713	46 359	47 036	47 315	47 248	46 916	46 484
35–39	49 510	47 819	46 307	45 455	45 213	45 462	46 130
40–44	52 010	52 039	51 931	51 303	50 355	49 068	47 426
45–49	50 843	51 104	51 021	51 203	51 363	51 291	51 342
50–54	47 147	48 761	49 464	49 607	49 425	49 678	49 981
55–59	41 081	39 109	38 647	40 243	42 972	45 579	47 233
60–64	47 870	48 230	47 514	44 838	41 733	39 183	37 348
65–69	42 181	41 649	41 845	42 819	44 176	44 941	45 321
70–74	39 929	40 141	40 292	39 789	38 691	37 966	37 716
75–79	29 060	30 579	31 510	32 203	32 762	33 280	33 711
80–84	13 837	14 549	16 156	17 843	19 431	20 993	22 232
85+	13 897	13 540	12 891	12 498	12 435	12 392	12 832
Teadmata Unknown	176	176	176	161	140	127	116

Tabel 7 **Rahvastiku vanuskoosseis, 1. jaanuar, 2000–2007. Eestlased**
 Table 7 *Population age structure, 1 January, 2000–2007. Estonians*

Vanus Age	2000 kokku total	2000 mehed males	2000 naised females	2002 kokku total	2002 mehed males	2002 naised females	2004 kokku total	2004 mehed males	2004 naised females
KOKKU TOTAL	935 884	435 342	500 542	930 033	432 972	497 061	924 589	430 494	494 095
0–4	47 294	24 252	23 042	45 480	23 415	22 065	45 219	23 120	22 099
5–9	63 313	32 367	30 946	54 429	27 809	26 620	48 531	24 821	23 710
10–14	75 492	38 588	36 904	75 206	38 488	36 718	68 739	35 251	33 488
15–19	70 605	36 030	34 575	71 958	36 678	35 280	73 991	37 648	36 343
20–24	65 379	33 188	32 191	66 620	33 895	32 725	69 002	35 265	33 737
25–29	67 050	33 514	33 536	65 265	32 815	32 450	64 989	32 702	32 287
30–34	62 941	31 121	31 820	66 313	32 780	33 533	67 119	33 366	33 753
35–39	62 560	30 864	31 696	60 968	30 174	30 794	61 232	30 140	31 092
40–44	60 225	29 216	31 009	61 059	29 595	31 464	61 634	30 059	31 575
45–49	56 392	26 904	29 488	57 224	27 286	29 938	58 226	27 699	30 527
50–54	54 024	25 052	28 972	55 336	25 795	29 541	54 378	25 436	28 942
55–59	54 685	24 426	30 259	50 322	22 472	27 850	49 783	22 259	27 524
60–64	52 299	22 317	29 982	53 407	22 713	30 694	52 144	22 265	29 879
65–69	47 828	19 312	28 516	46 608	18 851	27 757	46 356	18 562	27 794
70–74	39 282	13 662	25 620	41 304	15 006	26 298	41 743	15 506	26 237
75–79	27 364	7 672	19 692	29 295	8 361	20 934	30 587	9 188	21 399
80–84	14 166	3 614	10 552	15 126	3 800	11 326	17 909	4 386	13 523
85+	14 777	3 125	11 652	13 905	2 921	10 984	12 814	2 706	10 108
Teadmata Unknown	208	118	90	208	118	90	193	115	78

Järg — Cont.

Vanus Age	2005 kokku total	2005 mehed males	2005 naised females	2006 kokku total	2006 mehed males	2006 naised females	2007 kokku total	2007 mehed males	2007 naised females
KOKKU TOTAL	922 989	429 833	493 156	921 908	429 536	492 372	921 062	429 298	491 764
0–4	45 991	23 595	22 396	47 051	24 224	22 827	48 878	25 247	23 631
5–9	47 202	24 200	23 002	46 369	23 831	22 538	45 396	23 367	22 029
10–14	63 237	32 318	30 919	58 151	29 675	28 476	54 378	27 777	26 601
15–19	75 351	38 487	36 864	76 034	38 863	37 171	75 074	38 394	36 680
20–24	70 314	35 801	34 513	71 166	36 310	34 856	71 686	36 466	35 220
25–29	65 033	32 914	32 119	65 556	33 120	32 436	66 311	33 647	32 664
30–34	66 588	33 142	33 446	65 648	32 850	32 798	64 883	32 508	32 375
35–39	62 299	30 623	31 676	63 982	31 495	32 487	65 717	32 310	33 407
40–44	61 504	30 044	31 460	60 776	29 643	31 133	60 082	29 467	30 615
45–49	58 643	27 990	30 653	59 013	28 232	30 781	59 626	28 511	31 115
50–54	54 141	25 234	28 907	54 831	25 564	29 267	55 031	25 648	29 383
55–59	51 077	22 955	28 122	52 057	23 415	28 642	52 408	23 651	28 757
60–64	50 463	21 499	28 964	48 799	20 809	27 990	46 544	19 840	26 704
65–69	47 000	18 710	28 290	46 977	18 658	28 319	48 087	19 075	29 012
70–74	41 023	15 196	25 827	40 614	14 956	25 658	40 217	14 833	25 384
75–79	31 321	9 747	21 574	32 316	10 301	22 015	33 187	10 740	22 447
80–84	19 179	4 677	14 502	20 255	4 977	15 278	20 697	5 169	15 528
85+	12 431	2 586	9 845	12 130	2 504	9 626	12 706	2 565	10 141
Teadmata Unknown	192	115	77	183	109	74	154	83	71

Tabel 8 **Rahvastiku rahvuskoosseis, 1979, 1989, 2000; 1. jaanuar, 2004–2007**
 Table 8 *Ethnic composition of the population, 1979, 1989, 2000; 1 January, 2004–2007*

Rahvus	1979 ^a	1989 ^a	2000 ^a	2004	2005	2006	2007	Ethnic nationality
Kogurahvastik	1 464 476	1 565 662	1 370 052	1 361 242	1 356 045	1 351 069	1 347 510	Total population
eestlased	947 812	963 281	930 219	930 033	927 293	924 589	922 989	Estonians
venelased	408 778	474 834	351 178	351 036	349 227	347 645	346 339	Russians
ukrainlased	36 044	48 271	29 012	29 005	28 820	28 643	28 456	Ukrainians
valgevenelased	23 461	27 711	17 241	17 089	16 891	16 665	16 487	Belorussians
soomlased	17 753	16 622	11 837	11 532	11 371	11 235	11 080	Finns
juudid	4 954	4 613	2 145	2 094	2 046	2 003	1 971	Jews
tatarlased	3 195	4 058	2 582	2 566	2 562	2 540	2 524	Tatars
sakslased	3 944	3 466	1 870	1 890	1 900	1 893	1 898	Germans
lätlased	3 963	3 135	2 330	2 296	2 276	2 258	2 238	Latvians
poolakad	2 897	3 008	2 193	2 169	2 147	2 134	2 116	Poles
leedulased	2 379	2 568	2 116	2 102	2 100	2 090	2 079	Lithuanians
muud rahvused	9 209	14 088	9 410	9 430	9 412	9 374	9 333	other nationalities
teadmata ^b	87	7	7 919	-	-	-	-	unknown ^b
10 000 elaniku kohta — Per 10,000 inhabitants								
Kogurahvastik	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	Total population
eestlased	6 472	6 153	6 790	6 832	6 838	6 843	6 850	Estonians
venelased	2 791	3 033	2 563	2 579	2 575	2 573	2 570	Russians
ukrainlased	246	308	212	213	213	212	211	Ukrainians
valgevenelased	160	177	126	126	125	123	122	Belorussians
soomlased	121	106	86	85	84	83	82	Finns
juudid	34	29	16	15	15	15	15	Jews
tatarlased	22	26	19	19	19	19	19	Tatars
sakslased	27	22	14	14	14	14	14	Germans
lätlased	27	20	17	17	17	17	17	Latvians
poolakad	20	19	16	16	16	16	16	Poles
leedulased	16	16	15	15	15	15	15	Lithuanians
muud rahvused	64	90	67	69	69	69	69	other nationalities
teadmata	-	-	58	-	-	-	-	unknown

^a Rahvaloenduse andmed.

^b Teadmata rahvusest elanikud jaotatud aastatel 2001–2004 rahvuste vahel proportsionaalselt.

^a Population Census data.

^b Residents of unknown ethnic nationality are distributed proportionally in 2001–2004.

Tabel 9 **Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1970–2006**
 Table 9 *Births, deaths and natural increase, 1970–2006*

Aasta	Elussünnid	Surmad	Loomulik iive	Sünnimuse üldkordaja	Suremuse üldkordaja	Loomuliku iibe kordaja ^a
Year	Live births	Deaths	Natural increase	Crude birth rate	Crude death rate	Rate of natural increase ^a
1970	21 552	15 186	6 366	15,85	11,17	4,68
1975	21 360	16 572	4 788	14,94	11,59	3,35
1980	22 204	18 199	4 005	15,03	12,32	2,71
1985	23 630	19 343	4 287	15,46	12,65	2,81
1990	22 304	19 531	2 773	14,21	12,45	1,76
1995	13 509	20 828	-7 319	9,40	14,50	-5,10
2000	13 067	18 403	-5 336	9,54	13,44	-3,90
2001	12 632	18 516	-5 884	9,26	13,57	-4,31
2002	13 001	18 355	-5 354	9,57	13,51	-3,94
2003	13 036	18 152	-5 116	9,63	13,41	-3,78
2004	13 992	17 685	-3 693	10,37	13,11	-2,74
2005	14 350	17 316	-2 966	10,66	12,86	-2,20
2006	14 877	17 316	-2 439	11,07	12,89	-1,82

^a Loomuliku iibe kordaja on arvutatud sünnimuse ja suremuse üldkordajate vahena.

^a Crude rate of natural increase has been calculated as the difference of crude rates of birth and death.

Tabel 10 **Sünnid, surmad ja loomulik iive, 1970–2006. Eestlased**
 Table 10 *Births, deaths and natural increase, 1970–2006. Estonians*

Aasta Year	Elussünnid Live births	Surmad Deaths	Loomulik iive Natural increase	Sündimuse üldkordaja Crude birth rate	Suremuse üldkordaja Crude death rate	Loomuliku iibe kordaja ^a Rate of natural increase ^a
1970	14 429	12 356	2 073
1975	13 495	13 018	477
1980	13 531	13 721	-190
1985	13 863	14 015	-152
1990	14 751	13 654	1 097	15,27	14,14	1,13
1995	9 860	14 088	-4 228	10,39	14,84	-4,45
2000	9 208	11 893	-2 685	9,85	12,73	-2,88
2001	8 867	12 047	-3 180	9,52	12,93	-3,41
2002	9 099	11 858	-2 759	9,80	12,77	-2,97
2003	9 183	11 889	-2 706	9,92	12,84	-2,92
2004	9 968	11 567	-1 599	10,79	12,52	-1,73
2005	10 236	11 298	-1 062	11,10	12,25	-1,15
2006	10 678	11 502	-824	11,59	12,48	-0,89

^a Loomuliku iibe kordaja on arvatatud sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.

^a Crude rate of natural increase has been calculated as the difference of crude rates of birth and death.

Tabel 11 **Elussündinud soo järgi, 1970–2006**
 Table 11 *Live births by sex, 1970–2006*

Aasta Year	Kõik rahvused All ethnic nationalities			Poisid tüdruku kohta Boys per 1,000 girls	Tüdru- kud, % % of girls	Eestlased Estonians			Eestlased, % % of Estonians
	kokku total	poisid boys	tüdru- kud girls			kokku total	poisid boys	tüdru- kud girls	
	1970	21 552	10 975			10 577	1 038	49,08	
1975	21 360	11 123	10 237	1 087	47,93	13 495	7 008	6 487	63,2
1980	22 204	11 409	10 795	1 057	48,62	13 531	6 837	6 694	60,9
1985	23 630	12 062	11 568	1 043	48,95	13 863	7 097	6 766	58,7
1990	22 304	11 482	10 822	1 061	48,52	14 751	7 625	7 126	66,1
1995	13 509	6 942	6 567	1 057	48,61	9 860	5 080	4 780	73,0
2000	13 067	6 824	6 243	1 093	47,78	9 208	4 749	4 459	70,5
2001	12 632	6 531	6 101	1 070	48,30	8 867	4 567	4 300	70,2
2002	13 001	6 619	6 382	1 037	49,09	9 099	4 651	4 448	70,0
2003	13 036	6 627	6 409	1 034	49,16	9 183	4 650	4 533	70,4
2004	13 992	7 176	6 816	1 053	48,71	9 968	5 165	4 803	71,2
2005	14 350	7 486	6 864	1 091	47,83	10 236	5 354	4 882	71,3
2006	14 877	7 756	7 121	1 089	47,87	10 678	5 590	5 088	71,8

Tabel 12 **Elussündinud ema vanuse järgi, 1970–2006**
 Table 12 *Live births by age of mother, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus — Age of mother								
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	teadmata unknown
1970	21 552	7	1 553	7 863	6 017	4 104	1 575	406	26	1
1975	21 360	10	1 778	8 702	6 229	2 817	1 477	326	21	-
1980	22 204	13	2 194	9 454	6 331	2 912	991	300	7	2
1985	23 630	11	2 135	9 450	7 041	3 429	1 346	206	12	-
1990	22 304	26	2 898	8 353	6 035	3 357	1 363	261	10	1
1995	13 509	46	1 801	5 197	3 632	1 874	787	161	7	4
2000	13 067	27	1 280	4 038	4 009	2 470	982	250	9	2
2001	12 632	22	1 207	3 795	3 872	2 462	1 045	219	8	2
2002	13 001	24	1 115	3 644	4 105	2 729	1 125	252	6	1
2003	13 036	17	1 080	3 612	4 104	2 798	1 178	233	14	-
2004	13 992	23	1 103	3 753	4 403	3 103	1 339	256	11	1
2005	14 350	25	1 091	3 583	4 542	3 315	1 501	282	11	-
2006	14 877	25	1 085	3 556	4 799	3 463	1 625	309	15	-

Tabel 13 **Elussündinud vanemate rahvuse järgi, 2001–2006**
 Table 13 *Live births by ethnic nationality of parents, 2001–2006*

Ema rahvus	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Mother's ethnic nationality
Sündinute arv	12 632	13 001	13 036	13 992	14 350	14 877	Number of births
Ema ja isa samast rahvusest — <i>Mother and father of the same ethnic nationality</i>							
KOKKU	9 292	9 353	9 491	10 380	10 864	11 623	TOTAL
Eestlane	7 398	7 501	7 638	8 367	8 771	9 314	Estonian
Venelane	1 818	1 764	1 790	1 950	2 040	2 234	Russian
Ukrainlane	34	35	21	22	24	26	Ukrainian
Valgevenelane	6	8	6	4	4	4	Belorussian
Soomlane	3	4	4	2	-	4	Finn
Juut	-	-	2	2	1	5	Jew
Tatarlane	3	3	1	2	2	3	Tatar
Sakslane	2	5	1	3	1	-	German
Lätlane	1	-	2	-	-	-	Latvian
Poolakas	-	1	-	1	-	-	Pole
Leedulane	2	-	2	-	-	2	Lithuanian
Armeenlane	4	4	9	3	7	3	Armenian
Muu rahvus	19	25	15	22	13	28	Other nationality
Teadmata	2	3	-	2	1	-	Unknown
Ema ja isa eri rahvusest — <i>Mother and father of different ethnic nationalities</i>							
KOKKU	1 455	1 624	1 554	1 784	1 848	1 894	TOTAL
Eestlane	392	456	472	552	565	591	Estonian
Venelane	648	732	696	793	814	826	Russian
Ukrainlane	167	165	170	159	184	173	Ukrainian
Valgevenelane	77	69	63	91	92	85	Belorussian
Soomlane	45	59	43	54	61	65	Finn
Juut	4	5	3	5	4	6	Jew
Tatarlane	11	16	12	8	14	16	Tatar
Sakslane	20	14	15	19	12	20	German
Lätlane	14	16	12	12	21	17	Latvian
Poolakas	11	11	11	18	6	19	Pole
Leedulane	20	23	15	17	27	23	Lithuanian
Armeenlane	5	5	1	5	3	6	Armenian
Muu rahvus	41	53	41	51	44	47	Other nationality
Teadmata	-	-	-	-	1	-	Unknown
Isa rahvus teadmata — <i>Father's ethnic nationality unknown</i>							
KOKKU	1 885	2 024	1 991	1 828	1 638	1 360	TOTAL
Eestlane	1 077	1 142	1 073	1 049	900	773	Estonian
Venelane	706	783	816	671	659	523	Russian
Ukrainlane	34	34	36	31	21	16	Ukrainian
Valgevenelane	19	15	15	17	19	7	Belorussian
Soomlane	17	15	14	17	11	6	Finn
Juut	-	1	-	1	-	1	Jew
Tatarlane	3	4	2	5	2	6	Tatar
Sakslane	4	1	3	3	1	1	German
Lätlane	2	5	1	6	1	3	Latvian
Poolakas	4	4	1	3	3	4	Pole
Leedulane	3	4	2	2	1	2	Lithuanian
Armeenlane	5	2	6	1	2	1	Armenian
Muu rahvus	11	14	22	22	18	17	Other nationality
Teadmata	-	-	-	-	-	-	Unknown

Tabel 14 **Elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1970–2006**
 Table 14 *Live births by birth order, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja + 10th and +	teadmata un- known
1970	21 552	10 641	7 685	2 043	607	282	139	77	27	25	25	1
1975	21 360	10 533	7 553	2 144	621	262	104	77	28	14	24	-
1980	22 204	10 970	7 909	2 181	589	294	126	68	33	16	18	-
1985	23 630	10 627	8 896	2 768	734	329	139	70	36	15	16	-
1990	22 304	10 302	7 314	3 043	960	401	149	70	31	10	24	-
1995	13 509	6 705	4 316	1 514	524	255	96	46	24	11	14	4
2000	13 067	6 320	4 195	1 582	552	223	92	49	22	18	13	1
2001	12 632	6 099	4 106	1 542	495	191	96	43	27	14	17	2
2002	13 001	6 264	4 299	1 567	497	186	82	51	28	14	12	1
2003	13 036	6 422	4 252	1 505	495	195	86	41	17	8	15	-
2004	13 992	6 900	4 525	1 715	496	187	87	35	24	11	12	-
2005	14 350	6 945	4 825	1 738	494	170	82	47	22	10	17	-
2006	14 877	7 175	5 119	1 796	447	186	68	44	17	9	16	-

Tabel 15 **Elussündinud sünnijärjekorra ja ema vanuse järgi, 1995–2006**
 Table 15 *Live births by birth order and age of mother, 1995–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus — Age of mother									% üldarvust % of the total unknown
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	teadmata unknown	
<i>Esimese lapsena sündinud — First live births</i>											
1995	6 705	46	1 637	3 318	1 185	383	117	17	2	-	49,6
2000	6 320	27	1 188	2 864	1 610	492	116	22	-	1	48,4
2001	6 099	22	1 106	2 699	1 635	486	128	23	-	-	48,3
2002	6 264	24	1 032	2 595	1 836	616	143	17	1	-	48,2
2003	6 422	17	1 000	2 661	1 939	644	135	25	1	-	49,3
2004	6 900	23	1 022	2 814	2 106	719	186	29	-	1	49,3
2005	6 945	25	1 018	2 671	2 231	759	212	27	2	-	48,4
2006	7 175	25	1 015	2 668	2 380	834	222	31	-	-	48,2
<i>Teise lapsena sündinud — Second live births</i>											
1995	4 316	-	157	1 576	1 655	690	209	27	2	-	31,9
2000	4 195	-	90	953	1 736	1 047	318	48	3	-	32,1
2001	4 106	-	92	908	1 688	1 079	295	43	1	-	32,5
2002	4 299	-	79	870	1 721	1 216	368	45	-	-	33,1
2003	4 252	-	77	790	1 660	1 259	407	59	-	-	32,6
2004	4 525	-	76	780	1 729	1 448	436	55	1	-	32,3
2005	4 825	-	69	770	1 818	1 578	524	64	2	-	33,6
2006	5 119	-	68	772	1 912	1 698	589	76	4	-	34,4
<i>Kolmanda lapsena sündinud — Third live births</i>											
1995	1 514	-	7	244	538	465	217	42	1	-	11,2
2000	1 582	-	2	173	469	585	273	75	5	-	12,1
2001	1 542	-	7	145	390	592	346	59	3	-	12,2
2002	1 567	-	4	147	382	592	351	89	2	-	12,1
2003	1 505	-	2	131	354	602	358	54	4	-	11,5
2004	1 715	-	5	124	409	671	442	63	1	-	12,3
2005	1 738	-	4	112	354	706	466	94	2	-	12,1
2006	1 796	-	2	94	380	711	503	102	4	-	12,1
<i>Neljanda ja järgmise lapsena sündinud — Fourth and more live births</i>											
1995	970	-	-	59	254	336	244	75	2	-	7,2
2000	969	-	-	48	194	346	275	105	1	-	7,4
2001	883	-	2	43	159	305	276	94	4	-	7,0
2002	870	-	-	32	166	305	263	101	3	-	6,7
2003	857	-	1	30	151	293	278	95	9	-	6,6
2004	852	-	-	35	159	265	275	109	9	-	6,1
2005	842	-	-	30	139	272	299	97	5	-	5,9
2006	787	-	-	22	127	220	311	100	7	-	5,3

Tabel 16 **Abielust elussündinud ema vanuse järgi, 1970–2006**
 Table 16 *Legitimate live births by age of mother, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus — Age of mother								teadmata unknown
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	
1970	18 511	-	1 104	6 843	5 362	3 589	1 298	293	22	-
1975	18 014	1	1 255	7 609	5 470	2 295	1 137	232	15	-
1980	18 147	-	1 496	8 017	5 412	2 363	666	189	4	-
1985	18 733	-	1 404	7 802	5 749	2 676	961	135	6	-
1990	16 232	2	1 762	6 219	4 612	2 481	973	175	8	-
1995	7 541	2	683	2 792	2 300	1 201	469	93	1	-
2000	5 952	1	263	1 521	2 083	1 388	553	138	5	-
2001	5 531	1	214	1 330	1 940	1 326	598	118	4	-
2002	5 683	-	199	1 228	2 024	1 475	609	142	6	-
2003	5 498	3	195	1 144	1 921	1 504	605	120	6	-
2004	5 881	-	160	1 209	2 046	1 594	721	146	5	-
2005	5 954	-	167	1 145	2 020	1 705	751	160	6	-
2006	6 212	-	150	1 151	2 113	1 782	842	171	3	-

Tabel 17 **Abielust elussündinud sünnijärjekorra järgi, 1985–2006**
 Table 17 *Legitimate live births by birth order, 1985–2006*

Aasta Year	Kokku Total	1. laps 1st child	2. laps 2nd child	3. laps 3rd child	4. laps 4th child	5. laps 5th child	6. laps 6th child	7. laps 7th child	8. laps 8th child	9. laps 9th child	10. ja + 10th and +
1985	18 733	7 945	7 683	2 212	487	238	88	35	27	11	7
1990	16 232	6 778	5 874	2 406	706	293	89	36	24	8	18
1995	7 541	3 136	2 827	993	326	152	49	26	16	5	11
2000	5 952	2 190	2 310	917	300	123	48	28	16	9	11
2001	5 531	2 028	2 133	887	281	100	50	28	9	6	9
2002	5 683	2 072	2 223	914	267	107	45	20	19	7	9
2003	5 498	2 011	2 224	839	258	74	49	21	8	4	10
2004	5 881	2 139	2 286	985	272	104	45	21	12	7	10
2005	5 954	2 125	2 406	968	269	84	47	28	12	5	10
2006	6 212	2 199	2 519	1 074	247	93	31	26	9	5	9

Tabel 18 **Väljaspool abielu sündinud lapsed isa tuvastatuse ja ema vanuse järgi, 1990–2006**
 Table 18 *Illegitimate live births by identification of father and by age of mother, 1990–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Ema vanus — Age of mother								Kõigist sündidest, % % of all births	
		-16	16–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45+	teadmata unknown	
Isa tuvastatud — Father identified											
1990	4 043	13	724	1 454	942	587	262	59	2	-	18,1
1995	4 160	15	697	1 762	956	464	226	36	4	-	30,8
2000	4 796	7	552	1 683	1 412	783	288	70	1	-	36,7
2001	4 929	5	539	1 685	1 473	837	321	66	3	-	39,0
2002	5 180	10	510	1 648	1 602	972	361	76	-	1	39,8
2003	5 531	3	515	1 763	1 749	983	432	82	4	-	42,4
2004	6 280	14	584	1 933	1 935	1 255	473	81	5	-	44,9
2005	6 751	10	597	1 908	2 152	1 370	615	94	5	-	47,0
2006	7 298	11	650	1 997	2 381	1 487	652	111	9	-	49,1
Isa tuvastamata — Father not identified											
1990	2 029	11	412	680	481	289	128	27	-	1	9,1
1995	1 808	29	421	643	376	209	92	32	2	4	13,4
2000	2 319	19	465	834	514	299	141	42	3	2	17,7
2001	2 172	16	454	780	459	299	126	35	1	2	17,2
2002	2 138	14	406	768	479	282	155	34	-	-	16,4
2003	2 007	11	370	705	434	311	141	31	4	-	15,4
2004	1 831	9	359	611	422	254	145	29	1	1	13,1
2005	1 645	15	327	530	370	240	135	28	-	-	11,5
2006	1 367	13	286	408	305	194	131	27	3	-	9,2

Tabel 19 **Sünnituste arv ja mitmikesünnitused, 1970–2006^a**
 Table 19 *Number of deliveries and multiple births, 1970–2006^a*

Aasta Year	Sünnitused				Mitmikesünnitusi 10 000 sünnituse kohta Multiple births per 10,000 deliveries
	kokku Deliveries	üksikud	kaksikud	kolmikud	
	<i>total</i>	<i>single</i>	<i>twins</i>	<i>triplets</i>	
1970	21 530	21 307	220	3	103,6
1975	21 160	20 959	200	1	95,0
1980	22 242	22 084	156	2	71,0
1985	23 634	23 446	183	5	79,5
1990	22 288	22 100	187	1	84,4
1995	13 468	13 330	134	4	102,5
2000	12 995	12 864	126	5	100,8
2001	12 551	12 403	146	2	117,9
2002	12 904	12 734	169	1	131,7
2003	12 948	12 798	149	1	115,8
2004	13 886	13 718	167	1	121,0
2005	14 248	14 060	186	2	131,9
2006	14 740	14 550	187	3	128,9

^a Kaasa arvatud surmutsünnid.

^a Including stillbirths.

Tabel 20 **Elussündinud ema haridustaseme järgi, 1990–2006**
 Table 20 *Live births by mother's education, 1990–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Alg- või põhiharidus Primary or basic education	Keskharidus Secondary education	Kõrgharidus Higher education	Teadmata Unknown
1990	22 304	2 596	16 266	3 436	6
1995	13 509	2 163	9 492	1 809	45
2000	13 067	2 371	8 644	2 050	2
2001	12 632	2 390	8 067	2 173	2
2002	13 001	2 519	8 079	2 401	2
2003	13 036	2 586	7 673	2 777	-
2004	13 992	2 575	8 024	3 392	1
2005	14 350	2 583	7 929	3 837	1
2006	14 877	2 578	7 875	4 423	1

Tabel 21 **Elussündinud ema sotsiaal-majandusliku seisundi järgi, 1990–2006**
 Table 21 *Live births by mother's socio-economic status, 1990–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Töötav Employed	Töötu Unem- ployed	(Üli)õpilane Student	Töö- võimetu Disabled	Muu mittetöötav Other not employed	Teadmata Unknown
1990	22 304	19 874	21	1 003	25	1 372	9
1995	13 509	8 376	1 215	617	31	3 157	113
2000	13 067	7 732	958	1 039	47	3 288	3
2001	12 632	7 554	866	1 075	36	3 091	10
2002	13 001	7 867	848	1 132	39	3 114	1
2003	13 036	8 144	742	1 364	42	2 743	1
2004	13 992	9 271	623	1 041	54	2 999	4
2005	14 350	10 210	625	962	46	2 505	2
2006	14 877	10 927	517	1 054	40	2 336	3

Tabel 22 **Summaarne sündimuskordaja, taaste brutokordaja, taaste netokordaja, ema keskmine vanus ja abielusündimuse osatähtsus, 1970–2006**

Table 22 *Total fertility rate, gross reproduction rate, net reproduction rate, mean age of mother at childbirth and proportion of marital live births, 1970–2006*

Aasta Year	Summaarne sündimuskordaja Total fertility rate	Taaste brutokordaja Gross reproduction rate	Taaste netokordaja Net reproduction rate	Ema keskmine vanus		Abielusündimuse osatähtsus, % Proportion of marital births, %
				lapse sünnil Mean age of mother at childbirth	esimese lapse sünnil at birth of the first child	
1970	2,16	1,06	...	26,72	24,12	85,89
1975	2,04	0,98	...	26,23	23,59	84,34
1980	2,02	0,98	...	25,68	23,16	81,73
1985	2,12	1,04	...	25,84	23,22	79,28
1990	2,05	0,99	0,97	25,56	22,73	72,78
1995	1,38	0,67	0,65	25,54	22,98	55,82
2000	1,39	0,66	0,65	26,96	24,01	45,55
2001	1,34	0,65	0,63	27,15	24,22	43,79
2002	1,37	0,67	0,66	27,53	24,63	43,71
2003	1,37	0,67	0,66	27,68	24,78	42,18
2004	1,47	0,71	0,70	27,88	24,97	42,03
2005	1,50	0,72	0,71	28,19	25,20	41,49
2006	1,55	0,74	0,73	28,37	25,36	41,76

Tabel 23 **Sündimuse vanuskordajad ja erikordaja, 1970–2006**

Table 23 *Age-specific fertility rates and general fertility rate, 1970–2006*

Aasta Year	Sündimuse vanuskordajad Age-specific fertility rates							Sündimuse erikordaja General fertility rate
	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	15–49
1970	32,6	158,9	130,6	73,2	29,7	7,2	0,5	60,0
1975	36,0	163,4	116,5	59,7	25,9	6,1	0,4	57,8
1980	44,6	170,4	109,2	53,9	21,1	5,3	0,1	59,5
1985	43,9	175,0	117,5	58,0	24,8	4,4	0,2	62,4
1990	55,0	164,7	106,0	55,3	23,1	4,8	0,2	58,6
1995	37,9	106,6	77,1	36,5	14,5	3,0	0,1	38,2
2000	25,6	86,6	85,2	54,0	19,8	4,8	0,2	38,1
2001	23,8	80,6	83,1	53,1	21,9	4,2	0,2	36,9
2002	21,9	76,3	88,6	58,0	24,3	4,9	0,1	38,0
2003	20,9	74,1	88,6	59,1	25,9	4,5	0,3	38,0
2004	21,5	75,1	95,0	65,7	29,6	5,1	0,2	40,8
2005	21,5	70,4	97,6	70,7	33,0	5,7	0,2	41,9
2006	21,9	69,1	102,2	74,5	35,2	6,5	0,3	43,7

Tabel 24 **Elussündinud sünnikuu järgi, 1970–2006**

Table 24 *Live births by month of birth, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Jaani Jan	Veebr Feb	Märts March	Apr April	Mai May	Juuni June	Juuli July	Aug Aug	Sept Sept	Okt Oct	Nov Nov	Dets Dec
1970	21 552	1 843	1 697	1 998	1 982	2 012	1 892	1 866	1 694	1 659	1 630	1 597	1 682
1975	21 360	1 820	1 619	1 925	1 926	1 926	1 847	1 844	1 820	1 695	1 656	1 570	1 712
1980	22 204	1 824	1 729	1 918	1 995	1 962	1 800	2 016	1 740	1 749	1 767	1 765	1 939
1985	23 630	1 984	1 783	2 091	2 102	2 127	2 054	2 068	2 014	1 886	1 916	1 771	1 834
1990	22 304	1 927	1 902	2 078	2 032	2 028	1 916	1 954	1 778	1 804	1 671	1 538	1 676
1995	13 509	1 117	1 065	1 257	1 176	1 189	1 183	1 208	1 151	1 123	998	1 053	989
2000	13 067	1 131	1 022	1 176	1 116	1 188	1 176	1 121	1 099	1 026	1 025	965	1 022
2001	12 632	1 099	951	1 158	1 027	1 176	1 083	1 048	1 096	1 027	1 020	971	976
2002	13 001	1 100	994	1 162	1 115	1 143	1 094	1 134	1 092	1 095	1 033	1 002	1 037
2003	13 036	1 051	945	1 120	1 036	1 098	1 178	1 255	1 119	1 180	1 057	977	1 020
2004	13 992	1 082	1 076	1 250	1 185	1 145	1 248	1 288	1 181	1 233	1 103	1 095	1 106
2005	14 350	1 149	1 107	1 295	1 151	1 234	1 244	1 243	1 247	1 256	1 138	1 143	1 143
2006	14 877	1 121	1 141	1 333	1 213	1 294	1 304	1 387	1 317	1 248	1 192	1 140	1 187

Tabel 25 **Abordid, 1970–2006^a**
 Table 25 *Abortions, 1970–2006^a*

Aasta Year	Kõik abordid			sh legaalselt indutseeritud abordid		
	arv <i>All abortions number</i>	1000 15–49-a naise kohta <i>per 1,000 women aged 15–49</i>	100 elus- sünni kohta <i>per 100 live births</i>	arv <i>number</i>	1000 15–49-a naise kohta <i>per 1,000 women aged 15–49</i>	100 elussünni kohta <i>per 100 live births</i>
<i>Kõik rahvused — All ethnic nationalities</i>						
1970	40 663	113,2	188,7
1975	38 927	105,3	182,2
1980	35 497	95,2	159,9
1985	35 652	94,2	150,9
1990	29 410	77,3	131,9
1995	20 518	58,1	151,9	17 671	50,0	130,8
2000	15 331	44,7	117,3	12 743	37,2	97,5
2001	14 049	41,0	111,2	11 653	34,0	92,2
2002	13 149	38,4	101,1	10 834	31,6	83,3
2003	13 008	38,0	99,8	10 619	31,0	81,5
2004	12 625	36,8	90,2	10 074	29,4	72,0
2005	11 835	34,6	82,5	9 610	28,1	67,0
2006	11 625	34,1	78,1	9 378	27,5	63,0
<i>Eestlased — Estonians</i>						
1995	11 071	49,7	112,3	9 463	42,5	96,0
2000	8 949	39,8	97,2	7 256	32,3	78,8
2001	8 278	36,7	93,4	6 699	29,7	75,5
2002	7 760	34,2	85,3	6 205	27,4	68,2
2003	7 952	34,8	86,6	6 359	27,8	69,2
2004	7 562	32,9	75,9	5 866	25,5	58,8
2005	7 208	31,2	70,4	5 686	24,6	55,5
2006	7 264	31,3	68,0	5 720	24,7	53,6

^a Raseduskatkestusandmekogu andmed.

^a *Data of the Abortion Register.*

Tabel 26 **Legaalselt indutseeritud abordid naise vanuse ja varasemate elussündide järgi, 2002–2006^a**Table 26 *Legally induced abortions by age of woman and number of previous live births, 2002–2006^a*

Aasta/vanus Year/age	Kokku Total	Varasemate elussündide arv — Number of previous live births							teadmata unknown
		0	1	2	3	4	5	6+	
2002									
KOKKU — TOTAL	10 834	2 758	3 948	2 958	813	248	64	30	15
–15	18	17	1	-	-	-	-	-	-
15–19	1 414	1 196	200	15	1	-	-	-	2
20–24	2 656	1 093	1 275	241	40	4	2	-	1
25–29	2 404	333	1 213	681	127	33	8	3	6
30–34	2 055	80	667	961	262	62	18	2	3
35–39	1 524	26	430	693	242	93	19	19	2
40–44	711	13	157	334	128	56	16	6	1
45–49	51	-	5	32	13	-	1	-	-
50+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teadmata — Unknown	1	-	-	1	-	-	-	-	-
2003									
KOKKU — TOTAL	10 619	2 881	3 800	2 835	776	217	58	28	24
–15	22	22	-	-	-	-	-	-	-
15–19	1 460	1 255	193	10	-	-	-	-	2
20–24	2 562	1 133	1 130	250	34	9	-	-	6
25–29	2 361	330	1 206	661	134	19	5	3	3
30–34	2 049	90	726	892	237	74	14	10	6
35–39	1 464	41	399	678	237	75	22	9	3
40–44	646	10	137	319	120	35	16	5	4
45–49	55	-	9	25	14	5	1	1	-
50+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teadmata — Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004									
KOKKU — TOTAL	10 074	2 755	3 628	2 639	769	184	63	21	15
–15	21	21	-	-	-	-	-	-	-
15–19	1 430	1 225	192	10	-	-	-	-	3
20–24	2 456	1 037	1 141	234	39	4	1	-	-
25–29	2 237	332	1 068	656	139	28	8	4	2
30–34	1 923	88	691	831	228	52	20	8	5
35–39	1 390	40	406	615	229	66	21	8	5
40–44	574	10	126	272	124	30	11	1	-
45–49	42	2	4	21	9	4	2	-	-
50+	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Teadmata — Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005									
KOKKU — TOTAL	9 610	2 657	3 389	2 546	741	174	60	32	11
–15	12	12	-	-	-	-	-	-	-
15–19	1 345	1 150	183	12	-	-	-	-	-
20–24	2 374	1 069	1 041	237	21	2	-	-	4
25–29	1 961	296	929	577	121	27	7	2	2
30–34	1 895	91	672	832	216	49	21	12	2
35–39	1 361	24	429	586	237	55	17	10	3
40–44	602	14	128	268	132	39	14	7	-
45–49	60	1	7	34	14	2	1	1	-
50+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teadmata — Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006									
KOKKU — TOTAL	9 378	2 628	3 310	2 407	754	174	69	34	2
–15	20	20	-	-	-	-	-	-	-
15–19	1 298	1 092	193	13	-	-	-	-	-
20–24	2 304	1 046	995	234	23	5	-	-	1
25–29	2 038	337	962	554	144	29	11	1	-
30–34	1 699	87	591	697	232	56	20	15	1
35–39	1 438	30	424	623	258	64	28	11	-
40–44	531	12	134	263	90	19	9	4	-
45–49	50	4	11	23	7	1	1	3	-
50+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Teadmata — Unknown	-	-	-	-	-	-	-	-	-

^a Raseduskatkestusandmekogu andmed.^a Data of the Abortion Register.

Tabel 27 **Surnud soo ja rahvuse järgi, 1970–2006**
 Table 27 *Deaths by sex and ethnic nationality, 1970–2006*

Aasta	Kõik rahvused			Eestlased			Eestlasi surmute üldarvus, % ^a
	kokku	mehed	naised	kokku	mehed	naised	
Year	All ethnic nationalities			Estonians			% of Estonians in the total number of deaths ^a
	total	males	females	total	males	females	
1970	15 186	7 056	8 130	12 356	5 643	6 713	81,4
1975	16 572	7 781	8 791	13 018	5 981	7 037	78,6
1980	18 199	8 667	9 532	13 721	6 307	7 414	75,4
1985	19 343	9 098	10 245	14 015	6 401	7 614	72,5
1990	19 531	9 429	10 102	13 654	6 406	7 248	70,0
1995	20 828	10 833	9 995	14 088	7 002	7 086	68,1
2000	18 403	9 265	9 138	11 893	5 729	6 164	65,5
2001	18 516	9 527	8 989	12 047	5 962	6 085	65,9
2002	18 355	9 369	8 986	11 858	5 881	5 977	64,6
2003	18 152	9 192	8 960	11 889	5 911	5 978	65,5
2004	17 685	9 067	8 618	11 567	5 825	5 742	65,4
2005	17 316	8 834	8 482	11 298	5 644	5 654	65,2
2006	17 316	8 853	8 463	11 502	5 808	5 694	66,4

^a Eestlaste osatähtsuse arvutamisel pole teadmata rahvusega isikuid arvesse võetud.

^a In calculating the percentage of Estonians, persons with unknown ethnic nationality have not been taken into account.

Tabel 28 **Surnud rahvuse järgi, 2001–2006**
 Table 28 *Deaths by ethnic nationality, 2001–2006*

Rahvus	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Ethnic nationality
KÕIK RAHVUSED	18 516	18 355	18 152	17 685	17 316	17 316	ALL ETHNIC NATIONALITIES
Eestlased	12 047	11 858	11 889	11 567	11 298	11 502	Estonians
Venelased	5 007	5 064	4 909	4 745	4 721	4 553	Russians
Ukrainlased	356	414	406	404	374	392	Ukrainians
Valgevenelased	272	287	308	290	287	284	Belorussians
Soomlased	282	241	206	237	219	212	Finns
Juudid	36	55	48	40	37	51	Jews
Lätlased	39	41	33	38	30	35	Latvians
Sakslased	21	10	26	20	17	16	Germans
Tatarlased	35	27	37	31	42	38	Tatars
Poolakad	41	38	25	40	29	43	Poles
Leedulased	32	29	29	30	28	29	Lithuanians
Muud rahvused	115	121	131	148	135	92	Other
Rahvus teadmata	233	170	105	95	99	69	Unknown
10 000 surmajuhu kohta — Per 10,000 deaths							
KÕIK RAHVUSED	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	ALL ETHNIC NATIONALITIES
Eestlased	6 506,3	6 460,4	6 549,7	6 540,6	6 524,6	6 642,4	Estonians
Venelased	2 704,1	2 758,9	2 704,4	2 683,1	2 726,4	2 629,4	Russians
Ukrainlased	192,3	225,6	223,7	228,4	216,0	226,4	Ukrainians
Valgevenelased	146,9	156,4	169,7	164,0	165,7	164,0	Belorussians
Soomlased	152,3	131,3	113,5	134,0	126,5	122,4	Finns
Juudid	19,4	30,0	26,4	22,6	21,4	29,5	Jews
Lätlased	21,1	22,3	18,2	21,5	17,3	20,2	Latvians
Sakslased	11,3	5,4	14,3	11,3	9,8	9,2	Germans
Tatarlased	18,9	14,7	20,4	17,5	24,3	21,9	Tatars
Poolakad	22,1	20,7	13,8	22,6	16,7	24,8	Poles
Leedulased	17,3	15,8	16,0	17,0	16,2	16,7	Lithuanians
Muud rahvused	62,1	65,9	72,2	83,7	78,0	53,1	Other
Rahvus teadmata	125,8	92,6	57,8	53,7	57,2	39,8	Unknown

Tabel 29 Surnud surmakuu järgi, 1970–2006
Table 29 Deaths by month of death, 1970–2006

Aasta Year	Kokku Total	Jaan Jan	Veebr Feb	Märts March	Apr April	Mai May	Juuni June	Juuli July	Aug Aug	Sept Sept	Okt Oct	Nov Nov	Dets Dec
1970	15 186	1 367	1 464	1 545	1 221	1 341	1 211	1 150	1 146	1 131	1 205	1 153	1 252
1975	16 572	1 671	1 580	1 375	1 360	1 349	1 328	1 325	1 283	1 241	1 293	1 333	1 434
1980	18 199	1 904	1 556	1 593	1 488	1 502	1 412	1 476	1 358	1 390	1 452	1 447	1 621
1985	19 343	1 795	1 948	1 833	1 621	1 630	1 482	1 514	1 456	1 420	1 505	1 495	1 644
1990 ^a	19 531	1 849	1 643	1 671	1 590	1 626	1 605	1 500	1 515	1 592	1 595	1 553	1 792
1995	20 828	1 891	1 674	1 876	1 916	1 829	1 651	1 659	1 532	1 595	1 701	1 637	1 867
2000	18 403	1 920	1 808	1 584	1 407	1 459	1 443	1 337	1 390	1 394	1 478	1 476	1 707
2001	18 516	1 651	1 517	1 638	1 505	1 528	1 503	1 510	1 379	1 499	1 466	1 600	1 720
2002	18 355	1 714	1 420	1 577	1 554	1 557	1 438	1 443	1 370	1 391	1 648	1 517	1 726
2003	18 152	1 869	1 441	1 709	1 532	1 443	1 364	1 460	1 310	1 374	1 499	1 442	1 709
2004	17 685	1 797	1 598	1 497	1 439	1 515	1 432	1 330	1 301	1 320	1 450	1 445	1 561
2005	17 316	1 627	1 438	1 678	1 432	1 408	1 324	1 328	1 332	1 368	1 414	1 412	1 555
2006	17 316	1 633	1 474	1 659	1 434	1 412	1 482	1 314	1 252	1 326	1 434	1 438	1 458

^a 1990. aastal oli üks teadmata surmakuuga surmajuhtum.

^a There was one death with unknown month of death in 1990.

Tabel 30 Perinataalperioodi surmad, 1970–2006^b
Table 30 Perinatal deaths, 1970–2006^b

Aasta Year	Hilised lootesurmad (surnultsünnid)				Varased neonataalsurmad			
	kokku	poisid	tüdrukud	1000 sündinu kohta	kokku	poisid	tüdrukud	1000 elus-sündinu kohta
Year	Late foetal deaths (stillbirths)				Early neonatal deaths			
	total	boys	girls	per 1,000 births	total	boys	girls	per 1,000 live births
1970	204	91	113	9,4	175	101	74	8,1
1975	203	117	86	9,4	174	116	58	8,1
1980	198	110	88	8,8	162	108	54	7,3
1985	197	95	102	8,3	178	110	68	7,5
1990	173	92	81	7,7	136	76	60	6,1
1995	101	44	57	7,4	107	64	43	7,9
2000	64	35	29	4,9	50	33	17	3,8
2001	69	33	36	5,4	32	19	13	2,5
2002	74	39	35	5,7	31	20	11	2,4
2003	63	34	29	4,8	39	22	17	3,0
2004	63	25	38	4,5	47	21	26	3,4
2005	88	49	39	6,1	29	18	12	2,0
2006	56	30	26	3,8	25	14	11	1,7

^b 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus. Selle tõttu suurenes hiliste lootesurmade ja varaste neonataalsurmade arv.

^b Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed. This has caused an increase in the number of late foetal and early neonatal deaths.

Tabel 31 Imikusurmad, 1970–2006^c
Table 31 Infant deaths, 1970–2006^c

Aasta Year	Alla 1 aasta vanuselt surnud			Alla 1 aasta vanuselt surnuid 1000 elussündinu kohta		
	kokku	poisid	tüdrukud	kokku	poisid	tüdrukud
Year	Deaths of children under 1 year of age			Deaths of children under 1 year of age per 1,000 live births		
	total	boys	girls	total	boys	girls
1970	381	233	148	17,7	21,2	14,0
1975	388	243	145	18,2	21,8	14,2
1980	379	225	154	17,1	19,7	14,3
1985	333	209	124	14,1	17,3	10,7
1990	275	165	110	12,3	14,4	10,2
1995	201	115	86	14,9	16,6	13,1
2000	110	65	45	8,4	9,5	7,2
2001	111	65	46	8,8	10,0	7,5
2002	74	46	28	5,7	7,0	4,4
2003	91	56	35	7,0	8,4	5,5
2004	90	47	43	6,4	6,6	6,3
2005	78	43	35	5,4	5,7	5,1
2006	66	44	22	4,4	5,7	3,1

^c 1992. aastast muutus Eestis sünnimääratlus. Selle tõttu suurenes surmajuhtude arv.

^c Since 1992 the birth definition used in Estonia was changed. This caused an increase in the number of infant deaths.

Tabel 32 Surmajuhtumid, suremuskordaja ja standarditud suremuskordaja surmapõhjuse järgi, 2002–2006
Table 32 Number of deaths, crude death rate and age-standardized death rate by cause of death, 2002–2006

(100 000 elaniku kohta — per 100,000 inhabitants)

Surmapõhjus Cause of death	Sugu Sex		2002	2003	2004	2005	2006
Kõik põhjused All causes (A00–Y89)	K/T	Arv	18 355	18 152	17 685	17 316	17 316
		SK	1 350,98	1 341,06	1 310,69	1 286,31	1 288,83
		SSK	1 090,58	1 066,24	1 028,02	993,58	975,43
	M/M	Arv	9 369	9 192	9 067	8 834	8 853
		SK	1 495,99	1 473,77	1 458,83	1 424,79	1 430,74
		SSK	1 588,38	1 553,39	1 513,68	1 469,56	1 450,44
	N/F	Arv	8 986	8 960	8 618	8 482	8 463
		SK	1 227,0	1 227,65	1 184,17	1 168,08	1 167,67
		SSK	756,4	748,61	706,36	687,08	669,31
Nakkus- ja parasiithaigused Infectious and parasitic diseases (A00–B99)	K/T	Arv	123	153	152	108	149
		SK	9,05	11,30	11,27	8,02	11,09
		SSK	8,43	10,54	10,66	7,27	9,13
	M/M	Arv	91	109	112	76	107
		SK	14,53	17,48	18,02	12,26	17,29
		SSK	14,45	17,49	18,17	12,16	16,43
	N/F	Arv	32	44	40	32	42
		SK	4,37	6,03	5,50	4,41	5,79
		SSK	3,52	4,77	4,99	3,64	4,98
Kasvajad Neoplasms (C00–D48)	K/T	Arv	3 453	3 376	3 511	3 525	3 585
		SK	254,15	249,42	260,21	261,87	266,83
		SSK	202,23	195,82	200,74	199,37	201,68
	M/M	Arv	1 878	1 856	1 907	1 957	1 944
		SK	299,87	297,58	306,83	315,67	314,17
		SSK	305,59	298,35	307,48	311,23	305,86
	N/F	Arv	1 575	1 520	1 604	1 568	1 641
		SK	215,06	208,26	220,40	215,93	226,42
		SSK	145,28	139,43	144,20	138,69	145,93
Pahaloomulised kasvajad Malignant neoplasms (C00–C97)	K/T	Arv	3 426	3 351	3 463	3 479	3 533
		SK	252,16	247,57	256,65	258,45	262,96
		SSK	200,60	194,47	198,08	196,92	198,89
	M/M	Arv	1 864	1 846	1 889	1 937	1 921
		SK	297,63	295,97	303,93	312,45	310,75
		SSK	303,29	296,70	304,72	307,89	302,09
	N/F	Arv	1 562	1 505	1 574	1 542	1 612
		SK	213,28	206,21	216,28	212,35	222,41
		SSK	144,06	138,11	141,53	136,78	143,49
Sisesekreetsiooni- ja ainevahetushaigused Endocrine, nutritional and metabolic diseases E00–E90	K/T	Arv	153	192	318	256	262
		SK	11,26	14,18	23,57	19,02	19,50
		SSK	9,12	10,74	17,80	14,10	14,42
	M/M	Arv	45	54	128	95	88
		SK	7,19	8,66	20,59	15,32	14,22
		SSK	7,17	8,30	20,38	15,25	14,03
	N/F	Arv	108	138	190	161	174
		SK	14,75	18,91	26,11	22,17	24,01
		SSK	10,15	11,98	15,44	13,10	13,99
Vere- ja vereloomeelundite haigused Diseases of the blood and blood-forming organs (D50–D89)	K/T	Arv	11	16	16	13	17
		SK	0,81	1,18	1,19	0,97	1,27
		SSK	0,77	0,97	0,85	0,84	0,88
	M/M	Arv	8	7	3	3	11
		SK	1,28	1,12	0,48	0,48	1,78
		SSK	1,37	1,14	0,47	0,67	1,58
	N/F	Arv	3	9	13	10	6
		SK	0,41	1,23	1,79	1,38	0,83
		SSK	0,30	0,82	0,93	1,06	0,44
Psüühikahäired Mental disorders (F00–F99)	K/T	Arv	61	153	139	187	162
		SK	4,50	11,30	10,30	13,89	12,06
		SSK	4,30	10,92	10,08	13,57	11,02
	M/M	Arv	48	107	108	132	113
		SK	7,66	17,16	17,38	21,89	18,26
		SSK	7,84	17,39	17,44	22,09	18,82
	N/F	Arv	13	46	31	55	49
		SK	1,78	6,30	4,26	7,57	6,76
		SSK	1,66	5,52	3,84	7,32	5,36

Tabel 32 Surmajuhtumid, suremuskordaja ja standarditud suremuskordaja surmapõhjuse järgi, 2002–2006

Table 32 Number of deaths, crude death rate and age-standardized death rate by cause of death, 2002–2006

(100 000 elaniku kohta — per 100,000 inhabitants)

Surmapõhjus Cause of death	Sugu Sex	2002	2003	2004	2005	Järg — Cont. 2006
Närvisüsteemi- ja tunde- elundite haigused <i>Diseases of the nervous system and sense organs (G00–H95)</i>	K/T Arv	230	209	230	253	282
	SK	16,93	15,44	17,19	18,80	20,99
	SSK	15,31	13,46	15,03	16,32	17,39
	M/M Arv	134	129	119	137	160
	SK	21,40	20,68	19,31	22,10	25,86
	SSK	21,72	21,03	20,10	22,59	25,33
	N/F Arv	96	80	111	116	122
	SK	13,11	10,96	15,39	15,97	16,83
	SSK	10,13	7,44	11,04	11,71	11,36
	Vereringeelundite haigused <i>Diseases of the circulatory system (I00–I99)</i>	K/T Arv	9 983	9 952	9 402	9 231
SK		734,78	735,25	696,81	685,86	683,79
SSK		560,35	551,85	515,39	498,19	485,04
M/M Arv		4 338	4 334	4 127	4 078	4 107
SK		692,67	694,88	664,01	657,80	663,73
SSK		753,36	753,83	706,12	692,02	688,77
N/F Arv		5 645	5 618	5 275	5 153	5 080
SK		770,79	769,75	724,82	709,63	700,91
SSK		434,56	427,17	392,85	377,42	360,32
Hingamiselundite haigused <i>Diseases of the respiratory system (J00–J99)</i>		K/T Arv	578	617	574	473
	SK	42,55	45,58	42,54	35,14	36,92
	SSK	36,26	37,09	33,47	27,49	28,61
	M/M Arv	431	425	404	331	354
	SK	68,82	68,14	65,00	53,39	57,21
	SSK	72,30	69,45	66,91	55,50	56,03
	N/F Arv	147	192	170	142	142
	SK	20,07	26,31	23,36	19,56	19,59
	SSK	14,13	17,87	13,97	11,71	12,56
	Seedeelundite haigused <i>Diseases of the digestive organs (K00–K93)</i>	K/T Arv	673	642	648	690
SK		49,53	47,43	48,03	51,26	49,64
SSK		42,82	40,34	40,36	42,89	41,16
M/M Arv		385	348	371	391	373
SK		61,47	55,80	59,69	63,07	60,28
SSK		62,93	56,49	59,36	63,05	60,00
N/F Arv		288	294	277	299	294
SK		39,32	40,28	38,06	41,18	40,56
SSK		28,26	28,99	26,25	27,98	28,41
Kuse- ja suguelundite haigused <i>Diseases of the genito-urinary system (N00–N99)</i>		K/T Arv	143	156	147	145
	SK	10,53	11,53	10,89	10,77	9,60
	SSK	8,07	8,64	8,00	7,69	6,52
	M/M Arv	50	64	71	75	58
	SK	7,98	10,26	11,42	12,10	9,37
	SSK	9,43	11,78	12,03	12,93	9,09
	N/F Arv	93	92	76	70	71
	SK	12,70	12,61	10,44	9,64	9,80
	SSK	7,68	7,66	6,08	5,11	5,21
	Raseduse, sünnituse ja sünnitusjärgse perioodi tüsistused <i>Complications of pregnancy, childbirth and the puerperium (O00–O99)</i>	K/T Arv	1	4	4	2
SK		0,07	0,30	0,30	0,15	0,07
SSK		0,08	0,30	0,29	0,15	0,08
M/M Arv		-	-	-	-	-
SK		-	-	-	-	-
SSK		-	-	-	-	-
N/F Arv		1	4	4	2	1
SK		0,14	0,55	0,55	0,28	0,14
SSK		0,15	0,59	0,59	0,29	0,15
Naha- ja nahaalusko haigused <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue (L00–L99)</i>		K/T Arv	17	9	18	16
	SK	1,25	0,66	1,33	1,19	1,56
	SSK	1,11	0,60	1,16	0,91	1,23
	M/M Arv	7	3	7	7	9
	SK	1,12	0,48	1,13	1,13	1,45
	SSK	1,13	0,46	1,09	1,08	1,48
	N/F Arv	10	6	11	9	12
	SK	1,37	0,82	1,51	1,24	1,66
	SSK	1,01	0,65	1,13	0,72	0,96

Tabel 32 Surmajuhtumid, suremuskordaja ja standarditud suremuskordaja surmapõhjuse järgi, 2002–2006
Table 32 Number of deaths, crude death rate and age-standardized death rate by cause of death, 2002–2006

(100 000 elaniku kohta — per 100,000 inhabitants)

Surmapõhjus <i>Cause of death</i>	Sugu <i>Sex</i>		Järg — <i>Cont.</i>				
			2002	2003	2004	2005	2006
Lihaskonna ja sidekoe- haigused <i>Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue (M00–M99)</i>	K/T	Arv	77	49	56	66	41
		SK	5,67	3,62	4,15	4,90	3,05
		SSK	4,59	3,03	3,17	3,63	2,24
	M/M	Arv	24	12	19	16	19
		SK	3,83	1,92	3,06	2,58	3,07
		SSK	4,11	2,34	2,97	2,71	3,43
	N/F	Arv	53	37	37	50	22
		SK	7,24	5,07	5,08	6,89	3,04
		SSK	4,56	3,64	3,14	4,11	1,78
Kaasasündinud väärarendid <i>Congenital anomalies (Q00–Q99)</i>	K/T	Arv	42	46	43	39	43
		SK	3,09	3,40	3,19	2,90	3,20
		SSK	4,73	4,93	4,36	3,69	4,14
	M/M	Arv	29	22	20	16	24
		SK	4,63	3,53	3,22	2,58	3,88
		SSK	6,42	4,78	4,20	3,28	4,62
	N/F	Arv	13	24	23	23	19
		SK	1,78	3,29	3,16	3,17	2,62
		SSK	2,98	5,11	4,53	3,93	3,58
Perinataalperioodi patoloogia <i>Certain conditions originating in the perinatal period (P05–P96)</i>	K/T	Arv	30	36	49	29	26
		SK	2,21	2,66	3,63	2,15	1,94
		SSK	3,77	4,45	5,83	3,29	2,86
	M/M	Arv	21	23	24	17	17
		SK	3,35	3,69	3,86	2,74	2,75
		SSK	5,14	5,59	5,60	3,73	3,59
	N/F	Arv	9	13	25	12	9
		SK	1,23	1,78	3,44	1,65	1,24
		SSK	2,32	3,27	6,08	2,82	2,07
Sümptomid ja ebatäpsed seisundid <i>Symptoms, signs and ill-defined conditions (R00–R99)</i>	K/T	Arv	771	705	610	623	620
		SK	56,75	52,08	45,21	46,28	46,15
		SSK	46,46	43,31	36,40	38,05	35,43
	M/M	Arv	314	272	241	226	223
		SK	50,14	43,61	38,78	36,45	36,04
		SSK	62,38	56,32	46,81	47,56	43,63
	N/F	Arv	457	433	369	397	397
		SK	62,40	59,33	50,70	54,67	54,78
		SSK	35,51	34,30	27,96	31,64	28,79
Õnnetusjuhtumid, mürgistused ja traumad <i>Injuries and poisonings (V01–Y89)</i>	K/T	Arv	2 009	1 837	1 766	1 659	1 628
		SK	147,87	135,72	130,88	123,25	121,17
		SSK	142,19	129,27	124,43	116,13	112,61
	M/M	Arv	1 566	1 427	1 405	1 276	1 246
		SK	250,05	228,79	226,06	205,82	201,37
		SSK	253,04	228,65	224,56	203,71	197,76
	N/F	Arv	443	410	361	383	382
		SK	60,49	56,18	49,60	52,74	52,71
		SSK	54,22	49,41	43,36	45,83	43,82

Lühendite seletus:

Arv — surmajuhtumite arv

SK — suremuskordaja 100 000 elaniku kohta

SSK — standarditud suremuskordaja (Euroopa standardrahvastiku vanusjaotuse alusel)

Key to abbreviations:

Arv — number of deaths

SK — crude mortality rate per 100,000 population

SSK — age-standardized death rate (European standard population)

Tabel 33 Õnnetused ja mürgistused surmapõhjusena, 2002–2006
Table 33 External causes of death, 2002–2006

Surmapõhjus Cause of death	Sugu Sex		2002	2003	2004	2005	2006
Sõidukiõnnetus Transport accident (V01–V99)	K/T	Arv	247	193	203	203	245
		SSK	17,96	13,64	14,29	14,59	17,06
	M/M	Arv	194	154	154	150	186
		SSK	30,23	24,20	23,86	23,17	28,47
		N/F	53	39	49	53	59
Juhuslik alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol (X45)	K/T	Arv	193	186	205	184	159
		SSK	13,91	17,58	14,81	8,11	11,69
	M/M	Arv	152	132	164	134	127
		SSK	24,83	28,51	26,41	13,45	20,81
		N/F	41	54	41	50	32
Juhuslik uppumine Accidental drowning (W65–W74)	K/T	Arv	91	105	85	59	72
		SSK	6,63	7,67	6,16	4,34	5,47
	M/M	Arv	69	94	67	50	56
		SSK	11,14	15,17	10,51	7,92	9,51
		N/F	22	11	18	9	16
Enesetapp Suicide (X60–X85)	K/T	Arv	371	342	323	273	247
		SSK	26,01	23,66	22,75	18,74	16,22
	M/M	Arv	299	276	264	220	191
		SSK	47,18	43,27	41,74	34,25	28,87
		N/F	72	66	59	53	56
Tapmine Homicide (X85–Y09, Y35–Y36)	K/T	Arv	159	148	109	123	99
		SSK	11,47	10,75	7,79	8,82	7,12
	M/M	Arv	123	108	90	92	72
		SSK	19,44	17,01	14,40	14,93	11,59
		N/F	36	40	19	31	27
Teadmata tahtlusega sündmus Events of undetermined intent (Y10–Y34)	K/T	Arv	83	100	104	147	176
		SSK	6,13	7,13	7,36	10,31	12,1
	M/M	Arv	64	84	89	114	133
		SSK	10,26	13,21	14,22	18,20	20,9
		N/F	19	16	15	33	43
		SSK	2,60	2,08	1,79	4,13	5,0

Tabel 34 Alkoholist tingitud surmad, 1997–2006
Table 34 Alcohol-related deaths, 1997–2006

Aasta Year	Surmapõhjus — Cause of death															
	Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired Mental and behavioural disorders due to use of alcohol				Alkoholne kardiomiopaatia Alcoholic cardiomyopathy				Maksa alkoholitõbi Alcoholic liver disease				Juhuslik alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol			
	Mehed Males		Naised Females		Mehed Males		Naised Females		Mehed Males		Naised Females		Mehed Males		Naised Females	
	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK	Arv	SK
1997	5	0,8	2	0,3	156	24,1	43	5,7	50	7,7	15	2,0	166	25,7	59	7,8
1998	10	1,6	3	0,4	154	24,1	50	6,7	73	11,4	46	6,2	191	29,9	63	8,4
1999	17	2,7	4	0,5	164	25,8	55	7,4	67	10,6	31	4,2	185	29,2	58	7,8
2000	18	2,8	3	0,4	166	26,3	58	7,9	100	15,8	36	4,9	218	34,5	62	8,4
2001	42	6,7	20	2,7	126	20,0	41	5,6	106	16,9	70	9,5	274	43,6	72	9,8
2002	48	7,7	12	1,6	143	22,8	49	6,7	109	17,4	52	7,1	152	24,3	41	5,6
2003	105	16,8	43	5,9	102	16,4	41	5,6	95	15,2	55	7,5	132	21,2	54	7,4
2004	107	17,2	28	3,8	102	16,4	26	3,6	127	20,4	54	7,4	164	26,4	41	5,6
2005	131	21,1	55	7,6	121	19,5	30	4,1	120	19,4	63	8,7	134	21,6	50	6,9
2006	106	17,1	37	5,1	128	20,7	26	3,6	147	23,8	76	10,5	127	20,5	32	4,4

Tabel 35 Suremuse vanuskordajad, 2006
 Table 35 Age-specific mortality rates, 2006
 (100 000 elaniku kohta — per 100,000 inhabitants)

Surmapõhjus Cause of death	Sugu Sex	Vanus Age										
		0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Kõik põhjused All causes	K/T	453,5	35,8	21,2	19,4	71,9	126,4	157,3	184,2	221,8	386,9	589,6
(A00-Y89)	M/M	580,1	40,4	22,1	24,4	108,4	198,0	252,1	295,6	351,9	620,7	949,7
Pahaloomulised kasvaja Malignant neoplasms	N/F	315,7	30,9	20,2	14,2	33,5	52,5	59,6	73,1	97,6	170,8	272,7
(C00-C97)	K/T	6,9	5,7	1,6	2,8	4,8	3,8	8,4	14,0	29,9	52,6	101,5
Kõri, hingetoru, bronhi ja kopsu pahaloomuline kasvaja	M/M	13,2	11,0	3,2	0,0	5,6	0,0	10,3	13,0	29,5	52,5	119,5
Malignant neoplasm of larynx, trachea, bronchus and lung	N/F	0,0	0,0	0,0	5,7	3,9	7,8	6,4	15,1	30,4	52,7	85,7
(C32-C34)	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,7
Südame isheemiatõbi Ischaemic heart disease	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	37,6
(I20-I25)	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	2,0
Peajuveresoonte haigused Cerebrovascular diseases	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(I60-I69)	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5
Kopsupõletik Pneumonia	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
(J12-J18)	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Maksa alkoholtõbi Alcoholic liver disease	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
(K70)	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Sõidukiõnnetused Transport accidents	K/T	6,9	0,0	3,3	6,9	20,1	25,9	24,1	15,1	25,5	15,3	12,4
(V01-V99)	M/M	13,2	0,0	0,0	10,8	31,8	47,2	35,1	25,9	45,4	27,4	22,1
Juhuslik kukkumine Accidental falls	N/F	0,0	0,0	6,8	2,8	7,9	3,9	12,8	4,3	6,5	4,2	3,9
(W00-W19)	K/T	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	4,8	5,2	2,2	2,2	7,7	8,3
Juhuslik uppumine Accidental drowning	M/M	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	9,4	10,3	4,3	4,5	16,0	15,5
(W65-W74)	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Ülemäärase loodusliku külma toime	K/T	0,0	9,4	8,2	2,8	3,8	0,0	4,2	2,2	2,2	5,5	5,2
Exposure to excessive natural cold	M/M	0,0	7,4	12,6	2,7	7,5	0,0	6,2	2,2	2,3	11,4	6,6
(X31)	N/F	0,0	11,6	3,4	2,8	0,0	0,0	2,1	2,2	2,2	0,0	3,9
Alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,1	4,3	4,4	14,3	12,4
(X45)	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	2,1	6,5	9,1	22,8	22,1
Enesetapp Suicide	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	6,3	3,9
(X60-X84)	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	2,1	9,7	12,2	28,5	28,0
Tapmine Homicide	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	4,1	17,3	25,0	50,2	48,7
(X85-Y09, Y35-Y36)	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	8,4	9,7
	K/T	0,0	0,0	0,0	1,4	12,5	17,2	11,5	15,1	20,0	19,7	31,1
	M/M	0,0	0,0	0,0	2,7	16,8	32,1	18,6	25,9	38,6	36,5	53,1
	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9	1,9	4,3	4,3	2,2	4,2	11,7
	K/T	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	1,9	6,3	7,5	8,9	11,0	15,5
	M/M	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	1,9	10,3	8,6	13,6	18,3	24,4
	N/F	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	1,9	2,1	6,5	4,3	4,2	7,8

Tabel 35 Suremuse vanuskordajad, 2006

Table 35 Age-specific mortality rates, 2006

(100 000 elaniku kohta — per 100,000 inhabitants)

Järg — Cont.

Vanus Age								Kokku Total	Sugu Sex	Surmapõhjus Cause of death
50–54	55–59	60–64	65–59	70–74	75–79	80–84	85+			
998,3	1 363,2	1 948,3	2 462,2	3 494,1	5 511,5	8 881,5	18 826,9	1 288,8	K/T	Kõik põhjused
1 583,8	2 149,6	3 105,7	4 084,4	5 705,4	8 189,5	11 842,7	22 181,9	1 430,7	M/M	All causes
510,2	747,4	1 111,2	1 434,2	2 272,3	4 280,6	7 957,0	17 962,9	1 167,7	N/F	(A00–Y89)
249,9	345,5	601,3	745,5	941,0	1 323,0	1 333,4	1 691,8	263,0	K/T	Pahaloomulised kasvajakad
307,2	446,2	829,2	1 218,7	1 588,3	2 213,6	2 506,8	2 935,4	310,5	M/M	Malignant neoplasms
202,1	266,8	436,4	445,7	583,3	913,7	967,1	1 371,6	222,4	N/F	(C00–C97)
53,5	76,0	169,4	210,7	237,4	229,7	233,1	148,7	55,3	K/T	Kõri, hingetoru, bronhi ja kopsu pahaloomuline kasvaja
96,0	154,1	307,2	456,1	551,8	593,7	677,1	363,1	96,3	M/M	Malignant neoplasm of larynx, trachea, bronchus and lung
18,0	14,8	69,6	55,2	63,6	62,3	94,5	93,5	20,3	N/F	(C32–C34)
118,9	218,5	427,3	575,4	982,0	1 804,7	3 424,4	8 112,0	361,3	K/T	Südame isheemiatõbi
225,6	408,3	781,1	988,9	1 660,3	2 736,3	4 351,0	9 774,6	357,0	M/M	Ischaemic heart disease
30,0	69,9	171,4	313,3	607,2	1 376,4	3 135,1	7 683,9	364,9	N/F	(I20–I25)
52,4	81,9	181,8	299,8	498,7	902,3	1 539,1	3 334,1	165,8	K/T	Peaajuveresoonte haigused
88,8	102,8	285,0	445,7	724,6	1 097,1	1 584,8	3 207,8	139,0	M/M	Cerebrovascular diseases
22,0	65,6	107,1	207,4	373,9	812,8	1 524,8	3 366,6	188,8	N/F	(I60–I69)
16,4	32,1	17,1	14,9	18,8	30,5	41,1	99,2	12,5	K/T	Kopsupõletik
26,4	59,5	29,6	27,9	38,4	77,4	72,0	121,1	19,2	M/M	Pneumonia
8,0	10,6	8,0	6,6	8,0	8,9	31,5	93,5	6,8	N/F	(J12–J18)
49,1	51,1	49,7	29,7	20,5	8,1	3,4	0,0	16,6	K/T	Maksa alkoholtõbi
67,2	78,4	77,7	41,8	43,2	25,8	14,4	0,0	23,8	M/M	Alcoholic liver disease
34,0	29,6	29,5	22,1	8,0	0,0	0,0	0,0	10,5	N/F	(K70)
25,1	30,9	15,5	25,7	13,7	18,3	17,1	12,4	18,2	K/T	Sõidukiõnnetused
45,6	54,1	22,2	41,8	19,2	25,8	14,4	30,3	30,1	M/M	Transport accidents
8,0	12,7	10,7	15,4	10,6	14,8	18,0	7,8	8,1	N/F	(V01–V99)
8,7	10,7	12,4	14,9	25,6	12,2	30,9	105,4	8,4	K/T	Juhuslik kukkumine
19,2	21,6	25,9	34,8	48,0	19,4	43,2	121,1	13,3	M/M	Accidental falls
0,0	2,1	2,7	2,2	13,3	8,9	27,0	101,3	4,3	N/F	(W00–W19)
12,0	3,6	10,9	13,5	1,7	4,1	3,4	12,4	5,4	K/T	Juhuslik uppumine
26,4	8,1	22,2	27,9	4,8	6,5	0,0	30,3	9,1	M/M	Accidental drowning
0,0	0,0	2,7	4,4	0,0	3,0	4,5	7,8	2,2	N/F	(W65–W74)
19,6	19,0	28,0	12,2	6,8	12,2	10,3	12,4	8,8	K/T	Ülemäärase loodusliku külma toime
33,6	29,7	55,5	17,4	9,6	6,5	0,0	60,5	13,7	M/M	Exposure to excessive natural cold
8,0	10,6	8,0	8,8	5,3	14,8	13,5	0,0	4,6	N/F	(X31)
39,3	29,7	15,5	9,5	1,7	0,0	0,0	0,0	11,8	K/T	Alkoholimürgistus
64,8	51,4	25,9	13,9	0,0	0,0	0,0	0,0	20,5	M/M	Accidental poisoning by alcohol
18,0	12,7	8,0	6,6	2,7	0,0	0,0	0,0	4,4	N/F	(X45)
20,7	19,0	20,2	35,1	30,7	30,5	44,6	24,8	18,4	K/T	Enesetapp
38,4	35,2	37,0	73,1	57,6	64,5	57,6	0,0	30,9	M/M	Suicide
6,0	6,4	8,0	11,0	15,9	14,8	40,5	31,2	7,7	N/F	(X60–X84)
17,5	13,1	14,0	5,4	6,8	4,1	0,0	6,2	7,4	K/T	Tapmine
31,2	18,9	29,6	7,0	9,6	6,5	0,0	30,3	11,6	M/M	Homicide
6,0	8,5	2,7	4,4	5,3	3,0	0,0	0,0	3,7	N/F	(X85–Y09, Y35–Y36)

Tabel 36 Suremus Eesti regioonides, 2006
Table 36 Mortality by NUTS3 regions, 2006

(Standarditud suremuskordaja 100 000 elaniku kohta — Age-standardized death rate per 100,000 inhabitants)

Surmapõhjus Cause of death	Sugu Sex	Region Region					
		Kogu Eesti Whole country	Põhja-Eesti Northern Estonia	Lääne-Eesti Western Estonia	Kesk-Eesti Central Estonia	Kirde-Eesti Northeastern Estonia	Lõuna-Eesti Southern Estonia
Kõik põhjused All causes	K/T	975,4	916,1	974,2	1 038,9	1 126,3	964,3
(A00–Y89)	M/M	1 450,4	1 338,3	1 507,7	1 597,8	1 717,7	1 407,2
Pahaloomulised kasvaja Malignant neoplasms	N/F	669,3	652,2	643,1	685,4	759,3	652,1
(C00–C97)	K/T	198,9	200,0	203,0	211,5	182,5	199,6
Hingetoru, bronhi ja kopsu pahaloomuline kasvaja Malignant neoplasm of, trachea, bronchus and lung	M/M	302,1	298,7	309,9	322,3	288,2	305,8
(C33–C34)	N/F	143,5	150,0	145,5	155,2	126,4	136,4
Südame isheemiatõbi Ischaemic heart disease	K/T	40,2	36,7	46,0	42,5	41,8	41,7
(I20–I25)	M/M	86,0	75,6	95,6	96,2	101,2	86,7
Peaajuveresoonte haigused Cerebrovascular diseases	N/F	13,1	14,7	15,5	11,8	9,1	12,6
(I60–I69)	K/T	253,3	199,0	268,5	237,1	337,2	281,1
Kopsupõletik Pneumonia	M/M	376,2	297,0	421,2	367,8	506,7	398,7
(J12–J18)	N/F	183,4	143,8	185,8	166,7	244,6	208,3
Maksa alkoholtõbi Alcoholic liver disease	K/T	115,0	117,5	126,7	133,2	106,0	103,7
(K70)	M/M	142,8	136,0	176,0	167,7	148,1	125,6
Sõidukiõnnetused Transport accidents	N/F	96,4	103,5	100,3	108,4	81,5	86,1
(V01–V99)	K/T	10,8	10,1	7,7	8,8	20,9	9,3
Juhuslik kukkumine Accidental falls	M/M	19,1	20,1	10,9	17,4	31,3	16,4
(W00–W19)	N/F	4,8	3,8	4,7	3,5	12,2	3,5
Juhuslik uppumine Accidental drowning	K/T	15,8	18,3	10,2	17,0	16,9	13,1
(W65–W74)	M/M	23,7	27,1	16,5	31,8	22,0	19,5
Ülemäärase loodusliku külma toime Exposure to excessive natural cold	N/F	9,8	12,5	5,2	5,0	12,9	7,4
(X31)	K/T	17,1	13,7	21,5	18,1	17,2	20,1
Alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol	M/M	28,5	21,7	37,4	30,5	27,5	35,3
(X45)	N/F	7,1	6,4	5,4	7,0	9,7	7,0
Enesetapp Suicide	K/T	7,1	6,5	7,3	8,4	9,0	6,1
(X60–X84)	M/M	13,2	13,4	11,2	16,3	19,6	9,7
Tapmine Homicide	N/F	2,3	1,7	3,6	2,4	1,0	3,0
(X85–Y09)	K/T	5,5	3,4	6,0	8,4	8,0	5,8
Teadmata tahtlusega juhtumid Events of undetermined intent	M/M	9,5	6,2	10,9	14,1	12,5	9,8
(Y10–Y34)	N/F	2,4	1,4	2,2	3,9	4,3	2,8
Ülemäärase loodusliku külma toime Exposure to excessive natural cold	K/T	8,1	10,2	5,7	5,2	9,0	7,0
(X31)	M/M	15,0	18,9	9,0	9,3	19,2	12,7
Alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol	N/F	3,5	5,0	3,4	1,4	2,4	2,7
(X45)	K/T	11,7	10,2	11,9	5,8	16,0	14,3
Enesetapp Suicide	M/M	20,8	18,9	22,5	10,8	28,4	23,1
(X60–X84)	N/F	4,2	3,3	2,5	1,4	5,9	6,8
Tapmine Homicide	K/T	16,2	12,6	18,4	17,5	15,7	20,9
(X85–Y09)	M/M	28,9	21,0	34,9	32,9	24,9	38,3
Teadmata tahtlusega juhtumid Events of undetermined intent	N/F	5,7	5,3	5,2	4,5	7,8	5,8
(Y10–Y34)	K/T	7,1	5,5	4,0	7,1	17,0	5,5
Ülemäärase loodusliku külma toime Exposure to excessive natural cold	M/M	11,6	8,1	6,2	13,4	28,6	9,1
(X31)	N/F	3,5	3,4	1,9	1,4	8,4	2,7
Alkoholimürgistus Accidental poisoning by alcohol	K/T	12,1	17,3	7,5	11,6	12,5	6,5
(X45)	M/M	20,9	29,2	10,2	23,8	23,7	10,9
Enesetapp Suicide	N/F	5,0	8,7	5,0	1,9	2,2	2,4

Tabel 37 Oodatav eluiga, 1980/81–2006^a
Table 37 Life expectancy, 1980/81–2006^a

Aasta Year	Meeste vanus Age of males					Naiste vanus Age of females				
	0	1	15	45	60	0	1	15	45	60
1980/81	64,1	64,4	51,1	25,3	14,8	74,1	74,2	60,8	32,3	19,4
1981/82	64,2	64,5	51,2	25,4	15,0	74,3	74,4	60,7	32,3	19,5
1982/83	64,4	64,7	51,4	25,6	15,2	74,6	74,6	61,6	32,5	19,6
1983/84	64,4	64,6	51,3	25,3	15,0	74,4	74,3	60,9	32,3	19,4
1984/85	64,6	64,7	51,4	25,1	14,7	74,4	74,2	60,8	32,2	19,3
1985/86	66,5	65,6	52,3	25,6	14,9	74,9	74,8	61,3	32,6	19,6
1986/87	66,4	66,5	53,1	26,2	15,3	75,1	75,3	61,6	32,8	19,7
1988 ^b	66,6	66,5	53,2	26,1	15,3	75,0	74,9	61,5	32,7	19,6
1989	65,6	65,7	52,4	26,0	15,2	74,7	74,6	61,1	32,6	19,7
1990	64,5	64,5	51,2	25,1	14,7	74,7	74,4	61,0	32,4	19,4
1991	64,3	64,2	50,8	25,0	14,8	74,7	74,6	61,0	32,4	19,6
1992	63,4	63,5	50,2	24,6	14,5	74,6	74,6	61,1	32,5	19,7
1993	62,3	62,3	48,8	23,6	14,1	73,8	73,8	60,3	31,9	19,3
1994	60,5	60,5	46,9	22,7	13,8	72,8	72,7	59,1	31,4	19,2
1995	61,3	61,4	48,0	23,3	14,3	74,1	74,1	60,5	32,3	19,8
1996	64,1	63,9	50,3	24,4	14,7	75,4	75,0	61,4	32,8	20,1
1997	64,2	63,9	50,3	24,8	15,1	75,7	75,5	61,7	33,1	20,4
1998	63,7	63,4	49,8	24,1	14,6	75,3	74,9	61,3	32,8	20,2
1999	64,6	64,4	50,7	24,9	15,0	75,8	75,4	61,8	33,2	20,6
2000	65,1	64,8	51,1	25,0	15,2	76,0	75,5	61,9	33,3	20,7
2001	64,6	64,3	50,7	24,7	15,2	76,2	75,8	62,2	33,6	21,1
2002	65,1	64,6	51,0	25,2	15,4	77,0	76,3	62,5	33,9	21,2
2003	66,0	65,6	51,9	25,5	15,4	76,9	76,3	62,6	33,9	21,1
2004	66,3	65,7	51,9	25,6	15,4	77,8	77,3	63,5	34,6	21,7
2005	67,3	66,7	52,9	26,2	15,9	78,1	77,5	63,9	35,0	22,1
2006	67,4	66,7	53,0	26,3	16,0	78,5	77,7	63,9	35,0	22,1

^a 1989.–2002. aastate andmed on ümber arvutatud lähtudes 1989. aasta ja 2000. aasta rahvaloendustevaheliste aastate rahvastiku korrigeeritud vanusjaotustest ning elutabeli näitajate arvutusmetoodika on muudetud.

^b 1988. aastast arvutatakse elutabeleid ühe aasta andmete alusel.

^a The data for 1989–2002 have been recalculated according to the adjusted age distribution of population between the 1989 and 2000 Population Censuses and the methodology in calculating the life table indicators is changed.

^b Before 1988 life tables were not calculated on the basis of data for one year only.

Tabel 38 Abielud ja lahutused, 1970–2006^c
Table 38 Marriages and divorces, 1970–2006^c

Aasta Year	Abielud Marriages	Lahutused Divorces	Kordaja 1000 elaniku kohta		Lahutusi 100 abielu kohta Divorces per 100 marriages
			abielud Rate per 1,000 population marriages	lahutused divorces	
1970	12 373	4 379	9,10	3,22	35,4
1975	12 443	4 845	8,71	3,39	38,9
1980	12 964	6 127	8,78	4,15	47,3
1985	12 861	6 059	8,41	3,96	47,1
1990	11 774	5 785	7,50	3,69	49,1
1995	7 006	7 456	4,88	5,19	106,4
2000	5 485	4 230	4,01	3,09	77,1
2001	5 647	4 312	4,14	3,16	76,4
2002	5 853	4 074	4,31	3,00	69,6
2003	5 699	3 973	4,21	2,94	69,7
2004	6 009	4 158	4,45	3,08	69,2
2005	6 121	4 054	4,55	3,01	66,2
2006	6 954	3 811	5,18	2,84	54,8

^c 1. jaanuarist 1995 (uue perekonnaseaduse jõustumisest) vormistavad abielulahutusi ka kohtud.

^c Since the new Family Act entered into force on 1 January 1995 divorces are registered besides registry offices also in courts.

Tabel 39 **Summaarne esmasabiellumuskordaja ja keskmine esmasabiellumisvanus, 1970–2006**

Table 39 *Total first marriage rate and mean age at first marriage, 1970–2006*

Aasta Year	Summaarne esmasabiellumuskordaja		Keskmine esmasabiellumisvanus	
	mehed	naised	mehed	naised
	Total first marriage rate		Mean age at first marriage	
	males	females	males	females
1970	0,99	1,04	25,6	23,5
1975	0,89	0,94	25,2	23,2
1980	0,87	0,94	24,4	22,6
1985	0,84	0,88	24,6	22,8
1990	0,73	0,79	24,6	22,5
1995	0,47	0,48	25,7	23,5
2000	0,39	0,39	27,5	25,0
2001	0,40	0,40	27,8	25,2
2002	0,42	0,42	28,2	25,5
2003	0,41	0,42	28,2	25,7
2004	0,43	0,44	28,7	26,1
2005	0,43	0,45	28,8	26,3
2006	0,49	0,51	29,0	26,5

Tabel 40 **Abiellunud abielueelse perekonnaseisu järgi, 1970–2006**

Table 40 *Marriages by pre-nuptial marital status, 1970–2006*

Aasta Year	Registreeritud abielud kokku <i>Registered marriages total</i>	Vallaline		Lahutatud või lesk		Perekonnaseis teadmata		Korduvalt abiellunud, %	
		mehed	naised	mehed	naised	mehed	naised	mehed	naised
		Single		Divorced or widowed		Marital status unknown		% of remarriages	
		males	females	males	females	males	females	males	females
1970	12 373	10 216	10 333	2 157	2 040	-	-	17,4	16,5
1975	12 443	9 945	9 957	2 498	2 486	-	-	20,1	20,0
1980	12 964	10 083	10 207	2 881	2 757	-	-	22,2	21,3
1985	12 861	9 579	9 559	3 282	3 302	-	-	25,5	25,7
1990	11 774	8 362	8 436	3 410	3 336	2	2	29,0	28,3
1995	7 006	4 650	4 730	2 352	2 273	4	3	33,6	32,4
2000	5 485	3 711	3 706	1 774	1 778	-	1	32,3	32,4
2001	5 647	3 785	3 816	1 862	1 831	-	-	33,0	32,4
2002	5 853	4 024	4 048	1 829	1 805	-	-	31,2	30,8
2003	5 699	3 949	4 035	1 750	1 664	-	-	30,7	30,7
2004	6 009	4 189	4 257	1 820	1 752	-	-	30,3	29,2
2005	6 121	4 234	4 384	1 887	1 737	-	-	30,8	28,4
2006	6 954	4 843	4 979	2 111	1 975	-	-	30,4	28,4

Tabel 41 **Abielud abiellumiskuu järgi, 1970–2006**

Table 41 *Marriages by month of contracting the marriage, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Jaan Jan	Veebr Feb	Märts March	Apr April	Mai May	Juuni June	Juuli July	Aug Aug	Sept Sept	Okt Oct	Nov Nov	Dets Dec
1970	12 373	779	654	845	900	909	1 014	1 265	1 493	1 208	1 139	955	1 212
1975	12 443	810	696	942	984	860	1 091	1 207	1 514	1 096	1 086	1 027	1 130
1980	12 964	796	729	1 015	1 042	972	1 218	1 174	1 537	1 174	1 170	961	1 176
1985	12 861	797	760	1 077	998	915	1 225	1 132	1 538	1 131	1 092	1 046	1 150
1990	11 774	783	729	941	884	870	1 121	1 173	1 231	1 111	914	889	1 128
1995	7 006	408	395	628	494	455	770	782	822	652	460	466	674
2000	5 485	271	314	371	357	302	600	760	728	478	364	386	554
2001	5 647	264	300	349	322	319	669	753	774	519	375	437	566
2002	5 853	262	316	358	350	328	728	783	906	524	405	391	502
2003	5 699	248	278	362	274	345	626	819	905	528	438	306	570
2004	6 009	272	289	292	439	339	662	974	893	588	426	359	476
2005	6 121	261	300	334	324	364	646	974	864	679	445	385	545
2006	6 954	287	370	381	359	359	772	1 079	1 087	803	437	458	562

Tabel 42 **Abiellunud vanuse järgi, 1970–2006**
Table 42 *Newly married by age, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Vanus — Age								teadmata unknown
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60+	
Mehed										
1970	12 373	619	5 641	3 046	1 274	614	627	279	273	-
1975	12 443	606	6 158	2 841	971	653	698	294	222	-
1980	12 964	838	6 328	2 751	1 142	558	755	358	234	-
1985	12 861	689	5 771	2 954	1 264	714	750	442	277	-
1990	11 774	836	4 782	2 409	1 238	809	889	508	302	1
1995	7 006	324	2 371	1 517	771	570	785	384	284	-
2000	5 485	110	1 293	1 569	898	472	637	307	199	-
2001	5 647	107	1 258	1 567	1 002	540	662	319	192	-
2002	5 853	78	1 151	1 762	1 132	590	680	311	149	-
2003	5 699	84	1 153	1 682	1 102	623	612	277	166	-
2004	6 009	90	1 102	1 720	1 255	662	699	325	156	-
2005	6 121	65	1 111	1 813	1 172	712	754	345	149	-
2006	6 954	100	1 250	1 920	1 413	873	846	398	154	-
Naised										
1970	12 373	2 086	5 864	1 991	974	514	596	226	122	-
1975	12 443	2 302	5 784	2 066	761	555	594	262	119	-
1980	12 964	2 705	5 777	2 005	975	448	644	275	135	-
1985	12 861	2 316	5 395	2 266	1 090	609	637	383	165	-
1990	11 774	2 731	4 222	1 682	1 027	676	812	439	185	-
1995	7 006	1 150	2 416	1 136	672	451	668	318	195	-
2000	5 485	492	1 773	1 327	672	375	497	222	127	-
2001	5 647	475	1 737	1 426	705	423	552	223	106	-
2002	5 853	414	1 751	1 604	864	414	511	216	79	-
2003	5 699	407	1 706	1 563	835	423	480	193	92	-
2004	6 009	388	1 737	1 626	925	474	525	252	82	-
2005	6 121	369	1 772	1 679	889	527	543	254	88	-
2006	6 954	417	1 929	1 879	1 110	632	614	286	87	-

Tabel 43 **Lahutused, 1970–2006^a**
Table 43 *Divorces, 1970–2006^a*

Aasta Year	Registreeritud lahutused <i>Registered divorces</i>	Lahutasid esmasabielu		Lahutasid kordusabielu		Teadmata	
		mehed	naised	mehed	naised	mehed	naised
		<i>Divorced the first marriage</i>	<i>Divorced the first marriage</i>	<i>Repeatedly divorced</i>	<i>Repeatedly divorced</i>	<i>Unknown</i>	<i>Unknown</i>
		<i>males</i>	<i>females</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
1970	4 379	3 866	3 812	512	567	1	-
1975	4 845	4 229	4 205	616	640	-	-
1980	6 127	5 227	5 249	900	878	-	-
1985	6 059	4 447	4 728	1 029	1 037	583	294
1990	5 785	3 641	3 970	912	1 034	1 232	781
1995	7 456	6 145	6 173	1 218	1 209	93	74
2000	4 230	3 424	3 440	806	789	-	1
2001	4 312	3 393	3 467	918	845	1	-
2002	4 074	3 267	3 225	798	829	9	20
2003	3 973	3 156	3 201	781	744	36	28
2004	4 158	3 325	3 375	820	773	13	10
2005	4 054	3 207	3 272	837	775	10	7
2006	3 811	3 030	3 030	772	772	9	9

^a 1. jaanuarist 1995 (uue perekonnaseaduse jõustumisest) vormistavad abielulahutusi ka kohtud.

^a Since the new Family Act entered into force on 1 January 1995 divorces are registered besides registry offices also in courts.

Tabel 44 **Lahutused abielu kestuse järgi, 1970–2006**
 Table 44 *Divorces by duration of marriage, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Abielu kestus aastates — <i>Duration of marriage in years</i>						teadmata <i>unknown</i>
		< 1	1–2	3–4	5–9	10–19	20+	
1970	4 379	92	483	601	1 198	1 446	559	-
1975	4 845	111	585	759	1 340	1 379	671	-
1980	6 127	138	739	928	1 867	1 611	844	-
1985	6 059	119	760	997	1 810	1 603	770	-
1990	5 785	147	824	832	1 578	1 619	785	-
1995	7 456	135	649	1 056	2 240	2 238	1 138	-
2000	4 230	117	359	357	1 068	1 581	748	-
2001	4 312	93	376	406	976	1 622	839	-
2002	4 074	95	398	389	868	1 487	837	-
2003	3 973	67	361	390	791	1 484	880	-
2004	4 158	91	397	457	801	1 492	920	-
2005	4 054	87	419	468	763	1 393	924	-
2006	3 811	92	419	432	729	1 195	944	-

Tabel 45 **Lahutanud vanuse järgi, 1970–2006**
 Table 45 *Newly divorced by age, 1970–2006*

Aasta Year	Kokku Total	Vanus — <i>Age</i>								teadmata <i>unknown</i>
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60+	
Mehed										
1970	4 379	3	337	758	1 017	807	974	324	159	-
1975	4 845	4	432	1 077	856	894	1 087	328	167	-
1980	6 127	4	521	1 471	1 332	824	1 288	513	174	-
1985	6 059	4	523	1 464	1 325	990	1 071	491	152	39
1990	5 785	12	515	1 171	1 228	951	1 163	542	167	36
1995	7 456	12	604	1 382	1 552	1 316	1 733	601	253	3
2000	4 230	4	196	637	831	818	1 169	426	148	1
2001	4 312	5	180	597	850	826	1 209	480	164	1
2002	4 074	1	175	554	767	784	1 143	486	164	-
2003	3 973	2	146	484	735	709	1 247	499	149	2
2004	4 158	2	165	511	795	782	1 259	492	152	-
2005	4 054	4	129	528	671	736	1 276	542	166	2
2006	3 811	1	124	454	675	733	1 089	576	157	2
Naised										
1970	4 379	27	598	839	987	715	872	242	98	1
1975	4 845	31	733	1 180	754	827	900	317	103	-
1980	6 127	49	971	1 491	1 209	705	1 120	471	111	-
1985	6 059	46	965	1 499	1 155	871	987	406	111	19
1990	5 785	51	841	1 271	1 076	924	1 054	435	112	21
1995	7 456	68	1 120	1 477	1 408	1 206	1 513	468	194	2
2000	4 230	29	388	766	827	714	1 030	368	107	1
2001	4 312	24	359	783	834	737	1 069	393	113	-
2002	4 074	26	344	718	771	652	1 040	414	109	-
2003	3 973	17	299	636	755	687	1 047	422	110	-
2004	4 158	19	357	665	847	665	1 106	386	113	-
2005	4 054	17	330	623	743	684	1 098	437	122	-
2006	3 811	18	323	558	694	667	988	444	119	-

METOODIKA

Andmete allikad ja kogumise meetodid

Rahvastikustatistika põhineb rahvaloenduste ja registreeritud rahvastikumuutuste — sünni- ja surmajuhtude, abielude ja lahutuste ning elukohavahetuste (rände) andmetel. 2000. aastast on rahvastikuarvestuse aluseks 2000. aasta rahva- ja eluruumide loenduse andmed. Et see rahvaloendus näitas rändeandmete halba kvaliteeti, on järgmistel aastatel rahvaarv ja rahvastiku paiknemine arvestatud ilma rändeta.

2000. aasta rahvaloendusel arvati alalise rahvastiku hulka:

- isikuid, kes viibisid loendusmomendil Eesti Vabariigis, välja arvatud välisriikide diplomaatiline personal ja nende leibkonnaliikmed ning välisriikide sõjaväe tegevteenistuses isikud;
- isikuid, kelle püsielukoht on Eesti Vabariigis, kuid kes viibisid ajutiselt, kuni üks aasta, välisriigis;
- Eesti Vabariigi diplomaatiliste ja konsulaaresinduste diplomaatilisest personali ja nende leibkonnaliikmeid, kes viibisid loendusmomendil välisriigis.

Isikuid loendati alalise rahvastikuna isiku püsiva elukoha järgi Eestis, olenemata sellest, kas nad viibisid loendusmomendil püsielukohas või mitte.

Sünni-, surma-, abielu- ja lahutusstatistika hõlmab perekonnaseisuasutustes registreeritud Eesti kodanike ja mittekodanike isikusündmusi, samuti Eesti elanike isikusündmusi, mis registreeriti Eesti välisesindustes. Andmed ei sisalda neid sündmusi, mis küll registreeriti Eestis või Eesti välisesindustes, kuid mille puhul oli isiku elukohaks märgitud välisriik.

Sünnid

Kuni 1993. aasta lõpuni olid sündstatistika aluseks maakondade perekonnaseisuasutustes ja kohalikes omavalitsustes koostatud sünniaktid. 1994. aasta algusest saadakse andmeid statistiliselt sünnilehelt, mis täidetakse sünniakti koostamisel. Sünniandmete aastatöötuse alus on lapse sünnikuupäev. Perekonnaseisuasutusele järgmise aasta veebruaris või hiljem teatatud sünnijuhud on statistilises töötuses arvestatud erandina registreerimisaasta andmestikku.

Eestis registreeritud sündide puhul märgitakse lapse elukohaks alati ema elukoht. Kui ema elukoht ei ole Eestis või on teadmata, kuid isa elukoht on teada ja asub Eestis, siis märgitakse lapse elukohaks isa elukoht. Kui mõlema vanema elukoht on teadmata, märgitakse lapse elukohaks sünni registreerimise koht. Välismaal registreeritud sündidest arvestatakse Eesti sündide hulka siiski ainult need sünnid, mille puhul ema elukohaks on märgitud Eesti.

Sünnitabelid esitavad andmeid ainult elussündide kohta.

Surmad

Statistikaametis olid 1993. aasta lõpuni surmastatistika aluseks perekonnaseisuasutustes ja kohalikes omavalitsustes koostatud surmaaktid. 1994. aastast on statistika aluseks surma registreerimise statistilise arvestuse lehed, mida 1996. aastast nimetatakse arstlikeks surmatõenditeks. Surmaandmete töötuse aluseks on isiku surmaaeg. Hiljem kui surma-aastale järgnenud aasta jaanuaris registreeritud surmajuhud lisatakse statistilises töötuses registreerimisaasta andmestikku.

Abielud ja lahutused

1993. aasta lõpuni olid abielu- ja lahutusstatistika aluseks perekonnaseisuasutuses registreeritud abielude ja lahutuste aktid. 1994. aasta algusest saadakse andmed statistiliselt abielu- ja lahutuselehelt, mis täidetakse akti koostamisel perekonnaseisuasutuses. 1. jaanuarist 1995 (uue perekonnaseaduse jõustumise tõttu) vormistatakse kohtulikud lahutused kohtus. Alates 1. detsembrist 2001 on ka vaimulikel õigus koostada abieluakte ja anda välja abielutunnistusi.

Abordid

Abordistatistika põhines 1993. aastani meditsiinasutuste aastaaruannetel ja saadi Eesti Meditsiinstatistika Büroolt. Alates 1994. aastast pärinevad andmed Sotsiaalministeeriumi raseduskatkestuse andmebaasist. Sinna kogutakse andmeid kõikide Eesti tervishoiuasutustes tehtud abortide kohta. Andmete kogumise alusdokument on raseduse

katkestamise meditsiiniline kaart ehk abordikaart. Sellel kaardil on naise isikuandmed, varasemate raseduste ja sünnituste andmed, samuti aborti kirjeldavad meditsiinidandmed. Abordikaardi peavad täitma kõik, kes rasedusi katkestavad või katkenud rasedusega naistele arstiabi annavad (stационаar, naistenõuandla, eraarstid), ja seda tuleb teha kõigi abordiliikide kohta.

Ränne 2000. aasta rahva ja eluruumide loendus näitas, et rändeandmete kvaliteet oli 1990. aastatel halb. Seetõttu ei avaldata 2000. aastast rändeandmeid. 27. mail 2005 jõustus rahvastikuregistri seaduse muutmise seadus, mille kohaselt on isikul kohustus 30 päeva jooksul pärast uude elukohta asumist esitada oma uus aadress rahvastikuregistrisse kandmiseks. Loodame, et seaduseparandus muudab pikemas perspektiivis olukorda. Statistikaamet on viimastel aastatel otsinud võimalusi rändeandmete kvaliteedi tõstmiseks ja plaanib nende avaldamist lähiajal.

Mõisted

Aastakeskmine rahvaarv	Pool elanike aasta alguse ja lõpu arvu summast; kasutatakse ka kordajate arvutamisel.
Abiellumuse üldkordaja	Aasta jooksul registreeritud abielude arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Abielu kestus aastates	Abielu juriidiline pikkus täisaastates.
Elukoht	Piirkond või asula, kus inimene alaliselt või peamiselt elab. Põhiliselt kasutatakse rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmeid. Juhul kui rahvastikuregistris elukoha andmed puuduvad või erinevad registreeritud elukohast, kasutatakse ütlusjärgse elukoha andmeid. Elukoht registreeritakse rahvastikuregistris, kui isik vormistab teate uude elukohta saabumise kohta.
Elussünd	Elusalt sündinud lapse ilmaletoomine, st elutunnustega lapse sünd sõltumata raseduse kestusest.
Elutabel	Arvuline mudel (vanusest sõltuvate funktsioonide arväärtuste tabel), mis omavahel seotud näitajate kaudu mõõdab suremuse taset mingil ajavahemikul. Vaadeldava lähtekogumi (sünnipõlvkonna) suuruseks on võetud 100 000 (l_0) ja funktsioon l_{x+1} näitab ellujäänute arvu selles kogumis täppisvanuseni $x + 1$ jõudmisel eeldusel, et x aasta vanuse inimese tõenäosus surra enne $x + 1$ eluaasta täitumist on q_x , mis arvutatakse vaadeldava ajavahemiku suremusest lähtudes.
Hiline lootesurm (surnultsünd)	Vähemalt 500-grammise sünnikaaluga loote üsasisene surm pärast 22. rasedusnädalat. Kuni 1992. aastani arvestati surnultsünniks need, mille puhul ema raseduse kestus ei ületanud 28 rasedusnädalat, vastsündinu sünnikaal oli alla 1000 g või pikkus ei ületanud 35 cm ning vastsündinu suri esimesel elunädalal. 1992. aastal kasutusele võetud Maailma Terviseorganisatsiooni sünnidefinitsiooni tõttu suurenes hiliste lootesurmade ja varaste neonataalsurmade arv.
Imikusuremuskordaja	Imikusurmade (alla aastaste laste surmade) arv 1000 sama aasta elussündinu kohta.
Imikusurm	Alla-aastase elusalt sündinud lapse surm.
Lahutumuse üldkordaja	Aasta jooksul registreeritud abielulahutuste arv 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Legalselt indutseeritud abort	Raseduse seaduslik katkestamine raseda soovil või meditsiinilistel näidustustel.
Loomulik iive	Aasta jooksul sündinute ja surnute arvu vahe. Positiivne loomulik iive näitab sündide ülekaalu, negatiivne surmade ülekaalu.
Loomuliku iibe kordaja	Loomulik iive 1000 aastakeskmise elaniku kohta aasta jooksul. Arvutatakse sündimuse ja suremuse üldkordajate vahena.
Oodatav eluiga	Mingis vanuses keskmiselt elada jäävate aastate arv elutabeli järgi, kui suremus ei muutuks. Oodatav eluiga 0 aasta vanuses — oodatav eluiga sünnimomendil.

Perinataalsurm	Perinataalperioodil (algab 22. rasedusnädala möödumisel ja lõpeb 7 päeva pärast sündi) esinenud surnultsünni või surma juhtum.
Rahvus	Rahvuse andmed tuginevad isiku enesemääramisele. Lapse rahvuse määramisel on aluseks ema rahvus.
Ränne	Elukoha muutus üle haldusüksuse piiri.
Standarditud suremuskordaja	Suhtarv, mida kasutatakse rahvastike suremuse võrdlemiseks, et kõrvaldada rahvastiku soo-vanuskooosseisu erinevuse mõju. Arvutatud aastal 1976 avaldatud Euroopa standard-rahvastiku vanusjaotuse alusel, et võrrelda, milline oleks suremus juhul, kui Eesti rahvastiku vanusjaotus oleks samasugune kui standardrahvastikul. Kordaja arvutamisel on teadmata vanusega surnud liidetud vanuserühma 85 ja vanemad hulka.
Summaarne esmasabiellumuskordaja	Isiku esmasabiellumise tõenäosus, kui tema vanuses 15–49 aastat säiliksivad vaadeldava aasta esmasabiellumuse vanuskordajad; vastab sünteetilisele kohordile; arvutatud selle aasta vanuskordajate summana. Võib olla suurem kui 1 abiellumiste arvu järsu suurenemise korral, ehkki on välistatud võimalus, et inimene sõlmib rohkem kui ühe esmasabiellu.
Summaarne sündimuskordaja	Keskmine elussündinud laste arv naise kohta tema elu jooksul, kui kehtiksid konkreetse aasta sündimuse vanuskordajad. Summaarne sündimuskordaja arvutatakse vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.
Suremuse üldkordaja	Surmajuhtude arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Suremuskordaja soo ja vanuse järgi (suremuse soo-vanuskordaja)	Surmajuhtude arv 1000 või 100 000 sama vanuserühma aastakeskmise elaniku kohta.
Surmapõhjus	Surma algpõhjus, mille Maailma Terviseorganisatsioon on määratlenud kui a) haiguse või vigastuse, mis algatas vahetult surmale viivate haigusseisundite jada, või b) õnnetuse või vägivalda asjaolud, mis tekitasid surmava vigastuse. Surmapõhjuste kodeerimisel on alates 1997. aastast kasutatud rahvusvahelist haiguste klassifikaatorit RHK-10 (ICD-10). Aastatel 1994–1996 oli kasutusel RHK-9 täisversioon ja aastatel 1989–1993 RHK-9 lühendatud versioon.
Sündimuse erikordaja	Elussündide arv aastas tuhande 15–49-aastase naise kohta.
Sündimuse vanuskordaja	Elussündide arv aastas 1000 samas vanuserühmas naise kohta. Mõõdab sündimust vanuserühmades.
Sündimuse üldkordaja	Elussündide arv aastas 1000 aastakeskmise elaniku kohta.
Sünnijärjekord	Näitab, mitmes elussündinu on vastsündinu emale, arvestamata seda, kas eelmised lapsed on sünni registreerimise ajal elus või mitte.
Sünnituste arv	Sünnituste koguarv aastas, kaasa arvatud surnultsünnid. Mitmiksünnid lähevad arvesse ühe sünnitusena, sõltumata sündinud laste arvust.
Taaste brutokordaja	Elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvutatud vaadeldava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel.
Taaste netokordaja	Elu jooksul sünnitatud tütarde keskmine arv naise kohta, mis on arvutatud vastava ajavahemiku sündimuse vanuskordajate alusel, arvestades ka naiste suremust.
Vanus	Iga täisaastates vaadeldaval ajahetkel, st vanus viimasel sünnipäeval.
Varane neonataalsurm	Imiku surm esimesel elunädalal (0 kuni 6 päeva vanuselt).

Arvutustes kasutatud valemid

Sündimuse vanuskordaja naistel:

$${}_a f_x = \frac{{}_a B_x}{{}_a P_x},$$

kus:

${}_a B_x$ — elusalt sündinud laste arv naistel vanuses $[x; x+a)$, kus x on vanus, a on vahemiku pikkus, tavaliselt 1 või 5.

${}_a P_x$ — aastakeskmise naiste arv vanuses $[x; x+a)$.

Summaarne sündimuskordaja on vanuskordajate summa:

$$TFR = a \sum {}_a f_x$$

Emade keskmine vanus (viieaastase vahemiku korral):

$$\bar{x}_f = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5 f_x}{\sum {}_5 f_x}.$$

Emade keskmine vanus esimese lapse sünnil:

$${}_5 \bar{x}_f = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5^1 f_x}{\sum {}_5^1 f_x}, \text{ kus } {}_5^1 f_x \text{ on esmassündimuse viieaastane vanuskordaja}$$

naistel.

Esmasabiellumise viieaastane vanuskordaja naistel/meestel:

$${}_5^1 m_x = \frac{{}_5^1 M_x}{{}_5 P_x},$$

kus

${}_5^1 M_x$ — esmasabiellude arv naistel/meestel vanuses $[x; x+5)$,

${}_5 P_x$ — aastakeskmise naiste/meeste arv vanuses $[x; x+5)$.

Summaarne esmasabiellumuskordaja naistel/meestel:

$$TFMR = 5 \sum {}_5 m_x.$$

Keskmine esmasabiellumisvanus naistel/meestel:

$${}_5^1 \bar{x}_m = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5^1 m_x}{\sum {}_5^1 m_x}.$$

Aastail 1970–1977 on võetud ${}_5^1 m_{40}$ ja ${}_5^1 m_{45}$ väärtusteks tinglikult ${}_{10}^1 m_{40}$.

Oodatav eluiga e_x^0 ehk keskmiselt elada jääv aastate arv arvutatakse funktsiooni l_x põhjal:

$$e_x^0 = \frac{1}{l_x} \int_x^w l_t dt, \text{ kus } w \text{ on eluea pikkuse ülempiir.}$$

l_x on ellujäänute arv sünnipõlvkonnas pärast täppisvanuseni x jõudmist.

Suremustõenäosuste q_x algväärtused on arvatud järgmiselt^a:

$$\tilde{q}_x = \frac{D_x}{\bar{P}_x + D'_x},$$

kus:

D_x on vanuses x surmute arv vaadeldaval aastal,

\bar{P}_x on aastakeskmine rahvaarv vanuses x ,

D'_x on vanuses x surmute arv, kelle viimane sünnipäev oli vaadeldaval aastal ($x = 1, 2, \dots, w$).

Silutud $\{q_x\}_{x=0}^{w-1}$ väärtuste põhjal: $l_{x+1} = l_x(1 - q_x)$ ja inimaastate arv $L_x = \int_x^{x+1} l_t dt$ on

arvatatud järgmiselt:

$$L_0 = 0,1l_0 + 0,9l_1,$$

$$L_1 = 0,4l_1 + 0,6l_2,$$

$$L_x = 0,5(l_x + l_{x+1}), \quad x \in [2;5] \text{ ja ülejäänud väärtuste puhul:}$$

$$L_x = 0,5(l_x + l_{x+1}) + \frac{1}{24}(d_{x+1} - d_{x-1}), \quad \text{kus vanuses } x \text{ surmute arv}$$

$$d_x = l_x - l_{x+1}.$$

Suurust e_0^0 nimetatakse tavaliselt oodatavaks elueaks sünnimomendil ehk lühidalt ka oodatavaks elueaks.

^a Haimi, O. Väestõntutkimus. Väestõntutkimuslaitoksen julkaisusarja D. Nr 19. Helsinki, 1987.

METHODOLOGY

Sources and methods of data collection

Population statistics are based on population censuses and registered changes of the population — births, deaths, marriages, divorces and changes of place of residence (migration). Since 2000 the data of the 2000 Population and Housing Census are used as the basis for the population estimation. The results of the 2000 Population and Housing Census show that the quality of the migration data is low and therefore the migration data were not used for the estimation of the population.

The 2000 Population Census covered:

- persons who were in the Republic of Estonia at the moment of the Census, except for diplomatic staff of foreign diplomatic missions and consular posts and their family members and persons in active service in a foreign army;
- persons, who reside in the Republic of Estonia but who were in foreign states temporarily for a term of up to one year;
- diplomatic staff of diplomatic missions and consular posts of the Republic of Estonia and their family members, who were in a foreign state at the moment of the Census.

Persons whose permanent place of residence was in Estonia were counted as the resident population of Estonia irrespective of whether they stayed at the moment of Census in their permanent residence or not.

Statistics on births, deaths, marriages and divorces cover both registered events of Estonian citizens and non-citizens, as well as the vital events of Estonian citizens registered in the representations of Estonia. Starting from 2000 the data do not cover events which were registered in Estonia or in the representations of Estonia, in the case of which the place of residence of the person was abroad.

Births

Until the end of 1993 the birth statistics were based on the birth records of all births registered at the registry offices of counties and local governments. Starting from the beginning of 1994, the data are derived from statistical accounting records of birth registration, which are filled in together with compiling the birth certificate. The basis for yearly processing of the birth data is the birth date of the child. The births about which the registry office was notified in February of the next year or later were by way of an exception accounted in the statistical processing under the data of the registration year.

If the child has been registered in Estonia, the child's place of residence is always the same as the mother's place of residence. If the mother's place of residence is outside of Estonia or is unknown, but the father's place of residence is in Estonia and is known, then the child's place of residence will be the father's place of residence. If the place of residence of both parents is unknown, then the child's place of residence is the place of the registration of the birth. Of live births that are registered abroad, only the births in the case of which the mother's place of residence is in Estonia are included in the total number of Estonian births.

The birth tables include data only on live births.

Deaths

Until 1993 statistics on deaths were based on death records of all deaths registered at the registry offices of counties and local governments, and starting from 1994 — on statistical accounting forms of registering deaths which from 1996 were renamed medical certificates. The processing of the data on deaths is based on the date of the death. Deaths, which are registered later than in January of the year following the year of death, will be added to the data of the registration year in statistical processing.

Marriages and divorces

Until the end of 1993, statistics on marriages and divorces were based on the corresponding records drawn up at registry offices. From the beginning of 1994, marriage and divorce statistics were based on statistical forms filled in simultaneously with the records. From the beginning of 1995, pursuant to the new Family Act, divorces can be registered and statistical forms can be filled in also in courts. Since 1 December 2001 ministers of religion also have a licence to compile marriage records and issue marriage certificates.

Abortions	<i>Abortion statistics were based until 1993 on the annual reports collected from hospitals; the aggregated data were received from the Estonian Medical Statistical Bureau. From 1994 the database of the Abortion Register at the Ministry of Social Affairs is used. The Abortion Register includes data on all abortions induced in Estonian medical establishments. The medical record or the abortion record will be the source document for data collection. This document includes personal data of the woman, data on previous pregnancies and deliveries, as well as medical data describing the abortion. This document must be completed by all persons who induce an abortion or provide medical care to women who have had a miscarriage (hospitals, private doctors, etc.), this applies to all kinds of abortions.</i>
Migration	<i>The results of the 2000 Population and Housing Census showed that the quality of the migration data is low therefore migration data are not published. On 27 May 2005 the Amendment Act of the Population Register Act came into force, which obliges a person to inform the Population Register about his/her new address during 30 days after changing the place of residence. It means that in the future the quality of migration data will probably improve and migration data will be published again.</i>

Definitions

Age	<i>Age of the person concerned in full years at the time of the event, i.e. the age at last birthday.</i>
Age-specific fertility rate	<i>Annual number of live births per 1,000 women of specific age. Measures fertility in age groups.</i>
Age-specific mortality rate	<i>Number of deaths (specified by sex) in one age group during a year per 100,000 or 1,000 mean annual population in the same age group in the same year.</i>
Age-standardized death rate	<i>Ratio which shows how high the mortality would be for the Estonian population with defined age-specific death rates if the age distribution of Estonian population were the same as that of the European standard population. In calculations, the deaths of persons whose age was unknown have been included in the age group 85+.</i>
Birth order	<i>Biological live-birth order of a child to the mother.</i>
Cause of death	<i>Primary cause of death. WHO definition is used. Since 1989 three classifications of diseases were used in Estonia: ICD-9 truncated version in 1989–1993, ICD-9 full version in 1994–1996, ICD-10 since 1997. This causes different data format over the period. More explanatory notes are attached to mortality by cause tables on CD-ROM.</i>
Crude birth rate	<i>Annual number of live-born persons per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude death rate	<i>Annual number of dead persons per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude divorce rate	<i>Number of registered divorces per 1,000 of mean annual population.</i>
Crude marriage rate	<i>Number of registered marriages per 1,000 of mean annual population.</i>
Duration of marriage in years	<i>Legal duration of marriage in full years.</i>
Early neonatal death	<i>Death of infant who died during the first week of its life (0–6 days).</i>
Ethnic nationality	<i>Data about ethnic nationality are based on self-determination. The ethnic nationality of the mother is taken as a basis for determining the ethnic nationality of the child.</i>
General fertility rate	<i>Annual number of live births per 1,000 women of reproductive age (aged 15–49).</i>
Gross reproduction rate	<i>Average number of daughters that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through her childbearing years conforming to the age-specific fertility rates of a given year.</i>
Infant death	<i>Death of up to one-year-old live-born child.</i>
Infant mortality rate	<i>Infant (under one-year-old child) deaths per 1,000 live births in the same year.</i>

Late foetal death (stillbirth)	<i>Intra-uterine deaths weighing at least 500 grams at birth, which took place after the 22nd week of pregnancy.</i>
Legally induced abortion	<i>Legal termination of the pregnancy at the pregnant woman's own wish or on medical indications</i>
Life expectancy	<i>Average remaining lifetime in years for persons who attain a certain age, if mortality remains unchanged. Life expectancy at the age of 0 years — life expectancy at the moment of birth.</i>
Life table	<i>Numerical model (table of numerical values of age-dependent functions) which measures through interrelated indicators the mortality level in a certain period. The radix (birth generation) under review has been given the value 100,000 (l_0), and the function l_{x+1} expresses the number of survivors in that set reaching the exact age $x+1$ on the assumption that the probability of an x-year-old person to die before reaching age $x+1$ is q_x.</i>
Live birth	<i>Delivery of live-born child, i.e. a child showing evidence of life irrespective of the duration of pregnancy.</i>
Mean annual population	<i>Half the sum number of the population at the beginning and at the end of the year, it is used also for calculating rates.</i>
Migration event	<i>Change of the place of residence across the border of the administrative unit.</i>
Natural increase	<i>Excess of live births over deaths in a certain year.</i>
Net reproduction rate	<i>Average number of daughters that would be born to a woman if she passed through her lifetime conforming to the age-specific fertility and mortality rates of a given year.</i>
Number of deliveries	<i>Total number of deliveries, including stillbirths. Multiple births are taken into account as one delivery, irrespective of the number of children born.</i>
Perinatal deaths	<i>All fetuses and infants who died within the perinatal period (commences at 22 completed weeks and ends seven days after birth).</i>
Place of residence	<i>Area or settlement where the person lives permanently or for most of the time. Mostly the data on registered place of residence in the Population Register is used. In cases the data about place of residence are missing in the Population Register or are different from that the personal statement of place of residence is used. The place of residence is registered in the Population Register when the person fills in the registration form on the departure from the previous and on arrival in the new place of residence.</i>
Rate of natural increase	<i>Annual natural increase per 1,000 of mean annual population.</i>
Total fertility rate (TFR)	<i>Average number of children that would be born alive to a woman during her lifetime if she passed through all her childbearing years conforming to the age specific fertility rates of a given year.</i>
Total first marriage rate	<i>Probability of first marriage for a person if he/she passed through ages 15–49 conforming to the age-specific first marriage rates of a given year; refers to a synthetic cohort. It is calculated as the sum of the age-specific first marriage rates observed in a given year.</i>

Formulas used in calculations

Age-specific fertility rate for women:

$${}_a f_x = \frac{{}_a B_x}{{}_a P_x},$$

where:

${}_a B_x$ — number of childbirths for women at age $[x; x+a)$; where x is the age, a is the length of interval, usually 1 or 5.

${}_a P_x$ — average number of women at age $[x; x+a)$.

Total fertility rate is the sum of age-specific rates:

$$TFR = a \sum {}_a f_x$$

Mean age of women at childbirth (5-year age groups):

$$\bar{x}_f = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5 f_x}{\sum {}_5 f_x}.$$

Mean age of women at birth of the first child:

$${}_5^1 \bar{x}_f = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5^1 f_x}{\sum {}_5^1 f_x}, \text{ where } {}_5^1 f_x \text{ is age-specific fertility rate of first births.}$$

Age-specific first marriage rate by sex:

$${}_5^1 m_x = \frac{{}_5^1 M_x}{{}_5 P_x},$$

where

${}_5^1 M_x$ — number of first marriages at age $[x; x+5)$ by sex,

${}_5 P_x$ — average number of women/men at age $[x; x+5)$.

Total first marriage rate (by sex):

$$TFMR = 5 \sum {}_5 m_x$$

Mean age at first marriage (by sex):

$${}_5^1 \bar{x}_m = \frac{\sum (x + 2,5) \cdot {}_5^1 m_x}{\sum {}_5^1 m_x}.$$

For years 1970–1977, ${}_{10}^1 m_{40}$ has been taken conditionally as the value of ${}_5^1 m_{40}$ and ${}_5^1 m_{45}$.

Life expectancy e_x^0 , or the average number of years one is expected to live is calculated on

the basis of function l_x : $e_x^0 = \frac{1}{l_x} \int_x^w l_t dt$, where w is the upper limit of the length of life.

l_x is the number of survivors in birth generation after reaching the age x .

The primary values of death probability (\tilde{q}_x) have been calculated, using the formula^a:

$$\tilde{q}_x = \frac{D_x}{\bar{P}_x + D'_x},$$

where D_x is the number of persons who died at age x ,

\bar{P}_x is the average population of year at age x ,

D'_x is the number of persons who died at age x whose last birthday was in the year under observation ($x = 1, 2, \dots, w$).

The number of person-years (L_x) has been calculated as follows:

$$L_0 = 0,1l_0 + 0,9l_1,$$

$$L_1 = 0,4l_1 + 0,6l_2,$$

$$L_x = 0,5(l_x + l_{x+1}), \quad x \in [2,5] \text{ and in the case of other values of } x:$$

$$L_x = 0,5(l_x + l_{x+1}) + \frac{1}{24}(d_{x+1} - d_{x-1}).$$

where the number of persons who died at age x

$$\text{is } d_x = l_x - l_{x+1}.$$

The value e_0^0 is usually called the expectation of life at birth, or life expectancy.

^a Source: Haimi, O. Väestöntutkimus. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D. Nr 19. Helsinki, 1987.